

การมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว
: กรณีศึกษา วัดสุทธาโชน์ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

PARTICIPATION OF MON COMMUNITY FOR DEVELOPMENT OF
TOURISM CULTURAL LANDSCAPE : A CASE STUDY OF WAT SUTHAPOCH
LADKRABANG DISTRICT BANGKOK PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2558

KMITL-2015-AR-M-001-003

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**PARTICIPATION OF MON COMMUNITY FOR DEVELOPMENT OF
TOURISM CULTURAL LANDSCAPE : A CASE STUDY OF WAT SUTHAPOCH
LADKRABANG DISTRICT BANGKOK PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIRMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF
URBAN AND REGIONAL PLANNING IN URBAN AND ENVIROMENTAL PLANNING
FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2015
KMITL-2015-AR-M-001-003**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2015

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษา วัดสุทธาโภชน เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
PARTICIPATION OF MON COMMUNITY FOR DEVELOPMENT OF TOURISM CULTURAL LANDSCAPE : CASE STUDY OF WAT SUTHAPOCH LADKRABANG DISTRICT BANGKOK PROVINCE

นักศึกษา นายอัสนี ชูเดช
รหัสประจำตัว 53620101
ปริญญา การวางแผนภาคและเมืองมหาดบัณฑิต
สาขาวิชา การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ประพัทธ์พงษ์ อุปลา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม -

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
อาจารย์ ดร.ประพัทธ์พงษ์ อุปลา	
รองศาสตราจารย์สุภาวดี รัตนมาศ	
อาจารย์ ดร.ปนายุ ไชยรัตนานนท์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญชัย ลบแยม	
รองศาสตราจารย์ ดร.นิติชาญ ปลื้มอารมย์	

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 11 มีนาคม 2558 เวลา 13.30 น.
สถานที่สอบ กลุ่มวิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเชฐ โสวิทยสกุล)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

วันที่ 22 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2558

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน์ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
ชื่อนักศึกษา	นายอัสนีย์ ชูเดช
รหัสประจำตัว	53620101
ปริญญา	การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม
พ.ศ.	2558
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร. ประพัทธ์พงษ์ อุปลา

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพทางกายภาพและภูมิทัศน์วัฒนธรรมภายในวัดสุทธาโกชน์ในปัจจุบัน 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมในปัจจุบันและความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคตในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว 3) ศึกษาความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว 4) ศึกษาความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็งและภูมิทัศน์คาดอ่อน 5) ศึกษานโยบายในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัดสุทธาโกชน์และ 6) เสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน์โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามจากผู้อยู่อาศัยในชุมชนเทียบคลองมอญจำนวน 300 ตัวอย่าง การสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย จำนวน 10 ตัวอย่าง แบบสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม จำนวน 4 ตัวอย่างและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มองค์กรท้องถิ่นจำนวน 2 ตัวอย่าง และกลุ่มผู้นำชุมชนจำนวน 2 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า วัดสุทธาโกชน์เป็นศูนย์กลางของชุมชนมอญโดยสภาพทั่วไปมีอาคารสิ่งก่อสร้างบางส่วนที่ไม่ได้อยู่ในตำแหน่งเขตพุทธาวาสและเขตสังฆาวาส เนื่องจากขาดการวางแผนผังการใช้พื้นที่วัด ส่วนการสำรวจอาคารสิ่งก่อสร้างภายในวัดสุทธาโกชน์พบว่า ส่วนใหญ่เป็นอาคารสิ่งก่อสร้างแบบสถาปัตยกรรมไทย เนื่องจากเกิดการผสมผสานของสังคมไทยกับสังคมมอญที่อยู่ร่วมกันจนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่ได้มีการนำตัวหงส์ เสาหงส์และอักษรมอญมาประดับกับอาคารสิ่งก่อสร้างเพื่อแสดงถึงความเป็นวัดมอญ

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันจากผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีระดับการมีส่วนร่วมโดยให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ส่วนขั้นตอนการมีส่วนร่วมจากผู้อยู่อาศัยในชุมชนอยู่ในขั้นตอนการปฏิบัติการและส่วนช่องทางการมีส่วนร่วมจากผู้อยู่อาศัยในชุมชนอยู่ในช่องทางการเข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติ

ซึ่งความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเท่านั้น ไม่สามารถนำออกเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเท่านั้น ไม่สามารถนำออกเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนาคตพบว่า ผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในระดับการแสดงความคิดเห็น โดยในระดับนี้สามารถเสนอความคิดเห็นบ้าง แต่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ส่วนขั้นตอนการมีส่วนร่วมผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีความต้องการอยู่ในขั้นตอนการตัดสินใจ โดยในขั้นตอนนี้สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนส่วนด้านช่องทางการมีส่วนร่วมในอนาคตของผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีความต้องการอยู่ในช่องทางการเข้าร่วมประชุม โดยในช่องทางนี้สามารถเข้าร่วมประชุมการวางแผนงาน และในส่วนของปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในด้านทุนทรัพย์งบประมาณ โดยสาเหตุเกิดจากการวางแผนนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากองค์กรท้องถิ่น วัดและชุมชน ดังนั้นจึงต้องวางแผนเป้าหมายร่วมกันและกำหนดวิธีการดำเนินงานให้เกิดแผนนโยบายร่วมกัน เพื่อสามารถกำหนดงบประมาณสำหรับโครงการพัฒนาต่าง ๆ ได้

ผลการศึกษาด้านเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยววัดสุทธาโกชน โดยกลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนพบว่า อาคารสิ่งก่อสร้างที่มีเอกลักษณ์ คือ อุโบสถ โดยเป็นสิ่งก่อสร้างแรกของวัดในสมัยเจ้าจอมมารดากลิ่น ส่วนด้านภูมิสัญลักษณ์ที่มีเอกลักษณ์ คือ เสาหงส์ โดยมีความแตกต่างชัดเจนจากสิ่งแวดล้อมเป็นจุดอ้างอิงในการรับรู้หรือจดจำที่เห็นได้ชัด ส่วนด้านประเพณีวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ คือ ประเพณีตักบาตรพระร้อยทางเรือโดยอยู่ในเทศกาลออกพรรษาของชาวมอญและมีแห่งเดียวในกรุงเทพฯ และใน ส่วนด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ คือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเขตลาดกระบัง โดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเขตลาดกระบัง ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ส่วนผลการศึกษาความต้องการปรับปรุงด้านภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape) พบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยมีความต้องการปรับปรุงพื้นลานจอดรถมากที่สุด เนื่องจากมีปัญหาพื้นลานจอดรถขูดข่วนเป็นหลุมจากน้ำหนักของรถยนต์ ทำให้ต้องซ่อมบำรุงทุก ๆ ปี ส่วนกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนให้ความคิดเห็นว่า ป้ายบอกตำแหน่งควรปรับปรุงและเพิ่มเติมจากเดิมมากที่สุด เนื่องจากภายในวัดมีสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญทางศาสนาควรมีป้ายบอกตำแหน่งทิศทางให้แก่ผู้ที่เข้ามาในวัดและนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง

ในส่วนความต้องการปรับปรุงด้านภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape) พบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนมีความต้องการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ เนื่องจากต้นไม้บริเวณลานจอดรถเริ่มทรุดโทรมและอาจส่งผลกระทบต่อรถยนต์ที่นำเข้ามาจอดและกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยมีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิวเนื่องจากเป็นที่นั่งพักผ่อนให้อาหารปลาและเป็นพื้นที่จัดกิจกรรมสำคัญทางประเพณี

ผลการศึกษาแผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่
วัดสุทธาโกชน ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำ
ชุมชน ซึ่งพบว่า ขาดการทำแผนนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรจึงขาดการดำเนินงานที่เป็นแนวทาง
ที่ชัดเจนในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยววัดสุทธาโกชน

ส่วนผลการศึกษาด้านเกณฑ์ประเมินระดับคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้าง โดย
สอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางสถาปัตยกรรมพบว่า ระดับคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างที่
มากที่สุด คือ ระดับคุณค่าด้านจิตใจ เพราะอาคารสิ่งก่อสร้างส่วนใหญ่เน้นมีความสำคัญต่อจิตใจของ
ชาวชุมชนมอญ รองลงมา คือ ระดับคุณค่าด้านความเก่าแก่และระดับคุณค่าด้านการใช้งานเท่ากัน

โดยเสนอแนะวัดสุทธาโกชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของเขตลาดกระบัง ซึ่งมี
ศักยภาพที่จะพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวได้โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของ
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางแผน

Thesis	Participation of Mon Community for Development of Tourism Cultural Landscape : A Case Study of Wat Suthapoch Ladkrabang District Bangkok Province
Student	Mr. Asanee Choodej
Student ID	53620101
Degree	Master of Urban and Regional Planning
Program	Urban and Enviromental Planning
Year	2015
Thesis Advisor	Dr. Prapatpong Upala

ABSTRACT

The objectives of This researchs are to, 1) investigate the physical features and the cultural landscape at Wat Suthapoch, 2) study current participation and the needs of participation in the future to develop cultural landscape of tourist attraction, 3) explore the opinions about uniqueness of cultural landscape of tourist attraction, 4) examine the needs of development on the hardscape and the softscape, 5) study the development policies on the cultural landscape of Wat Suthapoch and, 6) proposes the cooperative guidelines among Mon people in developing the cultural landscape of Wat Suthapoch. The research instruments included questionnaires for 300 Mon people living in Liap Khlong Mon Community (alongside the Mon canal), group discussion among 10 representatives, questionnaires for 4 architectural experts and in-depth interviews for 2 local organizations and 2 community leaders.

The results showed that Wat Suthapoch was the center of Mon Community. Some buildings were not located in the Putthawas area (Semi-Public Zone) and the Sangkhawas area (Private Zone) since the temple lacked space plans. The exploration of the buildings at Wat Suthapoch showed that most of the buildings were Thai architectural designs since Thai and Mon communities were closely combined. As a result, the buildings were decorated with swans figures, sahongse (swan pillars) and Mon alphabets to decorate the buildings to depict the representation of a Mon temple.

The results revealed that current participation in developing the cultural landscape showed that the entire participation was from the representatives management. The investigation

on process of participation revealed that the people in the community undertook the operational เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้เห็นว่าประโยชน์ที่มากกว่าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

process. In addition, the cooperative opportunities could be seen through workshops.

The future needs of participation in developing cultural landscape were that people in the community needed to be able to express their opinions. This enabled them to share their opinions but they did not have power to make decision. The investigation on process of participation revealed the people in the community needed was that they should be able to make decision. This enabled them to make decision to select guidelines and map out plans for participation in the future. The exploration of the way for future participation showed that people needed opportunities to attend meetings. This way enabled them to formulate plans together. The problem of participation was that people had difficulties in developing cultural landscape due to insufficient budgets. The cause of the problem included lack of written policies from local organizations, the temple and the community. Therefore, the goals and operational process should be cooperatively formulated to set up policies that determined budget for development projects.

The investigation on cultural landscape uniqueness of Wat Suthapoch among the people in the community, the representatives, the local organizations and the community leaders showed that the uniqueness of the Ubosot (buildings was the temple). It was the first building constructed in the period of Chao Chom Manda Klin (minor wife of the king rama 4). The unique cultural landscape was saohongse (swan pillars) since they were outstanding from the environment and were reference points or were recognized. The unique culture was alms giving by boat during the end of Buddhist Lent of Mon people which was the only one event found in Bangkok. The unique tourist attraction was Ladkrabang Local Museum where cultural resources and local wisdom were provided.

The needs of hardscape development showed that the people in the community and the representatives needed development of parking area the most. This was because the surface subsided, leaving holes on the surface which needed to be repaired every year. The local organizations and the community leaders expressed that signs needed to be developed the most. This was because there should be location and direction signs to locate tourist attractions and religious units in the temple which provided convenience access to tourists.

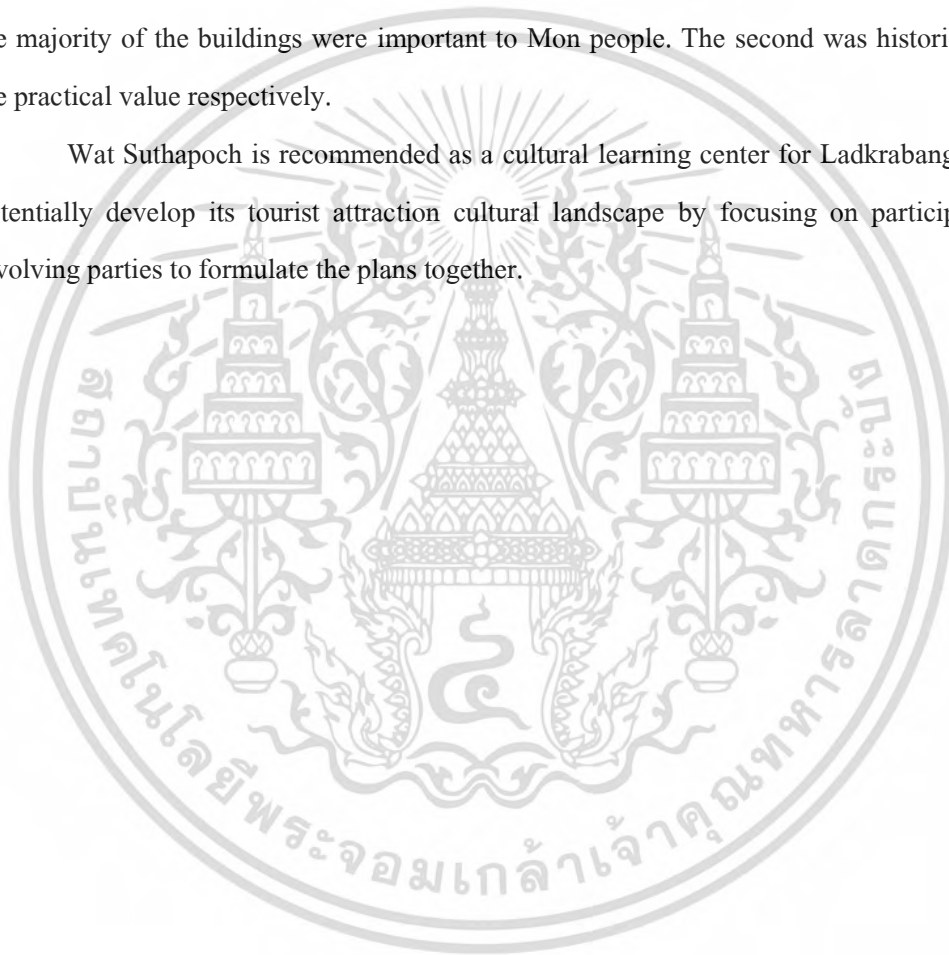
The needs of softscape development showed that the people in the community, the local organizations and the community leaders needed improvement at the parking lot. This was because the trees began to deteriorate which may be dangerous to cars. In addition, the representatives of the people in the community needed development on the landscape along

Khlong Lum Pla Tiew Canal because the area was used for relaxing, feeding fish and cultural events.

The investigation on the previous, the current and the future policy plans for cultural landscape of Wat Suthapoch by interviewing the local organizations and the community leaders showed the lack of written policies. As a result, it lacked clear operational procedures for cultural landscape development at Wat Suthapoch.

The investigation on the evaluation of building value by surveying the architectural experts showed that the most important level was sentimental value. This was because the majority of the buildings were important to Mon people. The second was historic value and the practical value respectively.

Wat Suthapoch is recommended as a cultural learning center for Ladkrabang which can potentially develop its tourist attraction cultural landscape by focusing on participation from involving parties to formulate the plans together.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบคุณบิดามารดา ผู้ให้กำลังใจและให้โอกาสในการศึกษาอันมีค่ายิ่ง ขอขอบคุณ
เจ้าอาวาสวัดสุทธสาโรจน์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตลาดกระบัง กรรมการสภาวัฒนธรรม
เขตลาดกระบัง ประธานชุมชนเลียบคลองมอญและชาวชุมชนเลียบคลองมอญ ที่ได้ให้ข้อมูลความรู้
ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ขอขอบคุณสาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมคณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่เอื้อเฟื้อสถานที่
วัสดุอุปกรณ์ สำหรับทำวิทยานิพนธ์

ท้ายที่สุดขอขอบคุณอาจารย์ ดร.ประพัทธ์พงษ์ อุปลา อาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์
ดร.อมร บุญต่อและอาจารย์ ดร.จตุรงค์ โทณะรัตนศิริ ซึ่งกรุณาสละเวลาให้ความรู้และคำแนะนำ
ตลอดการทำวิทยานิพนธ์

อัสนี ชูเดช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	IV
กิตติกรรมประกาศ.....	VII
สารบัญ.....	VIII
สารบัญตาราง.....	XIII
สารบัญรูป.....	XVII
สารบัญแผนภูมิ.....	XIX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 ขั้นตอนการศึกษา.....	5
1.6 นิยามศัพท์.....	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	6
2.1 แนวคิดการมีส่วนร่วม.....	6
2.1.1 การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว.....	7
2.1.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	7
2.1.3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม.....	8
2.1.4 รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วม.....	9
2.1.5 ระดับของการมีส่วนร่วม.....	11
2.1.6 วิธีการและช่องทางของการมีส่วนร่วม.....	13
2.2 ภูมิทัศน์วัฒนธรรม.....	16
2.3 จินตภาพของเมือง.....	17
2.4 การจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถาน.....	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4.1 การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในศาสนสถาน.....	19
2.4.2 การจัดสวนและรูปแบบสวนในงานภูมิทัศน์.....	20
2.5 องค์ประกอบภูมิทัศน์เมือง.....	20
2.5.1 ภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape).....	21
2.5.2 ภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape).....	21
2.6 สถาปัตยกรรมประเภทวัดและการประเมินคุณค่า	22
2.6.1 การใช้พื้นที่และองค์ประกอบของวัด.....	22
2.6.2 ลักษณะการวางตำแหน่งอาคารในฝั่งเขตพุทธาวาส.....	24
2.6.3 ลักษณะการวางตำแหน่งอาคารในฝั่งเขตสังฆาวาส.....	27
2.6.4 การแบ่งเขตพื้นที่แบบต่าง ๆ ระหว่างเขตพุทธาวาสและเขตสังฆาวาส.....	28
2.6.5 การประเมินคุณค่าและความสำคัญอาคารสถาปัตยกรรม.....	31
2.7 ชุมชนมอญและประเพณีวัฒนธรรม.....	35
2.7.1 ชุมชนมอญ.....	35
2.7.2 ประเพณีวัฒนธรรมมอญ.....	36
2.8 นโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรม.....	41
2.8.1 นโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอดีต.....	41
2.8.2 นโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน.....	41
2.9 แนวคิดการส่งเสริมการท่องเที่ยว.....	42
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
2.10.1 งานวิจัยในไทย.....	45
2.10.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	47
2.11 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	48
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	50
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
3.1.1 การกำหนดพื้นที่ศึกษา.....	50
3.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.3 ขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง.....	52
3.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	53
3.1.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
3.1.6 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	54
3.1.7 การเชื่อมโยงตัวแปร.....	55
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
3.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	55
3.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	56
3.3 นิยามปฏิบัติการของตัวแปรในการวิเคราะห์.....	56
บทที่ 4 พื้นที่ศึกษา.....	66
4.1 สภาพทั่วไปพื้นที่ศึกษา.....	66
4.2 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา.....	68
4.3 สภาพแวดล้อมภายในพื้นที่ศึกษา.....	69
4.3.1 การสำรวจ.....	76
4.4 สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา.....	93
บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
5.1 ผลการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย.....	97
5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล.....	97
5.1.2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน.....	99
5.1.3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต.....	101
5.1.4 ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว.....	103
5.1.5 ความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน.....	104
5.1.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม.....	106
5.2 ผลการสอบถามกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย.....	112
5.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล.....	112

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2.2 ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของ การสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย.....	113
5.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน ของการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย.....	114
5.3 ผลการสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม.....	116
5.3.1 เกณฑ์ประเมินคุณค่าอาคารสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรม.....	116
5.4 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน.....	126
5.4.1 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว.....	126
5.4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน.....	127
5.4.3 ผลการศึกษาแผนนโยบายและการดำเนินการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว.....	128
5.5 สรุปผลการวิเคราะห์.....	133
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	147
6.1 ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย.....	148
6.1.1 ลักษณะประชากร.....	148
6.1.2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่ง ท่องเที่ยวในปัจจุบันกับอนาคตจากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย.....	148
6.1.3 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว จากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย.....	151
6.1.4 ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์ คาดอ่อนจากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย.....	151
6.1.5 ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจากการสอบถาม กลุ่มผู้อยู่อาศัย.....	151
6.2 ข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนากลุ่มสำหรับตัวแทนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่.....	153
6.2.1 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวจาก การสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย.....	153

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.2.2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์ คาดอ่อนจากการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย.....	153
6.3 ข้อมูลที่ได้รับจากการสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม.....	154
6.3.1 ข้อมูลเกณฑ์ประเมินคุณค่าอาคารสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรม.....	154
6.4 ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน.....	155
6.4.1 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวจาก การสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน.....	155
6.4.2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์ คาดอ่อนจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน.....	155
6.4.3 ข้อมูลความคิดเห็นต่อแผนนโยบายการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวจากการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน.....	155
6.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้.....	157
6.5.1 ข้อเสนอแนะด้านกายภาพ.....	157
6.5.2 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วม.....	158
6.5.3 ข้อเสนอแนะด้านเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว.....	160
6.5.4 ข้อเสนอแนะด้านภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน.....	161
6.5.5 ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย.....	164
6.5.6 ข้อเสนอแนะด้านเกณฑ์ประเมินระดับคุณค่าความสำคัญของอาคาร สิ่งก่อสร้าง.....	165
6.6 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	167
บรรณานุกรม.....	168
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบสอบถามสำหรับผู้อยู่อาศัย.....	173
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย.....	178
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชน.....	182
ภาคผนวก ง ตัวอย่างแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางสถาปัตยกรรม.....	188
ประวัติผู้เขียน.....	208

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม.....	9
2.2 แสดงขั้นตอนการมีส่วนร่วม.....	11
2.3 แสดงระดับการมีส่วนร่วม.....	13
2.4 แสดงวิธีการและช่องทางของการมีส่วนร่วม.....	15
2.5 ผลการสังเคราะห์คุณค่าสำคัญของสถาปัตยกรรม.....	34
2.6 แสดงประเพณีวัฒนธรรมมอญลาดกระบัง.....	40
3.1 แสดงนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในแบบสอบถามผู้อยู่อาศัย.....	57
3.2 แสดงนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในแบบสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย.....	61
3.3 แสดงนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในแบบสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม.....	63
3.4 แสดงนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชน.....	63
5.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล.....	98
5.2 แสดงอายุและระยะเวลาที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่าง.....	99
5.3 แสดงจำนวนและร้อยละระดับการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน.....	99
5.4 แสดงจำนวนและร้อยละขั้นตอนการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน.....	100
5.5 แสดงจำนวนและร้อยละช่องทางในการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน.....	100
5.6 แสดงจำนวนและร้อยละปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว.....	101
5.7 แสดงจำนวนและร้อยละความต้องการระดับการมีส่วนร่วมในอนาคต.....	101
5.8 แสดงจำนวนและร้อยละความต้องการขั้นตอนการมีส่วนร่วมในอนาคต.....	102
5.9 แสดงจำนวนและร้อยละความต้องการช่องทางความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคต.....	102
5.10 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง.....	103
5.11 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ด้านภูมิสัญลักษณ์.....	103
5.12 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ด้านประเพณี.....	104
5.13 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ด้านสถานที่ท่องเที่ยว.....	104

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และ XIII อิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape).....	105
5.15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape).....	105
5.16 แสดงตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์.....	106
5.17 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ (t-test) ระหว่างเพศกับความต้องการปรับปรุง ภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape)	107
5.18 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ (t-test) ระหว่างเพศกับความต้องการปรับปรุง ภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape).....	108
5.19 แสดงค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรด้านอายุกับความต้องการปรับปรุง ภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape).....	109
5.20 แสดงค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape).....	110
5.21 แสดงค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรด้านอายุกับความต้องการปรับปรุง ภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape).....	111
5.22 แสดงค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape).....	112
5.23 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลด้านเพศของกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย.....	113
5.24 แสดงระยะเวลาที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย.....	113
5.25 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว.....	113
5.26 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape).....	114
5.27 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape).....	115
5.28 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของอุโบสถ.....	117
5.29 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของเจดีย์.....	117
5.30 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาการเปรียญ.....	118
5.31 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาประดับมุกกระจก.....	118
5.32 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาสีทึบ.....	119
5.33 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาไม้.....	119
5.34 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของซุ้มประตู.....	120

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และ XIV ยังอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.35 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของภูมิไม้สักทอง.....	120
5.36 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของหอระฆัง.....	121
5.37 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของหอกลองเพล.....	121
5.38 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของพิพิธภัณฑท์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง.....	127
5.39 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของหอปรัยัติธรรม.....	122
5.40 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่น.....	123
5.41 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของวิหารทำบุญทำสังฆทาน.....	123
5.42 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของพระแม่ธรณีบีบมวยผม.....	124
5.43 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของพระสี่ลี้.....	124
5.44 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของเสาหงส์.....	125
5.45 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของเมรุ.....	125
5.46 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว.....	126
5.47 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape).....	127
5.48 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape).....	128
5.49 แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลจากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย.....	133
5.50 แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันกับอนาคตจากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย.....	134
5.51 แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว.....	135
5.52 แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นต่อความมีเอกลักษณ์ของข้อมูลสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัยการสอบถามกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน.....	135
5.53 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ของข้อมูลสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัยการสอบถามกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน.....	138
5.54 แสดงข้อมูลการทดสอบความสัมพันธ์ (t-test) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้านเพศกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape).....	141

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.55 แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ (Correlation) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)....	141
5.56 แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ (Correlation) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)....	142
5.57 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมต่อเกณฑ์ประเมินระดับคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างวัดสุทธาโภชน์.....	143
5.58 แสดงภาพรวมของเกณฑ์ประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างวัดสุทธาโภชน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรม.....	144
5.59 สรุปข้อมูลแผนนโยบายและการดำเนินการพัฒนา.....	145
6.1 แสดงความสัมพันธ์ความต้องการปรับปรุงต่อภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape).....	163

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ภูมิทัศน์คาคอ่อน (Softscape)	21
2.2 ภูมิทัศน์คาคแข็ง (Hardscape)	22
2.3 ฟังแกนเดี่ยว	25
2.4 ฟังแกนคู่	25
2.5 ฟังสามแกนขนาน	26
2.6 ฟังแกนฉาก	26
2.7 ฟังฉากบาท	27
2.8 พื้นที่แบบประกบหน้าหลัง.....	28
2.9 พื้นที่แบบชิดข้าง.....	29
2.10 พื้นที่แบบคู่ประกบ.....	29
2.11 พื้นที่แบบล้อม 3 ด้าน.....	30
2.12 พื้นที่แบบโอบหักศอก.....	30
2.13 ประเพณีวัฒนธรรมมอญลาดกระบัง.....	38
2.14 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	49
3.1 ตำแหน่งที่ตั้งวัดและชุมชนเลียบคลองมอญ	51
3.2 การเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรแบบสอบถามผู้อยู่อาศัย.....	55
4.1 แสดงที่ดินประเภทประเภทชนบทและเกษตรกรรม	67
4.2 แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งและเส้นทางคมนาคม.....	69
4.3 ตำแหน่งแผนผังภายในวัดสุทธาโกชน์.....	70
4.4 สิ่งก่อสร้างภายในวัด.....	71
4.5 แสดงผังอาคารสิ่งก่อสร้างในย่านเขตพุทธาวาส.....	76
4.6 แสดงอาคารสิ่งก่อสร้างในย่านเขตพุทธาวาส.....	77
4.7 แสดงผังอาคารสิ่งก่อสร้างในย่านเขตสังฆาวาส.....	78
4.8 แสดงอาคารสิ่งก่อสร้างในย่านเขตสังฆาวาส.....	78
4.9 แสดงย่านเขตธรณีสงฆ์.....	79
4.10 แสดงเส้นทางสัญจรทางบก ถนนคลองกรุง.....	80
4.11 แสดงเส้นทางสัญจรทางบก ถนนเลียบคลองมอญ.....	80
4.12 แสดงเส้นทางสัญจรทางน้ำ คลองลำปลาทิว.....	81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.13 แสดงที่รวมกิจกรรม บริเวณลานพื้นที่อุโบสถ.....	82
4.14 แสดงที่รวมกิจกรรม บริเวณลานอเนกประสงค์.....	82
4.15 แสดงที่รวมกิจกรรม หอฉัน.....	83
4.16 แสดงที่หมายตา เสาหงส์.....	84
4.17 แสดงที่หมายตา อุโบสถ.....	84
4.18 แสดงขอบเขต กำแพง.....	85
4.19 แสดงชุดโต๊ะนั่งพัก.....	86
4.20 แสดงถึงขยะ.....	86
4.21 แสดงป้ายบอกตำแหน่ง.....	87
4.22 แสดงป้ายบอกข้อมูล.....	87
4.23 แสดงหลังคาคลุมทางเดิน.....	88
4.24 แสดงห้องสุขา.....	88
4.25 แสดงทางเดินเท้า.....	89
4.26 แสดงศาลาพัก.....	89
4.27 แสดงลานจอดรถ.....	90
4.28 แสดงภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ.....	90
4.29 แสดงภูมิทัศน์บริเวณที่โล่งว่าง.....	91
4.30 แสดงสวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ.....	91
4.31 แสดงสวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สัก 100 ปี.....	92
4.32 แสดงสวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑท์ท้องถิ่น.....	92
4.33 แสดงภูมิทัศน์บริเวณทำนาคคลองลำปลาทิว.....	93
4.34 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา.....	95
5.1 แสดงการสนทนากลุ่ม.....	115
5.2 แสดงตำแหน่งความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape).....	140
5.3 แสดงตำแหน่งความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape).....	140
6.1 แสดงผังโครงสร้างการบริหารวัดสุทธา โภชน์ในปัจจุบัน.....	149
6.2 แสดงการมีส่วนร่วมของผู้อยู่อาศัยในผังโครงสร้างการบริหารวัดสุทธา โภชน์.....	150

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
5.1 แสดงการเปรียบเทียบความมีเอกลักษณ์ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง.....	136
5.2 แสดงการเปรียบเทียบความมีเอกลักษณ์ด้านภูมิสัญลักษณ์.....	137
5.3 แสดงการเปรียบเทียบความมีเอกลักษณ์ด้านประเพณี.....	137
5.4 แสดงการเปรียบเทียบความมีเอกลักษณ์ด้านสถานที่ท่องเที่ยว.....	138
5.5 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape).....	139
5.6 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape).....	139

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันกระแสการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นมีความตื่นตัวมากขึ้นในทุกพื้นที่ ซึ่งไม่สามารถเลี่ยงที่จะกล่าวถึงหลักการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ เพราะการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการในการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือกำหนดแนวทางการพัฒนาโดยคนในชุมชน โดยคำนึงถึงการนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่โครงการ ดังนั้นการมีส่วนร่วมจึงเป็นที่ยอมรับว่ามีความสำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยวัดสุทธาโกชน์ในชุมชนมอญลาดกระบังเป็นวัดแห่งหนึ่งที่พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เขตลาดกระบัง ซึ่งชุมชนมอญลาดกระบังเป็นชาวมอญที่มีถิ่นฐานเดิมอยู่ที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงมีพระราชดำริให้ขุดคลองเพื่อเพิ่มพื้นที่ทำนาในพื้นที่ด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร โดยมีการอพยพชาวมอญจากพระประแดงให้มาขุดคลองประเวศบุรีรมย์โดยเชื่อมระหว่างคลองพระโขนงกับแม่น้ำบางปะกง ทำให้มีกลุ่มชาวมอญมาตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ในพื้นที่ซึ่งเกิดเป็นชุมชนมอญลาดกระบัง โดยเจ้าจอมมารดากลิ่นพระสนมเอกในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ท่านเป็นธิดาของพระยาดำรงศรีราชพลักษันธุ์ (จุ้ย คชเสนี) เจ้าจอมมารดากลิ่นผู้มีเชื้อสายมอญมีจิตศรัทธาในพุทธศาสนาจึงสละทรัพย์ส่วนพระองค์สร้างวัดสุทธาโกชน์ให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนมอญลาดกระบังที่ตำบลทับยาว อำเภอลาดกระบัง (องค์ บรรจุน. 2549) ในด้านความสัมพันธ์ทางสังคมของวัดและชุมชนในอดีตมีบทบาทต่อกัน เช่น การให้การศึกษ การเผยแพร่ศาสนา การทำหน้าที่ในการประกอบศาสนกิจ การจัดพิธีกรรมในช่วงของเทศกาลประเพณีและการเป็นที่พึ่งพิงทางใจ ซึ่งปัจจุบันบทบาทของวัดและชุมชนได้มีความเปลี่ยนแปลงกันตามลักษณะทางสังคม เช่น มีบทบาทเป็นศูนย์รวมศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ที่สำคัญของเขตลาดกระบัง ซึ่งวัดสุทธาโกชน์และชุมชนมอญลาดกระบังยังคงมีบรรยากาศแบบชนบทมีการดำเนินชีวิตตามแบบวิถีชีวิตของมอญที่มีเอกลักษณ์ที่ยังหลงเหลือและรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญอยู่ให้ได้ศึกษาโดยมีภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเขตลาดกระบัง ซึ่งประกอบด้วยสถานที่ท่องเที่ยวและประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

- 1) อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่นที่สะท้อนถึงร่องรอยของมรดกวัฒนธรรมท้องถิ่น ประวัติศาสตร์
- 2) พิพิธภัณฑวัตถุโบราณมากกว่า 100 ลำ
- 3) พิพิธภัณฑท้องถิ่นกรุงเทพมหานครเขตลาดกระบัง
- 4) ฤดูร้อนไทยไม้สักอายุ 100 ปี
- 5) ศูนย์รวมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนมอญลาดกระบัง เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สงกรานต์มอญ แห่งสังฆะตบและคักบาตรพระร้อยทางเรือหนึ่งเดียวของกรุงเทพมหานคร
 6) สวนปลาธรรมชาติริมคลองลำปลาทิว นอกจากนี้ยังมีวิถีชีวิตของคนมอญและอาคารสิ่งก่อสร้างสถาปัตยกรรมสำคัญที่มีความน่าสนใจสามารถนำมาพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของเขตลาดกระบังได้เนื่องจากวัดสุทธาโภชน์เป็นศูนย์รวมของการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวมอญลาดกระบังที่ควรแก่การศึกษาค้นคว้า

ปัจจุบันวัด ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นได้พยายามฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวมอญลาดกระบังให้กลับมาอีกครั้งเพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งแบบอย่างอันงดงามของท้องถิ่นโดยมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและอาคารสิ่งก่อสร้างที่สำคัญให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายกันมากขึ้นโดยวัดสุทธาโภชน์เป็นวัดหนึ่งที่ตั้งอยู่ใกล้สนามบิณสูวรรณภูมิ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการขนส่งเชื่อมต่อที่สำคัญจึงเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวทำให้การพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อวัดสุทธาโภชน์อย่างมากจึงเป็นหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายรวมถึงประชาชนในชุมชน แต่เนื่องด้วยสภาพแวดล้อมภายในวัดยังคงขาดการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เพื่อส่งเสริมทัศนียภาพให้กับสถานที่และขาดการส่งเสริมอาคารสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าสำคัญ ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังขาดการมีส่วนร่วมในพัฒนาวัดสุทธาโภชน์เพื่อรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยประโยชน์ที่จะได้จากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคือการทำงานร่วมกันระหว่างประชาชนกับองค์กรท้องถิ่นในการสร้างความรู้สึกรักชุมชนที่อยู่อาศัยความรู้สึกรักเป็นเจ้าของวัดในชุมชนและความตื่นตัวที่จะเข้าร่วมกิจกรรมหรือแก้ปัญหาาร่วมกันให้เกิดทางเลือกใหม่ทำให้การตัดสินใจรอบคอบและได้รับการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะการตัดสินใจที่กระทบกับวัดสุทธาโภชน์โดยตรง

จากปัญหาดังกล่าวผู้ทำการศึกษาเห็นว่าเป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในวัดสุทธาโภชน์โดยใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนมอญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำมากำหนดรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษาวัดสุทธาโภชน์ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ต่อไป ทั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการประยุกต์ใช้กับวัดและชุมชนอื่น ๆ ต่อไปได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเสนอแนะเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโภชน์ โดยสามารถสรุปเป็นวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ดังนี้

1.2.1 ศึกษาสภาพทางกายภาพและภูมิทัศน์วัฒนธรรมภายในวัดสุทธาโภชน์ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.2 ศึกษาการมีส่วนร่วมในปัจจุบันและความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคตในการพัฒนา
ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

1.2.3 ศึกษาความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

1.2.4 ศึกษาความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์คาดอ่อน
(Softscape)

1.2.5 ศึกษานโยบายในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัดสุทธาโกชน์

1.2.6 เสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่ง
ท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน์

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ในส่วนขอบเขตการศึกษาประกอบไปด้วยขอบเขตพื้นที่ศึกษา ขอบเขตของกลุ่ม
ตัวอย่างและขอบเขตทางด้านเนื้อหา

1.3.1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

วัดสุทธาโกชน์มีพื้นที่ทั้งหมด 18 ไร่ 2 งาน ตั้งอยู่บนถนนฉลองกรุง 8 เขตลาดกระบัง
เนื่องจากวัดสุทธาโกชน์มีศักยภาพในทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวและความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับ
ชุมชนชาวมอญลาดกระบัง

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตในการศึกษาโดยมุ่งเน้นจากประชาชนในชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา
ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวภายในพื้นที่ศึกษา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นดังนี้

- 1) กลุ่มองค์กรท้องถิ่น คือ ผู้บริหารสำนักงานเขตและสภาวัฒนธรรมที่มีอำนาจ
ในการตัดสินใจ จำนวน 2 ตัวอย่าง
- 2) กลุ่มผู้นำของชุมชน คือ เจ้าอาวาสวัดและประธานชุมชน จำนวน 2 ตัวอย่าง
- 3) กลุ่มผู้อยู่อาศัย คือ ผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญ จำนวน
300 ตัวอย่าง
- 4) กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย คือ ตัวแทนผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญ จำนวน
10 ตัวอย่าง
- 5) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม คือ อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 4 ตัวอย่าง

1.3.3 ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

ในการศึกษาแนวการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่ง
ท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน์ มีขอบเขตของเนื้อหาการศึกษาอยู่ 5 ประเด็น ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ในการนำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) ศึกษาสภาพทางกายภาพและภูมิทัศน์วัฒนธรรมของวัดสุทธาโกชน์ ได้แก่ ลักษณะสภาพแวดล้อมภายใน อาคารสิ่งก่อสร้างที่สำคัญ ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญ สถานที่ท่องเที่ยว ที่ได้จากการเก็บด้วยวิธีการสำรวจและการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษาการมีส่วนร่วมในปัจจุบันและความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคตในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วม ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ช่องทางในการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมที่ได้จากการเก็บด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามจากผู้อยู่อาศัย

3) ศึกษาความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ อาคารสิ่งก่อสร้างสำคัญ ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิสัญลักษณ์และสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้จากการเก็บด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามจากผู้อยู่อาศัย ผู้เชี่ยวชาญทางสถาปัตยกรรม การสนทนากลุ่มจากตัวแทนผู้อยู่อาศัยและจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนกับองค์กรท้องถิ่น

4) ศึกษาความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน ได้แก่ ถึงอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และสภาพภูมิทัศน์ที่ได้จากการเก็บด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามจากผู้อยู่อาศัย การสนทนากลุ่มจากตัวแทนผู้อยู่อาศัยและจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนกับองค์กรท้องถิ่น

5) ศึกษานโยบายในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัดสุทธาโกชน์ ได้แก่ แผนนโยบายในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนกับองค์กรท้องถิ่น

6) การเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน์ที่ได้จากแบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ การรวบรวมบทความเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทราบถึงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์วัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นในปัจจุบัน

1.4.2 เพื่อเข้าใจถึงระดับการมีส่วนร่วม ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ช่องทางในการมีส่วนร่วม และปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในปัจจุบันและในอนาคตของผู้อยู่อาศัยในชุมชนเพื่อสามารถนำไปพิจารณาในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

1.4.3 เพื่อนำความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวมาเป็นแนวทางการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

1.4.4 เพื่อนำความความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อนมาเป็นแนวทางการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.5 ทราบถึงรูปแบบนโยบายในการวางแผน บทบาทการดำเนินการและปัญหาอุปสรรคในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

1.4.6 เป็นแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยววัดสุทธาโกชน์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและวัดอื่น ๆ นำไปปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อไป

1.5 ขั้นตอนการศึกษา

ในการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน์ สามารถแบ่งขั้นตอนในการศึกษาอย่างเป็นลำดับขั้นได้ดังนี้

- 1.5.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา
- 1.5.2 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 1.5.3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างและสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูล
- 1.5.4 เก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจากพื้นที่การศึกษา
- 1.5.5 วิเคราะห์ข้อมูล
- 1.5.6 สรุปและเสนอแนะงานวิจัย

1.6 นิยามศัพท์

1.6.1 การมีส่วนร่วม หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ช่องทางการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

1.6.2 ภูมิทัศน์ หมายถึง สภาพแวดล้อมบริเวณวัดที่ประกอบด้วยสิ่งที่เป็นธรรมชาติและสิ่งที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้น

1.6.3 ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) หมายถึง องค์ประกอบภูมิทัศน์เมืองที่ใช้เป็นอุปกรณ์ประดับตกแต่งและเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่เช่น ม้านั่ง ศาลา แผ่นทางเดินเท้า ลานจอดรถ

1.6.4 ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) หมายถึง องค์ประกอบภูมิทัศน์เมืองที่ใช้พรรณไม้ประเภทต่าง ๆ ในงานภูมิทัศน์เป็นองค์ประกอบเช่น สวนหย่อม ที่โล่งว่างและภูมิทัศน์ที่ตกแต่งในบริเวณต่าง ๆ ในพื้นที่

1.6.5 ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง อาคารสิ่งก่อสร้างของวัด ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิสัญลักษณ์ สถานที่ท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

เนื้อหาการศึกษาในบทนี้ ผู้ทำการศึกษาได้ทำการทบทวนวรรณกรรมทั้งแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางการศึกษาการมีส่วนร่วมของ ชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโภชน์และกำหนด ตัวแปรในการศึกษา โดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็น 11 ส่วนซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

- 2.1 แนวคิดการมีส่วนร่วม
- 2.2 ภูมิทัศน์วัฒนธรรม
- 2.3 จินตภาพของเมือง
- 2.4 การจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถาน
- 2.5 องค์ประกอบภูมิทัศน์เมือง
  - 2.5.1 ภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape)
  - 2.5.2 ภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape)
- 2.6 สถาปัตยกรรมประเภทวัดและการประเมินคุณค่า
- 2.7 ชุมชนมอญและประเพณีวัฒนธรรม
  - 2.7.1 ชุมชนมอญ
  - 2.7.2 ประเพณีวัฒนธรรมมอญ
- 2.8 นโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรม
- 2.9 แนวคิดการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.10.1 งานวิจัยในไทย
  - 2.10.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 2.11 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดการมีส่วนร่วม

ในส่วนของการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวเป็น แนวความคิดที่คำนึงถึงพฤติกรรมมนุษย์เป็นสำคัญ โดยเน้นให้คนในสังคมสภาพแวดล้อมนั้น ๆ มีส่วนร่วมในการกำหนดสภาพแวดล้อม หรือมีสิทธิเต็มที่ในการแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในพื้นที่สาธารณะเพื่อมิให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนก็เพื่อลดข้อขัดแย้งในสังคมนั้น ๆ และสามารถแสดงความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชน ซึ่งนักวิชาการที่ได้เสนอแนวคิดการมีส่วนร่วมโดยมีรายละเอียดดังนี้

โครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวในแผนการพัฒนากการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559 ยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่น จังหวัด กลุ่มจังหวัดและประเทศ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและการปกครองส่วนท้องถิ่นขณะที่หน่วยงานระดับพื้นที่ เช่น จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนขาดความรู้ด้านการจัดการภูมิทัศน์และการวางแผนพัฒนากการท่องเที่ยว การพัฒนากลไกในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานร่วมกันกำหนดภารกิจขอบเขตของงานการพัฒนาให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบการพัฒนากการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนากการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2554) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2554) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนา การท่องเที่ยว โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

- 1) กระจายอำนาจและจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น
- 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็นรูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชนและประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

2.1.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การสหประชาชาติ (United Nation.1981) และรีเคอร์ (Reeder. 1974) ได้ให้ความหมายถึงการมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วมเป็นการปะทะสังสรรค์ทางสังคมทั้งในลักษณะการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชนบท ทั้งนี้ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 ที่มุ่งเน้นคนเป็น

สำคัญมากกว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจได้พยายามเปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนาจากระดับบน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้โดยไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลงล่าง (Top - Down) มาเป็นจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom - Up) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ โอคเลย์ (Oakley, 1984) ได้กล่าวว่าแนวทางจากระดับล่างขึ้นบนนี้เกี่ยวข้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดหาย (Missing Ingredient) ในกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น

สุชาดา จักรพิสุทธ์ (2547) ได้ศึกษาชุมชนกับการมีส่วนร่วม จากการศึกษาสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนแบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะได้แก่

1) ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผลโดยการเปิดโอกาสให้ตั้งมมองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนมีบทบาทหลักตามสิทธิหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การวางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้นรวมทั้งส่งเสริมชักนำสนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดด้วยความสมัครใจ

2) ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจเป็นการมีส่วนร่วมของชุมชนที่การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ รวมทั้ง ค่านิยมของประชาชนเป็นเครื่องชี้นำตนเองให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทำให้ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมเกิดความผูกพันมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ

2.1.3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม

การที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมนั้นมีปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดดังนี้

Koufman (1949) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบทพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ

- 1) ปัจจัยด้านอายุ
- 2) ปัจจัยด้านเพศ
- 3) ปัจจัยด้านการศึกษา
- 4) ปัจจัยด้านขนาดของครอบครัว
- 5) ปัจจัยด้านอาชีพ
- 6) ปัจจัยด้านรายได้
- 7) ปัจจัยด้านระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น

ประยูร ศรีประสาธน์ (2542) ได้นำเสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วมว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมมีด้วยกัน 3 ปัจจัย คือ

- 1) ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ เพศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่ม

3) ปัจจัยด้านการสื่อสารได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล

เมื่อทำการทบทวนแล้วพบว่า นักวิชาการทั้ง 2 ท่าน ได้สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยแสดงปัจจัยที่เหมือนและแตกต่างกัน แต่มีปัจจัยที่มีความสอดคล้องกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงรวบรวมปัจจัยที่เห็นร่วมกันกับพื้นที่ศึกษาโดยเลือกปัจจัยการมีส่วนร่วม 6 ปัจจัยได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น อาชีพและรายได้ โดยสรุปปัจจัยต่อการมีส่วนร่วมตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม

ปัจจัย	Koufman (1949)	ประยูร ศรีประสาธน์ (2542)	สรุป ลักษณะของ ประชากร
1) เพศ	●	●	●
2) อายุ	●	●	●
3) ระดับการศึกษา	●	●	●
4) ขนาดครอบครัว	●		
5) ระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น	●	●	●
6) อาชีพ	●	●	●
7) รายได้	●	●	●
8) การเป็นสมาชิกกลุ่ม		●	
9) การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล		●	

2.1.4 รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วม

ในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพื่อการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เกิดประโยชน์ขึ้นต่อชุมชนนั้น ได้มีนักวิชาการที่ได้เสนอแนวขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนได้ ดังนี้

Formaroff (1980) เสนอว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและเข้ามามีอิทธิพลในการพัฒนาโดยมีขั้นตอนการมีส่วนร่วมดังนี้

1) การวางแผนรวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมายกลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ ตลอดจนการติดตามประเมินผล

2) การดำเนินงาน

3) การใช้บริการจากโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

Cohen & Uphoff (1981) ได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกได้เป็น 4 ประเภทดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย การตัดสินใจในขั้นตอนการริเริ่ม การตัดสินใจในการดำเนินการและการตัดสินใจในการปฏิบัติ

2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารและการประสานขอความช่วยเหลือ

3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefit) ทั้งทางด้านวัตถุ ด้านสังคม ซึ่งอยู่ในรูปของบริการหรือสาธารณูปการต่าง ๆ ที่ช่วยเสริมให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและผลประโยชน์ส่วนบุคคลซึ่งเป็นผลประโยชน์ทางด้านจิตใจ

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเป็นขบวนการที่จะทำให้รับทราบถึงผลของการดำเนินการว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่

อภิญญา กังสนารักษ์ (2544) ได้นำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่าชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ

1) การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ ร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ

2) การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยากรที่จะใช้ใน โครงการ

3) การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการเพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวก็ได้

อคิน รพีพัฒน์ (2547) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1) การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข

2) การตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา

3) การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน

4) การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

จากการทบทวนแนวคิดของนักวิชาการที่นำเสนอทั้งหมดซึ่งได้แสดงขั้นตอนที่เหมือนกันและต่างกันในบางประเด็นดังนั้นขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นผู้ศึกษาได้รวบรวมและสรุปว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษามี 5 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาภายในชุมชน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินการ การมีส่วนร่วม

ในการปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่ช่วยเสริมเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและการมีส่วนร่วมในการประเมินผลรับทราบถึงผลของการดำเนินการว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม โดยรายละเอียดแสดงไว้ในตาราง 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงขั้นตอนการมีส่วนร่วม

รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วม	Fornaroff (1980)	Cohen & Uphoff (1981)	อภิญา กังสนารักษ์ (2544)	อกิน รพีพัฒน์ (2547)	สรุป ขั้นตอนการมีส่วนร่วม
1) การตัดสินใจ	●	●	●	●	●
2) การดำเนินงานปฏิบัติการ	●	●	●	●	●
3) การใช้บริการจากโครงการ	●				
4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	●	●			●
5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล		●	●	●	●
6) การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน			●		
7) การกำหนดปัญหา				●	●

2.1.5 ระดับของการมีส่วนร่วม

Arnstein (1969) ได้แบ่งแบบจำลองการมีส่วนร่วมของชุมชนได้เป็น 8 ระดับดังนี้

ระดับที่ 1 Manipulation เป็นระดับการควบคุมโดยผู้มีอำนาจทั้งหมดเป็นระดับที่ไม่มีการมีส่วนร่วมเลยโดยอำนาจการตัดสินใจและการดำเนินการทุกขั้นตอนเป็นของผู้มีอำนาจหน้าที่เท่านั้น

ระดับที่ 2 Therapy เป็นระดับการแก้ไขปัญหาโดยให้ผู้แทนจากผู้มีอำนาจมาให้ความรู้เป็นระดับที่ไม่มีการมีส่วนร่วมเลยโดยอำนาจการตัดสินใจในการมาช่วยแก้ปัญหาเป็นของผู้มีอำนาจหน้าที่

ระดับที่ 3 Informing เป็นระดับการให้ข่าวสารทางเดียวเป็นระดับที่เริ่มการมีส่วนร่วมแต่ก็เป็นเพียงการสื่อสารทางเดียวโดยไม่เปิดช่องทางให้มีการโต้ตอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับที่ 4 Consultation เป็นระดับการที่ผู้มีอำนาจเป็นผู้ให้คำปรึกษาทางเดียว ระดับนี้มีการสำรวจเพื่อรับฟังความคิดเห็นมีการประชุมในชุมชนและสอบถามจากสาธารณะชนแต่ก็ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ต่อ

ระดับที่ 5 Placation เป็นระดับที่มีการเปิดโอกาสให้ตัวแทนของชุมชนเข้าร่วมในการต่อรองมีการอนุญาตให้พลเมืองร่วมปรึกษาหรือวางแผนอย่างจำกัดแต่อำนาจผูกขาดอยู่ที่ผู้มีอำนาจเท่านั้น

ระดับที่ 6 Partnership เป็นระดับที่มีการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนกับผู้มีอำนาจ มีการจัดสรรอำนาจในการเจรจาต่อรองระหว่างพลเมืองและผู้มีอำนาจร่วมกันรับผิดชอบในการวางแผนและการตัดสินใจเช่นจัดตั้งคณะกรรมการ

ระดับที่ 7 Delegated Power เป็นระดับที่มีการให้อำนาจแก่ชุมชนในการตัดสินใจ พลเมืองมีอำนาจเป็นตัวแทนเสียงข้างมากในคณะกรรมการในการตัดสินใจ

ระดับที่ 8 Citizen Control เป็นระดับที่ชุมชนมีสิทธิ์ดำเนินการเองทุกขั้นตอน การวางแผน การกำหนดนโยบาย การจัดการ โครงการเกือบทั้งหมดโดยประชาชน

ขณะที่ธีระพงษ์ แก้วหาญ (2543) อ้างถึงในบัญชี แก้วส่อง, 2539 ได้กล่าวไว้ว่าในการวัดระดับการมีส่วนร่วมในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับระดับความเข้มของการมีส่วนร่วมมีการจำแนกหลายแบบ แบบที่จำแนกประเภทละเอียดเช่น แบบของ Arnstein นั้นวัดได้ครอบคลุมแต่ทำได้ยากในทางปฏิบัติเนื่องจากการมีส่วนร่วมในแต่ละระดับมีความคาบเกี่ยวกันเพื่อให้ผลในทางปฏิบัติได้ กำหนดกรอบการมีส่วนร่วมเป็น 3 ระดับ

ระดับที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมเทียม (Pseudo Participation) หรือการมีส่วนร่วมแบบถูกกระทำ (Passive participation) การมีส่วนร่วมในระดับนี้ผู้เข้าร่วมไม่มีอำนาจใด ๆ ในการตัดสินใจแต่เป็นฝ่ายกระทำตามการตัดสินใจของบุคคลอื่นเท่านั้น

ระดับที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมบางส่วน (Partial Participation) การมีส่วนร่วมในระดับนี้ ผู้เข้าร่วมมีส่วนในการเสนอความคิดเห็น แต่อำนาจในการตัดสินใจอยู่ที่บุคคลอื่น

ระดับที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมที่แท้จริง (Genuine Participation) การมีส่วนร่วมในระดับนี้ความคิดเห็นของบุคคลที่เข้าร่วมได้รับการรับฟังและยอมรับเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอำนาจ การตัดสินใจอยู่ที่ผู้เข้าร่วมนั่นเอง

สรุปช่วงของระดับการมีส่วนร่วมได้ดังนี้ ประชาชนไม่มีส่วนร่วม (Non Participation) เป็นการสั่งการจากบนลงล่าง (Top - Down) ได้แก่ ระดับที่ 1,2 ประชาชนไม่มีส่วนร่วมแต่มีส่วนร่วมบ้าง (Degrees Of Kenism) ได้แก่ ระดับที่ 3,4,5 ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้บางส่วน แต่ยังไม่อำนาจในการตัดสินใจ ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นการสั่งการ (Degrees Of Citizen Power) จากล่างขึ้นบน (Bottom - Up) ได้แก่ ระดับที่ 6,7,8 ประชาชน

มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและมีอำนาจในการตัดสินใจ โดยรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 2.3 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 แสดงระดับการมีส่วนร่วม

ระดับการมีส่วนร่วม	Arnstein (1969)	ธีระพงษ์ แก้วหาญ (2543)	สรุป ระดับการมีส่วนร่วม
1) ระดับการควบคุมโดยผู้มีอำนาจทั้งหมด	●		●
2) ระดับการแก้ไขปัญหาโดยให้ผู้แทน	●		●
3) ระดับการให้ข่าวสารทางเดียว	●		●
4) ระดับการที่ผู้มีอำนาจเป็นผู้ให้คำปรึกษาทางเดียว	●		●
5) ระดับที่มีการเปิดโอกาสให้ตัวแทนของชุมชนเข้าร่วม	●		●
6) ระดับที่มีการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนกับผู้มีอำนาจ	●		●
7) ระดับที่มีการให้อำนาจแก่ชุมชนในการตัดสินใจ	●		●
8) ระดับที่ชุมชนมีสิทธิ์ดำเนินการเองทุกขั้นตอน	●		●
9) ระดับการมีส่วนร่วมเทียม		●	
10) ระดับการมีส่วนร่วมบางส่วน		●	
11) ระดับการมีส่วนร่วมที่แท้จริง		●	

2.1.6 วิธีการและช่องทางของการมีส่วนร่วม

Sanoff (2000) ได้แบ่งวิธีการและเทคนิคการมีส่วนร่วม (Participation Methods) ได้ดังนี้ โดยเริ่มพิจารณาว่ามีใครบ้างที่มีส่วนร่วม

1) พิจารณาว่าใครเข้ามามีส่วนร่วม หรือได้รับผลกระทบและมีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ซึ่งสามารถแยกแยะว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบนั้น มีตั้งแต่ได้รับผลกระทบมากไปจนถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบน้อย

2) กลุ่มผู้ที่มีส่วนร่วม (Participation Groups) โดยพิจารณาจากขนาดของกลุ่ม ระดับที่กลุ่มได้ผลประโยชน์ บทบาทของกลุ่มในชุมชนและกลุ่มที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา (Stage) ของการทำแผน

เมื่อได้พิจารณากลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมแล้วในส่วน of ช่องทางการมีส่วนร่วม นั้นมีหลายวิธีการดังนี้

1) วิธีสร้างจิตสำนึก (Awareness Methods) เพื่อสร้างความเข้าใจต่อกันในพื้นที่ โดยมีเทคนิคในการสร้างจิตสำนึก เช่น ใช้สื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และการเดินประชาสัมพันธ์ อธิบายความให้เข้าใจ

2) วิธีทางอ้อม (Indirect Methods) เพื่อสร้างความเข้าใจโดยการใช้วิธีการเก็บข้อมูล (Information) การสำรวจ (Surveys) การสอบถามทัศนคติความคิดเห็น (Questionnaires)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) วิธีกลุ่มปฏิสัมพันธ์ (Group Interaction Methods) เพื่อการมีส่วนร่วมที่มีความเข้มข้น (Intensive Participation Process) ซึ่งทำกันในแบบกลุ่มสนทนา (Focus Group) เป็นการเจาะจงกลุ่มที่เหมาะสมต่อการตัดสินใจ การให้ข้อสรุปซึ่งเทคนิคนี้จะใช้กลุ่มขนาดเล็ก 6 - 10 คน สำหรับกลุ่มเจาะจงที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ซึ่งวิธีนี้ใช้กับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลางขึ้นไป

4) วิธีปลายเปิด (Open Ended Methods) เพื่อการมีส่วนร่วมที่มีลักษณะของกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งมีลักษณะการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) การประชุมสาธารณะ (Public Forum) วิธีการมีส่วนร่วมนี้สามารถใช้ได้ทั้งในระดับการมีส่วนร่วมน้อยไปจนถึงการมีส่วนร่วมมาก

5) วิธีระดมความคิด (Brain Storming Methods) เพื่อการมีส่วนร่วมในขนาดของกลุ่มที่มีขนาดเล็ก 6 - 12 คน ซึ่งจะแบ่งได้ตามกลุ่มอาชีพ เทคนิควิธีนี้จะอาศัยการดำเนินการของกลุ่ม (Group Process) ที่แต่ละคนในกลุ่มสามารถใช้เวลาในการแสดงความคิดเห็นที่เท่ากันและปราศจากการชี้นำ

ขณะที่โกวิท พวงงาม (2545) ได้กล่าวถึงช่องทางของการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถทำได้หลายวิธีที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1) การเข้าร่วมประชุมอภิปรายเป็นการเข้าร่วมอภิปรายหรือเนื้อหาสาระของแผนงานหรือโครงการพัฒนาเพื่อสอบถามความคิดเห็นของประชาชน

2) การถกเถียงเป็นการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งตามวิถีประชาธิปไตยเพื่อให้ทราบถึงผลดีผลเสียในกรณีต่าง ๆ โดยเฉพาะประชาชนในท้องถิ่นที่มีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบต่อความเป็นอยู่ของเขา

3) การให้คำปรึกษาแนะนำประชาชนต้องร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารโครงการเพื่อให้ความมั่นใจว่ามีเสียงของประชาชนที่มีผลกระทบเข้ามีส่วนร่วมรับรู้และร่วมในการตัดสินใจและการวางแผนด้วย

4) การสำรวจเป็นวิธีการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

5) การประสานงานเป็นวิธีที่ประชาชนเข้าตั้งแต่ร่วมการคัดเลือกตัวแทนของกลุ่มเข้าไปเป็นแกนนำในการจัดการหรือบริหาร

6) การจัดทัศนศึกษา เป็นการให้ประชาชนได้เข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงในจุดดำเนินการก่อนให้มีการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง

7) การสัมภาษณ์หรือพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับผู้นำ รวมทั้งประชาชนที่ได้รับผลกระทบเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น

8) การไต่สวนสาธารณะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายกฎระเบียบในประเด็นต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบโดยรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9) การสาธิตเป็นการใช้เทคนิคการสื่อสารทุกรูปแบบเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึงและชัดเจนอันจะเป็นแรงจูงใจให้เข้ามามีส่วนร่วม

10) การรายงานผลเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทบทวนและสะท้อนผลการตัดสินใจต่อโครงการอีกครั้งหนึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงจะได้แก้ไขได้ทันท่วงที

สรุปแนวคิดของนักวิชาการที่นำเสนอช่องทางในการมีส่วนร่วมที่เหมือนกันและต่างกัน ในบางประเด็นดังนั้นช่องทางในการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นผู้ศึกษาได้สรุปช่องทางในการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษา มี 4 ช่องทางได้แก่ การเข้าร่วมประชุม รับฟังจากสื่อ การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติและการตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ โดยรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 แสดงวิธีการและช่องทางของการมีส่วนร่วม

วิธีการและช่องทางของการมีส่วนร่วม	Sanoff (2000)	โกวิทย์ พวงงาม (2545)	สรุป ช่องทางการมีส่วนร่วม
1) ใช้สื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และการประชาสัมพันธ์	●	●	●
2) การสำรวจและการสอบถาม	●	●	●
3) กลุ่มสนทนา สัมมนาเชิงปฏิบัติ	●	●	●
4) การประชุม	●	●	●
5) วิธีระดมความคิด	●		
6) การแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง		●	
7) ร่วมเป็นกรรมการ		●	
8) การประสานงาน		●	
9) การจัดทัศนศึกษา		●	
10) การสัมภาษณ์		●	
11) การไต่สวนสาธารณะ		●	
12) การรายงานผล		●	

จากแนวคิดการมีส่วนร่วมกล่าวได้ว่าการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมมีทั้งในระดับจังหวัด ระดับชุมชนและระดับท้องถิ่นในการพัฒนา ดังนั้นผู้ศึกษาได้พิจารณาถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ปัจจัยการมีส่วนร่วม 6 ปัจจัย ขั้นตอนการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน ระดับการมีส่วนร่วมใน 8 ระดับและ ช่องทางการมีส่วนร่วม 4 ช่องทางโดยใช้การสอบถามข้อมูลกับผู้อยู่อาศัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษา แนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ภูมิทัศน์วัฒนธรรม

ภูมิทัศน์วัฒนธรรม คือ ผลลัพธ์ของการผสมผสานเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์และธรรมชาติ โดยแสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์และการตั้งถิ่นฐานผ่านกาลเวลามาจนถึงปัจจุบัน ภายใต้อิทธิพลของข้อจำกัดทางกายภาพ โดยที่สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นตัวกำหนดรูปแบบและแรงขับเคลื่อนทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม ทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน โดยพื้นที่ดังกล่าวได้ผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ ความโดดเด่นอันเป็นสากลจนสามารถเป็นตัวแทนที่ชัดเจนของภูมิทัศน์วัฒนธรรม (กระทรวงวัฒนธรรม. 2549)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติกระทรวงวัฒนธรรมและคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร (2549) ได้แสดงแนวคิดว่า การจัดแบ่งภูมิทัศน์วัฒนธรรมของมนุษย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อมแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ ชุมชนที่มีภูมิทัศน์นำวัฒนธรรม ชุมชนที่มีลักษณะเด่นทั้งภูมิทัศน์และวัฒนธรรมร่วมกันและชุมชนที่มีวัฒนธรรมนำภูมิทัศน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแบบภูมิทัศน์นำวัฒนธรรม คือ ลักษณะของชุมชนที่มีภูมิทัศน์เป็นเอกลักษณ์สำคัญโดดเด่น เป็นชุมชนที่ประกอบไปด้วยสภาพแวดล้อมธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ การตั้งถิ่นฐานอยู่ร่วมกับระบบนิเวศอย่างสมดุล การอยู่อาศัยจะพึงพิงธรรมชาติกับสภาพแวดล้อม การจัดการภูมิทัศน์ในลักษณะนี้จะคำนึงถึงความใกล้ชิดกับธรรมชาติ มีความกลมกลืนและไม่ทำลายทั้งมลภาวะทางนิเวศและมลภาวะทางสายตา

2) ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแบบมีลักษณะเด่นทั้งภูมิทัศน์และวัฒนธรรมร่วมกัน คือ มีลักษณะเด่นทั้งในแง่ภูมิทัศน์และวัฒนธรรมร่วมกัน เป็นพื้นที่ที่มีแนวทางการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม ที่เหมาะสมได้หลายแนวทางแต่อย่างไรก็ตามในการจัดการต่าง ๆ ก็ควรอาศัยปัจจัยภายนอกให้น้อยที่สุด ควรใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นที่มีอยู่ในการจัดการ

3) ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแบบวัฒนธรรมนำภูมิทัศน์สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1) วัฒนธรรมที่จับต้องได้หรือเป็นรูปธรรมเป็นหลัก ในการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ในการจัดการภูมิทัศน์ประเภทนี้สามารถทำได้หลายรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องคำนึงถึงเอกลักษณ์ของพื้นที่เป็นสำคัญและต้องนำมาเป็นหลักในการออกแบบหรือจัดการในภูมิทัศน์สำหรับการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมต้องระวังไม่ให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่กว้างขวางและหลากหลาย ดังนั้นในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชนในลักษณะนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจชุมชนอย่างถ่องแท้ เพื่อให้การจัดการอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมดั้งเดิมได้

3.2) วัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้หรือเป็นนามธรรมเป็นตัวนำพาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ ลักษณะแบบนี้อาจไม่เห็นแก่สายตา แต่ต้องทำการวิเคราะห์ ซึ่งจะเกิดขึ้นในชุมชนที่มีวัฒนธรรมซับซ้อนและชุมชนนั้นต้องมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนที่โดดเด่นเห็นได้ชัดซึ่งการจัดการในลักษณะนี้อาจจะเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมที่เป็นนามธรรมดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งอาจจะเป็นการบริหารจัดการหรือสนับสนุนวัฒนธรรมประเพณี แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความต้องการของชุมชนและควรมีการประเมินผลหลังจากดำเนินงานจัดการไปแล้ว

พรธรรม ธรรมวิมล (2550) ทำการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับวัด ภูมิทัศน์วัฒนธรรมพบว่า วัดเป็นองค์ประกอบทางกายภาพอย่างหนึ่งของพื้นที่ ทำให้สามารถเข้าใจในรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของเมือง สภาพของเมือง ความหนาแน่นของประชากร ตำแหน่ง ยุทธศาสตร์ที่สำคัญของเมือง โบราณที่เชื่อมโยงอย่างมีระบบกับเครือข่ายการสัญจรและภูมิประเทศ เช่น แม่น้ำ คลอง ภูเขา ที่ปรากฏอยู่ในอดีต สรุปได้ว่าวัด คือ องค์ประกอบที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นอย่างหนึ่งของภูมิทัศน์วัฒนธรรมไทยซึ่งปรากฏความสำคัญทางกายภาพและนามธรรม ซึ่งวัดยังเป็นศูนย์กลางชุมชน ศูนย์กลางย่าน ไปจนถึงความเป็นศูนย์กลางของเมือง วัดเป็นองค์ประกอบภูมิทัศน์วัฒนธรรมเดิมที่ถูกดบังซ่อนอยู่ในวิวัฒนาการของสังคมยุคใหม่ที่ยังคงมีความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่แม้จะมีความเสื่อมถอยลงไปบ้างแต่วัดก็ยังเป็นสถาบันหนึ่งที่มั่นคงถาวรอยู่ในโครงสร้างภูมิทัศน์ของเมืองความโดดเด่นและความชัดเจนนี้ทำให้วัดเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่เป็นตัวแทนของอดีตและสามารถเชื่อมโยงความเป็นอดีตเดิมกับการพัฒนาสังคมยุคใหม่

จากแนวคิดเมื่อทำการทบทวนแล้วสรุปได้ว่าภูมิทัศน์วัฒนธรรมแบ่งเป็น 2 ประการคือ 1) แบบรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วยสภาพกายภาพ อาคารสิ่งก่อสร้างที่โดดเด่นทางสถาปัตยกรรม และ 2) แบบนามธรรม ซึ่งประกอบด้วยประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานและความเชื่อ ดังนั้นในการศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทางกายภาพและประเพณีวัฒนธรรมแล้วจึงนำแนวคิดภูมิทัศน์วัฒนธรรมในชุมชน ซึ่งประยุกต์ใช้กับวัด โดยนำมาวัดคุณค่าภูมิทัศน์วัฒนธรรมในพื้นที่เพื่อจะทราบว่าวัดมีสภาพภูมิทัศน์หรือวัฒนธรรมที่โดดเด่น โดยใช้การสอบถามผู้อยู่อาศัย การสนทนากลุ่มจากตัวแทนผู้อยู่อาศัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนกับองค์กรท้องถิ่น

2.3 จินตภาพของเมือง

จินตภาพของเมืองหรือภาพลักษณ์ของเมืองหมายถึงความรู้สึกและความรับรู้ของคนทั่วไปเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเมือง ซึ่งสภาพความเป็นเมืองโดยทั่วไปแล้วย่อมมีมากกว่าที่มองเห็นด้วยสายตา ทั้งเมืองยังประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ที่มีความหมายพิเศษอีกหลายประการ เช่น สิ่งที่เป็นอนุสรณ์เตือนความจำ ความเคยชิน ความมุ่งหวัง ผู้คน สถานที่ อาคารและกิจกรรมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อปัจเจกบุคคลตามแต่ประสบการณ์ของแต่ละคนที่จะสร้างมโนภาพเกี่ยวกับเมืองขึ้นมา ซึ่งมโนภาพที่สร้างขึ้น หรือจินตภาพของเมือง คือ ภาพรวมของเมืองที่มาจากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นจริงของเมือง ส่วนประกอบที่สำคัญในการรับรู้ของเมืองที่เรียกว่า

ภาพลักษณ์ (Image) นั้นมีอยู่ 3 ประการได้แก่ เอกลักษณ์ของเมือง (Identity) โครงสร้างเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของเมือง (Structure) และความหมาย (Meaning) โดยจะเน้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมกายภาพของเมือง โดยทำการศึกษาความชัดเจนขององค์ประกอบเมืองในสหรัฐอเมริกาทั้ง 3 เมืองโดยใช้วิธีการบันทึกแผนที่ (Mapping System) เป็นการบันทึกจินตภาพของแต่ละบุคคลที่แสดงถึงการรับรู้สภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนของเมือง โดยการลดรูปความซับซ้อนลงซึ่งพบเป็นองค์ประกอบหลักของจินตภาพเมือง (Lynch, 1960) ซึ่งมีด้วยกัน 5 ประการคือ

1) เส้นทาง (Path) ช่องทางที่ใช้สัญจรเป็นเส้นทางติดต่อกับชุมชน หรือไปยังที่ต่าง ๆ ภายในเมือง ได้แก่ ถนน ตรอก ซอย ทางเท้า ทางรถไฟ แม่น้ำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ คือ เส้นทางนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้คนสามารถเห็นสภาพภูมิทัศน์ของเมืองได้ในขณะที่เคลื่อนที่ไปตามเส้นทาง

2) ขอบ (Edge) องค์ประกอบเชิงเส้นที่เน้นการกำหนดขอบเขตของสิ่งสองสิ่งต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะเป็นการแยกออกจากกัน หรือเชื่อมต่อกันก็ได้ เช่น แม่น้ำ กำแพงเมือง คูเมือง คูน้ำ คันดิน ทำให้เกิดความชัดเจนในแง่ของจุดเริ่มต้นหรือจุดสุดท้าย ซึ่งเป็นการแบ่งพื้นที่หนึ่งไปยังพื้นที่อื่น

3) ศูนย์กลางหรือศูนย์ชุมชน (Node) เป็นบริเวณศูนย์รวมของกิจกรรม ซึ่งมักจะเกิดความเคลื่อนไหวของกิจกรรมมีผู้คนหนาแน่น เป็นจุดเริ่มต้นการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง หรือเป็นที่รวมความหนาแน่นของกิจกรรมบางอย่าง เช่น หัวมุมถนน สถานีขนส่ง ตลาดสด ตามแยกถนนต่าง ๆ

4) ย่าน (Districts) เป็นที่ที่มีความคล้ายคลึงกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ความคล้ายคลึงทางสถาปัตยกรรม หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น หรืออาจเป็นย่านที่มีความสำคัญในอดีต โดยที่มีอาณาบริเวณแสดงขอบเขตได้ชัดเจน ขนาดพื้นที่เล็กหรือใหญ่ก็ได้ไม่จำกัด

5) ภูมิสัญลักษณ์ (Landmarks) สิ่งที่มีลักษณะเด่นภายในชุมชนเมืองที่ปรากฏแก่สายตา คือ สิ่ง que แสดงออกถึงจุดเด่น หรือมีความแตกต่างชัดเจนจากสิ่งแวดล้อมใช้เป็นจุดอ้างอิงในการรับรู้หรือจดจำ

จินตภาพสาธารณะ (Public Image) มีความสำคัญโดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวอันประกอบไปด้วยผู้ใช้พื้นที่ คือ ชาวเมืองและนักท่องเที่ยว ซึ่งควรที่จะต้องทำการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยจัดให้องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสำคัญเป็นจุดที่มีความโดดเด่น (ภูมิสัญลักษณ์) และเห็นได้อย่างชัดเจนจัดให้มีการจัดเส้นทาง เส้นขอบและชุมทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดจินตภาพของเมืองที่ชัดเจน (Lynch, 1960)

จากการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้จินตภาพกับพื้นที่ในระดับเมือง เพื่อสามารถบอกความชัดเจนของเมือง ดังนั้นในการศึกษานี้ นำองค์ประกอบจินตภาพของเมือง 5 ประการ ใช้กับพื้นที่ขนาดเล็กซึ่งได้นำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับพื้นที่วัดเพื่อจะทำให้ง่ายต่อการรับรู้เข้าใจและจดจำลักษณะสภาพทางกายภาพของพื้นที่วัดที่สำคัญและสามารถระบุองค์ประกอบของวัดที่จะ

สำรวจพื้นที่ร่วมกับองค์ประกอบทางภูมิทัศน์เมืองและภูมิทัศน์วัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 การจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถาน

สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (2557) ได้อธิบายถึงศาสนสถานที่สำคัญทางศาสนา ซึ่งประกอบศาสนกิจ เป็นศูนย์รวมทางจิตใจ เป็นศูนย์กลางด้านสังคมและวัฒนธรรมชุมชน เป็นสถานที่พักผ่อนจิตใจและบางแห่งมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทำให้มีประชาชน นักท่องเที่ยว เข้าไปทำกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนมากส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและวิถีชีวิตของคนในชุมชนได้ โดยสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

2.4.1 การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในศาสนสถาน

การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เพื่อตกแต่งบริเวณพื้นที่ภายในศาสนสถานให้ดูสวยงามน่าดู ก่อให้เกิดความสุข ความสดชื่นทั้งกายใจแก่ศาสนิกชนและผู้พบเห็น โดยนำเอาสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ หญ้า หิน กรวด ทรายและสิ่งประดิษฐ์ เช่น ตุ๊กตาหิน แผ่นทางเท้า เป็นต้น มาจัดประกอบกันให้เกิดความสวยงามมีลักษณะของเส้น สีและผิวสัมผัสที่แตกต่างกับตัวอาคารของศาสนสถาน ทำให้เกิดบรรยากาศที่น่าดูและสร้างความเพลิดเพลินต่อผู้พบเห็นและสร้างความสวยงามแก่ศาสนสถาน

การปรับปรุงภูมิทัศน์ทำได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับขนาดความเหมาะสมของพื้นที่ เช่น การจัดสวนไม้ดอกไม้ประดับ สวนสมุนไพร นอกจากจะสวยงามแล้วยังได้ประโยชน์ทางยาอีกด้วย การปลูกไม้ยืนต้นควรตัดแต่งกิ่งไม้ให้สวยงาม ต้นไหนที่ชำรุดก็ควรทำการบูรณะให้เรียบร้อยและตัดป้ายชื่อต้นไม้ระบุชื่อพันธุ์และชื่อทางพฤกษศาสตร์ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ้าศาสนสถานที่มีพื้นที่ว่างควรแบ่งสัดส่วนเป็นสนามหญ้าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ทางเดินควรเป็นคอนกรีต หรือปูด้วยแผ่นทางเดินสำเร็จรูป ปูลาดด้วยหิน กรวดกระเบื้อง ไม้ เป็นต้น พร้อมทั้งปลูกไม้ดอกไม้ประดับริมทางให้เหมาะสมจะดูสวยงาม

การปรับปรุงภูมิทัศน์ในศาสนสถานควรใช้วิธีการจัดสวนเพราะสามารถทำได้ทั้งที่มีพื้นที่แคบและพื้นที่กว้างลักษณะสี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม หรือวงกลม ซึ่งการปรับปรุงภูมิทัศน์มีประโยชน์ต่อในศาสนสถาน ดังนี้

- 1) ทำให้พื้นที่มีขอบเขตเป็นแนวรั้ว มีความปลอดภัย ทั้งยังมีพรรณไม้ต่าง ๆ มากมายตลอดจนได้ร่มเงาจากไม้ยืนต้นและไม้พุ่ม
- 2) ลดเสียงรบกวนจากภายนอก ทำให้ภายในศาสนสถานสงบร่มรื่น การปลูกไม้ที่มีทรงพุ่มหนาและการปลูกซ้อนกันมาก ๆ จะสามารถกรองเสียงได้มาก
- 3) ทำให้บริเวณศาสนสถานดูสบายตา มีอากาศบริสุทธิ์และบรรยากาศร่มรื่น
- 4) มีพื้นที่ประกอบกิจกรรมเป็นงานอดิเรก เช่น มีพื้นที่ปลูกผักสวนครัว ไม้ดอกไม้ประดับ พืชสมุนไพร หรือไม้ผลไว้ใช้สอยเองและแจกจ่ายชาวบ้าน

5) สามารถปิดบังพื้นที่บริเวณที่ไม่พึงประสงค์ เช่น บริเวณห้องน้ำ ที่พักขยะ

2.4.2 การจัดสวนและรูปแบบสวนในงานภูมิทัศน์

Gardenthaidesign (2015) ได้อธิบายถึงรูปแบบในปัจจุบันสวนมีรูปแบบหลากหลายและมีความสวยงามต่าง ๆ กันไปให้ได้ตามรสนิยมโดยรูปแบบของสวนในประวัติศาสตร์แยกการศึกษาออกได้สองส่วนใหญ่ ๆ คือ สวนแบบตะวันตกและสวนแบบตะวันออก ซึ่งความแตกต่างของรูปแบบสวนจากสวนแบบตะวันตกจะมีความต่อเนื่องเรียงกันมาตามยุคสมัยและเหตุการณ์แวดล้อมทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการและรูปแบบการเปลี่ยนแปลงจะเชื่อมโยงถึงกันเกือบทุกประเทศเนื่องจากประเทศทางตะวันตก โดยเฉพาะในยุโรปนั้นมีการแลกเปลี่ยนแนวคิดและเทคโนโลยีกันอยู่ตลอดเวลา ส่วนรูปแบบสวนของประเทศทางตะวันออกจะมีความแตกต่างแยกกันไปตามพื้นฐานวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ต่างกัน การเชื่อมโยงถ่ายทอดแนวคิดให้กันและกันแต่ไม่ได้กระจายทั่วถึงกันหมด อย่างไรก็ตามแนวคิดและรูปแบบสวนจากทั้งทางตะวันตกและตะวันออกต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกันอยู่เสมออย่างที่แยกออกจากกันได้

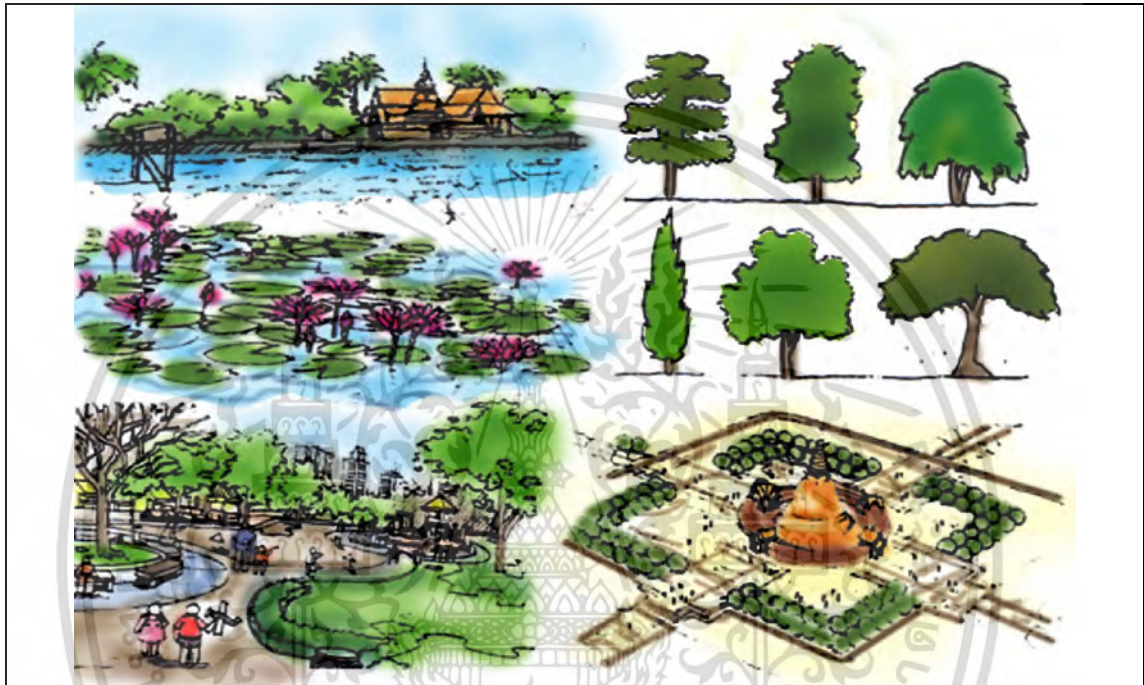
จากแนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถานจึงเห็นถึงความสำคัญด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถานให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี เหมาะสมกับการเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางศาสนาตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้และขยายผลการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีสู่ชุมชนโดยรอบต่อไป โดยพิจารณารวมกับแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบภูมิทัศน์เมืองในการจัดภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ศาสนสถาน

2.5 องค์ประกอบภูมิทัศน์เมือง

เดชา บุญค้ำและคณะ (2531) ได้ทำการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับภูมิทัศน์เมืองพบว่า ภูมิทัศน์เมือง คือ องค์ประกอบระหว่างสภาพแวดล้อมทางภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมของเมืองที่เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์โดยการออกแบบ หรือปรับปรุงคุณภาพทางทัศนียภาพในสภาพแวดล้อมที่เป็นส่วนของเมือง เพื่อให้เกิดความร่มรื่น สวยงามที่เห็นได้ด้วยตาและมีผลต่อการรับรู้ทางด้านสุนทรียภาพ ส่วนองค์ประกอบทางภูมิทัศน์เมืองจัดได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ควรศึกษาและนำไปใช้ในการออกแบบเพื่อให้เกิดประโยชน์และความสวยงามให้กับพื้นที่โครงการในการวางผังและออกแบบทางกายภาพของเมืองหรือชุมชนหรือการพัฒนาส่วนหนึ่งส่วนใดของเมืองและจำเป็นต้องศึกษาสภาพทั่วไปของเมือง ซึ่งมีรายละเอียดองค์ประกอบภูมิทัศน์เมืองได้แก่

2.5.1 ภูมิทัศน์ดาดอ่อน Softscape

งานภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape) เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัสดุพืชพรรณที่มีความสำคัญเป็นองค์ประกอบของงานภูมิทัศน์ วัสดุที่นำมาใช้กับงานภูมิทัศน์ดาดอ่อนได้มาจากธรรมชาติ เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องการมีการดูแลรักษา เช่น พรรณไม้ต่าง ๆ สวนย่อม สนามหญ้าที่โล่งกว้าง โดยตัวอย่างขององค์ประกอบภูมิทัศน์แสดงไว้ใน รูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 ภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape) (คู่มือการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว, 2531)

2.5.2 ภูมิทัศน์ดาดแข็ง Hardscape

งานภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างที่ใช้วัสดุที่มีความมั่นคงแข็งแรงเป็นองค์ประกอบของโครงสร้าง วัสดุที่นำมาใช้กับงานภูมิทัศน์ดาดแข็งได้มาจากธรรมชาติและผ่านกระบวนการผลิต เป็นสิ่งไม่มีชีวิตที่ต้องการมีการดูแลรักษา เช่น ลานจอดรถ ม้านั่ง ทางเดินเท้า ถังขยะ อาคารบริการนักท่องเที่ยว ศาลาที่พัก ห้องน้ำ ชุมน้ำชายของ ชุดโต๊ะเก้าอี้ ป้ายสื่อสารข้อมูล ป้ายบอกทาง ที่ค้ำน้ำสาธารณะ รั้ว กำแพง ไฟฟ้าแสงสว่าง ทางเดินมีหลังคา ชุมน้ำเข้า รูปปั้น อนุสาวรีย์ หอนาฬิกา โดยตัวอย่างขององค์ประกอบภูมิทัศน์แสดงไว้ใน รูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) (คู่มือการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว, 2531)

จากแนวคิดกล่าวได้ว่าองค์ประกอบภูมิทัศน์เมืองแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) กับภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ซึ่งเป็นองค์ประกอบของสถานที่ในพื้นที่ระดับเมือง ดังนั้นในการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบภูมิทัศน์เมืองในศาสนสถาน จึงได้สำรวจพื้นที่และสอบถามความต้องการของผู้อยู่อาศัย การสนทนากลุ่มจากตัวแทนผู้อยู่อาศัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนกับองค์กรท้องถิ่น ในการปรับปรุงองค์ประกอบภูมิทัศน์เมืองที่ทำให้วัดเกิดทัศนียภาพที่สวยงามให้แก่ความรื่นรมย์ใจ มีสุนทรียภาพเกิดขึ้นและใช้เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งเป็นเหมือนอุปกรณ์ตกแต่งภายในบริเวณวัด

2.6 สถาปัตยกรรมประเภทวัดและการประเมินคุณค่า

2.6.1 การใช้พื้นที่และองค์ประกอบของวัด

วัดโดยทั่วไปแบ่งเขตพื้นที่ภายในออกเป็น 3 ส่วน คือ เขตพุทธาวาสเป็นพื้นที่กึ่งสาธารณะ (Semi-Public Zone) เขตสังฆาวาสเป็นพื้นที่ส่วนตัว (Private Zone) เฉพาะของพระสงฆ์และเขตธรณีสงฆ์เป็นเสมือนเขตพื้นที่สาธารณะ (Public Zone) สำหรับคนทั่วไป ซึ่งในแต่ละเขต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีอาคารและสิ่งก่อสร้างที่สำคัญเป็นองค์ประกอบที่ใช้สำหรับพระสงฆ์ (สมคิต จิระทัศนกุล, 2544) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) เขตพุทธาวาส หมายถึง ขอบเขตบริเวณส่วนที่สำคัญที่สุดของวัดที่ถูกกำหนดไว้ให้เป็นพื้นที่สำหรับพระสงฆ์ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา แต่ด้วยเหตุที่เป็นสถานที่ซึ่งต้องมีพระสถูปเจดีย์หรือเป็นเสมือนสัญลักษณ์แห่งสถานที่ประทับขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยเหตุนี้เขตพุทธาวาส จึงมักประกอบด้วยสถาปัตยกรรมหลักสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับพระพุทธองค์และพิธีกรรมต่าง ๆ คือ

- 1.1) พระเจดีย์ พระมณฑป พระปรารค์ คือ อาคารที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางวัด
  - 1.2) พระอุโบสถ คือ อาคารประกอบพิธีในการทำสังฆกรรม
  - 1.3) พระวิหาร คือ อาคารประกอบพิธีกรรมระหว่างพระสงฆ์และฆราวาส
  - 1.4) เจดีย์ (มณฑป ปรารค์) รัย เจดีย์ (มณฑป ปรารค์) ทิศ คือ อาคารที่ใช้บรรจุอัฐิหรือประกอบเพื่อให้ฝังสมบรม์
  - 1.5) หอระฆัง คือ อาคารที่ใช้เป็นเครื่องบอกเวลาสำหรับพระภิกษุสงฆ์
  - 1.6) ศาลา คือ ศาลารายเป็นที่นั่งพักของผู้มาเยือนและศาลาทิศเป็นอาคารที่ล้อมอาคารสำคัญหรือประกอบเพื่อให้ฝังรวมสมบรม์
  - 1.7) พระระเบียง คือ อาคารที่ใช้ล้อมอาคารหลักสำคัญหรือแสดงเป็นขอบเขตแห่งพุทธาวาส
  - 1.8) พลับพลาเปลื้องเครื่อง คือ อาคารที่ใช้สำหรับเป็นที่พระมหากษัตริย์เปลี่ยนเปลี่ยนชุดฉลองพระองค์ ในวาระที่ทรงเสด็จพระราชดำเนินเพื่อบำเพ็ญพระราชกุศล
- 2) เขตสังฆาวาส หมายถึง ขอบเขตบริเวณพื้นที่ส่วนหนึ่งของวัดที่กำหนดไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของพระภิกษุสงฆ์เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับพิธีการใดทางศาสนาใช้เป็นพื้นที่เฉพาะที่อยู่แห่งหมู่สงฆ์ พื้นที่บริเวณนี้จึงมักมีขอบเขตที่มิดชิดและประกอบไปด้วยอาคารสถานที่ที่สัมพันธ์เฉพาะกับกิจกรรมและการปฏิบัติที่เป็นการดำเนินชีวิตของพระสงฆ์ คือ

- 2.1) กุฏิ คือ อาคารที่ใช้สำหรับอาศัยหลับนอน
- 2.2) กัปปิยกุฏิ คือ โรงเก็บอาหาร
- 2.3) หอฉัน คือ อาคารที่ใช้เป็นที่ฉันทัดอาหาร
- 2.4) วัจจกุฏิ คือ อาคารสำหรับใช้ขับถ่าย
- 2.5) ศาลาการเปรียญ คือ อาคารที่ใช้เป็นที่เรียนของพระสงฆ์
- 2.6) หอไตร คือ อาคารที่ใช้เก็บรักษาคัมภีร์ทางศาสนา
- 2.7) ชันดาฆร คือ โรงรักษาไฟและต้มน้ำ
- 2.8) ธรรมศาลา คือ โรงเทศนาธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9) ห้องทรงน้ำ คือ ห้องชำระกาย

2.10) ศาลาท่าน้ำ คือ อาคารที่ใช้เป็นท่าและทางเข้าสู่วัดทางน้ำ

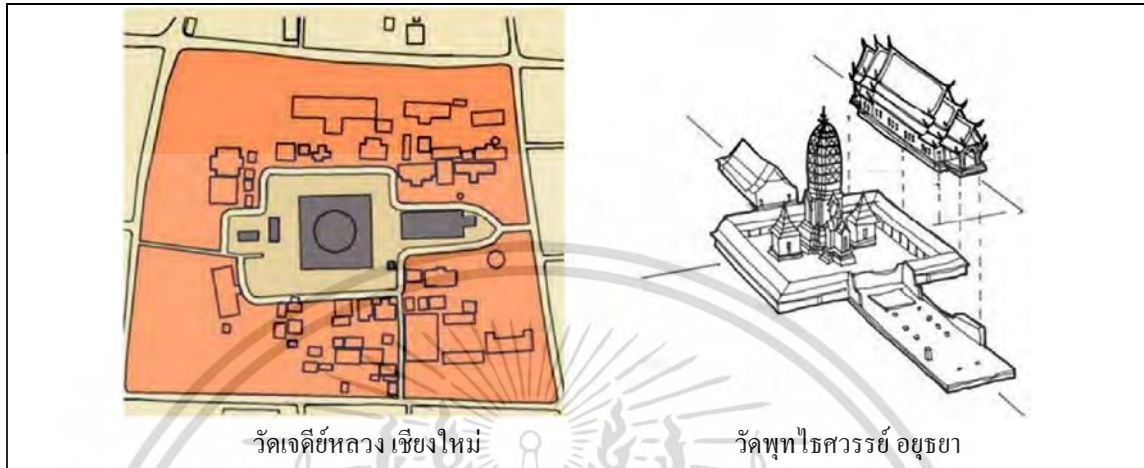
3) เขตธรณีสงฆ์หมายถึง เขตพื้นที่ในพระอารามที่วัดกำหนดพื้นที่บางส่วนที่เหลือจากการจัดแบ่งเขตสำคัญ คือ เขตพุทธาวาสและเขตสังฆาวาสให้เป็นเขตพื้นที่สำหรับเอื้อประโยชน์ใช้สอยในเชิงสาธารณณะประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ ของวัด เช่น ใช้เป็นพื้นที่เปิดโล่งเพื่อสร้างความร่มรื่นในวัดหรือใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารอื่น ๆ เช่น สร้างเมรุสำหรับฌาปนกิจศพชุมชน ตั้งโรงเรียนเพื่อให้ความศึกษาแก่สังคม แบ่งเป็นพื้นที่ให้กุหลาบเจ้าเพื่อใช้เป็นแหล่งทำมาหากิน อาทิ การสร้างดึกแถวหรือทำเป็นตลาด เป็นต้น

2.6.2 ลักษณะการวางตำแหน่งอาคารในผังเขตพุทธาวาส

ในกลุ่มขององค์ประกอบ ที่เป็นอาคารเหล่านี้ พระเจดีย์ พระปราสาทและพระมณฑปถือเป็นประเภทของอาคารที่สำคัญที่สุดในฐานะหลักประธานของวัดจึงมักถูกวางตำแหน่งลงในผังตรงส่วนที่สำคัญที่สุดของเขตพุทธาวาส เช่น บริเวณกึ่งกลางหรือศูนย์กลางหรือแกนกลางของผังอาคารสำคัญรองลงมา กลุ่มแรกคือ พระอุโบสถและพระวิหาร ซึ่งอาคารทั้ง 2 ประเภทนี้มักใช้ประกอบคู่กับ พระเจดีย์ พระปราสาทและพระมณฑป ประธานอย่างใดอย่างหนึ่งเสมอหรืออาจใช้ประกอบร่วมกันทั้ง 3 ประเภท คือ พระอุโบสถ พระเจดีย์และพระวิหารทั้งนี้เพราะอาคารทั้ง 2 ใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาจึงต้องร่วมกับพระเจดีย์เพื่อเป็นความหมายทางศาสนาพิธีที่เกิดขึ้นจะมีพระพุทธเจ้าทรงเป็นประธานในพิธีกรรมทุกครั้ง ดังนั้นพระอุโบสถหรือพระวิหารจึงมีตำแหน่งวางไว้ด้านหน้าของพระเจดีย์ (พระปราสาท พระมณฑป) เสมอในลักษณะของแนวแกนตั้ง เช่น พระวิหารวางด้านหน้าสุดมีพระเจดีย์อยู่ตรงกลางและพระอุโบสถอยู่ทางด้านหลัง ตัวพระอุโบสถที่อยู่ด้านหลังนั้นก็มักจะหันหน้าของอาคารไปทางด้านหลังเพื่อในขณะที่เข้าทำ สังฆกรรมจะยังคงสามารถหันหน้าเข้าสู่องค์พระเจดีย์ได้ การกำหนดหน้าที่ของอาคารกลุ่มแต่ละประเภทและตำแหน่งในผังไม่มีเกณฑ์ข้อกำหนดแต่จะขึ้นอยู่กับแนวความคิดและคตินิยมของแต่ละสมัยเป็นปัจจัยสำคัญ สำหรับอาคารประเภทอื่น ๆ เช่น พระระเบียง ศาลารายจะปรากฏรวมในผังในลักษณะอาคารรองกลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นเพียงองค์ประกอบที่สร้างให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไม่ว่าจะในแง่ของประโยชน์ใช้สอย หรือในเชิงความหมายของสัญลักษณ์ตามคติความเชื่อก็ตาม ซึ่งจะปรากฏในลักษณะที่โอบล้อมกลุ่มของอาคารหลักสำคัญ

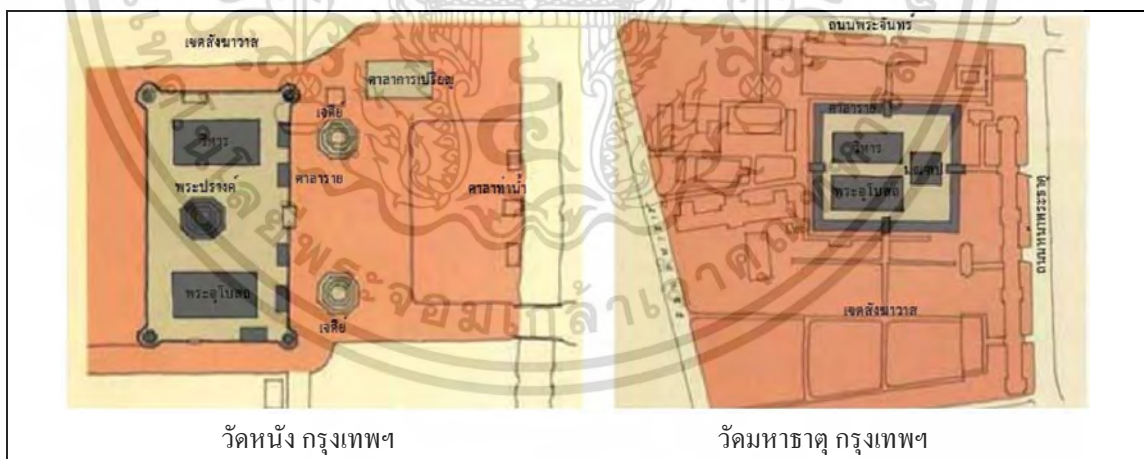
แบบอย่างของแผนผังที่มีอาคารหลักสำคัญ คือ พระเจดีย์ (พระปราสาท พระมณฑป) พระวิหารและพระอุโบสถในลักษณะต่าง ๆ กัน 5 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ผังแบบแนวแกนเดี่ยว หมายถึง การออกแบบผังพุทธาวาสที่มีพระเจดีย์ (พระปรางค์ พระมณฑป) และพระวิหารหรือพระเจดีย์ (พระปรางค์ พระมณฑป) และพระอุโบสถ หรือทั้งหมดวางเรียงอยู่บนแนวแกนหลักประธานเพียงแนวเดียว

รูปที่ 2.3 ผังแกนเดี่ยว (Rmutl.2014)

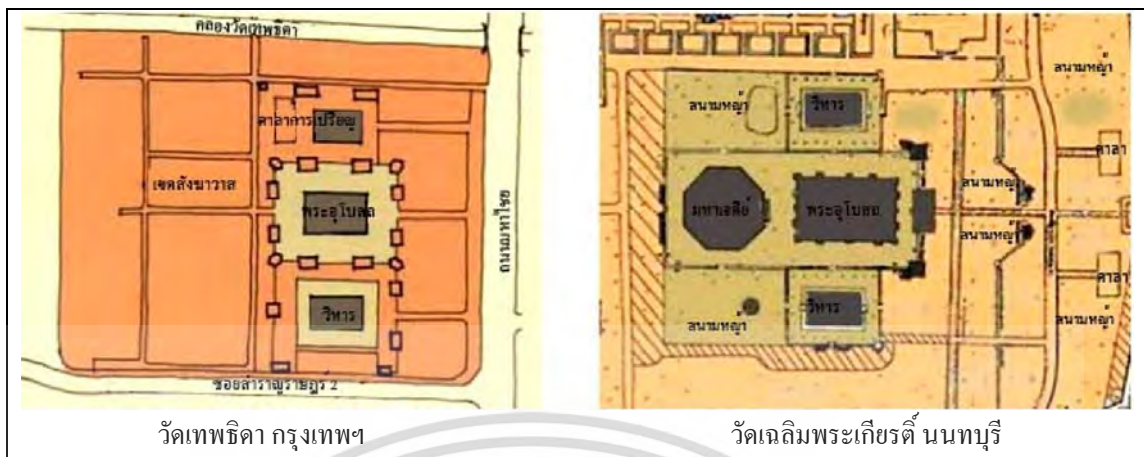
แบบที่ 2 ผังแบบแนวแกนคู่ หมายถึง การออกแบบแผนผังพุทธาวาส โดยการสร้างแนวแกน ประธาน 2 แนวขนานคู่กัน ทั้งนี้หมายถึงให้แนวแกนทั้ง 2 มีความสำคัญเท่า ๆ กัน

รูปที่ 2.4 ผังแกนคู่ (Rmutl. 2014)

แบบที่ 3 ผังแบบแนวขนาน 3 แกน หมายถึง การออกแบบแผนผังพุทธาวาส โดยการสร้างแกนประธานขึ้น 3 แนวขนานกัน หรือการสร้างแนวแกนหลักประธานขึ้นแกนหนึ่งแล้วสร้างแนวแกนย่อยหรือแกนรอง ประกอบขนานอีก 2 ข้างแนวแกนนั้น ก่อนวางอาคารหลักสำคัญแต่ละแนวแกน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

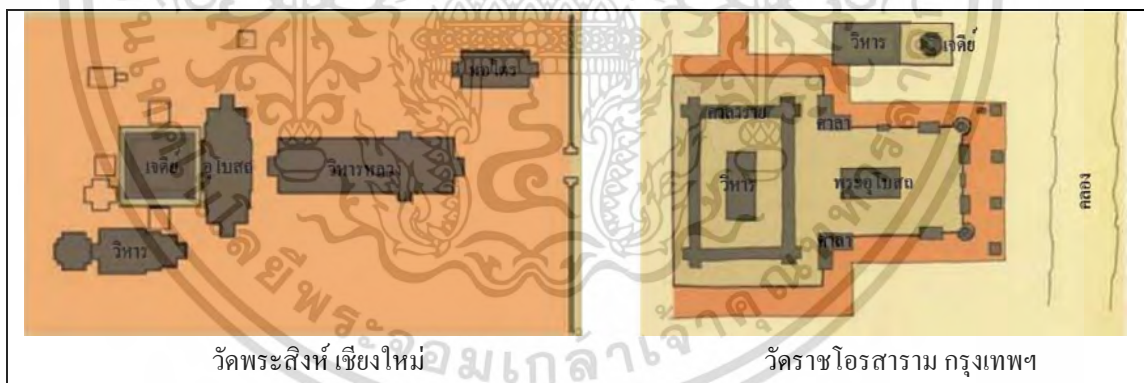

วัดเทพธิดา กรุงเทพฯ

วัดเฉลิมพระเกียรติ์ นนทบุรี

รูปที่ 2.5 ฟังสามแกนขนาน (Rmutl. 2014)

แบบที่ 4 ฟังแบบแนวแกนฉาก หมายถึง การออกแบบแผนผังพุทธาวาส โดยการสร้างแนวแกนประธานขึ้นแกนหนึ่งแล้วสร้างแนวแกนย่อยวางขวางในทิศทางที่ตั้งฉากกับแกนประธาน มีพระวิหารอยู่หน้าพระเจดีย์ประธาน พระอุโบสถวางขวางในทิศทางตั้งฉากในตอนท้ายของพระเจดีย์

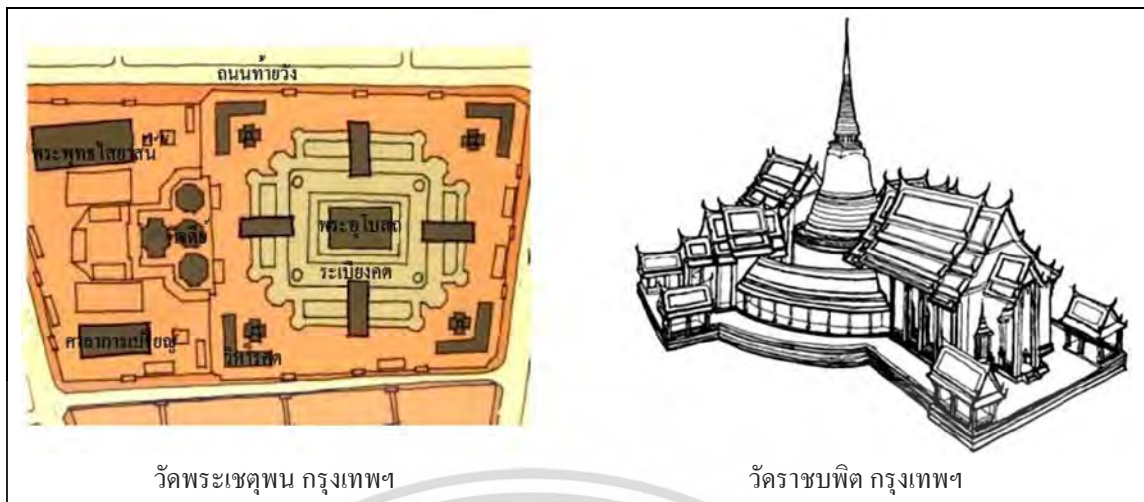
วัดพระสิงห์ เชียงใหม่

วัดราชโอรสาราม กรุงเทพฯ

รูปที่ 2.6 ฟังแกนฉาก (Rmutl. 2014)

แบบที่ 5 ฟังแบบกากบาท หมายถึง การออกแบบแผนผังพุทธาวาสโดยการสร้างแนวแกนประธานขึ้นแกนหนึ่งแล้วสร้างแนวแกนย่อยอีกแนววางขวางในทิศทางที่ตั้งฉากตัดกับแกนประธาน ฟังลักษณะนี้มักเป็นวัดที่มีพระวิหารหลวง พระวิหารทิศและพระระเบียงเป็นวงล้อมพระเจดีย์หรือพระปรางค์ประธาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดพระเชตุพน กรุงเทพฯ

วัดราชบพิตร กรุงเทพฯ

รูปที่ 2.7 ผังกากบาท (Rmutl. 2014)

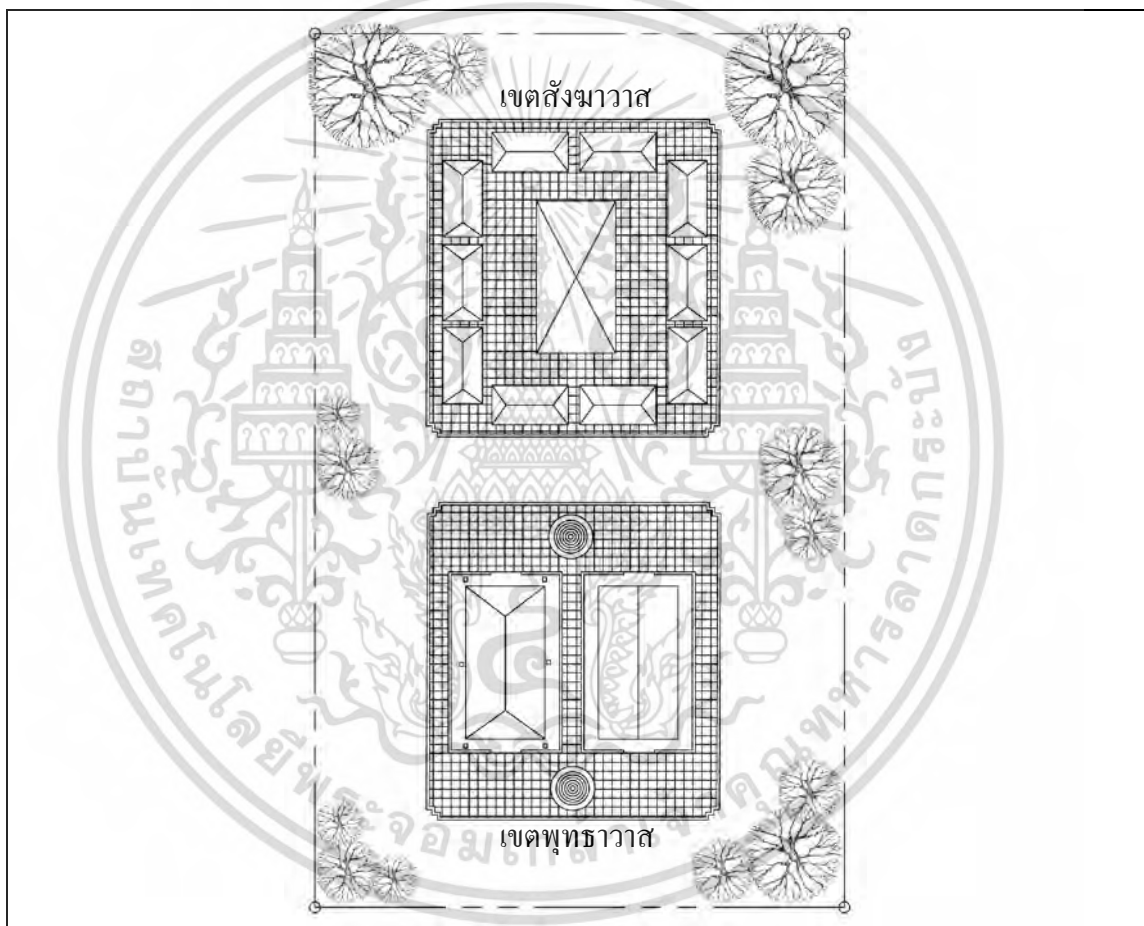
2.6.3 ลักษณะการวางตำแหน่งอาคารในผังเขตสังฆาวาส

กุฏิ เป็นอาคารหลักสำคัญ โดยมีอาคารประเภทอื่นประกอบเพื่อประโยชน์ใช้สอยที่เกี่ยวข้อง เนื่องกันส่วนใหญ่ไม่มีกฎเกณฑ์การวางผังนอกจากบางประเภทของวัด ระดับชั้นของวัด ที่ตั้งรวมทั้งขนาดยังมีผลต่อการจัดวางผังของเขตนี้ กล่าวคือหากเป็นวัดราษฎร์ขนาดเล็กอยู่ในแถบถิ่นชนบทนิยมวางตัวกุฏิกระจายตัวเป็นหลัง ๆ อาคารที่เป็นองค์ประกอบรองหลังอื่น ๆ ก็จะจัดวางอยู่ในตำแหน่งที่สะดวกต่อการใช้สอยของพระภิกษุส่วนใหญ่จะจัดกุฏิให้อยู่เป็นกลุ่มโดยอาจแยกเป็นหลัง ๆ หรือต่อเชื่อมด้วย軒เป็นหมู่หรือคณะมีหอฉันอยู่ตรงกลาง軒ถัดเลยออกมา ก็จะเป็น วิจจกุฏิ หรือห้องขับถ่ายปัจจุบันรวมเข้ากับห้องสรงน้ำและมักสร้างต่อเรียงเป็นแถว ๆ สำหรับกับปียกุฏิ หรือ โรงเก็บอาหารก็มักรวมเข้ากับเรือนชั้นตมจรเป็นอาคารหลังเดียวกัน โดยอาจมีเพียงจุดเดียวรวมกันสำหรับวัดขนาดเล็ก หรือแยกเฉพาะตามหมู่ หรือคณะสำหรับวัดขนาดใหญ่ ส่วนหอไตรก็จะแยกออกไปตั้งเดี่ยวอยู่กลางสระน้ำใหญ่เช่นเดียวกับศาลาการเปรียญที่มักตั้งอยู่ในตำแหน่งที่พระสงฆ์สามารถเข้ามาใช้สอยได้อย่างสะดวกขณะเดียวกันก็สามารถเฝ้าต่อประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ด้วย มักวางอยู่ด้านหน้าเขตสังฆาวาสหรือบริเวณส่วนที่ต่อกับเขตพุทธาวาส หรืออาจอยู่ทางด้านข้างของเขตธรณีสงฆ์ ที่ประชาชนสามารถเข้ามาได้ง่าย ส่วนธรรมศาลาจะมีขึ้นหากวัดนั้นไม่มีศาลาการเปรียญ แต่สำหรับวัดขนาดใหญ่ ผังเขตสังฆาวาสค่อนข้างจะมีระเบียบแบบแผนชัดเจน โดยเฉพาะวัดหลวงจะมีการกำหนดตำแหน่งที่ตั้งและระบบของโครงสร้างผังด้วยการแบ่งเป็น “คณะ” โดยแบ่งขนาดตามจำนวนพระสงฆ์และองค์ประกอบย่อยเช่น หอฉัน หอไตร วิจจกุฏิ กับปียกุฏิ ฯลฯ ของแต่ละคณะ ซึ่งวิธีการจัดแบ่งจะชอยออกเป็นลักษณะอย่างช่องพิคัด (Grid)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

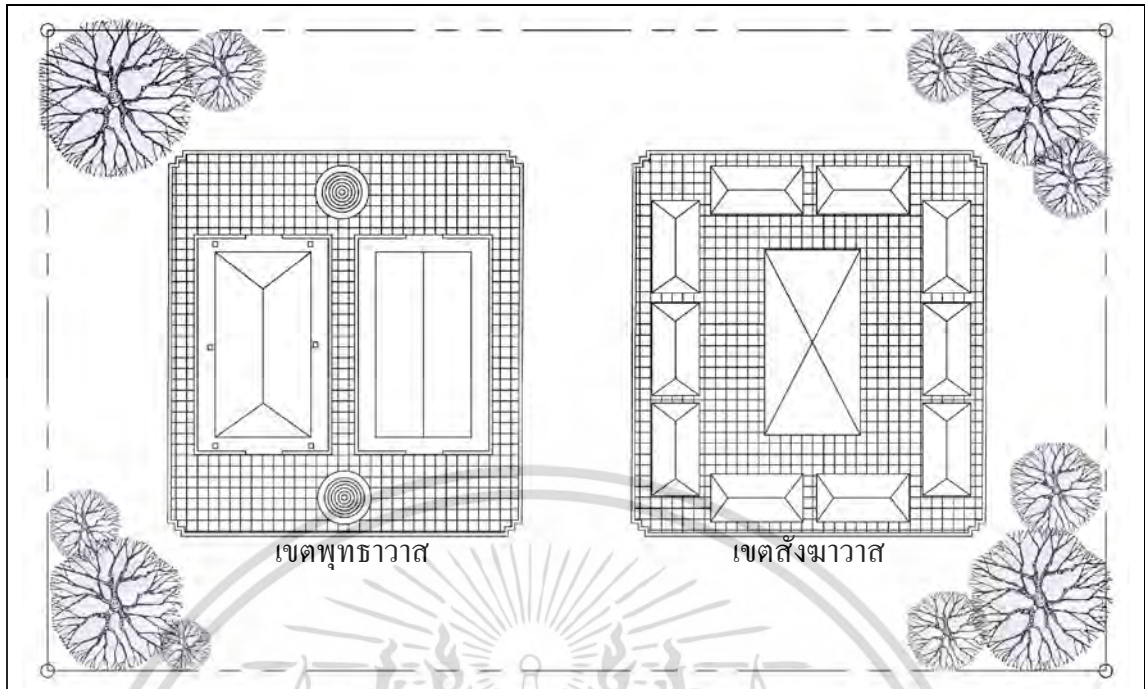
2.6.4 การแบ่งเขตพื้นที่แบบต่าง ๆ ระหว่างเขตพุทธาวาสและเขตสังฆาวาส

ความสัมพันธ์เฉพาะระหว่างเขตพุทธาวาสและสังฆาวาสนั้นมีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกันในลักษณะของผัง แต่ที่สำคัญก็คือเขตพุทธาวาสจะถูกกำหนดอยู่ทางด้านหน้าเสมอ และไม่เคยปรากฏว่ามีวัดใดที่วางเขตสังฆาวาสเอาไว้ขวางทางเข้าด้านหน้าเขตพุทธาวาส ซึ่งการแบ่งเขตพื้นที่แบ่งเป็นแบบต่าง ๆ ได้ดังนี้ แบบประกบหน้าหลัง แบบชิดข้าง แบบคู่ประกบแบบล้อม 3 ด้านและแบบโอบหักศอก สำหรับเขตธรณีสงฆ์ นั้นมักจะอยู่บริเวณส่วนที่เป็นด้านข้างใดด้านหนึ่งหรือบริเวณส่วนด้านหลังของพื้นที่วัด โดยอธิบายดังรูปที่ 2.8 – 2.12

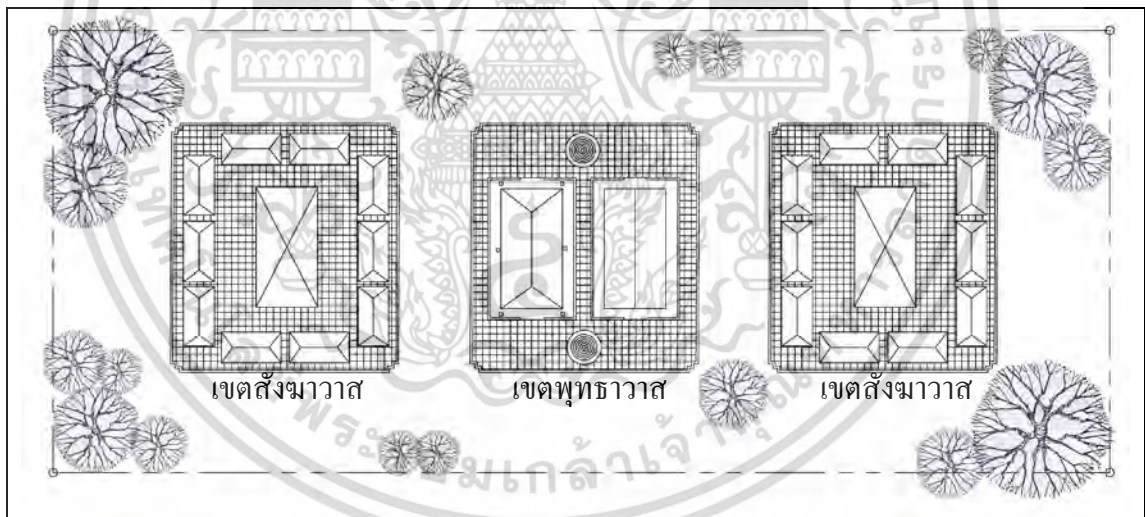

รูปที่ 2.8 พื้นที่แบบประกบหน้าหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

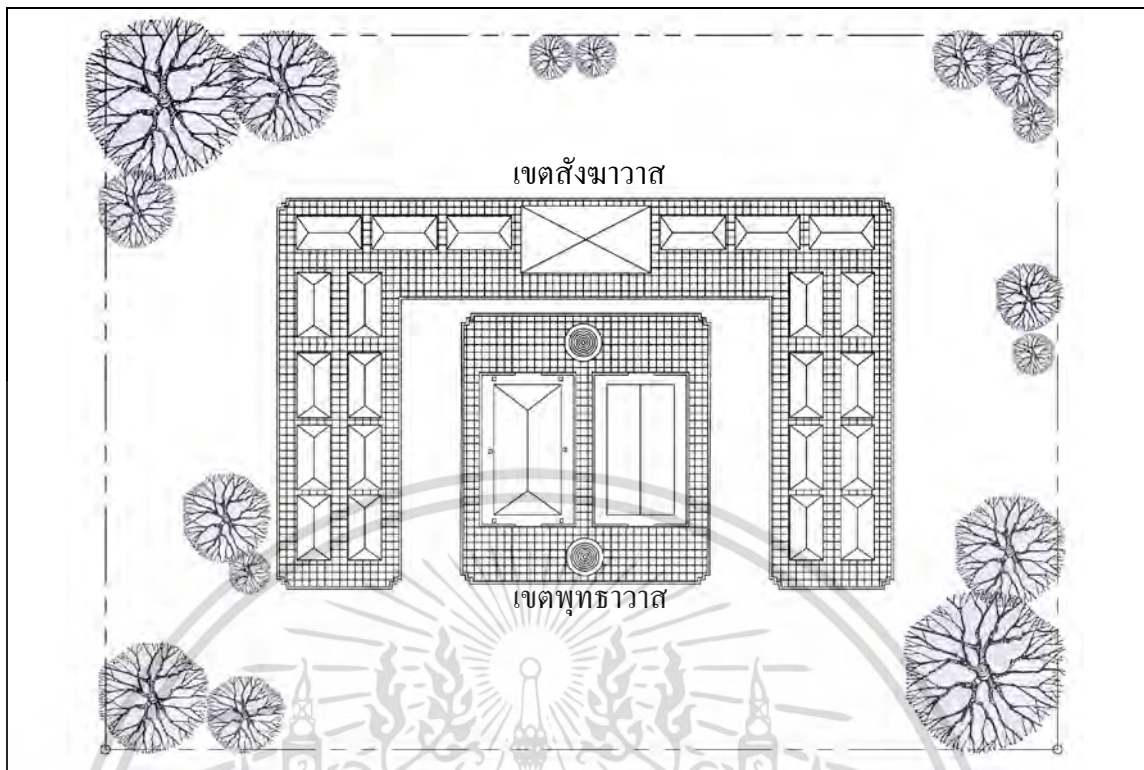

รูปที่ 2.9 พื้นที่แบบขีดข้าง

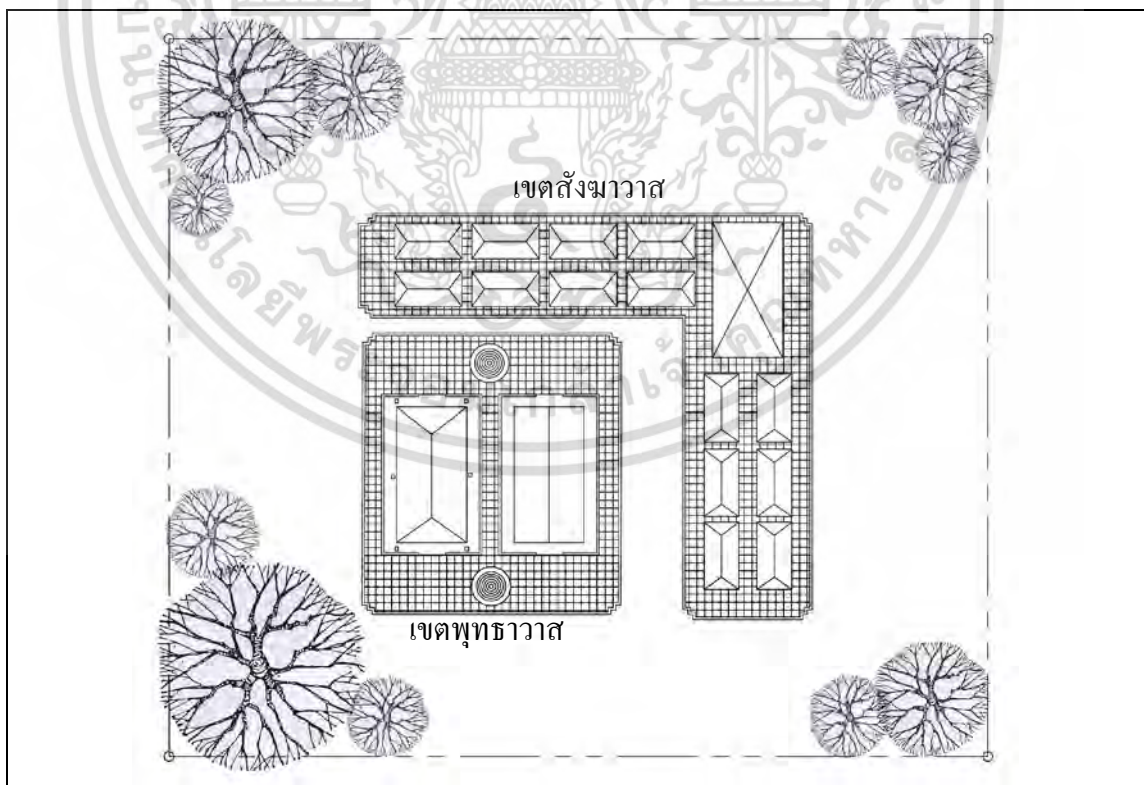

รูปที่ 2.10 พื้นที่แบบคู่ประกบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.11 พื้นที่แบบล้อม 3 ด้าน

รูปที่ 2.12 พื้นที่แบบโอบหักศอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากแนวคิดข้างต้นแสดงถึงการใช้พื้นที่และองค์ประกอบของวัดในเขตพื้นที่ 3 ส่วน คือ เขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส และเขตธรณีสงฆ์ ซึ่งภายในเขตพื้นที่ที่มีการวางผังตำแหน่งอาคารประเภทต่าง ๆ ของวัดในเขตพื้นที่ ดังนั้นวัดที่ทำการศึกษาดังกล่าวต้องทราบถึงอาคารสิ่งก่อสร้างที่สำคัญที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่นั้นมีเอกลักษณ์ที่ส่งเสริมความโดดเด่นเกิดขึ้นในเขตย่านนั้น

สามารถ สิริเวชพันธุ์ (2542) ซึ่งได้ทำการศึกษาในเรื่องวัดมอญในสถาปัตยกรรมไทย พบว่าการเปลี่ยนถ่ายเคลื่อนไหวไปมาในหมู่ชาวมอญและชาวไทยแทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมไทยต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน ซึ่งในที่สุด ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีมอญ ได้กลมกลืนหายไป ร่วมกับ ศิลปวัฒนธรรมไทย เนื่องจากเกิดการยอมรับไปยึดถือปฏิบัติอย่างไม่รู้สึกแปลกแยก ด้วยความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งวัดมอญในประเทศไทย จึงมีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่เป็นแบบไทยโดยมีส่วนที่แสดงความเป็นวัดมอญมากที่สุดโดยมีหัวข้อหลักในการพิจารณาลักษณะเด่นชัดของสถาปัตยกรรมมอญ คือ พระธาตุเจดีย์มูเตา อุโบสถแบบมอญ เสาหงส์ หอพระไตรปิฎกภาษามอญ จาริตประเพณีและวัฒนธรรมแบบมอญโดยมีรายละเอียดดังนี้

1) พระธาตุเจดีย์มูเตา เป็นความเชื่อของการบูชาพระธาตุเจ้าแบบมอญเพราะพระมหาธาตุมูเตานั้น มีธาตุพระพุทธรูปบรรจุอยู่ เมื่อสาธุชนได้นมัสการพระธาตุเจ้าแล้วจะได้ส่วนกุศลผลบุญไปบังเกิดในสรวงสวรรค์ เมื่อได้ทำการบูชาสักการะพระธาตุเจ้า

2) อุโบสถ แบบมอญ เป็นอุโบสถที่มีหน้าจั่วและบริเวณมุขหน้าหรือมุขหลังเป็นแบบมีพะงั่วและพะงั่วหลัง สืบเนื่องแบบอุโบสถมอญแบบเก่า ทำให้ดูออกว่าเป็นสถาปัตยกรรมแบบมอญจริง ๆ

3) เสา หงส์ เป็นเอกลักษณ์ของวัดแบบมอญ ซึ่งจะต้องมีเสาหงส์เซ็ดชูปักไว้หน้าหรือทั้งอุโบสถและเจดีย์ เป็นการแสดงว่าในเสาหงส์นั้นจะบรรจุพระคัมภีร์มอญ อันเป็นต้นฉบับหรือความเชื่อแบบรามัญนิกาย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของวัดมอญในบรรพพุทศาสนา

4) หอพระไตรปิฎกภาษามอญ หอไตร หอพระไตร หรือหอพระธรรมใช้เป็นเก็บคัมภีร์ไบเบิลที่จารึกคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เรียกว่าพระไตรปิฎก ซึ่งถือว่าเป็นของสูงเป็นของศักดิ์สิทธิ์ ส่วนใหญ่นิยมสร้างเพื่อมุงบุญกุศล ด้วยถือคติว่าสร้างไว้เก็บรักษาพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สำคัญ

5) จาริตประเพณีและวัฒนธรรมแบบมอญ เช่น การสวดคัมภีร์ภาษามอญ การพูดการแสดงละครแบบมอญ การแกะสลักหรือการสร้างสถาปัตยกรรมแบบมอญ เป็นศิลปะและเป็นวัฒนธรรมแบบมอญ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป

2.6.5 การประเมินคุณค่าและความสำคัญอาคารสถาปัตยกรรม

การวัดคุณค่าอาคารสิ่งก่อสร้างที่สำคัญของวัดมีหลักเกณฑ์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการประเมินคุณค่าอาคารสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่าโดยทำการพิจารณาลักษณะอาคารสิ่งก่อสร้าง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับคุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้างไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ความสำคัญ (Significance) บนพื้นฐานในเรื่องคุณค่า (Value) จากนักวิชาการที่ได้เสนอเกณฑ์ประเมินดังนี้

สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร (2550) ได้ทำการศึกษาในเรื่องความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้างในพื้นที่โครงการพิจารณาโดยอาศัยเกณฑ์การวิเคราะห์ดังนี้

1) ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นอาคารหรือสิ่งก่อสร้างมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับการบันทึกไว้ในเอกสารหรือ จารึกไว้เป็นหลักฐานในรูปแบบต่าง ๆ

2) ความสำคัญทางด้านโบราณคดี โดยพิจารณาความสำคัญในเรื่องอายุ โดยถือตามกาลเวลา หรือความเก่าแก่ของอาคารสิ่งก่อสร้าง หรือบริเวณ โดยรอบพื้นที่นั้น ๆ จากหลักฐานทางโบราณคดี

3) ความสำคัญทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

3.1) ความสำคัญต่อย่าน โดยอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างมีคุณค่าความสำคัญต่อย่านส่งเสริมซึ่งกันและกัน หากขาดหรือลดส่วนในส่วนหนึ่งจะส่งผลต่อความเป็นย่าน หากขาดอาคารหรือสิ่งก่อสร้างนั้นส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลง บทบาทหน้าที่ วิถีชีวิตและกิจกรรมของผู้คนในย่าน

3.2) ความสำคัญทางการใช้งาน โดยอาคารหรือสิ่งก่อสร้างนั้นยังมีการใช้ประกอบกิจกรรมจากชุมชนหรือผู้เป็นเจ้าของ ไม่ว่าจะเป็นการใช้งานทางด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ หรือใช้เป็นแหล่งการศึกษา การประกอบอาชีพแม้แต่การอยู่อาศัย พิจารณาความสำคัญระดับใช้งาน โดยแบ่งเป็นประจำทุกวันจนถึงอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างที่ไม่มีการใช้งาน

3.3) ความสำคัญของเส้นทางคมนาคมที่ผ่านที่ตั้งอาคารหรือสิ่งก่อสร้างเป็นการให้ความสำคัญของเส้นทางคมนาคมที่ผ่านที่ตั้งของอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างกรณีที่อยู่อาคาร หรือสิ่งก่อสร้างนั้นตั้งอยู่ในเส้นทางคมนาคมที่มีความสำคัญทางด้านต่าง ๆ ย่อมมีความสำคัญมากกว่าอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างที่มีการเข้าถึงได้ยากไกลเส้นทางคมนาคม หรือลำดับศักดิ์ของเส้นทางคมนาคมนั้นน้อย

3.4) ความสำคัญทางจิตใจ เป็นความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางจิตใจ ซึ่งเรื่องที่น่าสนใจคือ ความเป็นเอกลักษณ์ ความเชื่อ ความเคารพ ความศรัทธา รวมถึงความรู้สึกเป็นเจ้าของ ประชาชนทั้งระดับประเทศ ระดับเมืองและระดับชุมชนตามลำดับ

4) ความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพของอาคาร หรือสิ่งก่อสร้าง โดยพิจารณาความงดงามของวัสดุก่อสร้างเป็นแบบความสำเร็จในการออกแบบ หรือก่อสร้างตามยุคสมัยของอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างนั้น ความพิเศษ องค์กรประกอบฝีมือ สกulptช่าง มีคุณค่าทางศิลปะสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) ความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษโดยพิจารณาลักษณะพิเศษ ทางด้านใดด้านหนึ่ง เช่น มีลักษณะเด่นหาได้ยากแปลกไม่มีที่อื่นเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวหรือพบเห็นได้น้อย เหลืออยู่น้อย เป็นต้น มีคุณค่าต่อการศึกษาด้านต่าง ๆ

6) ความสำคัญทางด้านองค์ประกอบทางด้านสถาปัตยกรรมโดยพิจารณาลักษณะ องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของอาคารหรือสิ่งก่อสร้างส่วนใหญ่ ซึ่งจะบ่งบอกถึงความสมบูรณ์ ของอาคารหรือสิ่งก่อสร้างนั้น ๆ

7) ความสำคัญทางด้านความเป็นเลิศของอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างเป็นการให้ความสำคัญ ทางด้านความโดดเด่นเป็นเลิศ หรือยอดเยี่ยมทางด้านใดด้านหนึ่งของอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างเช่น เป็นอาคารหลังแรก มีความเป็นกลุ่มอาคารหรือสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ เป็นอาคารขนาดใหญ่ที่สุด ยาวที่สุด สูงที่สุด เก่าที่สุด มีความพิเศษเชิงวิศวกรรมในอดีต โครงสร้างคอนกรีต วัสดุสมบูรณ์ของ อาคารหรือสิ่งก่อสร้าง

วสุ โปษะนันท์ (2552) ซึ่งทำการศึกษาในเรื่องเดียวกันพบว่าลักษณะอาคารสิ่งก่อสร้าง นั้นมีคุณค่าในด้านใดโดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

1) คุณค่าทางด้านสุนทรียภาพความงามของสถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม การวางผังหรือศิลปกรรมตกแต่งตลอดจนความเป็นเลิศของฝีมือช่าง

2) คุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ในฐานะที่เป็นหลักฐานสำคัญที่เกี่ยวข้อง กับเหตุการณ์ หรือบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์หรือยุคใดสมัยใดมีแนวคิดใดในการก่อสร้างนั้นที่ สะท้อนถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละยุคสมัยรวมทั้งประวัติศาสตร์ศิลปะ สถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม การวางผังและการอนุรักษ์

3) คุณค่าทางด้านวิชาการคือประโยชน์ทางการศึกษาจากความเป็นของแท้ที่แสดงถึง ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลความเป็นตัวอย่างของลักษณะการก่อสร้างที่พบได้ยาก การสื่อ ความหมายให้เป็นที่เข้าใจได้ของแหล่ง ความมีเอกลักษณ์และความเป็นตัวแทนของยุคสมัย หรือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเป็นตัวช่วยให้องค์ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งสมบูรณ์ขึ้น

4) คุณค่าทางสังคมที่สืบทอดมาจากความผูกพันของท้องถิ่นและความเป็นที่รู้จักของ สังคมจากลักษณะแห่งการก่อสร้างนั้น

Boransathan (2014) ได้อธิบายถึงโบราณสถานทุกแห่งมีคุณค่าและความสำคัญด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านเอกลักษณ์ เป็นคุณค่าของโบราณสถานที่แสดงการรับรู้หรือความเข้าใจถึงที่มา สถานที่ตั้ง ชนชาติ ความเชื่อ ศาสนา ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของชุมชนใดชุมชนหนึ่ง หรือประเทศใดประเทศหนึ่ง

2) ด้านวิชาการเป็นคุณค่าของโบราณสถานสะท้อนเรื่องราวในอดีตเป็นข้อมูล ทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม รวมทั้งเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ด้านเศรษฐกิจเป็นคุณค่าของโบราณสถานที่ก่อให้เกิดรายได้ของชุมชนและของประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว

4) ด้านการใช้สอยเป็นคุณค่าของโบราณสถานที่สามารถนำมาใช้งานได้ ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการใช้งานที่ไม่ก่อให้เกิดการเสื่อมสภาพ

5) ด้านสังคมเป็นคุณค่าของโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี เป็นความภาคภูมิใจและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในสังคม

6) ด้านการเมืองเป็นคุณค่าของโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญ ในประวัติศาสตร์ การรักษาอธิปไตยและการสร้างความร่วมมือร่วมใจของคนทั้งชาติ

7) ด้านสุนทรียภาพเป็นคุณค่าความงามของศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมโดยเป็นทัศนคติของบุคคลที่รับรู้ทางสายตา ซึ่งปราศจากกฎเกณฑ์

เมื่อทำการทบทวนแล้วพบว่าแม้แนวคิดทั้ง 3 ได้แสดงคุณค่าของสถาปัตยกรรมที่แตกต่าง กัน แต่มีประเด็นที่มีความสอดคล้องกัน ดังนั้นเมื่อผู้ศึกษารวบรวมประเด็นที่เห็นร่วมกันกับพื้นที่ ศึกษาเก็บไว้แล้วตัดประเด็นที่ซ้ำซ้อนกันรวมถึงประเด็นที่ไม่มีเกี่ยวข้องออกไป จึงเหลือประเด็น คุณค่าสถาปัตยกรรม 8 เกณฑ์ โดยแสดงรายละเอียดไว้ใน ตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 ผลการสังเคราะห์คุณค่าสำคัญของสถาปัตยกรรม

เกณฑ์วัดคุณค่า	สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร (2550)	วัสดุ โปษะนันท์ (2552)	โบราณสถาน (2556)	สรุปเกณฑ์ ประเมิน คุณค่าทาง สถาปัตยกรรม
1) คุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	●	●		●
2) คุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	●			●
3) คุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	●		●	●
4) คุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	●			●
5) คุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษ ทางสถาปัตยกรรม	●			●
6) คุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพ ทางสถาปัตยกรรม	●	●	●	●
7) คุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์			●	●
8) คุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ		●	●	●

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากแนวคิดข้างต้นกล่าวได้ว่าองค์ประกอบอาคารสิ่งก่อสร้างของวัดในพื้นที่เขตทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ เขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาสและเขตธรณีสงฆ์ จึงได้สำรวจพื้นที่ศึกษา เพื่อแสดงถึงอาคารสิ่งก่อสร้างภายในวัดสุทธาโกชน์ในปัจจุบัน ส่วนการประเมินคุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้างที่นำมาพิจารณานั้นบางกรณีอาจถึงพร้อมด้วยคุณค่าในด้านต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว อย่างครบถ้วนในแหล่งเดียวในบางกรณีที่มีความสำคัญในหลายด้านแต่กลับมีคุณค่าที่โดดเด่นเพียงในด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น หรือบางกรณีเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าแต่ก็ไม่ถึงขนาดที่เรียกได้ว่าโดดเด่นได้เลย แม้แต่เพียงด้านเดียว ดังนั้นในการศึกษาจึงต้องพิจารณาองค์ประกอบของวัดมาประเมินคุณค่าอาคารสิ่งก่อสร้างที่สำคัญโดยใช้การสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม

2.7 ชุมชนมอญและประเพณีวัฒนธรรม

2.7.1 ชุมชนมอญ

เพื่อให้คำคัญของชุมชนมอญลาดกระบังจึงต้องศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของการตั้งถิ่นฐานของชุมชนมอญรวมถึงการประเพณีวัฒนธรรมของชาวมอญที่นำเข้ามาในพื้นที่ย่านลาดกระบังในอดีต โดยทำการพิจารณาในเรื่องประเพณีวัฒนธรรมเฉพาะท้องถิ่นมอญลาดกระบัง จากการศึกษาข้อมูลที่ได้มีดังนี้

1) ชุมชนมอญในประเทศไทย

ชาวมอญได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ปัจจุบันแม้จะไม่มีชุมชนของผู้สืบเชื้อสายมอญภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อยู่ในบริเวณที่กล่าวถึงในประวัติศาสตร์แต่ก็ยังมีชุมชนมอญและกลุ่มวัฒนธรรมมอญกระจายอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาจากพระนครศรีอยุธยาลงมาจนถึงกรุงเทพมหานครหลายชุมชน ชาวมอญได้ตั้งบ้านเรือนอยู่ทั่วไปตามที่ราบลุ่มริมน้ำภาคกลางได้แก่ ลพบุรี สระบุรี อยุธยา นครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง นครนายก ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรสงคราม สมุทรปราการ สมุทรสาคร กรุงเทพฯ ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์และบางส่วนตั้งภูมิลำเนาอยู่แถบภาคเหนือได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ตาก กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ทางภาคอีสานได้แก่ นครราชสีมา มีบ้างเล็กน้อยที่อพยพลงภาคใต้ ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี โดยมากจะเป็นพื้นที่ที่พระเจ้าแผ่นดินทรงโปรดพระราชทานที่ดินทำกินให้ ซึ่งชุมชนมอญที่กระจายตัวตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย (Wikipedia. 2014) มีดังนี้

1) มอญบางจะเกร็ง จ.สมุทรสงคราม	13) คลองมอญ กรุงเทพฯ
2) มอญบางปลา จ.สมุทรสาคร	14) สะพานมอญ กรุงเทพฯ
3) มอญบ้านเก่า จ.อุทัยธานี	15) มอญปากเกร็ด จ.นนทบุรี
4) มอญสุลุย จ.ชุมพร	16) มอญบางกระดี กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5) มอญหนองคู จ.ลำพูน	17) มอญบางขันหมาก จ.ลพบุรี
6) บ้านมอญ จ.นครสวรรค์	18) มอญคลองสิบลี้ (มอญหนองจอก) กรุงเทพฯ
7) มอญบางไผ่ไก่ กรุงเทพฯ	19) มอญลาดกระบัง กรุงเทพฯ
8) มอญบ้านโป่ง-โพธาราม จ.ราชบุรี	20) มอญปากลัด (มอญพระประแดง)
9) มอญกระทู้มมีด จ.นครปฐม	21) มอญเกาะเกร็ด จ.นนทบุรี
10) มอญสามโคก จ.ปทุมธานี	22) มอญ จ.สมุทรสาคร
11) มอญบ้านเสากระโคง จ.อยุธยา	23) มอญเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพฯ
12) มอญปทุมธานี จ.ปทุมธานี	

ซึ่งชุมชนมอญเกือบทั้งหมดตั้งอยู่ริมน้ำลักษณะการวางผังหมู่บ้านมีทางเดินอยู่ตรงกลางยาวตลอดแนวบ้าน บ้านเรือนปลูกอยู่สองข้างทางขนานไปกับชายน้ำ หน้าบ้านปลูกต้น โหมกตัดแต่งทำเป็นรั้วสีเขียวร่มรื่น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคนมอญนั้นนิยมปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่ริมน้ำมาตั้งแต่อดีตเมื่ออพยพมาอยู่ประเทศไทยก็ยังคงสร้างบ้านเรือนอยู่ริมน้ำ

2) ชุมชนมอญลาดกระบัง

ชุมชนมอญลาดกระบังนั้นเป็นกลุ่มชาวมอญที่ขยายตัวมาจากพระประแดงและสมุทรสาครเนื่องจากนโยบายขุดคลองสายต่าง ๆ ในสมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อเพิ่มพื้นที่นาสำหรับผลิตข้าวเพื่อการค้าและส่งออกโดยการชักชวนให้ชาวบ้านมาบุกเบิกที่ทำมาหากินด้วยการงดเว้นการเก็บภาษีประกอบกับพื้นที่ทำนาของชาวมอญพระประแดงก็เริ่มแอ็ดจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ในระยะเริ่มแรกชาวมอญจะเดินทางไปทำนาเฉพาะในช่วงฤดูทำนาเท่านั้นปลูกเพียงกระท่อมเล็ก ๆ ไว้แก่พอกันแดดกันฝนพอร่มหน้าก็กลับไปอยู่ที่พระประแดง แต่ต่อมาเมื่อยังเกิดวัดขึ้นในชุมชนจนสามารถใช้เป็นที่ทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ ได้ทำให้ชาวมอญอพยพพากันลงหลักปักฐานทำนาในย่านลาดกระบัง ซึ่งชุมชนมอญเกิดขึ้นจากเจ้าจอมมารดากลิ่นด้วยความเลื่อมใสในศาสนาจึงได้สร้างวัดสุทธาโกชน์เพื่อให้วัดเป็นศูนย์กลางสำหรับชุมชนมอญได้ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและประกอบกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมและการละเล่นที่ยังคงสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (องค์ บรรจุน. 2549)

2.7.2 ประเพณีวัฒนธรรมมอญ

Phrapradaeng (2014) ได้อธิบายถึงขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวมอญนั้นมีวัฒนธรรมเป็นแบบฉบับมายาวนานบางอย่างมีอิทธิพลให้กับชนชาติใกล้เคียง บางอย่างก็ถือปฏิบัติกันแต่เฉพาะในหมู่ชนมอญเท่านั้น ซึ่งประเพณีมอญที่พบในประเทศไทย มีดังนี้

- 1) ประเพณีสงกรานต์ โดยคนไทยเชื้อสายมอญเชื่อว่า วันที่ 13 เมษายน เป็นวันมหาสงกรานต์ เป็นวันที่เทวดารักษาโลกเสด็จกลับสู่สวรรค์ เป็นวันสิ้นปีเก่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วันที่ 14 เมษายน เป็นวันเนาหรือวันว่าง วันนี้ไม่มี เทวดารักษาโลก อยู่ระหว่างปีเก่ากับปีใหม่
วันที่ 15 เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่ หรือวันเถลิงศก เป็นวันที่เทวดองค้ำใหม่เสด็จลงมารักษาโลก
มนุษย์ โดยการละเล่นพื้นบ้านในเทศกาลสงกรานต์มอญ คือ การละเล่นลูกช่วงสะบ้าและเข้าผี
ได้แก่ ผีกะลา ผีกระดัง ผีลุ่ม ผีลิง ซึ่งการเล่นผีจะต้องมีเจ้าพิธี ทำหน้าที่เชิญผีเข้าสิงและเชิญออก
จากร่างส่วนใหญ่จะเล่นในช่วงเวลาตอนเย็น

2) ประเพณีทำบุญน้ำผึ้ง ชาวมอญจะทำบุญน้ำผึ้งในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 การทำบุญ
โดยนำน้ำผึ้งบริสุทธิ์ใส่ในภาชนะไปรินลงในบาตร วัตถุประสงค์เพื่อให้พระน่าน้ำผึ้งไปทำน้ำ
กระสายยาสมุนไพรร หรือคลุกปั้นเข้ากับยาผงทำเป็นยาลูกกลอน ซึ่งเชื่อว่าฉันแล้วจะเป็นยา
อายุวัฒนะ

3) ประเพณีแห่กแห่ปลา เกิดจากความเชื่อของชาวมอญที่ว่า การปล่อยนก
ปล่อยปลาเป็นการสะเดาะเคราะห์ให้แก่ตนเอง ทำให้มีอายุยืนยาวและเป็นประเพณีหนึ่งใน
เทศกาลสงกรานต์ที่จัดพร้อมกับขบวนแห่ทางสงกรานต์ในวันสุดท้ายของเทศกาลสงกรานต์

4) ประเพณีการกวาดคละแม (กวาดสะกอก) เมื่อถึงเทศกาลประเพณีสงกรานต์ของ
ชาวมอญทำขนมที่มอญเรียกว่า “กวาดสะกอก” คนไทยเรียกว่า “กาดละแม” เมื่อถึงวันสงกรานต์
คนมอญจะนำอาหารไปทำบุญที่วัด ตอนเย็นจะนำขนมกาดละแมไปส่งตามบ้านญาติที่เคารพนับถือ

5) ประเพณีแห่หงส์ ชงตะขาบ หงส์นั้นเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของเมืองหงสาวดี
อันเป็นดินแดนดั้งเดิมของชาวมอญ ตามตำนานเล่าว่าหลังจากที่พระพุทธองค์ได้ตรัสรู้ ทรงเห็นเนิน
ดินกลางทะเล มีหงส์คู่หนึ่งเล่นน้ำพระองค์จึงทำนายว่าในกาลสืบไปข้างหน้า เนินดินที่หงส์ทอง
เล่นน้ำจะกลายเป็นมหานครชื่อว่า หงสาวดี ดังนั้นชาวมอญจึงใช้หงส์เป็นสัญลักษณ์ของประเทศ
ตั้งแต่นั้นมา ส่วนชงตะขาบนั้น มีความหมายในทางโลกว่าตะขาบนั้นมีเขี้ยวเล็บที่มีพิษสามารถต่อสู้
กับศัตรูที่มาระรานได้ จึงเปรียบเสมือนคนมอญซึ่งไม่เคยหวาดหวั่นต่อศัตรูส่วนความหมายในทาง
ธรรมนั้นคนมอญจะตีความทุกส่วนของตะขาบออกมาเป็นปริศนาธรรมทั้งสิ้น

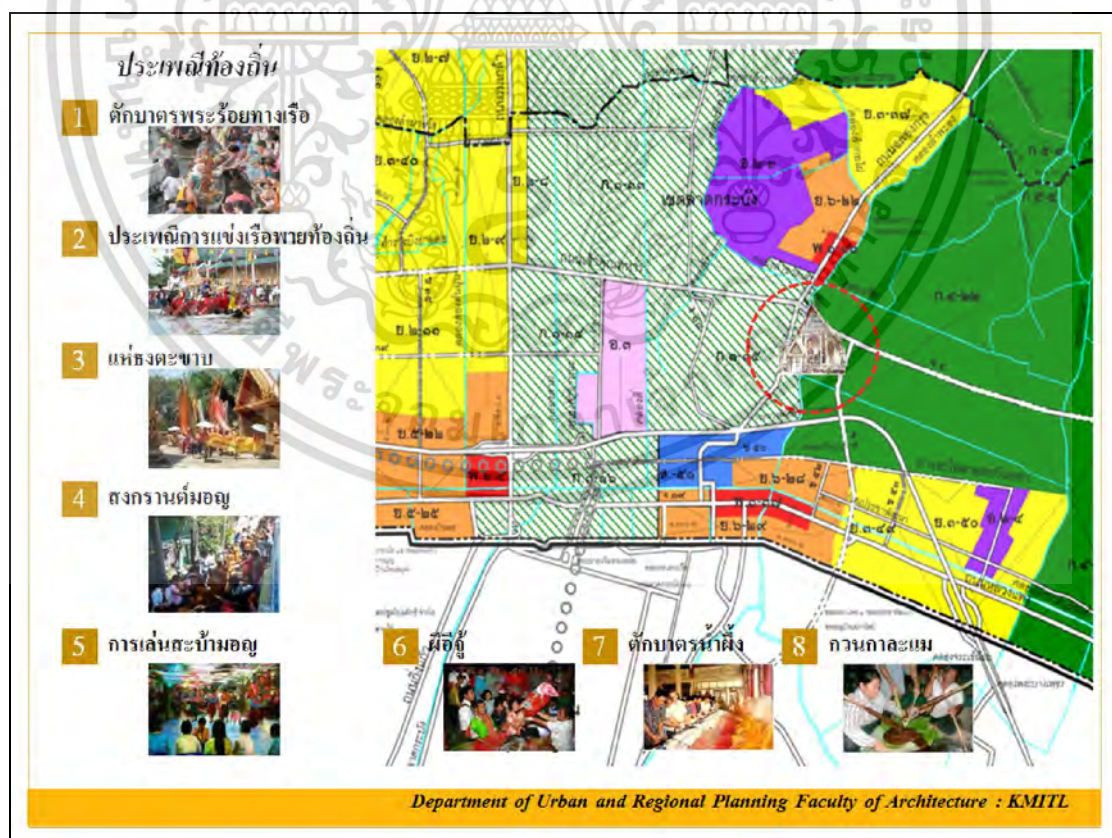
Sudthapoch (2014) ได้อธิบายถึงประเพณีวัฒนธรรมของชาวมอญย่านวัดสุทธาโกชนที่
ปรากฏเป็นที่รู้จักอยู่ในปัจจุบันมีดังนี้

1) ในเทศกาลออกพรรษาชาวมอญได้จัดประเพณีตักบาตรพระร้อยทางเรือที่มีแห่ง
เดียวในกรุงเทพฯ โดยจัดขึ้นในวันอาทิตย์แรกหลัง วันออกพรรษา ซึ่งประเพณีตักบาตรพระร้อย
ทางเรือวัดสุทธาโกชนการจัดงานได้แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ โดยช่วงเช้าพระภิกษุสงฆ์นับร้อยรูป
ลงเรือบิณฑบาตรตลอดริมคลองลำปลาทิวหน้าวัดสุทธาโกชน ช่วงกลางวันเป็นพิธีถวายภัตตาหาร
แด่พระภิกษุสงฆ์และตอนบ่ายมีประเพณีการแข่งขันเรือพาย เรือที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นเรือที่อยู่ในท้องถิ่น
เรียกว่า เรือเพรียวและเรือมาด โดยการแข่งขันเพื่อสร้างความสามัคคีของคนในท้องถิ่น ซึ่งชาวมอญ
ลาดกระบังได้ร่วมกันรักษาประเพณีนี้ไว้ให้เยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาและปฏิบัติสืบต่อกันมา

ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ท้องถิ่นถือเป็นประเพณีที่สำคัญของชาวมอญลาดกระบัง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

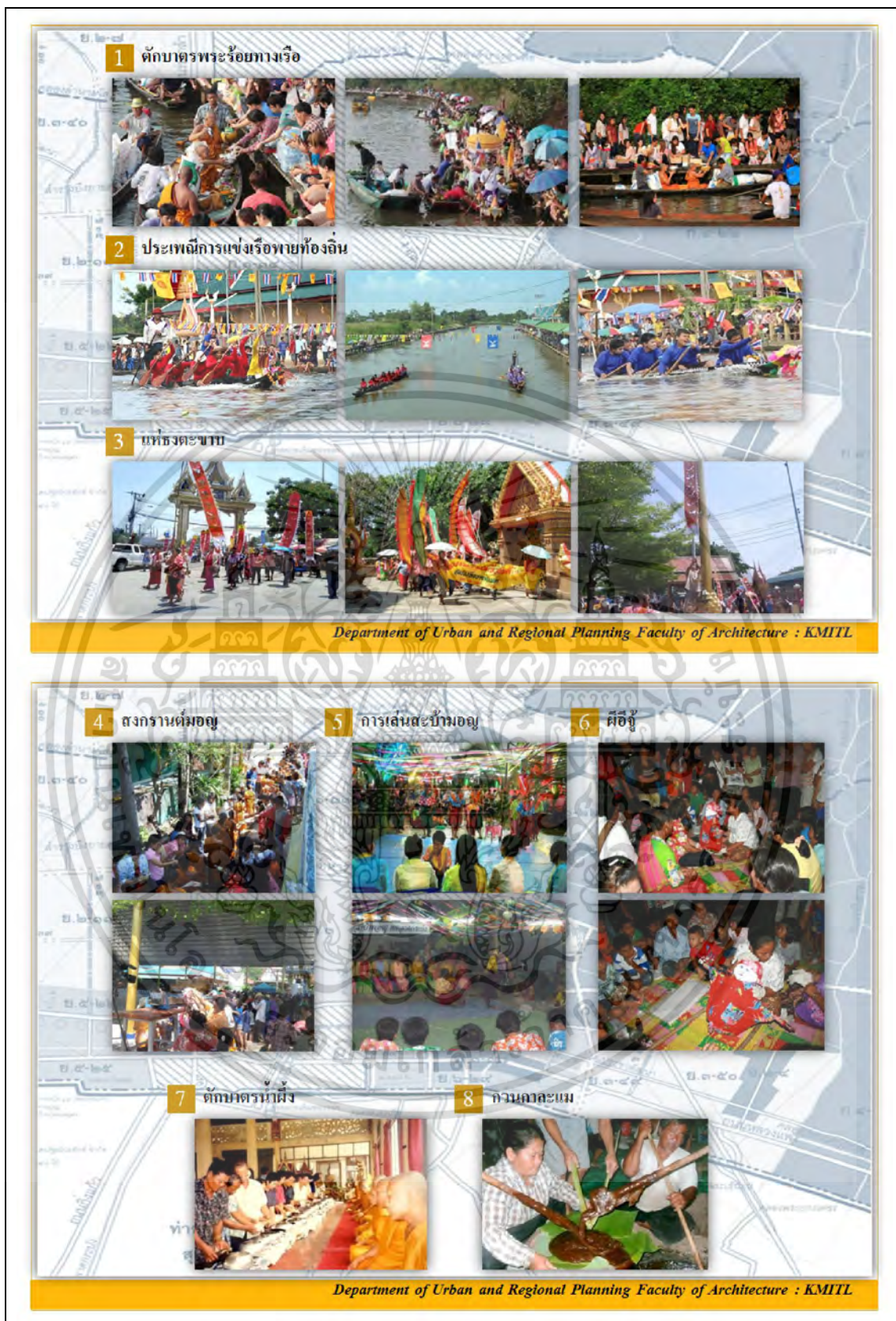
2) ประเพณีสงกรานต์ของชาวมอญ โดยจะจัดขึ้นหลังสงกรานต์ประมาณ 1 สัปดาห์ ช่วงสงกรานต์จะมีการกวาดลานแม่ไว้ทำบุญถวายพระและให้กับญาติผู้ใหญ่ ซึ่งสงกรานต์ของชาวมอญจัดขึ้นสองวัน โดยวันแรกช่วงค่ำ มีกิจกรรมการละเล่นสะบ้ามอญของหนุ่มสาวชาวมอญ และการเล่นผีอีจู้ ซึ่งจะเล่นในช่วงก่อนและหลังสงกรานต์ ส่วนวันที่สอง ช่วงเช้าทำบุญเลี้ยงพระ เรียกว่า “ทำบุญกลางคลอง” ช่วงบ่ายเป็นขบวนแห่ธงชงตะขาบไปยังวัดสุทธาโกชน์โดยนำธงตะขาบขึ้นสู่ยอดเสาหงส์ เพื่อแสดงให้รู้ว่าลูกหลานได้ทำบุญไปให้บรรพบุรุษและตรงน้ำพระแบบชาวมอญ ซึ่งก็คือ ชาวบ้านจะเทน้ำผ่านรางน้ำและพระสงฆ์ก็จะคอยรับน้ำตรงอยู่ในห้องที่ได้จัดเตรียมไว้

3) ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง การทำบุญตักบาตรน้ำผึ้งนี้ถูกจัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 ของทุกปี โดยชาวบ้านนำน้ำผึ้งรินลงในบาตรหรือในภาชนะที่ทางวัดเตรียมไว้ที่ศาลาการเปรียญ ชาวบ้านจะนำอาหารมาถวายพระสงฆ์เช่นเดียวกับการทำบุญทั่วไป หลังจากพระสงฆ์ฉันภัตตาหารเสร็จเรียบร้อยแล้วจะเป็นพิธีการตักบาตรน้ำผึ้ง โดยจะมีพิธีถวายผ้ารองบาตรจากผู้มีจิตศรัทธาส่วนใหญ่จะเป็นผ้าเช็ดหน้าสำหรับให้พระภิกษุสงฆ์ใช้นำมารองใต้บาตรแล้วกล่าวถวายน้ำผึ้ง หลังจากนั้นผู้มีจิตศรัทธาก็จะร่วมนำน้ำผึ้งมาใส่บาตรสำหรับข้าวต้มมัดจะนำมาถวายพระในตอนถวายภัตตาหารเช้าหรือเพลใช้จิ้มกับน้ำผึ้ง

รูปที่ 2.13 แสดงประเพณีวัฒนธรรมมอญลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่เสียประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.13 (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากแนวคิดกล่าวได้ว่าเพื่อให้การศึกษานี้เกิดความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชุมชนมอญวัดสุทธาโกชน ปัจจุบันชุมชนยังคงได้นำการเล่นประเพณีมาปฏิบัติจนถึงปัจจุบันซึ่งก่อให้เกิดความเชื่อมโยงกันในกิจกรรมระหว่างวัดกับชุมชน ดังนั้นผู้ศึกษาได้พิจารณาการประเมินความโดดเด่นของประเพณีวัฒนธรรมของมอญลาดกระบังที่ได้รวบรวมประเพณีที่ชุมชนมอญยังคงปฏิบัติต่อเนื่องอยู่อย่างแพร่หลายทำให้เป็นที่รู้จัก โดยการใช้การสอบถามผู้อยู่อาศัย การสนทนากลุ่มจากตัวแทนผู้อยู่อาศัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนกับองค์กรท้องถิ่นโดยแสดงรายละเอียดไว้ใน ตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 แสดงประเพณีวัฒนธรรมมอญลาดกระบัง

ประเพณีวัฒนธรรม	Phrapradaeng (2014)	Sudthapoch (2014)	สรุปเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านประเพณี
1) ประเพณีสงกรานต์	●	●	●
2) ประเพณีทำบุญน้ำผึ้ง	●	●	
3) ประเพณีแห่นกแห่ปลา	●		
4) ประเพณีการกวาดลานแม่	●	●	
5) ประเพณีแห่หงส์ ชงตะขาบ	●	●	●
6) เล่นสะบ้ามอญ	●	●	●
7) การเล่นผีลึง	●		
8) การเล่นผีกระดิ่ง	●		
9) การเล่นผีกะลา	●		
10) การเล่นผีสุ่ม	●		
11) การเล่นผีอู๊		●	
12) ประเพณีตักบาตรพระร้อยทางเรือ		●	●
13) ประเพณีการแข่งขันเรือพาย		●	●

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8 นโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรม

แผนนโยบายของสำนักงานเขตลาดกระบังสำหรับการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัดสุทธาโกชนในเรื่องของโครงการสำคัญกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมในอดีตและในปัจจุบันเพื่อให้ได้แนวทางในการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัดสุทธาโกชนในอนาคต จึงแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ช่วงเวลาดังกล่าว คือ ช่วงเวลาในอดีตและในปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.8.1 นโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอดีต

แผนปฏิบัติการราชการสำนักงานเขตลาดกระบังภายใต้กรอบแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2552 - 2555 โดยจัดให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวการบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณีวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ ซึ่งแนวทางการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมเพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับวัดสุทธาโกชน ซึ่งผลการดำเนินงานในรอบปี 2552-2555 ที่ผ่านมาพบว่าแนวทางที่ควรดำเนินการต่อไป คือ โครงการดูแลรักษาความสะอาดศาสนสถาน โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์เรือ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาจัดทำป้ายแหล่งท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ศิลป วัฒนธรรมประเพณี (สำนักงานเขตลาดกระบัง, 2554)

2.8.2 นโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน

สาระของแผนฉบับนี้มุ่งเน้นการเชื่อมโยงภารกิจของทุกหน่วยงานในกำกับของกรุงเทพมหานครที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศด้วยภาพลักษณ์การเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ดีที่สุดในโลก จะเห็นได้จากกรณีกรุงเทพมหานครได้รับการคัดเลือกจากผู้อ่านนิตยสาร Travel Leisure ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ดีที่สุดในโลกถึง 3 ครั้ง คือ ในปี 2551 2553 และ 2554 โดยวัดสุทธาโกชนก็เป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งในเขตลาดกระบังที่มีศักยภาพในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแนวทางการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมเพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2556 - 2559 ของสำนักงานเขตลาดกระบังที่เกี่ยวข้องกับวัดสุทธาโกชน คือ โครงการดูแลรักษาความสะอาดศาสนสถาน โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์เรือ โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาจัดทำป้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งท่องเที่ยวและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ศิลป วัฒนธรรมประเพณี (กรุงเทพมหานคร. 2556)

จากการวิเคราะห์แผนปฏิบัติราชการประจำปี ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับแผนนโยบายการพัฒนาเพื่อสามารถบอกถึงแผนโครงการการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวภายในวัด ดังนั้นในการศึกษานี้ได้นำแผนโครงการดังกล่าวมาพิจารณาถึงรูปแบบแผนนโยบายและปัญหาอุปสรรคในแผนโครงการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้นำชุมชนกับองค์กรท้องถิ่น

2.9 แนวคิดการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยว (Thailocaladmin. อ้างถึงใน พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล, 2553) มีหลักการดำเนินการที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1) เร่งพัฒนา บุรณะ พื้นฟูมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวโดยส่งเสริมบทบาทของเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

2) เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสหกรณ์การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

3) เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัยและป้องกันการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

4) เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบทั้งทางด้านการตลาด การลงทุนและการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

5) บริหารการท่องเที่ยว โดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชนตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยวรวมทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

การส่งเสริมการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการได้ 3 แนวทาง ได้แก่

1) จัดจ้างสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

2) ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยว หรือการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดทำแผนพัฒนาได้เอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งภายในจังหวัดรวมกลุ่มกันเพื่อทำโครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยจังหวัดเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 แนวทาง บิดหลักการของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1) ศึกษาสำรวจข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูลเป็นขั้นตอนแรกของการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว โดยต้องอาศัยข้อมูลที่จำเป็นในด้านต่าง ๆ มาใช้ประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว นอกเหนือจากข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ภาพในมุมกว้างและการพัฒนาการท่องเที่ยวจะได้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ด้วย ข้อมูลที่ต้องทำการศึกษานั้นประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ ด้านทั่วไปด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านการตลาดเพื่อจะได้รู้จักพื้นที่สัมผัสความรู้สึกและรับรู้ปัญหาที่แท้จริงที่จะช่วยให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างเที่ยงตรง

3.2) วิเคราะห์และกำหนดข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยวเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้นมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น โดยการเปรียบเทียบกับพื้นที่ใกล้เคียงว่าศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ สามารถแข่งขันกับพื้นที่ที่เป็นแบบเดียวกันได้หรือไม่ อย่างไร ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาในการวิเคราะห์และกำหนดข้อได้เปรียบเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยว ได้แก่

ประเด็นที่ 1 ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว หมายถึง การรับรู้ของคนทั่วไปต่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นนั้น เช่น เมื่อพูดถึงวัฒนธรรมแบบชาวเหนือ คนก็จะนึกถึง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพูดถึงหาดใหญ่คนก็จะนึกถึงแหล่งจับจ่ายซื้อของ เป็นต้น

ประเด็นที่ 2 ที่ตั้ง หมายถึง ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ท่องเที่ยวอยู่ในเส้นทางเดินทางท่องเที่ยวหลักของประเทศ หรือมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจใกล้เคียงหรือไม่

ประเด็นที่ 3 ความสนใจของท้องถิ่น หมายถึง ทศนคติของคนในท้องถิ่นต่อการท่องเที่ยวว่าเป็นไปในทิศทางใดและมากน้อยแค่ไหน โดยเฉพาะองค์กรพัฒนาเอกชน เช่น ชมรม สมาคมด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่น มีความเข้มแข็งเพียงใด

3.3) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย หลังจากที่ได้วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคแล้วจะทำให้มีข้อมูลในการวางแผนและตัดสินใจ ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของประเทศ ของจังหวัด ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3.4) เขียนแผนงานและโครงการ เมื่อมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มีความชัดเจนและทิศทางที่แน่นอนแล้วจำเป็นที่จะต้องเขียนแผนงานและโครงการ โดยแผนงานและโครงการควรจะสอดคล้องกับนโยบายและโครงการดังกล่าวต้องคำนึงถึงมาตรฐานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5) ดำเนินการตามแผนงานและโครงการในขั้นตอนนี้ควรจะดำเนินการให้ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีการใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสม มีการอำนวยความสะดวกและ ประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้ง 5 ขั้นตอนนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเห็นถึงภาพรวมของพื้นที่ทั่วไป ด้านแหล่ง ท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน และการตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ SWOT ในแง่มุมของจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคตลอดจนข้อได้เปรียบเสียเปรียบทางการท่องเที่ยว สุดท้ายจะเกิดแผนงาน โครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกันเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวใน ท้องถิ่น ซึ่งในหลักการนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวจะเน้นหนักไปที่องค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว 2) ด้านบริการทางการท่องเที่ยว และ 3) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว ซึ่งแนวทางการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านมีรายละเอียดดังนี้

1) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทำได้ 2 กรณีคือ

1.1) กรณีที่มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้วต้องดำเนินการบำรุงดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงด้านกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก การปรับปรุงด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อม

1.2) กรณีที่ยังไม่มีแหล่งท่องเที่ยว ต้องดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เช่น ค้นหาจุดเด่น หรือจุดดึงดูดของท้องถิ่นทางการท่องเที่ยว ดำเนินการสร้าง พัฒนาทางด้าน กายภาพ พัฒนาทางการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก พัฒนาทางการบริหารจัดการ พัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อม

2) การพัฒนาบริการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ การดำเนินการพัฒนาบริการการ ท่องเที่ยว ดำเนินการได้ 8 องค์ประกอบ คือ บริการด้านความปลอดภัย บริการภัตตาคารและ ร้านอาหาร บริการสินค้าและของที่ระลึก บริการที่พักค้างแรมสำหรับนักท่องเที่ยว บริการนำเที่ยว และมัคคุเทศก์ บริการด้านบันเทิงและนันทนาการ บริการด้านสารสนเทศ บริการด้านการขนส่ง

3) การพัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การดำเนินการพัฒนาการ ตลาดการท่องเที่ยวดำเนินงานได้ 3 ด้าน คือ การกำหนดแผนการตลาดท่องเที่ยว การสร้างเส้นทาง หรือกิจกรรมท่องเที่ยวและการโฆษณาไปยังกลุ่มเป้าหมาย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวรูปแบบ ต่าง ๆ ควรให้ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการจัดทำแผนนโยบาย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและความสำคัญด้านแหล่งท่องเที่ยวต้องดำเนินการปรับปรุงด้านกายภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การปรับปรุงด้านการบริหารจัดการ และการปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อม โดยพิจารณาพร้อมกับแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม นโยบาย การพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรม องค์ประกอบภูมิทัศน์เมืองและภูมิทัศน์วัฒนธรรม เพื่อจะทราบว่าจะ

มีสภาพภูมิทัศน์หรือวัฒนธรรมที่โดดเด่นต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวิสุทธาโกชน์พบว่าแนวคิดของแต่ละงานวิจัยสามารถเข้าใจถึงกระบวนการใช้เครื่องมือที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียและการนำเสนอข้อมูลในการศึกษา มีดังนี้

2.10.1 งานวิจัยในไทย

สิงหนเดช สิงหนเทศ (2547) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด นนทบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเกาะเกร็ดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังเกาะเกร็ดเพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังเกาะเกร็ดและประชากรท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหารชุมชน ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการค้าขายที่อยู่บนเกาะเกร็ด

จากการวิจัยพบว่า รูปแบบของการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว เกาะเกร็ด มีดังนี้

1) รูปแบบของย่าน ย่านพาณิชย์กรรม ออกกฎข้อบังคับห้ามตั้งของขายรुकล้ำบริเวณทางเดิน ห้ามติดตั้งป้ายโฆษณาและควบคุมการติดตั้งป้ายร้านค้าเพิ่มสิ่งประกอบบริเวณ ได้แก่ ถังขยะ ป้ายบอกตำแหน่งและป้ายบอกระยะทาง ย่านประวัติศาสตร์ ย่านพ่อค้าแม่ค้าที่ขายของบริเวณวัด ไปขายในสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้

2) รูปแบบของที่ว่างโล่ง ปรับปรุงพื้นที่บริเวณสวนสาธารณะวัดปรมัยยิกาวาส พื้นที่โล่งริมหน้าโรงเรียนวัดปรมัยยิกาวาส วัดฉิมพลี วัดไผ่ล้อมและวัดเสาชิงทองให้มีที่นั่งพักผ่อนที่เพียงพอปลูกต้นไม้ให้ร่มเงาปลูกไม้พุ่มไม้ดอกเพื่อความสวยงามและเพิ่มสิ่งประกอบบริเวณ ได้แก่ ถังขยะ ประติมากรรมดินเผา ป้ายบอกตำแหน่ง ป้ายบอกระยะทางและป้ายบอกสถานที่ ส่วนลานกิจกรรมหน้าวัดปรมัยยิกาวาส สร้างอาคารแสดงกิจกรรมในร่มให้มีพื้นที่เพียงพอลานกลางแจ้งปลูกหญ้าเพื่อลดพื้นแข็ง จัดที่นั่งสำหรับพักผ่อนและนั่งชมการแสดง

3) รูปแบบเส้นทางสัญจร ปรับปรุงที่จอดรถบริเวณวัดสนามเหนือ วัดกลางเกร็ดและที่จอดรถกลางแจ้ง โดยจัดที่จอดรถและการสัญจรภายในบริเวณที่จอดรถ เสนอเพิ่มพื้นที่จอดรถบริเวณข้างโรงเรียนวัดกลางเกร็ด เส้นทางท่องเที่ยวห้ามใช้รถจักรยานยนต์ในวันหยุดให้ใช้รถสามล้อถีบแทน เพื่อเพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวขึ้นมาใหม่ เพื่อลดระยะเวลาการเดินทางท่องเที่ยวและจัดให้มีกิจกรรมตลอดทางและเพิ่มสิ่งประกอบบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำปรับปรุงท่าเรือและท่าโดยสารให้มีความปลอดภัย จัดให้มีผู้บรรยายระหว่างการเดินทางและเพิ่มจุดแวะชมสถานที่มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) รูปแบบของที่หมายคา ปรับปรุงบริเวณพระเจดีย์มูเตาและบริเวณโดยรอบวัดป่าเลไลย์

5) รูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ ปรับปรุงทำเรือวัดสนามเหนือ วัดปรมย์ยิกาวาส วัดกลางเกร็ด วัดไผ่ล้อมและวัดเสาชงทองให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย เสนอรูปแบบของห้องน้ำบริการให้มีความสะอาดและแยกห้องน้ำชายหญิง ทำระบบบำบัดน้ำเสีย ศาลาที่พักนักท่องเที่ยวปรับปรุงให้มีที่นั่งและมีศูนย์ย่อยบริการนักท่องเที่ยว

สิ่งประกอบบริเวณรูปแบบของม้านั่งต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมมีความแข็งแรงและมีจำนวนที่เพียงพอ ป้ายบอกสถานที่รูปแบบเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ใช้วัสดุที่หาได้ง่าย สื่อสารข้อมูลได้ชัดเจน เข้าใจง่าย ป้ายบอกทิศทาง มีความแข็งแรง คิดตั้งเป็นระเบียบและชัดเจนในการสื่อสาร ป้ายข้อมูลข่าวสารมีความแข็งแรงและมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ถึงขยะใช้วัสดุที่ทนทานมีรูปแบบสวยงามเป็นสิ่งประดับบริเวณได้

ขณะที่พระครูปลัดจิตรกร กล้วยไผ่ (2552) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวในวัดมอญโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ชาวมอญในอำเภอพระประแดงมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองอยู่หลายอย่าง เช่น วัดแบบมอญมีแหล่งโบราณสถาน ขนบธรรมเนียม ประเพณีเก่าแก่ซึ่งอาจสามารถนำมาพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้ การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาประวัติความเป็นมาของวัดมอญในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 2) ศึกษาศักยภาพของวัดมอญเพื่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและ 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพของวัดมอญเพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและแบบสนทนากลุ่ม มีการเก็บข้อมูลทั้งข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลภาคสนามได้จากการสัมภาษณ์การสังเกตและการสนทนากลุ่ม จากผู้รู้จำนวน 28 คน ผู้ปฏิบัติ จำนวน 23 คนและบุคคลทั่วไปจำนวน 30 คนในเขตพื้นที่อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าและวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่าวัดมอญในอำเภอพระประแดงทั้ง 8 วัดสร้างขึ้นในปี พ.ศ.2358 ในสมัยรัชกาลที่ 2 พร้อมกับการก่อตั้งเมืองนครเขื่อนขันธ์ วัดแรกที่ได้รับการสร้างขึ้นคือ วัดทรงธรรมวรวิหาร วัดส่วนใหญ่เป็นวัดที่สร้างโดยชาวมอญที่เป็นข้าราชการ หรือคหบดีวัดเหล่านี้ต่อมากลายเป็นพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นคือเป็นแหล่งรวบรวม โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชาวมอญเช่น เจดีย์ทรงรามัญ พระพุทธรูปทรงรามัญและพระพุทธรูปโบราณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่าปัจจุบันขาดการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อให้การสนับสนุนหรือรองรับการพัฒนาให้วัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หน่วยงานของรัฐต้องมีบทบาทในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนมีระดับน้อยเนื่องด้วยวัดส่วนใหญ่ยังไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของวัดในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและพบว่าหน่วยงานของรัฐทั้งส่วนท้องถิ่นและส่วนภูมิภาคยังไม่ให้ความสำคัญและไม่มีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของอำเภอพระประแดง จำเป็นต้องกระตุ้นให้ชุมชนและหน่วยงานของรัฐร่วมมือกันในการพัฒนาวัดมอญในอำเภอพระประแดงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นการตอบสนองยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศและที่สำคัญยิ่งก็เป็นการส่งเสริมระบบเศรษฐกิจแก่ชุมชน

ศักยภาพของวัดมอญในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่วัดนั้นแต่ละวัดมีศักยภาพในการพัฒนาต่างกัน วัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากที่สุด ได้แก่ วัดทรงธรรมวรวิหาร วัดคันลัดและวัดอาษาสงคราม รองลงมา คือ วัดแหลม วัดแค วัดพญาปราบ ปิจามิตรและวัดกลางส่วนวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น้อยที่สุดคือ วัดจวนดำรงราชพลขันธ์

โดยสรุป วัดมอญในเขตอำเภอพระประแดงเป็นมรดกที่ทรงคุณค่าของชุมชนชาวมอญเป็นแหล่งรวมโบราณสถานโบราณวัตถุและภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดีเช่น วัดทรงธรรมวรวิหาร วัดคันลัดและวัดอาษาสงครามแต่ยังขาดความร่วมมือระหว่างชุมชนกับองค์กรของรัฐและองค์กรของเอกชน ดังนั้นจึงดำเนินงานใช้ศักยภาพของวัดเหล่านี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่อไปอันจะก่อประโยชน์ด้านการสร้างรายได้และความสามัคคีภายในชุมชนต่อไป

2.10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Eben Saleh (2001) ได้ทำการศึกษากการเปลี่ยนแปลงลักษณะของเมืองริยาร์ดพบว่าเมืองนี้อยู่ในยุคการพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งเมืองมุสลิมก็ยังคงดำรงอยู่ได้สามารถแสดงเอกลักษณ์ของตัวเองได้โดยสร้างการจดจำและแสดงสัญลักษณ์ของเมือง เช่น ลานพลาซ่า ประตู อาคารเสริมหอ มัสยิด อาคารการป้องกันภัย พระราชวังและตลาด ซึ่งเป็นชื่อเสียงที่แพร่หลายของเมืองที่ผสมผสานวิถีชีวิตที่เรียบง่ายในการแสดงออกของอาคารสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ พื้นที่โล่งว่างภายนอกสะท้อนให้เห็นถึงระดับของมนุษย์และกิจกรรมที่ทำให้รู้สึกถึงการได้สัมผัสความสวยงามของสิ่งแวดล้อมที่แสดงออกจากจิตวิญญาณและฐานะทางสังคม ในการเปลี่ยนภาพลักษณ์ที่อยู่อาศัยในรูปแบบเมืองเก่าและรูปแบบเมืองใหม่ได้มีการประสานงานในองค์กรต่าง ๆ ของเมืองในการวางแผน

โดยมีเจ้าหน้าที่เทศบาล นักพัฒนาที่อยู่อาศัยเชิงพาณิชย์และผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อวัตถุประสงค์เท่านั้น เมื่อผู้ใช้เห็นใบโฆษณาในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขได้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ปรึกษากับนักออกแบบเมืองหรือสถาปนิกสร้างโครงการของพวกเขาให้มีรูปแบบเป็นสัญลักษณ์ โดยผู้ออกแบบได้ออกแบบโดยสร้างสัญลักษณ์ภายในพื้นที่หรือติดกับอาคารเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ (Image) ของสถานที่ในการออกแบบสัญลักษณ์จะมีบทบาทสำคัญในการสร้างสถานที่ให้มีภาพลักษณ์ (Image) และเพิ่มประสิทธิภาพของเมือง สถาปัตยกรรมของอาคารและพื้นที่รอบ ๆ โดยรัฐบาลได้มีความสนใจในการส่งเสริมคุณภาพของพื้นที่หรืออาคารในเขตเมืองโดยการสร้างสถานที่สำคัญที่เป็นองค์ประกอบที่เกิดภาพลักษณ์ (Image) วัตถุประสงค์ในการสร้างเพื่อใช้ประกอบพิธีกรรมทางวัฒนธรรมและอาคารสำหรับการค้า ซึ่งอาจเพิ่มกิจกรรมทางสังคมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ภายในสถานที่ เช่น บริเวณที่โล่งว่าง ลานพลาซ่า ทางแยกของถนนสายต่าง ๆ และบริเวณอาคารที่โดดเด่น

โดยสรุปพบว่าการออกแบบพื้นที่ในเมืองริยาร์ดและสถานที่สำคัญจะสำเร็จได้โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมกันสร้างสภาพทางกายภาพให้มีคุณภาพ สร้างภาพลักษณ์ให้กับเมือง (Image) ไปในทิศทางเดียวกันเพื่อแสดงภาพรวมของการผสมผสานระหว่างเมืองสมัยเก่าและเมืองสมัยใหม่

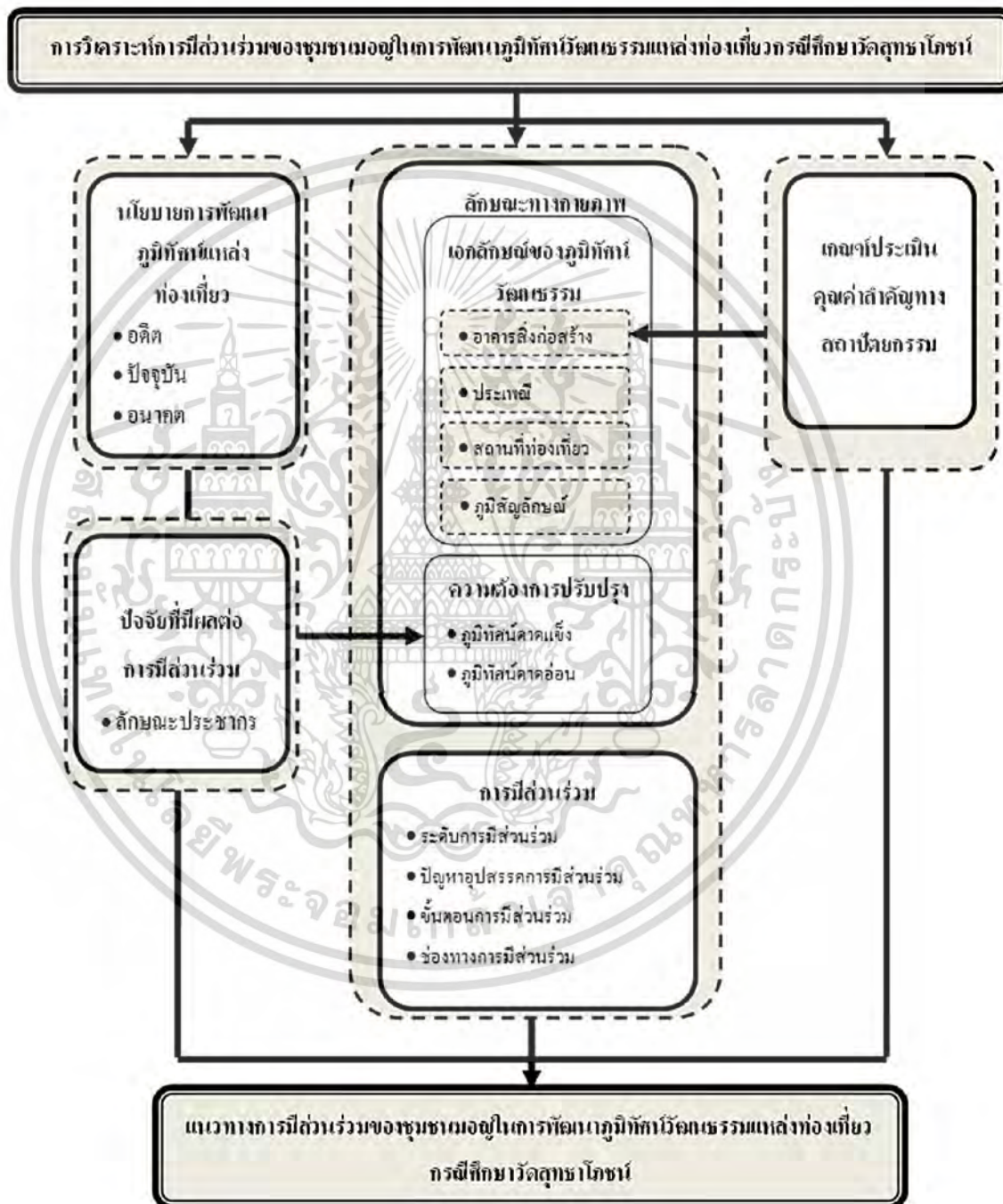
จากการทบทวนงานวิจัยทั้งของไทยและต่างประเทศข้างต้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์หรือการปรับปรุงในสถานที่ต่าง ๆ ผู้ศึกษาได้ใช้เทคนิคการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่เป็นเครื่องมือเพื่อสามารถแสดงข้อมูลที่สนับสนุนการศึกษาดูการขัดแย้งกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับจังหวัดจนถึงระดับท้องถิ่นรวมถึงสามารถทราบถึงความต้องการในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์และปัญหาในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้นหากต้องการแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยววัดสุทธาโกชน จะต้องมีการศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนชาวมอญและการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดเพื่อสนับสนุนว่าการมีส่วนร่วมมีประโยชน์ต่อการพัฒนาภูมิทัศน์ได้จริง ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญ

2.11 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ศึกษาได้กรอบแนวความคิดในการวิจัย โดยการวิเคราะห์ใน 5 ส่วนหลัก ๆ คือ 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ลักษณะของประชากร 2) ลักษณะทางกายภาพภายในวัดสุทธาโกชน ได้แก่ เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว เช่น อาคาร สิ่งก่อสร้าง ประเพณี สถานที่ท่องเที่ยว ภูมิสัญลักษณ์และความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) 3) การมีส่วนร่วม ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วม ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ช่องทางการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วม 4) นโยบายรูปแบบการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ แผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอดีต ปัจจุบันและในอนาคต 5) เหน้ที่ประเมินคุณค่าสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้าง

ภายในวัดสุทธาโกชน ในส่วนของแผนการประเมินคุณค่าสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างจากเอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เขียนได้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมต่ออาคารสิ่งก่อสร้างเป็นข้อมูลในการสนับสนุนข้อมูลกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำไปหาข้อเสนอแนะแนวทางได้แนวความคิดเห็นเพื่อนำไปหาข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวได้ โดยแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังรูปที่ 2.14

รูปที่ 2.14 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้มีรูปแบบงานวิจัยแบบผสมผสานระหว่างเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษาวัดสุทธาโภชน์และนำมาสรุปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งในบทนี้ได้นำเสนอวิธีศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 นิยามปฏิบัติการ

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.1 การกำหนดพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษาครั้งนี้ คือ พื้นที่วัดสุทธาโภชน์ ผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ดังรูปที่ 3.1

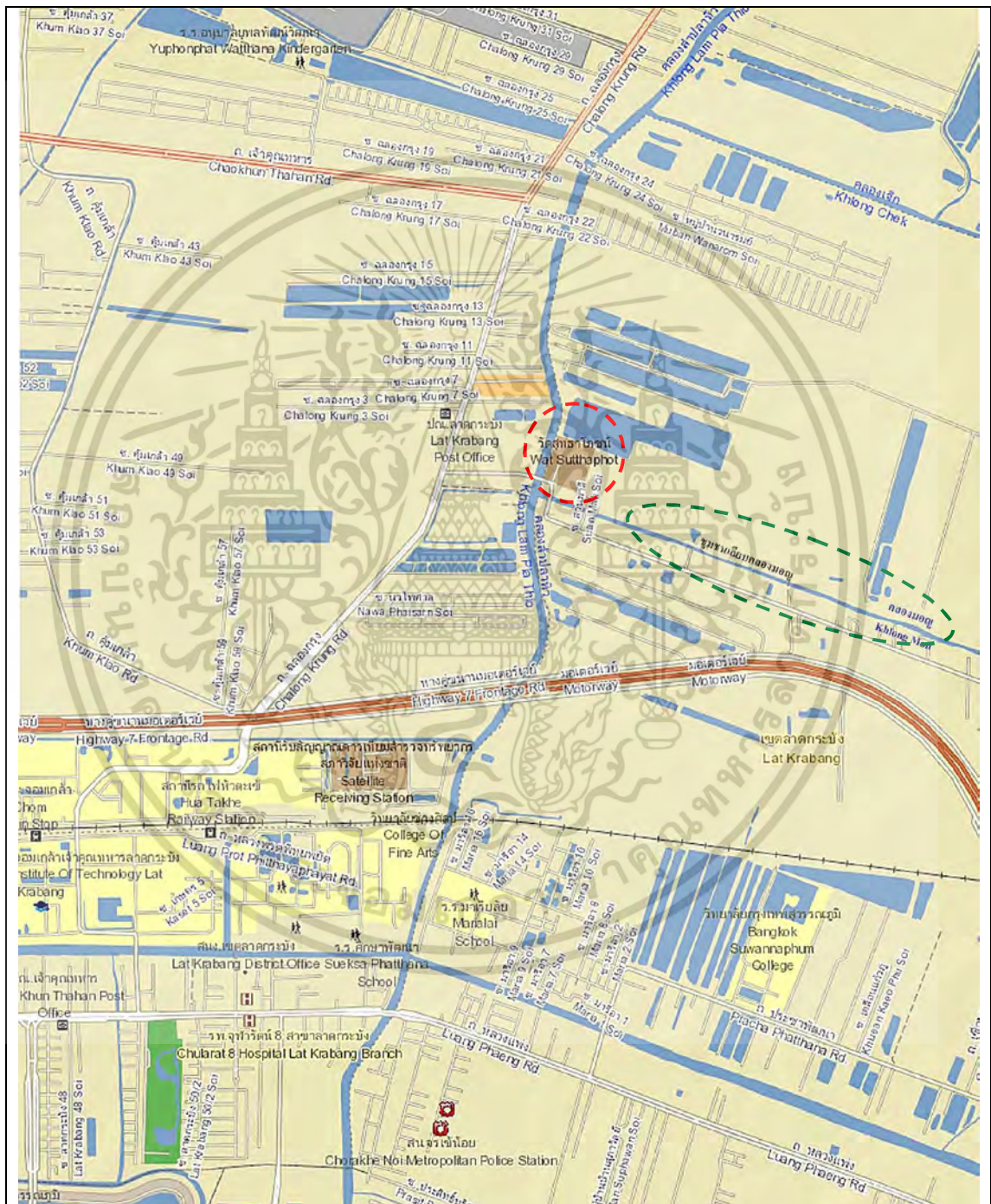
3.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาหากแบ่งตามหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมสามารถแบ่งประชากรในพื้นที่ศึกษาได้เป็น 5 กลุ่ม โดยสามารถคัดกลุ่มตัวอย่างไว้ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้อยู่อาศัย ได้แก่ ชุมชนเลียบคลองมอญ 250 ครัวเรือน จำนวน 1,000 คน (สำนักบริหารการทะเบียน. 2554)
- 2) กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย ได้แก่ ตัวแทนผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญ จำนวน 10 คน
- 3) กลุ่มองค์กรท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานเขตลาดกระบังและผู้บริหารสภาวัฒนธรรม จำนวน 2 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4) กลุ่มผู้นำชุมชน ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดสุทธาโกชน์ และผู้นำชุมชนเลียบคลองมอญ จำนวน 2 คน
- 5) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม ได้แก่ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 4 คน

รูปที่ 3.1 ตำแหน่งที่ตั้งวัดและชุมชนเลียบคลองมอญ (Nostramap, 2014)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาหากโดยมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วม ซึ่งสามารถแบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษาได้ดังนี้

1) เลือกตัวอย่างในการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีการสุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีขนาดประชากรทั้งสิ้น จำนวน 1,000 คน ซึ่งได้จากรายงานสถิติจำนวนประชากรของสำนักบริหารการทะเบียน โดยมีค่าเฉลี่ย 4 คน ต่อครัวเรือน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1973) ดังสมการดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

โดยที่	n	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	หมายถึง	ขนาดของประชากร
	e	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้มีได้

ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้มีได้ของการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) ครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 0.05 หลังจากนั้นแทนค่าลงในสมการดังนี้

จะได้

$$N = 1,000, \quad e = 0.05$$

$$n = \frac{1000}{1 + 1000(0.05^2)}$$

$$n = 285.714$$

ดังนั้นจากการคำนวณสูตรของยามานะทำให้ทราบว่าหากต้องการความแม่นยำของการวิเคราะห์ทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ที่จะเก็บตัวอย่างของกลุ่มผู้อยู่อาศัยต้องทำการศึกษาเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 300 ตัวอย่าง

2) เลือกตัวอย่างการใช้แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีการเลือกแบบอาสาสมัคร (Voluntary Sampling) เป็นการเลือกใช้สมาชิกที่ยินดีจะให้ข้อมูลมาเป็นตัวอย่างจากตัวแทนกลุ่มผู้อยู่อาศัย จำนวน 6 – 12 ตัวอย่าง

3) ในการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยมีการเลือกตัวอย่างการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการเลือกใช้สมาชิกที่ตรงกับคุณสมบัติที่ผู้ศึกษาตั้งขึ้นไว้เป็นเกณฑ์ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มองค์กรท้องถิ่น จำนวน 2 ตัวอย่างกลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 2 ตัวอย่าง

3.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบบสนทนากลุ่มและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีรายละเอียดของแต่ละเครื่องมือเพื่อใช้ในการศึกษามีดังนี้

1) แบบสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัยเพื่อทราบถึงระดับการมีส่วนร่วม ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วม เอกลักษณะของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและความต้องการการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

ตอนที่ 1 ลักษณะของประชากร

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 5 ข้อมูลความความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

2) แบบสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย เพื่อเก็บข้อมูลเจาะจงกลุ่มขนาดเล็กที่เหมาะสมต่อการตัดสินใจเพื่อทราบถึงเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวและความต้องการการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) เพื่อนำไปพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัด

ตอนที่ 1 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ข้อมูลความความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

3) แบบสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมโดยประเมินคุณค่าสถาปัตยกรรมของอาคารสิ่งก่อสร้างในพื้นที่โครงการเพื่อทราบถึงคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์ (Identity Value) เพื่อนำไปพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัด

ตอนที่ 1 เกณฑ์ประเมินคุณค่าอาคารสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรม

4) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนเพื่อทราบถึงแผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว เอกลักษณะของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและความต้องการการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) เพื่อนำไปพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลแผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่วัดสุทธาโกชน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ข้อมูลความความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

3.1.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 3 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการเก็บข้อมูลที่ได้มาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่

3.1.6 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ

1.1) ลักษณะของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ระยะเวลาที่อาศัย อาชีพ และรายได้

2) ตัวแปรตาม

2.1) ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ได้แก่ ทางเดินเท้า ระหว่างอาคาร ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ ทางเดินเท้าในสวนหย่อม ศาลาทรงไทยประดับกระจก ศาลาทรงไทย 4 หน้า ศาลาทรงไทยไม้ พื้นลานจอดรถ ชูคโตะนั่งพัก ม้านั่งพัก ถังขยะ ป้ายบอกตำแหน่ง ป้ายบอกข้อมูล ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุมและห้องสุขา

2.2) ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ได้แก่ ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ ภูมิทัศน์บริเวณหอปริยัติศึกษา (หอเอน) สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100ปี สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑสถาน ภูมิทัศน์บริเวณทำนาคลองลำปลาทิว ภูมิทัศน์บริเวณอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดา ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำและภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑสถานเรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) การวิเคราะห์ตามระดับการวัดของตัวแปรคือข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบแบ่งกลุ่ม (Nominal) อธิบายด้วยค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) ในส่วนข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบลำดับ (Ordinal) แบบอัตราส่วน (Ratio) และแบบอันตรภาค (Interval) อธิบายด้วยส่วนค่าสถิติแบบค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการหาการกระจายตัวของข้อมูล

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของประชากรกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) โดยในข้อมูลที่มีตัวแปรอิสระ 2 ตัว ต่อ 1 ตัวแปรตาม จะอาศัยสถิติทดสอบแบบ t-test และสถิติการหาค่าสหสัมพันธ์ Correlation Coefficient โดยทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ศึกษาโดยใช้ทฤษฎีจินตภาพของเมืองและทฤษฎีองค์ประกอบภูมิทัศน์เมืองเพื่อสามารถบอกองค์ประกอบทางกายภาพที่นำไปสู่ความชัดเจนในการรับรู้ที่สำคัญในพื้นที่ ทำให้สามารถเห็นสภาพภูมิทัศน์ของวัดได้ โดยพิจารณาได้ดังนี้ 1) สิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมในย่านเขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส เขตธรณีสงฆ์ 2) เส้นทางการเข้าถึงในพื้นที่ 3) ภูมิสัญลักษณ์ในพื้นที่ 4) จุดศูนย์รวมของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ 5) ขอบเขตที่แสดงความชัดเจนของพื้นที่วัดและภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) และในส่วนของวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชน โดยทำการวิเคราะห์ถึงการอธิบายเหตุผลในประเด็นของการวิเคราะห์ถึงแผนนโยบายการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ในอดีต ปัจจุบัน อนาคต เพื่อนำไปเป็นแนวทางพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ที่สนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

3.3 นิยามปฏิบัติการของตัวแปรในการวิเคราะห์

ในส่วนนี้กล่าวถึงนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในแบบสอบถามข้อมูล โดยแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 3.1, 3.2, 3.3, และ 3.4 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในแบบสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
1) ลักษณะของประชากร		
เพศ	1) ชาย 2) หญิง	กลุ่ม (Nominal)
อายุ	จำนวนหน่วยเป็น ปี	อัตราส่วน (Ratio)
ระยะเวลาที่อยู่อาศัย	จำนวนหน่วยเป็น ปี	อัตราส่วน (Ratio)
ระดับการศึกษา	1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า 3) อนุปริญญา - ปริญญาตรี	กลุ่ม (Nominal)
อาชีพ	1) นักเรียน นักศึกษา 2) เกษตรกร 3) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว 4) รับราชการ 5) พนักงานเอกชน 6) พนักงานรัฐวิสาหกิจ 7) แม่บ้าน/ว่างงาน 8) รับจ้างทั่วไป	กลุ่ม (Nominal)
รายได้	1) ต่ำกว่า 5,000 บาท 2) 5,001- 15,000 บาท 3) มากกว่า 15,000 บาท	กลุ่ม (Nominal)
2) ระดับการมีส่วนร่วม ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ช่องทางในการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคในการพัฒนา ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยววัดสุทธาโชน		
ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว	1) ระดับที่ 1 ให้ผู้มีอำนาจเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด 2) ระดับที่ 2 ให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด 3) ระดับที่ 3 ร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการเพียงเท่านั้น 4) ระดับที่ 4 ร่วมในการแสดงความคิดเห็น 5) ระดับที่ 5 ร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน	กลุ่ม (Nominal)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
2) ระดับการมีส่วนร่วม ขั้นตอนการมีส่วนร่วม ช่องทางการมีส่วนร่วมและปัญหาอุปสรรคในการพัฒนา ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยววัดสุทธาโชน		
ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว	6) <u>ระดับที่ 6</u> ร่วมวางแผนกับกลุ่ม ผู้มีอำนาจ 7) <u>ระดับที่ 7</u> ร่วมในการตัดสินใจ ขั้นสุดท้าย 8) <u>ระดับที่ 8</u> ร่วมดำเนินการเองทุก ขั้นตอน	กลุ่ม (Nominal)
ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว	1) มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา 2) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 4) มี ส่วน ร่วม ใน การ รับ ผลประโยชน์ 5) มีส่วนร่วมในการประเมินผล	กลุ่ม (Nominal)
ช่องทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว	1) การเข้าร่วมประชุม 2) รับฟังจากสื่อ 3) การเข้าร่วมการสัมมนาเชิง ปฏิบัติ 4) การตอบแบบสอบถาม/แบบ สัมภาษณ์	กลุ่ม (Nominal)
ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาภูมิทัศน์ วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว	1) ขาดการแสดงความคิดเห็นและ การตัดสินใจ 2) ขาดการรับรู้ข่าวสาร 3) ขาดแรงงาน 4) ขาดงบประมาณ 5) ขาดวัสดุอุปกรณ์ 6) ขาดความสนใจในการเข้าไปมี ส่วนร่วมของตนเอง	กลุ่ม (Nominal)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
3) ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว		
เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง และด้านภูมิสัญลักษณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1) อุโบสถ 2) เจดีย์ 3) ศาลาการเปรียญ 4) ชุ่มประตูด 5) ศาลาทรงไทยประดับกระงก 6) ศาลาทรงไทย 4 หน้า 7) ศาลาทรงไทยไม้ 8) ภูมิไม้สักเก่า 100ปี 9) หอระฆัง 10) หอกลอง 11) อาคารพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่น 12) หอปริยัติศึกษา 13) รั้ว/กำแพง 14) เสาหงส์ 15) หลังคาลานอนเนกประสงค์ 16) อนุสาวรีย์เจ้าจอม 17) พระแม่ธรณี 18) พระสีวลี 19) ป้ายบอกข้อมูล 20) เมรุ 	กลุ่ม (Nominal)
เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านประเพณี	<ol style="list-style-type: none"> 1) ประเพณีรดน้ำสงกรานต์ 2) ตักบาตรพระร้อยทางเรือ 3) เล่นสะบ้าอญ 4) ประเพณีแข่งเรือพายที่บ้าน 5) แห่งสังฆะตخاب 	กลุ่ม (Nominal)
เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1) พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง 2) พิพิธภัณฑเรือโบราณ 3) ภูมิไม้สักเก่า 100 ปี 4) ทำน้ำคลองลำปลาทิว 	กลุ่ม (Nominal)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
4) ความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape)		
ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) 1) ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร 2) ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ 3) ทางเดินเท้าในสวนหย่อม 4) ศาลาทรงไทยประดับกระจก 5) ศาลาทรงไทย 4 หน้า 6) ศาลาทรงไทยไม้ 7) ลานจอดรถ 8) ชุดโต๊ะม้านั่งพัก 9) ม้านั่งพัก 10) ถังขยะ 11) ป้ายบอกตำแหน่ง 12) ป้ายบอกข้อมูล 13) ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม 14) ห้องสุขา	แบ่งระดับการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับความพึงพอใจที่ 1 - 5	ช่วง (Interval)
ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape) 1) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด 2) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ 3) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ 4) ภูมิทัศน์บริเวณหอปริยัติศึกษา 5) สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ 6) สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100 ปี 7) สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น 8) ภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำคลองลำปลาทิว 9) ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา 10) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ 11) ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	แบ่งระดับการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับความพึงพอใจที่ 1 - 5	ช่วง (Interval)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในแบบสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
1) ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว		
เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง และด้านภูมิสัญลักษณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1) อุโบสถ 2) เจดีย์ 3) ศาลาการเปรียญ 4) ชุมประตูด 5) ศาลาทรงไทยประดับกระงก 6) ศาลาทรงไทย 4 หน้า 7) ศาลาทรงไทยไม้ 8) ภูมิไม้สักเก่า 100ปี 9) หอระฆัง 10) หอกลอง 11) อาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น 12) หอประวัติศาสตร์ศึกษา 13) รั้ว/กำแพง 14) เสาหงส์ 15) หลังคาลานอเนกประสงค์ 16) อนุสาวรีย์เจ้าจอม 17) พระแม่ธรณี 18) พระสีวลี 19) ป้ายบอกข้อมูล 20) เมรุ 	<p>กลุ่ม (Nominal)</p>
เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านประเพณี	<ol style="list-style-type: none"> 1) ประเพณีรดน้ำสงกรานต์ 2) ตักบาตรพระร้อยทางเรือ 3) เล่นสะบ้าอัญญา 4) ประเพณีแข่งเรือพายที่บ้าน 5) แข่งตะขาบ 	<p>กลุ่ม (Nominal)</p>
เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เขตลาดกระบัง 2) พิพิธภัณฑ์เรือโบราณ 3) ภูมิไม้สักเก่า 100 ปี 4) ทำน้ำคลองลำปลาทิว 	<p>กลุ่ม (Nominal)</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
2) ความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape)		
ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) 1) ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร 2) ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ 3) ทางเดินเท้าในสวนหย่อม 4) ศาลาทรงไทยประดับกระจก 5) ศาลาทรงไทย 4 หน้า 6) ศาลาทรงไทยไม้ 7) ลานจอดรถ 8) ชุดโต๊ะม้านั่งพัก 9) ม้านั่งพัก 10) ถังขยะ 11) ป้ายบอกตำแหน่ง 12) ป้ายบอกข้อมูล 13) ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม 14) ห้องสุขา	แบ่งระดับการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับความพึงพอใจที่ 1 - 5	ช่วง (Interval)
ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape) 1) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด 2) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ 3) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ 4) ภูมิทัศน์บริเวณหอปริยัติศึกษา 5) สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ 6) สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100 ปี 7) สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น 8) ภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำคลองลำปลาทิว 9) ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา 10) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ 11) ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	แบ่งระดับการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับความพึงพอใจที่ 1 - 5	ช่วง (Interval)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในแบบสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
ด้านสถาปัตยกรรม

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
1) เกณฑ์ประเมินคุณค่าสำคัญทางสถาปัตยกรรม		
คุณค่าสำคัญทางสถาปัตยกรรม	แบ่งระดับการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับความพึงพอใจที่ 1 - 5	ช่วง (Interval)
1) เกณฑ์วัดความสำคัญทางประวัติศาสตร์		
2) เกณฑ์วัดความเก่าแก่(อายุ)		
3) เกณฑ์วัดคุณค่าทางด้านการใช้งาน		
4) เกณฑ์วัดคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ		
5) เกณฑ์การวัดคุณค่าลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม		
6) เกณฑ์การวัดคุณค่าสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม		
7) เกณฑ์การวัดคุณค่าด้านเอกลักษณ์		
8) เกณฑ์การวัดคุณค่าด้านวิชาการ		

ตารางที่ 3.4 แสดงนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์กลุ่มองค์กรท้องถิ่น
และกลุ่มผู้นำชุมชน

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
1) แผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวที่วัดสุทธาโชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในอดีต ปัจจุบันและอนาคต		
แผนนโยบายการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอดีต	1) ส่งเสริม 2) ไม่ส่งเสริม	กลุ่ม (Nominal)
แผนนโยบายการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน	1) ส่งเสริม 2) ไม่ส่งเสริม	กลุ่ม (Nominal)
แผนนโยบายการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต	1) ส่งเสริม 2) ไม่ส่งเสริม	กลุ่ม (Nominal)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
2) ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว		
เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง และด้านภูมิสัญลักษณ์	<ol style="list-style-type: none"> 1) อุโบสถ 2) เจดีย์ 3) ศาลาการเปรียญ 4) ชุมประตูด 5) ศาลาทรงไทยประดับกระงก 6) ศาลาทรงไทย 4 หน้า 7) ศาลาทรงไทยไม้ 8) ภูมิไม้สักเก่า 100ปี 9) หอระฆัง 10) หอกลอง 11) อาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น 12) หอปรัชศึกษา 13) รั้ว/กำแพง 14) เสาหงส์ 15) หลังคาลานอเนกประสงค์ 16) อนุสาวรีย์เจ้าจอม 17) พระแม่ธรณี 18) พระสีวลี 19) ป้ายบอกข้อมูล 20) เมรุ 	กลุ่ม (Nominal)
เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านประเพณี	<ol style="list-style-type: none"> 1) ประเพณีรดน้ำสงกรานต์ 2) ตักบาตรพระร้อยทางเรือ 3) เล่นสละบ้ำมอญ 4) ประเพณีแข่งเรือพายพื้นบ้าน 5) แข่งตะขาบ 	กลุ่ม (Nominal)
เอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว ด้านการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เขตลาดกระบัง 2) พิพิธภัณฑ์เรือโบราณ 3) ภูมิไม้สักเก่า 100 ปี 4) ทำนํ้าคลองลำปลาทิว 	กลุ่ม (Nominal)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ตัวแปร	นิยามปฏิบัติการ	ระดับของการวัด
3) ความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape)		
ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) 1) ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร 2) ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ 3) ทางเดินเท้าในสวนหย่อม 4) ศาลาทรงไทยประดับกระจก 5) ศาลาทรงไทย 4 หน้า 6) ศาลาทรงไทยไม้ 7) ลานจอดรถ 8) ชุดโต๊ะม้านั่งพัก 9) ม้านั่งพัก 10) ถังขยะ 11) ป้ายบอกตำแหน่ง 12) ป้ายบอกข้อมูล 13) ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม 14) ห้องสุขา	แบ่งระดับการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับความพึงพอใจที่ 1 - 5	ช่วง (Interval)
ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape) 1) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด 2) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ 3) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ 4) ภูมิทัศน์บริเวณหอปริยัติศึกษา 5) สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ 6) สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100 ปี 7) สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น 8) ภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำคลองลำปลาทิว 9) ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา 10) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ 11) ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	แบ่งระดับการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับความพึงพอใจที่ 1 - 5	ช่วง (Interval)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

พื้นที่ศึกษา

ในบทนี้ได้นำเสนอถึงลักษณะสภาพแวดล้อมทั่วไป บริเวณพื้นที่วัดสุทธาโกชนในปัจจุบันที่ได้จากข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสำรวจทางกายภาพและการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

- 4.1 สภาพทั่วไปพื้นที่ศึกษา
- 4.2 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา
- 4.3 สภาพแวดล้อมในพื้นที่ศึกษา
- 4.4 สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา

4.1 สภาพทั่วไปพื้นที่ศึกษา

สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ประกอบไปด้วย ประวัติความเป็นมาของวัดสุทธาโกชนและลักษณะสภาพแวดล้อมของพื้นที่ศึกษาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ประวัติความเป็นมาของพื้นที่ศึกษา

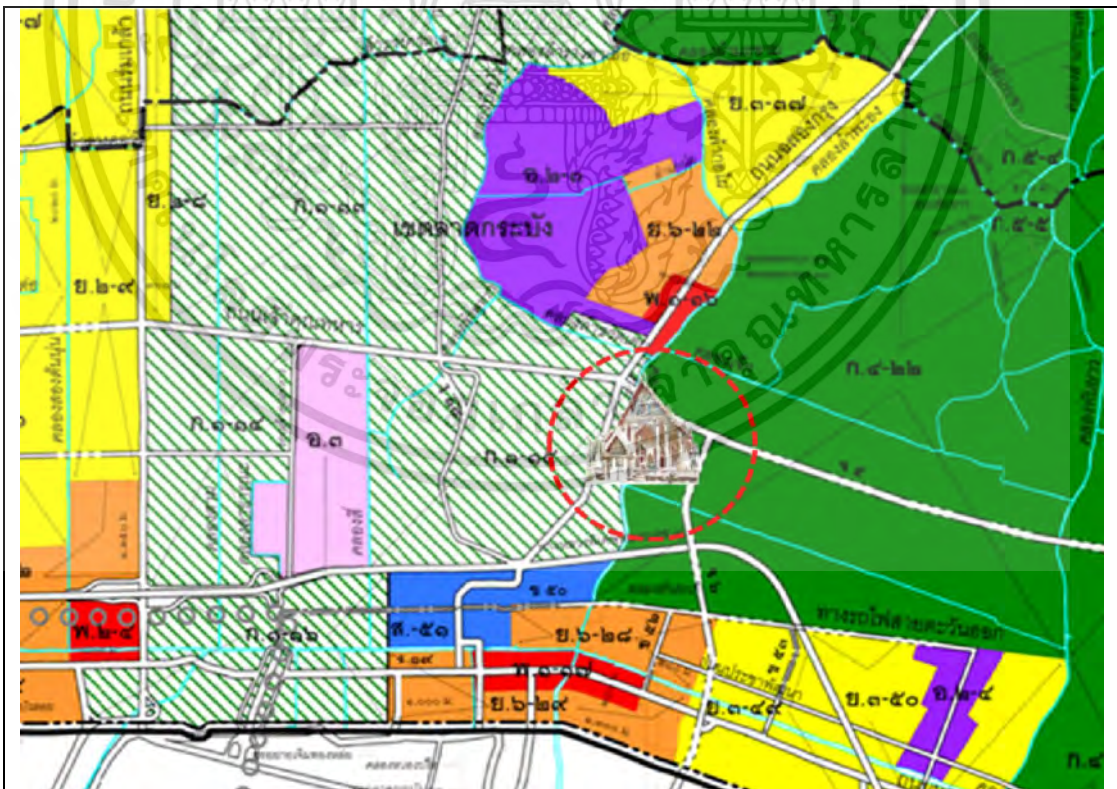
วัดสุทธาโกชน เดิมชื่อว่า วัดสุทธาวาสแต่ชาวบ้านนิยม เรียกว่า “วัดมอญ” ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ วันที่ 21 พฤศจิกายน รัตนโกสินทรศก 133 พ.ศ. 2437 ที่ตั้งเดิมอยู่บริเวณริมคลองมอญ ต่อมาในปี พ.ศ.2455 เจ้าจอมมารคากลีนได้บริจาคทรัพย์ในการก่อสร้างวัดขึ้นบนที่ดินของท่าน ซึ่งเป็นชุมชนของชาวมอญแล้วเปลี่ยนชื่อเป็น วัดสุทธาโกชน โดยเจ้าจอมมารคากลีนนั้นท่านเป็นบุตรพระยาดำรงราชพลขันธ์ (จ้อย) ตระกูลชเสณี ต่อมาได้เป็นพระสนมเอก โดยเป็นเจ้าจอมมารดาในรัชกาลที่ 4 (องค์ บรรจุน. 2544) ปัจจุบันวัดแห่งนี้ยังคงเป็นศูนย์กลางของชาวมอญและยังคงมีการจัดประเพณีของชาวมอญในวัด สถานที่แห่งนี้ยังเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑท์ท้องถิ่นเขตลาดกระบังที่จัดแสดงเรื่องราวของบุคคลสำคัญในเขตลาดกระบัง อันได้แก่ เจ้าจอมมารคากลีนผู้สร้างวัดสุทธาโกชน ปัจจุบันมีอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารคากลีนแกะสลักด้วยหินอ่อนประดิษฐานอยู่ในบุษบกหน้าพระอุโบสถและเจ้าคุณทหารหรือเจ้าพระยาสุรวงศ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) สมุหกลาโหมในรัชกาลที่ 5 ผู้เป็นเจ้าของที่ดินอันเป็นที่ตั้งของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้ประเพณีและวัฒนธรรมของชาวมอญ รวมถึงความรู้เกี่ยวกับเรือชนิดต่าง ๆ ซึ่งเคยเป็นยานพาหนะที่คนลาดกระบังนิยมใช้ในอดีต โดยเฉพาะเรือมาดที่นำมาจัดแสดงกว่า 70 ลำ นอกจากนี้ภายในวัดยังมีกุฏิไม้สักอายุกว่าร้อยปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งเดิมเป็นกุฏิของพระมหาอ่อน มหาภุคยาโณ เจ้าอาวาสรูปแรกของวัดสุทธาโกชน์ภายในกุฏิเป็นที่เก็บรักษาข้าวของเครื่องใช้ อาทิ เติงนอน ตู้เก็บพระไตรปิฎก รูปภาพเก่า ๆ รวมทั้งเครื่องมือในการทำยา เช่น หินบดยา เป็นต้น

2) ลักษณะสภาพแวดล้อม

วัดสุทธาโกชน์เป็นวัดที่ตั้งอยู่ท่ามกลางพื้นที่เกษตรและที่โล่งว่าง โดยมีชุมชนและพื้นที่ที่มีความเจริญอยู่รอบนอกโอบล้อม เนื่องจากวัดแห่งนี้ตั้งอยู่ในเขตลาดกระบังชานเมืองด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโซนพื้นที่เขตสีเขียวเป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม จึงเป็นเหตุทำให้พื้นที่รอบวัดจึงยังคงสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ แต่ปัจจุบันเริ่มมีความเจริญรุกขยับเข้ามาใกล้มากขึ้น วัดสุทธาโกชน์มีคลองลำปลาทิวผ่านหน้าวัด ซึ่งใช้เป็นเส้นทางสัญจรของประชากรท้องถิ่นในย่านลาดกระบัง ในปัจจุบันการใช้คลองในการสัญจรลดลงมากเนื่องจากมีถนนเข้าถึงวัดที่ให้ความสะดวก ซึ่งสภาพปัจจุบันเปลี่ยนการใช้พาหนะจากเรือเป็นรถยนต์และการสร้างที่อยู่อาศัยก็เปลี่ยนจากปลูกสร้างบริเวณริมคลองเปลี่ยนเป็นปลูกสร้างติดกับถนนแทน จึงทำให้การใช้เส้นทางคลองลดลง แต่ก็ยังมีชุมชนเดิมที่ตั้งอยู่ริมคลองก็ยังคงใช้เส้นทางคลองอยู่บ้างในการเดินทางแต่ก็เป็นส่วนน้อย เนื่องจากการเปลี่ยนไปตามกาลเวลาที่มีความเจริญเข้ามามีผลต่อคนในพื้นที่รอบ ๆ วัด

รูปที่ 4.1 แสดงที่ดินประเภทประเภทชนบทและเกษตรกรรม (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2012)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

ขอบเขตพื้นที่ศึกษา ประกอบไปด้วยตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่โครงการและอาณาเขตติดต่อของพื้นที่ศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่โครงการและอาณาเขตติดต่อ

วัดสุทธาโกชน มีเนื้อที่ทั้งหมด 18.5 ไร่ ตั้งอยู่ริมคลองลำปลาทิว อยู่เลขที่ 132 หมู่ที่ 7 ถนนฉลองกรุง 8 แขวงทับยาว เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520 โดยมีตำแหน่งที่ตั้งของอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ประกอบไปด้วย	นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง บริษัทฟุตบอลไทย (FBT) ศูนย์การค้าไอเพลส หมู่บ้านจัดสรรต่าง ๆ ชุมชนคลองเจ๊ก และชุมชนวัดสุทธาโกชนสมุทรอุปถัมภ์
ทิศใต้	ประกอบไปด้วย	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สำนักงานเขตลาดกระบัง สวนพระนครและสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ
ทิศตะวันออก	ประกอบไปด้วย	พื้นที่เกษตรที่โล่งว่าง ชุมชนเลียบบคลองมอญและชุมชนสุทธาวาส
ทิศตะวันตก	ประกอบไปด้วย	คลังขนส่งสินค้า (ICD) หมู่บ้านจัดสรรต่าง ๆ และพื้นที่เกษตรที่โล่งว่าง

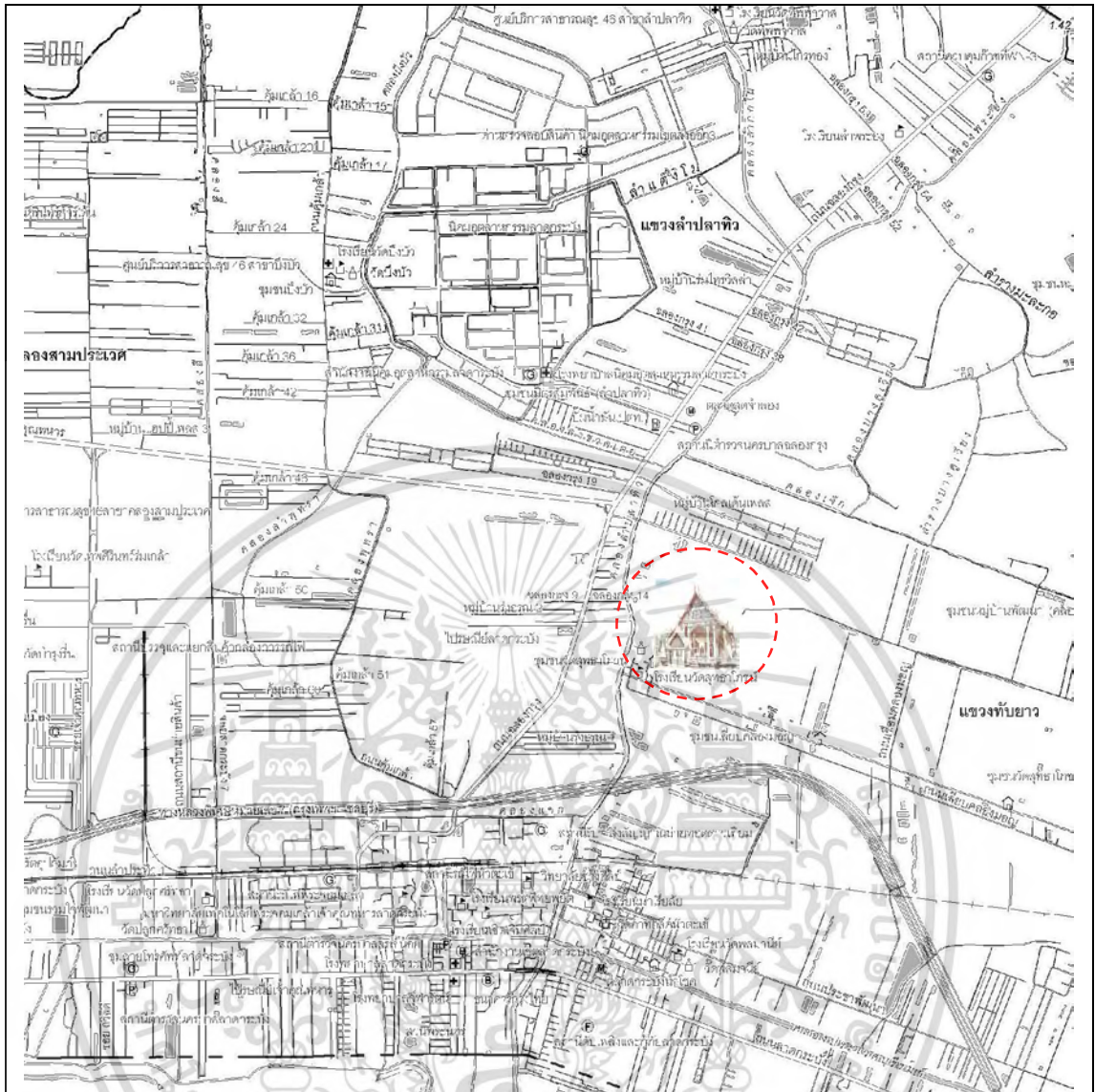
2) การคมนาคม

การคมนาคมติดต่อระหว่างวัดกับเขตลาดกระบังและจังหวัดรวมทั้งการคมนาคมภายในชุมชนที่สามารถเดินทางได้ซึ่งเข้าถึงโดย ถนนฉลองกรุง 8 ที่เชื่อมจากถนนหลักอื่น ๆ ดังนี้

- 1.ถนนฉลองกรุง
- 2.ถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง
- 3.ถนนเจ้าคุณทหาร
- 4.ถนนเลียบบคลองมอญ
- 5.มอเตอร์เวย์พระราม 9 – ชลบุรี

การเข้าถึงวัดสุทธาโกชน ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่เขตลาดกระบังสามารถเดินทางโดยรถส่วนตัวซึ่งใช้เส้นทางจากถนนสายหลักและถนน ใกล้เคียงที่สามารถเข้าถึงได้จากถนนฉลองกรุง ถนนอ่อนนุช - ลาดกระบัง ถนนเจ้าคุณทหาร ถนนเลียบบคลองมอญ มอเตอร์เวย์กรุงเทพ – ชลบุรี หรือรถโดยสารประจำทาง ซึ่งเป็นรถสองแถวสายนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง - คลองมอญที่ผ่านทุก 30 นาที หรืออาจโดยสารรถสองแถวทุกสายที่ผ่านถนน แล้วต่อด้วยรถจักรยานยนต์รับจ้างเข้า

ไปที่วัดสุทธาโกชน รายละเอียดแสดงไว้ใน รูปที่ 4.2

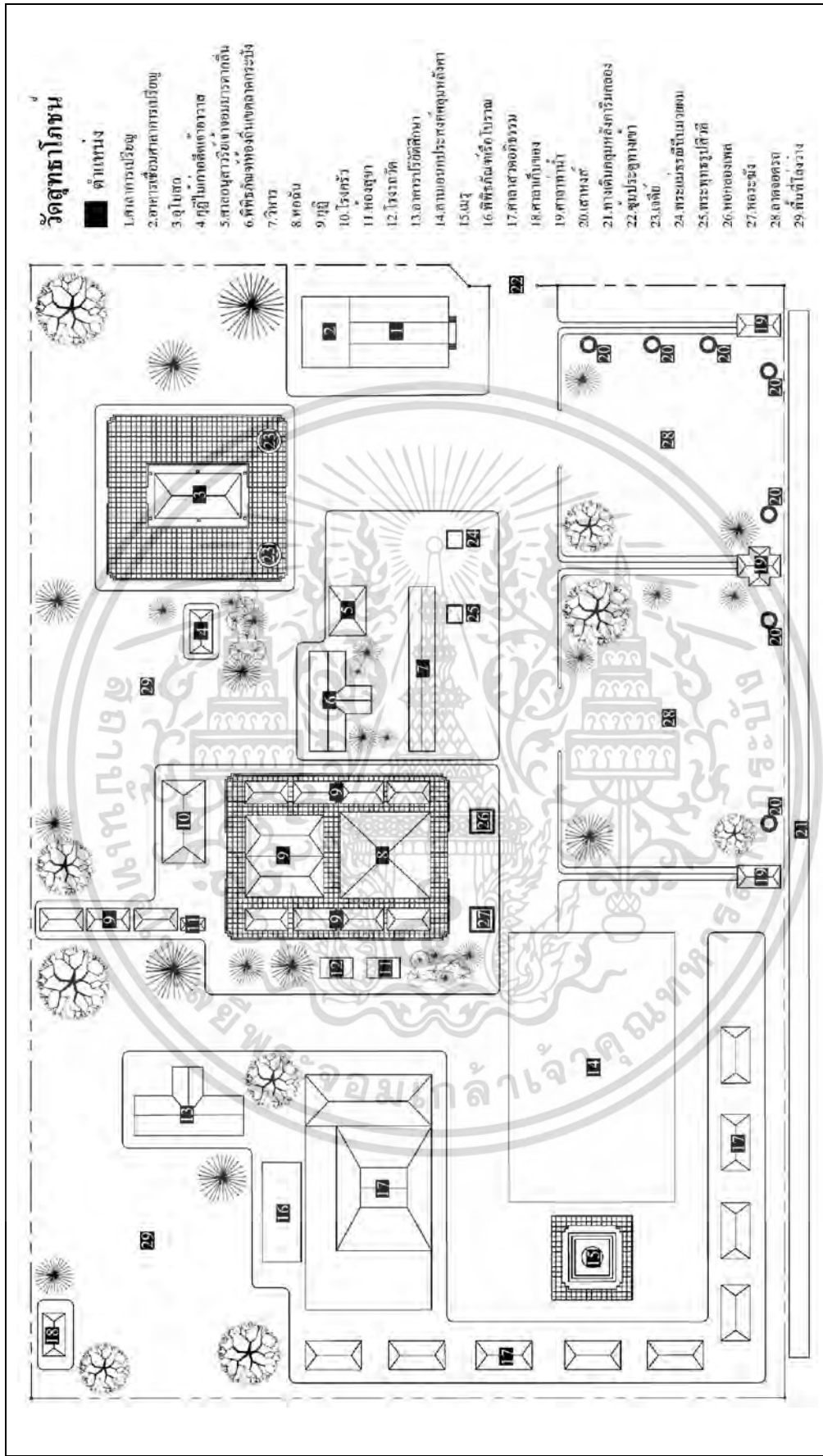

รูปที่ 4.2 แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งและเส้นทางคมนาคม

4.3 สภาพแวดล้อมภายในพื้นที่ศึกษา

สภาพภายในวัดสุทธาโกชนที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา ประกอบไปด้วย 1) ตำรวจจินตภาพเมืองของพื้นที่วัด โดยแสดงอาคารสิ่งก่อสร้างภายในย่านเขตการใช้พื้นที่ (District) แสดงเส้นทางการเข้าถึงวัด (Path) แสดงสถานที่รวมกิจกรรมภายในวัด (Node) แสดงที่หมายตาภายในวัด (Landmark) และแสดงขอบเขตพื้นที่วัด (Edge) 2) องค์ประกอบภูมิทัศน์เมือง คือ ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) แสดงบรรยากาศทางทัศนียภาพของวัดและสิ่งก่อสร้างขึ้นมาจากมนุษย์เพื่อใช้ประโยชน์ หรือเพื่อใช้ตกแต่ง ซึ่งรายละเอียดแสดงไว้ในรูปที่ 4.3 – 4.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

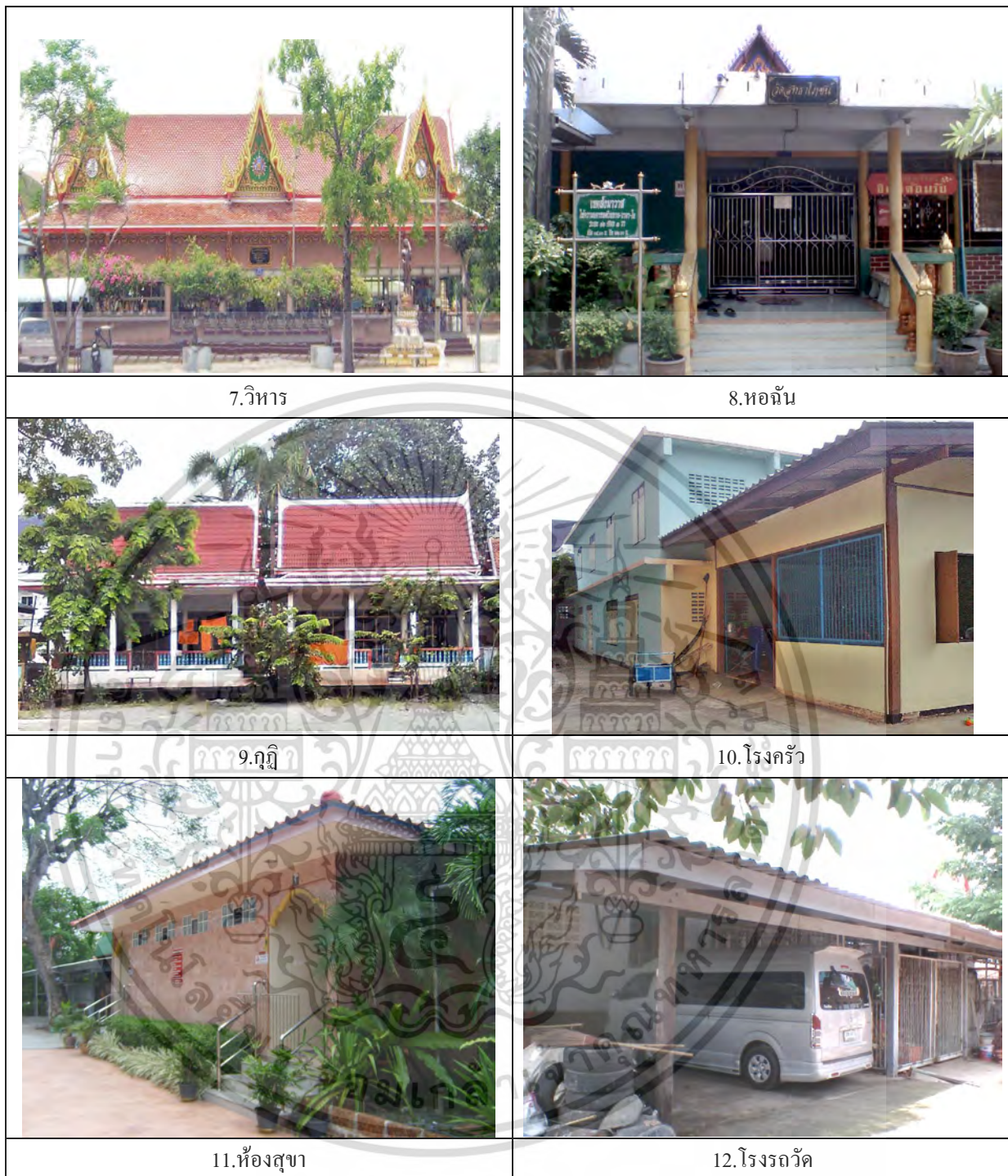
รูปที่ 4.3 ตำแหน่งแผนผังภายในวัดสุทธธาโรจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

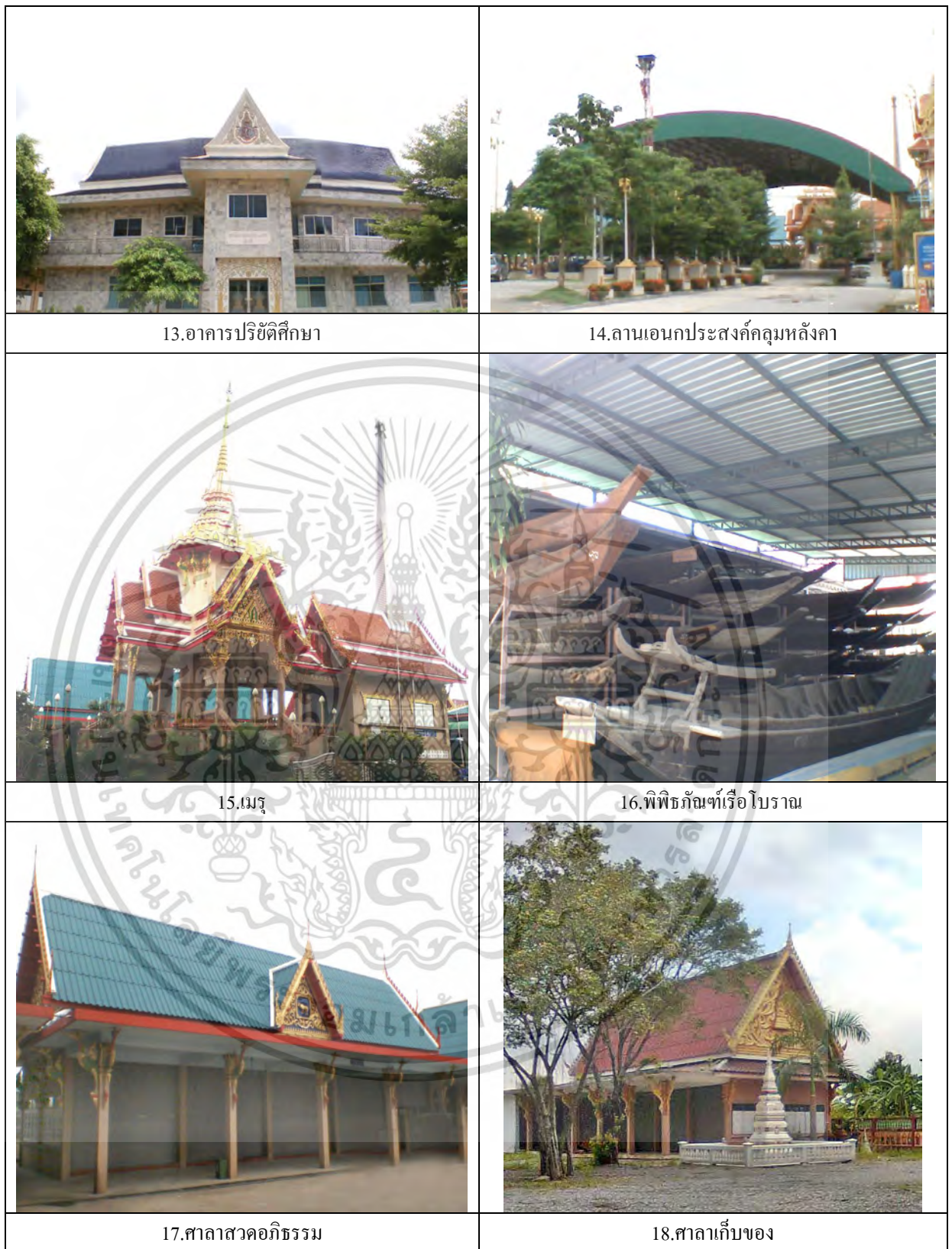
รูปที่ 4.4 สิ่งก่อสร้างภายในวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.4 (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

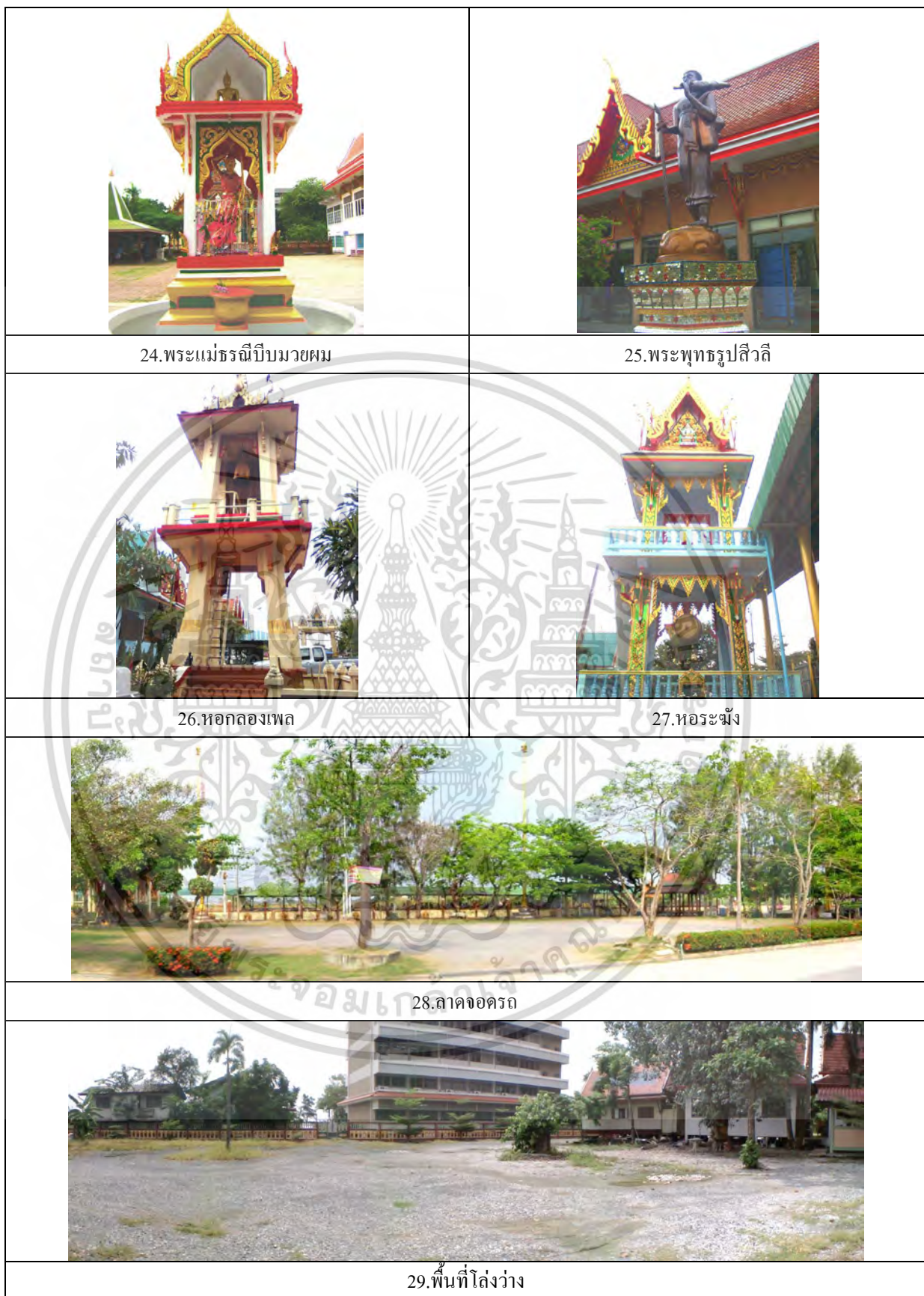
รูปที่ 4.4 (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.4 (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.4 (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

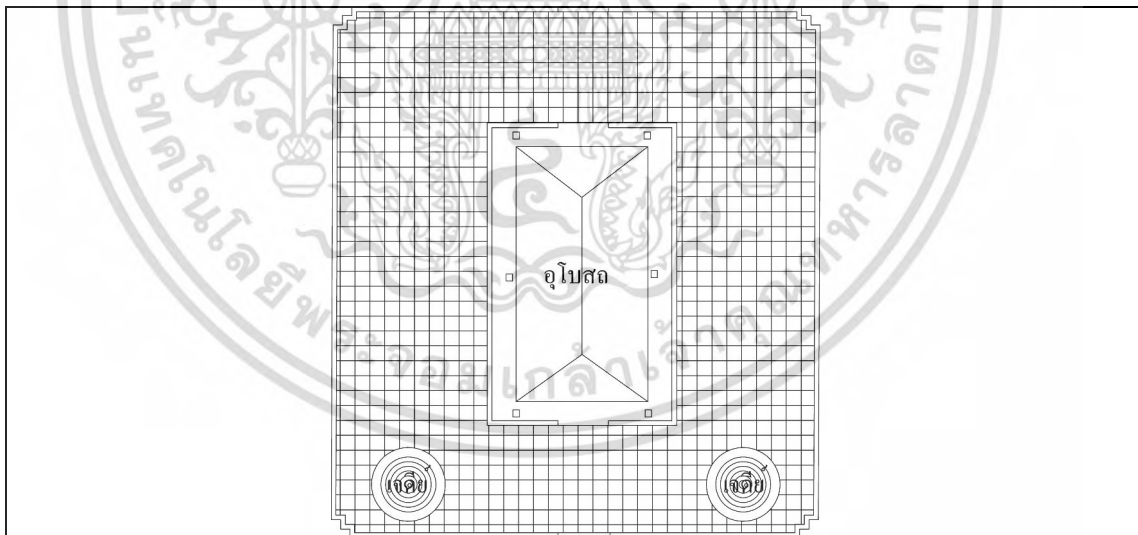
4.3.1 การสำรวจ

รายละเอียดผลการวิเคราะห์การสำรวจของวัดสุทธาโกชนม์ดังนี้

1.) จินตภาพเมืองของพื้นที่วัด

1.1) ย่าน (District) ลักษณะย่านการใช้ของพื้นที่วัด ในปัจจุบันได้แบ่งเขตพื้นที่ให้มีการเข้าใช้งานโดยสังเกตได้จากสิ่งก่อสร้าง อาคาร สถาปัตยกรรมในย่านเขตนั้น ซึ่งสามารถแบ่งเขตการใช้ออกเป็นดังนี้

- เขตพุทธาวาส เป็นบริเวณส่วนที่สำคัญที่สุดของวัดประกอบไปด้วย อุโบสถและเจดีย์มูเตา ปัจจุบันกำหนดไว้ให้เป็นพื้นที่สำหรับพระสงฆ์ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เขตพุทธาวาสจึงใช้ เป็นพื้นที่กึ่งสาธารณะ (Semi-Public Zone) เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีการเข้าใช้ในการประกอบพิธีกรรมของพระสงฆ์และให้ประชาชนทั่วไปเข้าใช้ได้ในช่วงวันสำคัญทางศาสนาทำให้อัตรการใช้พื้นที่มีน้อยมากไม่มีการใช้ทั้งวัน สภาพที่ชัดเจนในส่วนย่านนี้ คือ อุโบสถและเจดีย์มูเตา ซึ่งเป็นอาคารหลักสำคัญในเขตพุทธาวาส โดยลักษณะการวางตำแหน่งอาคารในผังเขตพุทธาวาสของวัดสุทธาโกชนม์ คือ การวางอุโบสถ เป็นหลักประธานและวางเจดีย์มูเตาอยู่มุมด้านซ้ายและด้านขวาทางด้านหลังอุโบสถ สภาพภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถเปิดโล่ง ไม่มีอาคารสิ่งก่อสร้างบดบัง จึงทำให้อาคารเขตพุทธาวาสมีความสวยงาม

รูปที่ 4.5 แสดงผังอาคารสิ่งก่อสร้างในย่านเขตพุทธาวาส

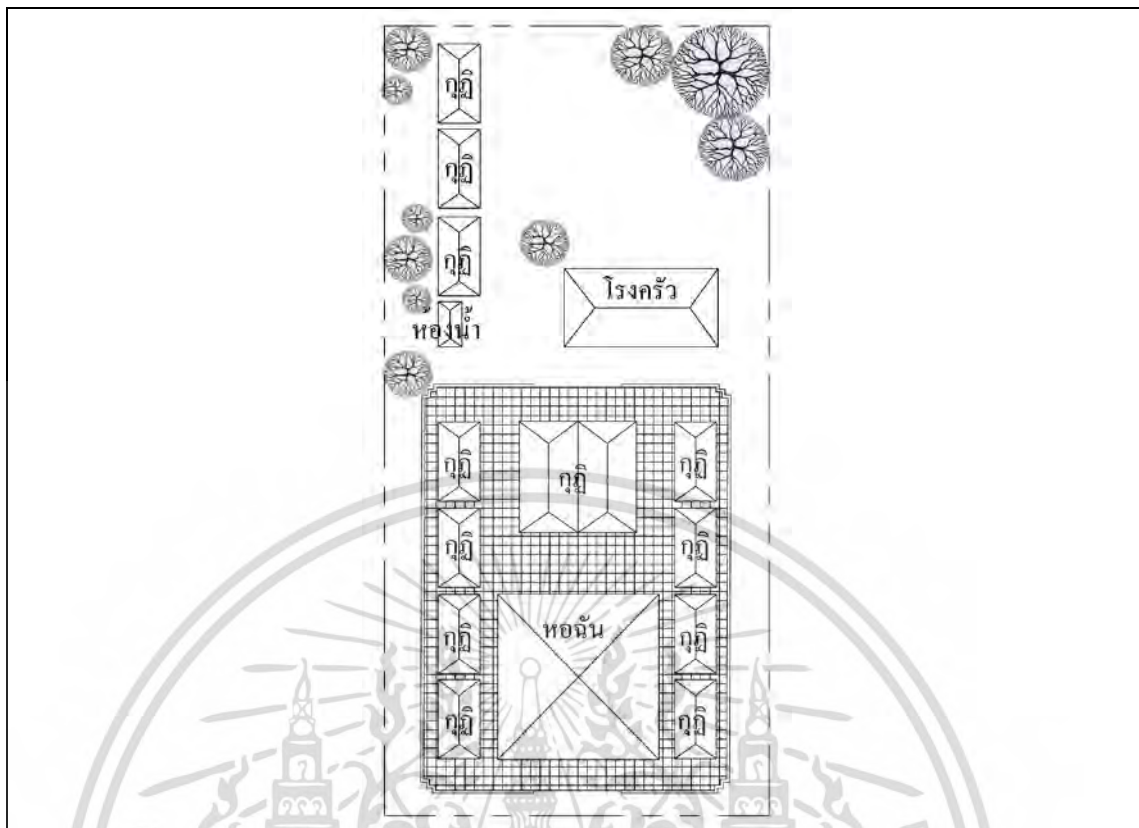
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.6 แสดงอาคารสิ่งก่อสร้างในย่านเขตพุทธาวาส

- เขตสังฆาวาส เป็นบริเวณพื้นที่ส่วนหนึ่งของวัด ที่กำหนดไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของพระภิกษุสงฆ์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับพิธีการใดทางศาสนา ที่อยู่แห่งหมู่สงฆ์จึงใช้เป็นพื้นที่ส่วนตัว (Private Zone) เฉพาะของพระสงฆ์ พื้นที่บริเวณนี้ประกอบไปด้วยกุฏิ หอฉัน โรงครัว ห้องสุขาที่สัมพันธ์เฉพาะกับกิจกรรมและการปฏิบัติที่เป็น การดำเนินชีวิตของพระสงฆ์ โดยกุฏิ ถือเป็นอาคารหลักสำคัญ โดยมีอาคารประเภทอื่นประกอบเพื่อ ประโยชน์ใช้สอยที่เกี่ยวข้องกัน เป็นกลุ่ม ต่อเชื่อมด้วยชานเป็นหมู่ หรือคณะ มีหอฉันอยู่ตรงกลาง ชานถัดเลยออกมา ก็จะเป็นห้องสุขา ซึ่งรวมเข้ากับห้องสรงน้ำ ด้านหลังกลุ่มอาคารของกุฏิและ หอฉันเป็นโรงครัวเก็บอาหาร ซึ่งมีการใช้พื้นที่เขตสังฆาวาสตลอดทั้งวันและกลุ่มอาคารนี้มีสภาพ ภูมิทัศน์ที่ถูกบดบังจากการทำหลังคาหอฉันคลุมและอาคารสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ทำให้กุฏิไม่ถูกปิด มุมมองทำให้ไม่เห็นตัวกุฏิ ซึ่งการเข้าถึงกุฏิต้องผ่านตัวอาคารหอฉัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.7 แสดงผังอาคารสิ่งก่อสร้างในย่านเขตสังฆาวาส

รูปที่ 4.8 แสดงอาคารสิ่งก่อสร้างในย่านเขตสังฆาวาส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- **เขตธรณีสงฆ์** เป็นเขตบริเวณที่วัดกำหนดพื้นที่บางส่วนที่หลีกเลี่ยงการจัดแบ่งเขตสำคัญ คือ เขตพุทธาวาส และเขตสังฆาวาส ให้เป็นเขตพื้นที่สำหรับเอื้อประโยชน์ใช้สอยในเชิงสาธารณประโยชน์ในลักษณะ ต่าง ๆ ของวัด ซึ่งเขตธรณีสงฆ์จึงเป็นเขตพื้นที่สาธารณะ (Public Zone) สำหรับคนทั่วไป โดยใช้เป็นพื้นที่เปิดโล่งเพื่อสร้างความร่มรื่นให้วัด เป็นลานจอดรถยนต์และเป็นพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมในท้องถิ่น เช่น แห่งสังฆะตบและเทศกาลสงกรานต์ ในปัจจุบันยังไม่ได้ปรับปรุงพื้นลานยังคงใช้หินคลุกทำลาน แต่จะมีปัญหาเรื่องพื้นอ่อนตัวทำให้เกิดหลุมน้ำขัง ทำให้พื้นไม่เรียบ โดยพื้นที่ริมคลองลำปลาทิว ซึ่งเป็นสวนปลา มีความสวยงามของภูมิทัศน์บริเวณทำนน้ำของวัดสุทธาโกชน์ ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงพื้นที่ริมคลองให้มีความสะอาดและดูแลคุณภาพของน้ำ เนื่องจากพื้นที่บริเวณนี้ใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมในชุมชน เช่น ประเพณีตักพระร้อยทางเรือ การแข่งเรือพายพื้นถิ่นและเทศกาลลอยกระทง

รูปที่ 4.9 แสดงย่านเขตธรณีสงฆ์

1.2) เส้นทาง (Path) พื้นที่วัดสุทธาโกชน์ มีทางสัญจรที่สำคัญ 2 ทาง คือ ทางบก และทางน้ำ โดยสามารถแบ่งออกเป็นประเภทได้ดังนี้

- **ทางสัญจรทางบก** แบ่งออกได้เป็น

- 1) ถนนคลองกรุง เป็นเส้นถนนที่มาจากถนนอ่อนนุช-ลาดกระบัง ทางทิศใต้และเป็นเส้นถนนที่มาจากถนนสุวินทวงศ์ ทางทิศเหนือ เพื่อเข้าสู่วัดสุทธาโกชน์ ปริมาณจราจรสะดวก เนื่องจากเป็นถนนที่อยู่ในพื้นที่ชานเมือง ขนาด 6 ช่องทางจราจร เส้นทางเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จราจรไม่สับสนเพราะทางเข้าเป็นจุดไฟสัญญาณจราจรและเป็นจุดกลับรถบริเวณซอยฉลองกรุง 8 เป็นทางเข้าสู่วัดสุทธาโกชน์ สภาพทางขาดการเชื่อมต่อของป้ายบอกทางเข้าสู่พื้นที่วัด

2) ถนนเลียบบคลองมอญ เป็นเส้นทางที่มาจากทางคู่ขนานทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 (กรุงเทพ – ชลบุรี) ทางทิศใต้และเป็นเส้นทางที่มาจากถนนสงฆ์ประชาทางทิศเหนือ เพื่อเข้าวัดสุทธาโกชน์ ปริมาณจราจรสะดวก เนื่องจากเป็นถนนสายรองขนาด 2 ช่องทางสวนกันเป็นเส้นทางในชุมชนที่เชื่อมต่อทางเข้าสู่วัดสุทธาโกชน์ สภาพทางมีภูมิทัศน์ที่เป็นพื้นที่เกษตรสลับกับที่อยู่อาศัยมีต้นไม้ให้ความร่มรื่น เพื่อสู่พื้นที่วัดและขาดป้ายบอกทางเข้าสู่พื้นที่วัด

รูปที่ 4.10 แสดงเส้นทางสัญจรทางบก ถนนฉลองกรุง

รูปที่ 4.11 แสดงเส้นทางสัญจรทางบก ถนนเลียบบคลองมอญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

• **ทางสัญจรทางน้ำ** การสัญจรทางน้ำที่สำคัญคือคลองลำปลาทิว เป็นคลองที่สำคัญในการเข้าถึงพื้นที่วัด ซึ่งวัดมีทำนน้ำสำหรับการเดินทางของชาวบ้านในอดีต ปัจจุบันได้ลดบทบาทการเป็นทางเข้าสู่วัด เนื่องจากการเข้าถึงโดยทางบกสะดวกกว่ามาก ซึ่งการใช้เรือจะมีใช้แต่ชาวบ้านเพียงส่วนน้อย บทบาทของคลองลำปลาทิวบริเวณพื้นที่วัดสุทธาโภชน์ ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะใช้เป็นที่ทำกิจกรรมทางน้ำตามเทศกาลสำคัญและใช้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวทางเรือของเขตลาดกระบัง ซึ่งวัดสุทธาโภชน์เป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญของเขตลาดกระบัง ซึ่งเป็นจุดโดยสารทางเรือ โดยจอดรอไว้ที่วัด หรือสำนักงานเขตแล้วเชื่อมต่อโดยเรือ สภาพทัศนียภาพของคลองลำปลาทิวบริเวณวัดมีภูมิทัศน์ที่สวยงามทั้งสองฝั่งคลอง เนื่องจากสภาพแวดล้อมโดยรอบยังเป็นพื้นที่โล่งว่าง ปราศจากอาคารและสิ่งก่อสร้าง จึงทำให้เป็นจุดสำคัญของวัดที่มีบรรยากาศที่ดี และยังเป็นสถานที่ให้อาหารปลาที่ผู้เข้ามาในวัดมาบริเวณสถานที่นี้มากที่สุดแห่งหนึ่ง

รูปที่ 4.12 แสดงเส้นทางสัญจรทางน้ำ คลองลำปลาทิว

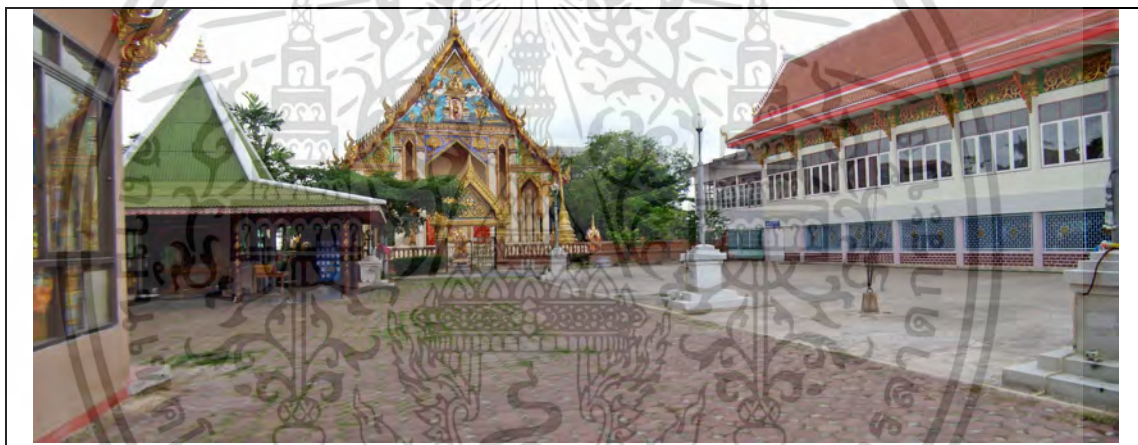
1.3) ที่รวมกิจกรรม (Node) พื้นที่วัดสุทธาโภชน์มีพื้นที่ที่รวมกิจกรรมที่ชาวบ้านชุมชนเลียบคลองมอญมาประกอบกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนมากที่เห็นได้ชัดโดยเป็นพื้นที่ที่อยู่ในบริเวณพื้นที่วัดอยู่ 3 บริเวณด้วยกัน คือ

• **บริเวณลานพื้นที่อุโบสถ** โดยมีอนุสรณ์สถานเจ้าจอมมารดาคลีนิ พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง และศาลาการเปรียญอยู่ใกล้กัน ลักษณะลานเป็นที่โล่งขนาดไม่ใหญ่มาก สภาพโดยทั่วไปเป็นลานพื้นคอนกรีต ผู้เข้าใช้ส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่ในการมาทำบุญไหว้พระ สักการบูชาเจ้าจอมมารดาคลีนิและเข้าชมพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่น ซึ่งเป็นบริเวณที่มีการผ่านเข้าออกมาและยังเป็นที่รวมตัวกันทำกิจกรรมที่สำคัญทางประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นในบริเวณนี้ เช่น การแห่หรงสังขะขาบ ปัญหาของพื้นที่บริเวณนี้ คือ เป็นที่กลางแจ้งบางครั้งอาจเป็นที่จอดรถยนต์ ซึ่งทำให้การจอดรถยนต์ในวัดไม่เป็นระเบียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- **บริเวณลานอเนกประสงค์** สภาพโดยทั่วไปเป็นลานคอนกรีต มีหลังคาคลุม ทำให้เป็นจุดรวมกิจกรรมที่อยู่ร่ม ลักษณะลานเป็นที่โล่งขนาดใหญ่ ลานอเนกประสงค์เป็นที่รวมตัวทำกิจกรรมของชุมชนและเขตลาดกระบังในการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน โดยเป็นที่ทำกิจกรรมที่สำคัญทางประเพณีวัฒนธรรม ของท้องถิ่นในบริเวณนี้ เช่น เทศกาลสงกรานต์ ปัญหาของพื้นที่บริเวณนี้บางครั้งอาจเป็นที่จอดรถยนต์ ซึ่งทำให้การจอดรถยนต์ในวัดไม่เป็นระเบียบ

- **บริเวณหอดฉัน** สภาพโดยทั่วไปเป็นลานคอนกรีตปูแผ่นกระเบื้อง มีหลังคาคลุม ทำให้เป็นจุดรวมกิจกรรมที่อยู่ร่ม ลักษณะเป็นที่ลานโล่งขนาดเล็ก เป็นที่รวมตัวพบปะของชุมชนกับวัดที่มีความสัมพันธ์ต่อกันและเป็นพื้นที่ในการทำบุญ ปัญหาของพื้นที่บริเวณนี้มีความคับแคบเนื่องจากมีพื้นที่เชื่อมต่อกับกุฏิพระสงฆ์ แต่ไม่มีปัญหาในการรบกวนเพราะเป็นพื้นที่ที่สะดวกแก่พระสงฆ์ในการพบปะกับชาวบ้าน

รูปที่ 4.13 แสดงที่รวมกิจกรรม บริเวณลานพื้นที่อุโบสถ

รูปที่ 4.14 แสดงที่รวมกิจกรรม บริเวณลานอเนกประสงค์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.15 แสดงที่รวมกิจกรรม หอนัน

4.1.4) ที่หมายตา (Landmark) ในพื้นที่วัดสุทธาโกชนมีอาคารสิ่งก่อสร้างที่เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการรับรู้สิ่งที่มีลักษณะเด่นภายในวัดที่ปรากฏแก่สายตา คือ สิ่งที่แสดงออกถึงจุดเด่น หรือมีความแตกต่างชัดเจนจากสิ่งแวดล้อมใช้เป็นจุดอ้างอิงในการรับรู้ หรือจดจำให้กับผู้มาเยือนสามารถเห็นได้ทั้งในระยะใกล้ และระยะไกล ซึ่งที่หมายตาที่อยู่ในบริเวณพื้นที่วัดมีอยู่ด้วยกันได้แก่

- เสาหงส์ สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบประเพณีแห่หงส์ชงตะขาบ ซึ่งเสาหงส์ยังเป็นสิ่งประดับของวัดที่สามารถบ่งบอกที่เอกลักษณ์ของวัดมอญ ซึ่งตัวหงส์เป็นสัญลักษณ์ของชาวมอญ โดยสามารถสังเกตเห็นเสาหงส์ที่มีความสูงได้อย่างชัดเจนจากที่ตั้งระยะไกล ซึ่งมองเห็นได้จากทางเข้าสู่วัดสุทธาโกชน โดยที่ไม่มีอาคารหรือสิ่งก่อสร้างอื่นบดบัง
- อุโบสถ สร้างขึ้นตั้งแต่มีวัดก่อตั้งขึ้นในพื้นที่บริเวณนี้ ซึ่งเป็นอาคารหลังแรกที่สร้างขึ้นมา โดยเป็นอุโบสถทรงไทย ก่ออิฐถือปูนมีขนาดกลางหลังคาทรงไทยซ้อนกัน 2 ชั้น ซึ่งอุโบสถหลังนี้จะเป็นที่หมายตาของชาวบ้านในพื้นที่ เนื่องจากในอดีตยังไม่มีสิ่งก่อสร้างหรืออาคารอื่น แต่ปัจจุบันอุโบสถยังคงเป็นที่หมายตาที่สำคัญของชาวมอญในพื้นที่ ปัญหาในปัจจุบัน คือ ถูกบดบังทัศนียภาพจากกลุ่มอาคารที่สร้างมาอยู่รอบ ๆ บริเวณที่ตั้งอุโบสถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.16 แสดงที่หมายตา เสาหงส์

รูปที่ 4.17 แสดงที่หมายตา อุโบสถ

1.5) ขอบเขต (Edge) ของวัดสุทธาโกชน์ซึ่งมีความชัดเจนของขอบเขตของสิ่งต่อเนื่องซึ่งเชื่อมต่อกันคือกำแพงวัด ทำให้เกิดความชัดเจนในแง่ของความต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการแบ่งพื้นที่วัดออกจากพื้นที่อื่นโดยรอบ โดยกำแพงมีการสร้างขึ้นรอบบริเวณพื้นที่ทั้ง 4 ด้าน ลักษณะโดยทั่วไปกำแพงในด้านทางเข้าจากถนนและทางคลองจะเป็นแบบกำแพงติดลูกกรงเหล็กโปร่งสามารถมองเห็นเข้าไปได้ โดยมีการประดับตัวหงส์ที่เป็นสัญลักษณ์ของชาวมอญติดที่เสากำแพง โดยกำแพงด้านหลังและด้านข้างติดกับโรงเรียนจะเป็นแบบกำแพงติดลูกกรงปูนปั้นสามารถมองเห็นเข้าไปได้ ปัญหาของกำแพงคือ การทำช่องเก็บอัฐิทุกช่องกำแพงทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่น่ามองและในบางส่วนยังคงมีหญ้าขึ้นปกคลุม ทำให้กำแพงดูสกปรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

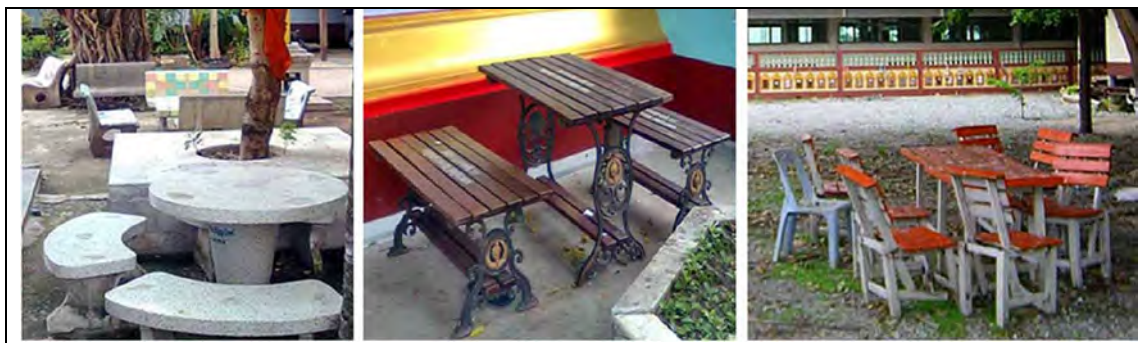
รูปที่ 4.18 แสดงขอบเขตกำแพง

2) องค์ประกอบภูมิทัศน์เมือง

2.1) ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) เป็นองค์ประกอบทางภูมิทัศน์ของวัดสุทธาโกชน์ใช้เป็นอุปกรณ์ประดับตกแต่งและเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ จากการสำรวจสิ่งประกอบงานภูมิทัศน์ในพื้นที่ สามารถแบ่งประเภทของภูมิทัศน์คาดแข็งได้ดังนี้

- **ชุดโต๊ะนั่งพัก** ในบริเวณพื้นที่วัดพบว่าชุดโต๊ะนั่งมีรูปแบบที่แตกต่างกันของวัสดุ เช่น วัสดุที่ทำจากไม้ วัสดุที่ทำจากคอนกรีตและวัสดุที่ทำจากอัลลอยด์ทำให้มีความหลากหลายมาก ขาดการเลือกใช้ที่เป็นในรูปแบบเดียวกัน เนื่องจากชุดโต๊ะนั่งได้จากการบริจาคถวายให้วัดจากผู้มีจิตศรัทธาจึงทำให้มีรูปแบบที่แตกต่างกัน ปัญหาของพื้นที่ คือ การตั้งชุดโต๊ะที่ไม่มีระเบียบและไม่มีจุดตั้งที่ชัดเจนทำให้บางสถานที่ที่นำชุดโต๊ะนั่งไม่มีผู้ใช้ โดยรวมชุดโต๊ะนั่งในปัจจุบันยังขาดอยู่พอสมควรในจุดที่ต้องการให้ผู้เข้ามาทำบุญ หรือเข้ามาท่องเที่ยวได้นั่งและสภาพการใช้งานของชุดโต๊ะนั่งมีการชำรุดขาดการดูแล ทำให้ไม่น่าใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.19 แสดงชุดโต๊ะนั่งพัก

• **ถังขยะ** ในบริเวณพื้นที่วัดพบว่าถังขยะมีรูปแบบการใช้งานแบบคัดแยกและแบบรวม โดยสถานที่วางจะเป็นบริเวณที่ลานจอดรถและบริเวณหอนั่ง ซึ่งเป็นจุดตั้งวางที่ผู้เข้าเยี่ยมชมเห็นได้ชัด โดยทางวัดจะไม่วางถังขยะให้ทุกจุดเนื่องจากการเพิ่มภาระงานให้กับพระสงฆ์ที่ดูแลความสะอาด จากการสังเกตทำให้ไม่พบขยะทั่วพื้นที่วัดเพราะต้องนำขยะมาทิ้งในถังขยะที่นำมาวางตามจุดไว้ ปัญหาที่พบคือถังขยะแบบคัดแยกมีเพียงจุดเดียวในพื้นที่และถังขยะแบบรวม ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นจากการที่มีขยะหลายชนิดทิ้งรวมกันในถังขยะ

รูปที่ 4.20 แสดงถังขยะ

• **ป้ายบอกตำแหน่ง** พบว่าไม่มีความชัดเจนในการบอกตำแหน่งและยังขาดการทำป้ายบอกตำแหน่งภายในสถานที่ต่าง ๆ ในวัดไม่ครบถ้วนทำให้ผู้ที่เข้ามายังวัดเกิดความสับสนในการเข้าใช้ยังสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.21 แสดงป้ายบอกตำแหน่ง

- ป้ายบอกข้อมูล ในอาคารสถานที่และสิ่งก่อสร้างที่สำคัญของวัดยังจัดทำไม่เพียงพอ ทำให้ผู้ที่เข้ามายังวัดไม่สามารถเข้าใจถึงที่มาของอาคารสถานที่และสิ่งก่อสร้างที่สำคัญของวัดสุทธาโกชน

รูปที่ 4.22 แสดงป้ายบอกข้อมูล

- หลังจากคลุมทางเดินเท้า อยู่ในบริเวณทำนํ้าริมคลองลำปลาทิว ปัจจุบันมีการทำหลังคาคลุมทางเดินเท้าต่อจนสุดทางเดิน พื้นที่บริเวณนี้มีทัศนียภาพที่สวยงามจึงเป็นจุดชมวิวและที่พักผ่อนให้อาหารปลา โดยหลังคาคลุมทางเดินนี้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชาวบ้านและผู้ที่มาที่วัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.23 แสดงหลังคาคลุมทางเดิน

- **ห้องสุขา** อยู่บริเวณด้านข้างหอฉันและกุฏิพระสงฆ์ พบว่ามีการสร้างขึ้นเพื่อให้ชาวบ้านและผู้ที่มาที่วัดได้เข้าใช้ ซึ่งมีการแยกห้องชายและหญิงไว้เรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันมีจำนวนห้องทั้งชายและหญิงที่เพียงพอต่อการรองรับการใช้งาน ปัญหาที่พบคือห้องสุขาอยู่ใกล้กับกุฏิพระสงฆ์เกิดทัศนียภาพที่ไม่ดีและเกิดกลิ่นรบกวนพระสงฆ์ที่จำวัดในกุฏิ ปัจจุบันได้มีการแก้ไขโดยใช้การจัดภูมิทัศน์ โดยเลือกพันธุ์ไม้มาปลูกเพื่อปิดบังมุมมองที่ไม่ดีและทำกล่องรับบริจาคในการเข้าใช้ห้องสุขาเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาความสะอาด

รูปที่ 4.24 แสดงห้องสุขา

- **ทางเดินเท้า** บริเวณที่เชื่อมต่อกันระหว่างอาคารสถานที่ภายในใช้วัสดุเดียวกับพื้นถนน มีเพียงทางเดินเท้าในสวนหย่อมหน้ากุฏิไม้สักอายุ 100 ปีใช้หินกรวดแม่น้ำตกแต่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นทางเดินและทางเดินเท้าบริเวณห้องสุขาใช้แผ่นกระเบื้องปูพื้นมาตกแต่ง ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างกับพื้นถนนคอนกรีตสำหรับรถยนต์

รูปที่ 4.25 แสดงทางเดินเท้า

- ศาลาพัก ตั้งอยู่บริเวณท่าน้ำจำนวน 3 หลังในอดีตสร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับเป็นที่พักให้กับผู้เดินทางสัญจรทางน้ำขึ้นพักและยังใช้เป็นที่พักศพอีกด้วย ปัจจุบันมีการปรับปรุงรูปแบบลักษณะของศาลาจากผู้มีจิตศรัทธาก่อสร้างขึ้นใหม่ทำให้มีศาลาทั้ง 3 หลังมีรูปแบบศาลาที่แตกต่างกัน โดยศาลาหลังที่ 1 เป็นศาลาคอนกรีตทรงไทยประดับกระจก ศาลาหลังที่ 2 เป็นศาลาคอนกรีตทรงไทยจัตุรมุขและศาลาหลังที่ 3 เป็นศาลาไม้ทรงไทย ซึ่งเป็นศาลาในรูปแบบเดิมที่ยังคงเหลืออยู่

รูปที่ 4.26 แสดงศาลาพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- **ลานจอดรถ** มีพื้นที่สำหรับจอดรถยนต์โดยเฉพาะปัจจุบันมีขนาดเพียงพอต่อการรองรับ นอกจากนี้ในช่วงเทศกาลที่มีรถยนต์มากเกินการรองรับ ในส่วนพื้นลานจอดรถใช้หินคลุกทำเป็นลานจอดรถ เนื่องจากสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือพื้นมีการยุบตัวจากน้ำหนักของรถทำให้พื้นลานชำรุด เมื่อฝนตกทำให้เกิดน้ำขัง ทำให้ต้องมีการซ่อมแซมโดยนำหินคลุกปูทับลานที่เป็นหลุมไม่เรียบ

รูปที่ 4.27 แสดงลานจอดรถ

2.2) ภูมิทัศน์คาวอ่อน (Softscape) วัดสุทธาโภชนมีสภาพภูมิทัศน์ที่ใช้พันธุ์ไม้ในงานภูมิทัศน์เป็นองค์ประกอบในสวนข่อม ที่โล่งว่างและในบริเวณสถานที่ต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยเพิ่มพื้นที่ให้มีชีวิตชีวาขึ้นและยังช่วยปรับสภาพแวดล้อมให้ดูดีและสวยงามขึ้นจากการสำรวจภูมิทัศน์คาวอ่อนสามารถพบในบริเวณสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัดดังนี้

- **ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ** เป็นลานโล่งที่มีการใช้พันธุ์ไม้เพื่อให้ความร่มให้กับรถยนต์ แทนการใช้หลังคาและทำให้มีทัศนียภาพที่ดี โดยพันธุ์ไม้ที่ใช้ในลานจอดรถจะเป็นประเภทไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงา ได้แก่ ต้นไทรย้อย ต้นนนทรี ต้นปีบ ต้นหูกระจง ต้นสน เป็นต้นและใช้ไม้พุ่มได้แก่ ต้นเข็มทำขอบเขตของลานจอดรถยนต์

รูปที่ 4.28 แสดงภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ภูมิทัศน์บริเวณที่โล่งว่าง อยู่บริเวณด้านหลังของวัด มีการใช้พันธุ์ไม้ เพื่อให้ความร่มเงาและสร้างทัศนียภาพที่ดีให้กับพื้นที่ โดยพันธุ์ไม้ที่ใช้ในที่โล่งว่างจะเป็นประเภท ไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงา ได้แก่ ต้นหูกระจง ต้นไทรย้อย ต้นนนทรี ต้นประคู้ ต้นहुกวางเป็นต้น

รูปที่ 4.29 แสดงภูมิทัศน์บริเวณที่โล่งว่าง

- สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ มีการใช้พันธุ์ไม้ทำเป็นสวนหย่อมตกแต่ง เพื่อใช้ปกปิดมุมมองทางสายตาและสร้างบรรยากาศให้กับผู้เข้าใช้ พันธุ์ไม้ที่ใช้เป็นไม้พุ่ม ได้แก่ ต้นไทรใบกลม ไม้ใบได้แก่เฟินข้าหลวง พลับพลึงดินเป็ด ต้นรางทองและต้นหมากเขียว หมากเหลือง หมากแดง กะพ้อ เป็นต้น

รูปที่ 4.30 แสดงสวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ

- สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักอายุ 100 ปี สวนบริเวณนี้จะช่วยส่งเสริม ทัศนียภาพให้กุฏิไม้สัก ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของวัด มีการใช้พันธุ์ไม้ที่ใช้ในสวนหย่อม โดยมีการใช้ไม้พุ่ม ได้แก่ ต้นชาสอกเกียน ต้นเฟื่องฟ้า ทำเป็นขอบเขตแบ่งแยกกับพื้นที่ใกล้เคียงและ ใช้ไม้ยืนต้น ได้แก่ ต้นมะรุุม ต้นมะพร้าว ต้นมะยม เป็นไม้หลัก ปัญหาจากการใช้พันธุ์ไม้ที่มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกินไปกับสวนหย่อมขนาดเล็กทำให้สวนดูรกปิดบังมุมมอง ซึ่งทำให้สวนไม่เป็นจุดที่ดึงดูดสายตาไปยังกุฏิไม้สักและอาคารใช้ประโยชน์ของการจัดลำดับของพันธุ์ไม้หลักและพันธุ์ไม้รอง

รูปที่ 4.31 แสดงสวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักอายุ 100 ปี

- สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑท์ท้องถิ่น สวนหย่อมในบริเวณนี้ส่วนใหญ่จะใช้ไม้กระถางในการประดับตกแต่ง เนื่องจากพื้นบริเวณนี้เป็นแผ่นปูพื้น โดยมีต้นสาระลังกาเป็นไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงาบริเวณหน้าพิพิธภัณฑท์ และใช้ไม้พุ่ม ได้แก่ ต้นโมกที่ให้ดอกหอมป้ญหาที่พบคือ การจัดวางไม้กระถางขาดความเป็นระเบียบและพันธุ์ไม้อื่น ๆ ที่ไม่สัมพันธ์กันในการวางผังสวนหย่อม

รูปที่ 4.32 แสดงสวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑท์ท้องถิ่น

- ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว ภูมิทัศน์บริเวณนี้มีทัศนียภาพที่สวยงามมีความเป็นธรรมชาติของคลองลำปลาทิวกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ในการส่งเสริมให้วัดสุทธาโกชนมีจุดที่มีทัศนียภาพที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ โดยสภาพภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำมีทั้งจากเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เยี่ยมชมเห็นป้ายระเบียบข้อห้ามการเข้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มุมมองภายนอกที่มองเข้ามาและมุมมองภายในที่มองออกไป ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่ต้องปรับปรุงภูมิทัศน์มาก แต่ควรที่จะรักษาดูแลให้มีสภาพภูมิทัศน์ให้คงเดิมให้มากที่สุด

รูปที่ 4.33 แสดงภูมิทัศน์บริเวณทำนวลคลองลำปลาทิว

4.4 สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา

ปัจจุบันวัดสุทธาโกชนม์มีบทบาทเป็นแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้ที่สำคัญของเขตลาดกระบัง เนื่องจากยังคงมีบรรยากาศแบบชนบทมีวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์ให้ได้ศึกษา ซึ่งประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ 1) อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่น 2) พิพิธภัณฑ์เรือโบราณ 3) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานครเขตลาดกระบัง 4) กุฏิไม้สักทอง 100 ปี 5) สวนปลาชรรรมชาติริมคลองลำปลาทิว ซึ่งหน่วยงานภาครัฐได้มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและอาคารสิ่งก่อสร้างที่สำคัญให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายกันมากขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่น

เจ้าจอมมารดากลิ่นเป็นพระสนมเอกในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 โดยท่านเป็นธิดาของพระยาดำรงคราชพลชั้นร์ (จ้อย คชเสนี) และเป็นผู้สร้างวัดสุทธาวาสซึ่งอยู่ในคลองมอญ แต่ในหน้าแล้งน้ำในคลองแห่งนี้ไม่สามารถพายเรือเข้ามาที่วัดได้ ท่านจึงให้ย้ายวัดมาสร้างใหม่ในที่ดินของท่านอยู่ริมคลองลำปลาทิวฝั่งตะวันออกบริเวณด้านเหนือของปากคลองมอญและเปลี่ยนชื่อเป็นวัดสุทธาโกชนม์เพื่อให้พี่น้องชาวมอญได้มีสถานที่ทำบุญตามประเพณีได้สะดวกขึ้น อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่นทำจากหินอ่อนแกะสลักตั้งอยู่ชั้มน้ำอุโบสถ อนุสาวรีย์นี้เป็นรูปจอมมารดากลิ่นครึ่งตัวในชุดแต่งกายประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตั้งอยู่เคียงข้างกับพระรูปหินอ่อนครึ่งตัวของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) พิพิธภัณฑ์เรือโบราณ

พิพิธภัณฑ์เรือโบราณ ตั้งอยู่ที่วัดสุทธาโกชน์ เกิดขึ้นจากการรวบรวมของเจ้าอาวาส และชาวชุมชนเลียบคลองมอญเนื่องจากปัจจุบันการใช้เรือในการเดินทางได้ลดน้อยลง เรือไม้จึงถูกปล่อยให้ผุพังตามกาลเวลาโดยเรือที่ใช้ในอดีตมีหลากหลายประเภท เช่น เรือเฟี้ยว เรืออีโปง เรือเอี่ยมจิ้น เรือมาด เรือหมู เรือชะล่า เรือหางยาว เป็นต้น ซึ่งเหมาะกับการเก็บรักษาเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ ปัจจุบันพิพิธภัณฑ์เรือท้องถิ่น มีจำนวนเรือมากกว่า 100 ลำและสามารถนำเรือมาไว้ในประเพณีตักบาตรพระร้อยทางเรือ

3) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานครเขตลาดกระบัง

กรุงเทพมหานคร โดยสำนักวัฒนธรรมกีฬาและท่องเที่ยวมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น กรุงเทพมหานครขึ้นในทุกเขต พื้นที่ของกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและเรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของผู้คนในแต่ละท้องถิ่นเผยแพร่แก่ประชาชน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นนโยบายของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเขตลาดกระบังก็ได้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โดยได้รับการอนุเคราะห์สถานที่ภายในวัดสุทธาโกชน์เพื่อเป็นสถานที่ตั้ง ซึ่งภายในพิพิธภัณฑ์ได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรม สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและบุคคลสำคัญในท้องถิ่นโดยจัดเป็นนิทรรศการ ซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลจะเป็นเรื่องราวของชุมชนมอญและวัดสุทธาโกชน์ โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นมากที่สุดในท้องถิ่นเขตลาดกระบัง โดยเปิดทำการทุกวันพุธถึงวันอาทิตย์ เวลา 09.00 – 17.00 น.

4) ภูมิไม้สักอายุ 100 ปี

ภูมิเรือนไทยไม้สักโบราณอายุกว่าร้อยปี ซึ่งเดิมเป็นภูมิของพระครูสังฆสุทธาทรร อดีตเจ้าอาวาสวัดสุทธาโกชน์ ภายในภูมิเก็บรักษาธรรมมาสน์ไม้ ตู้เก็บพระไตรปิฎกรวมทั้งเครื่องมือในการทำยา เช่น หินบดยา รางบดยา เกราะไม้ เป็นต้น

5) สวนปลาธรรมชาติริมคลองลำปลาทิว

สวนปลาธรรมชาติริมคลองลำปลาทิวเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนและให้อาหารปลาของชาวชุมชนเลียบคลองมอญและนักท่องเที่ยว โดยบริเวณท่าเรือหน้าวัดเป็นเขตอภัยทานทำให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของปลาสายและปลาชนิดอื่น ๆ อยู่จำนวนมาก ซึ่งบรรยากาศโดยรอบมีสภาพภูมิทัศน์ที่เปิดโล่งทำให้มีทัศนียภาพที่สวยงาม

สถานที่ท่องเที่ยว

- พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
- อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่น
- กุฏิไม้สักอายุ 100 ปี
- พิพิธภัณฑ์เรือท้องถิ่น
- สวนปลาธรรมชาติ

ท่าอากาศยาน
สุวรรณภูมิ

Department of Urban and Regional Planning Faculty of Architecture : KMUTL

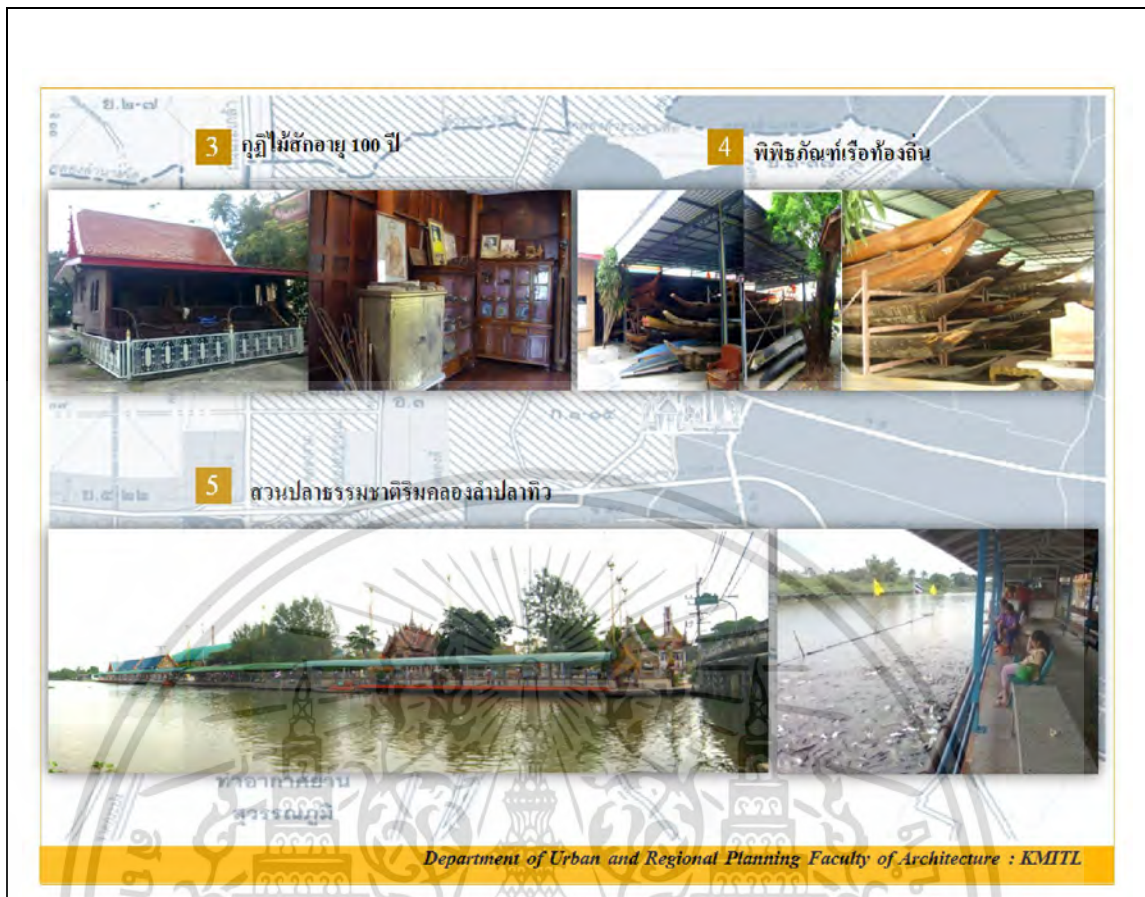
1 พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

2 อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่น

Department of Urban and Regional Planning Faculty of Architecture : KMUTL

รูปที่ 4.34 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.34 (ต่อ)

จากการสำรวจเขตพื้นที่ของวัดสุทธาโกชน์พบว่ามีการสิ่งก่อสร้างบางส่วนที่ไม่ได้อยู่ในตำแหน่งเขตพุทธาวาสและเขตสังฆาวาส เนื่องจากขาดการวางแผนผังการใช้พื้นที่วัด ส่วนการสำรวจอาคารสิ่งก่อสร้างภายในวัดสุทธาโกชน์พบว่าส่วนใหญ่เป็นอาคารสิ่งก่อสร้างแบบสถาปัตยกรรมไทย เนื่องจากเกิดการผสมผสานของสังคมไทยกับสังคมมอญที่อยู่ร่วมกันทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยวัดมอญในประเทศไทยมีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่เป็นแบบไทย ซึ่งวัดสุทธาโกชน์ได้แสดงความเป็นวัดมอญโดยนำตัวหงส์ เสาหงส์และอักษรมอญมาประดับกับอาคารสิ่งก่อสร้างและรวมกับการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อแสดงถึงความเป็นวัดมอญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษามีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโภชน ในบทนี้เป็นกรวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย กลุ่มผู้อยู่อาศัยจำนวน 300 คน กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย จำนวน 10 คน กลุ่มองค์กรท้องถิ่น จำนวน 2 คน กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 2 คนและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม จำนวน 4 คน ซึ่งแบ่งหัวข้อผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วนหลัก ได้แก่

- 5.1 ผลการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย (Questionnaire)
- 5.2 ผลการสอบถามกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย (Focus Group)
- 5.3 ผลการสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม (Questionnaire)
- 5.4 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน (In-Depth Interview)
- 5.5 สรุปผลการวิเคราะห์

สำหรับการวิเคราะห์ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายผลการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบแบ่งกลุ่ม (Nominal) อธิบายด้วยค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) ในส่วนข้อมูลที่มีระดับการวัดแบบลำดับ (Ordinal) แบบอัตราส่วน (Ratio) และแบบอันตรภาค (Interval) อธิบายด้วยส่วนค่าสถิติแบบค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการหาการกระจายตัวของข้อมูล และในส่วนข้อมูลที่มีตัวแปรอิสระ 2 ตัว จะอาศัยสถิติทดสอบที (t-test) และในส่วนข้อมูลที่หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว จะอาศัยสถิติทดสอบแบบวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) โดยทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มาอธิบายข้อมูลตามระดับการวัดของตัวแปร

5.1 ผลการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย (แบบสอบถาม)

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

ข้อมูลในส่วนนี้แสดงผลการศึกษาข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน โดยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามสำหรับผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญ จำนวน 300 ตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	124	41.30
	หญิง	176	58.70
	รวม	300	100.00
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	104	34.6
	มัธยมศึกษา หรือ เทียบเท่า	112	37.4
	อนุปริญญา - ปริญญาตรี	84	28.0
	รวม	300	100.00
อาชีพ	นักเรียน นิสิต นักศึกษา	34	11.4
	เกษตรกร	70	23.3
	ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	26	8.7
	พนักงานเอกชน	55	18.3
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	2.3
	แม่บ้าน/ว่างงาน	68	22.7
	รับจ้างทั่วไป	40	13.3
	รวม	300	100.00
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 5,000 บาท	55	18.3
	5,001-15,000 บาท	224	74.7
	มากกว่า 15,000 บาท	21	7.0
	รวม	300	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 และเพศชาย มีจำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 ส่วนระดับการศึกษาพบว่า มากที่สุด คือ มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า จำนวน 112 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.4 รองลงมา คือ การศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 104 คน คิดเป็น ร้อยละ 34.6 1 และอนุปริญญา – ปริญญาตรี จำนวน 84 คน คิดเป็น ร้อยละ 28.0 ส่วนด้านอาชีพพบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 70 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.3 รองลงมา คือ อาชีพแม่บ้านและว่างงาน จำนวน 68 คน คิดเป็น ร้อยละ 22.7 และพนักงานเอกชน จำนวน 55 คิดเป็น ร้อยละ 18.3 ตามลำดับและด้านรายได้ต่อเดือนพบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001 -15,000 บาท มากสุด จำนวน 224 คน คิดเป็น ร้อยละ 74.7 รองลงมา คือ รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็น ร้อยละ 18.3 และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 แสดงอายุและระยะเวลาที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย (ปี)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด - ค่าต่ำสุด
อายุ	300	40.97	14.944	76 - 14
ระยะเวลาที่อยู่อาศัย	300	40.85	15.168	76 - 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ยประมาณ 41 ปี และส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยเฉลี่ยประมาณ 41 ปี

5.1.2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน

ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน ได้แก่ 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ภูมิทัศน์วัฒนธรรม 2) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว 3) ช่องทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและ 4) ประเด็นที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว โดยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามสำหรับผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ จำนวน 300 ตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 5.3 แสดงจำนวนและร้อยละระดับการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน

ระดับการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
ให้ผู้มีอำนาจเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	18	6.0	5
ให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	84	28.0	1
ร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการเพียงเท่านั้น	81	27.0	2
ร่วมในการแสดงความคิดเห็น	44	14.7	4
ร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน	59	19.7	3
ร่วมวางแผนกับกลุ่มผู้มีอำนาจ	8	2.6	6
ร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย	6	2.0	7
ร่วมดำเนินการเองทุกขั้นตอน	0	0	8
รวม	300	100.0	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในปัจจุบันผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว โดยอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือ ร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการเพียงเท่านั้น จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 และร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.4 แสดงจำนวนและร้อยละขั้นตอนการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
ขั้นตอนการค้นหาปัญหา	21	7.0	4
ขั้นตอนการตัดสินใจ	75	25.0	2
ขั้นตอนการปฏิบัติ	161	53.7	1
ขั้นตอนการรับผลประโยชน์	36	12.0	3
ขั้นตอนการประเมินผล	7	2.3	5
รวม	300	100.0	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในปัจจุบันผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวโดยอยู่ในขั้นตอนการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ขั้นตอนการปฏิบัติ จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมา คือ ขั้นตอนการตัดสินใจ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และอยู่ในขั้นตอนการรับผลประโยชน์ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.5 แสดงจำนวนและร้อยละช่องทางในการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน

ช่องทางในการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
การเข้าร่วมประชุม	38	12.7	4
รับฟังจากสื่อ	59	19.7	3
การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ	113	37.6	1
การตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์	90	30.0	2
รวม	300	100.00	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในปัจจุบันผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวโดยอยู่ในช่องทางในการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 รองลงมา คือ การตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และการรับฟังจากสื่อ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.6 แสดงจำนวนและร้อยละปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพ
ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพ ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
ขาดการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ	57	19.0	3
ขาดการรับรู้ข่าวสาร	61	20.3	2
ขาดแรงงาน	43	14.3	5
งบประมาณ	103	34.3	1
ขาดความสนใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมของตนเอง	36	12.0	4
รวม	300	100.00	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว คือ งบประมาณ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมา คือ ขาดการรับรู้ข่าวสาร จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และขาดการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ตามลำดับ

5.1.3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต

ข้อมูลในส่วนนี้แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต ได้แก่ 1) ความต้องการระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว 2) ความต้องการขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและ 3) ความต้องการช่องทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว โดยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามสำหรับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ จำนวน 300 ตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 5.7 แสดงจำนวนและร้อยละความต้องการระดับการมีส่วนร่วมในอนาคต

ความต้องการระดับการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
ให้ผู้มีอำนาจเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	5	1.7	8
ให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	9	3.0	6
ร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการเพียงเท่านั้น	6	2.0	7
ร่วมในการแสดงความคิดเห็น	93	31.0	1
ร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน	79	26.3	2
ร่วมวางแผนกับกลุ่มผู้มีอำนาจ	27	9.0	4
ร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย	18	6.0	5
ร่วมดำเนินการเองทุกขั้นตอน	63	21.0	3
รวม	300	100.00	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต โดยมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ร่วมในการแสดงความคิดเห็น จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมา คือ ร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 และร่วมดำเนินการเองทุกขั้นตอน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.8 แสดงจำนวนและร้อยละความต้องการขั้นตอนการมีส่วนร่วมในอนาคต

ความต้องการขั้นตอนการมีส่วนร่วมในอนาคต	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
ขั้นตอนการค้นหาคำปัญหา	62	20.7	3
ขั้นตอนการตัดสินใจ	129	43.0	1
ขั้นตอนการปฏิบัติ	10	3.3	5
ขั้นตอนการรับผลประโยชน์	18	6.0	4
ขั้นตอนการประเมินผล	81	27.0	2
รวม	300	100.00	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต โดยมีความต้องการอยู่ในขั้นตอนการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ขั้นตอนการตัดสินใจ จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมา คือ ขั้นตอนการประเมินผล จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 และมีความต้องการอยู่ในขั้นตอนการค้นหาคำปัญหา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.9 แสดงจำนวนและร้อยละความต้องการช่องทางความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคต

ความต้องการช่องทางมีส่วนร่วมในอนาคต	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
การเข้าร่วมประชุม	232	77.3	1
รับฟังจากสื่อ	13	4.3	3
การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ	46	15.3	2
การตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์	9	3.0	4
รวม	300	100.00	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต โดยมีความต้องการอยู่ในช่องทางมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การเข้าร่วมประชุม จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 77.3 รองลงมา คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 และมีความต้องการรับฟังจากสื่อ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ตามลำดับ

5.1.4 ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

ข้อมูลในส่วนนี้เป็นผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ อาคารสิ่งก่อสร้าง ภูมิสัญลักษณ์ ประเพณีที่มีเอกลักษณ์และสถานที่ท่องเที่ยวในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งแสดงผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับจากแบบสอบถามสำหรับผู้อาศัยในพื้นที่ จำนวน 300 ตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 5.10 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง

ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
อุโบสถ์	288	96.0	1
เจดีย์	12	4.0	2
รวม	300	100.00	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญแสดงความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์ด้านอาคารสิ่งก่อสร้างมากที่สุด คือ อุโบสถ์ จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 96.0 รองลงมา คือ เจดีย์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0

ตารางที่ 5.11 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ด้านภูมิสัญลักษณ์

ด้านภูมิสัญลักษณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
อุโบสถ์	74	24.7	2
เสาหงส์	190	63.3	1
อนุสาวรีย์เจ้าจอม	36	12.0	3
รวม	300	100.00	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญแสดงความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์ด้านภูมิสัญลักษณ์มากที่สุด คือ เสาหงส์ จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 รองลงมา คือ อุโบสถ์ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7 และอนุสาวรีย์เจ้าจอม จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.12 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ด้านประเพณี

ด้านประเพณี	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
ประเพณีรดน้ำสรงกรานต์	94	31.3	2
ตักบาตรพระร้อยทางเรือ	191	63.7	1
เล่นสะบ้ามอญ	6	2.0	4
ประเพณีแข่งเรือพายพื้นบ้าน	9	3.0	3
รวม	300	100.00	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประเพณีที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด คือ ตักบาตรพระร้อยทางเรือ จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 รองลงมา คือ ประเพณีรดน้ำสรงกรานต์ จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และประเพณีแข่งเรือพายพื้นบ้าน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.13 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ด้านสถานที่ท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวใดในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ	อันดับ
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง	200	66.7	1
พิพิธภัณฑ์เรือโบราณ	10	3.3	3
สวนปลาชรรวมชาติคลองลำปลาทิว	90	30.0	2
รวม	300	100.00	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวใดในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด คือ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมา คือ สวนปลาชรรวมชาติคลองลำปลาทิว จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และพิพิธภัณฑ์เรือโบราณ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

5.1.5 ความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน

ข้อมูลในส่วนนี้เป็นผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ ได้แก่ ภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ซึ่งแสดงผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ที่ได้รับจากแบบสอบถามสำหรับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ จำนวน 300 ตัวอย่าง ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape)

ภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	3.42	0.55	ปานกลาง	13
ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	3.62	0.58	มาก	12
ทางเดินเท้าในสวนหย่อม	3.83	0.71	มาก	11
ศาลาทรงไทยประดับกระฉก	4.08	0.69	มาก	9
ศาลาทรงไทย 4 หน้า	4.09	0.68	มาก	8
ศาลาทรงไทยไม้	4.13	0.69	มาก	7
พื้นลานจอดรถ	4.93	0.29	มากที่สุด	1
ชุดโต๊ะนั่งพัก	4.81	0.41	มากที่สุด	3
ม้านั่งพัก	4.77	0.46	มากที่สุด	5
ถังขยะ	4.29	0.58	มาก	6
ป้ายบอกตำแหน่ง	4.83	0.40	มากที่สุด	2
ป้ายบอกข้อมูล	4.78	0.59	มากที่สุด	4
ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	2.58	1.07	ปานกลาง	14
ห้องสุขา	3.83	0.89	มาก	10
ภาพรวม	4.30	0.33	มาก	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยในชุมชนliebคลองมอญมีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape) ในระดับมากที่สุด คือ พื้นลานจอดรถ มีค่าเฉลี่ย 4.93 รองลงมา คือ ป้ายบอกตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ย 4.83 และชุดโต๊ะนั่งพัก มีค่าเฉลี่ย 4.81 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape)

ภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	4.87	0.42	มากที่สุด	2
ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ	4.91	0.29	มากที่สุด	1
ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	4.74	0.48	มากที่สุด	4
ภูมิทัศน์บริเวณหอปริยัติศึกษา (หอเณร)	3.90	0.69	มาก	10
สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ	3.16	0.87	ปานกลาง	11
สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100ปี	4.30	0.60	มาก	8
สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่น	4.50	0.51	มาก	6
ภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำคลองลำปลาทิว	4.76	0.44	มากที่สุด	3
ภูมิทัศน์บริเวณอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดา	4.61	0.52	มากที่สุด	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เผยแพร่เห็นไปใช้ประโยชน์ใด ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวไว้ข้างต้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ซ้ำได้ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.15 (ต่อ)

ภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ	4.26	0.74	มาก	9
ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	4.35	0.54	มาก	7
ภาพรวม	4.40	0.34	มาก	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบบคลองมอญที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape) ในระดับมากที่สุด คือ ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ มีค่าเฉลี่ย 4.91 รองลงมา คือ ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด มีค่าเฉลี่ย 4.87 และภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำคลองลำปลาทิว มีค่าเฉลี่ย 4.76 ตามลำดับ

5.1.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจากการเชื่อมโยงตัวแปรในบทที่ 3 ได้แก่ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบบคลองมอญกับความต้องการปรับปรุงต่อภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape) ที่ได้จากแบบสอบถามสำหรับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ จำนวน 300 ตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 5.16 แสดงตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ, อายุ, ระยะเวลาที่อยู่อาศัย	ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape)	ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape)
	1) ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร 2) ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ 3) ทางเดินเท้าในสวนหย่อม 4) ศาลาทรงไทยประดับกระจก 5) ศาลาทรงไทย 4 หน้า 6) ศาลาทรงไทยไม้ 7) พื้นลานจอดรถ 8) ชุดโต๊ะนั่งพัก 9) ม้านั่งพัก 10) ถังขยะ 11) ป้ายบอกตำแหน่ง 12) ป้ายบอกข้อมูล 13) ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม 14) ห้องสุขา	1) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด 2) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ 3) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ 4) ภูมิทัศน์บริเวณหอปริชิตศึกษา (หอเอน) 5) สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ 6) สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100 ปี 7) สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น 8) ภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำคลองลำปลาทิว 9) ภูมิทัศน์บริเวณอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดา 10) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ 11) ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) สถิติวิเคราะห์การทดสอบความสัมพันธ์ (t-test)

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ ตัวแปรอายุ ตัวแปรระยะเวลาที่อยู่อาศัย กับความต้องการปรับปรุงต่อภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์แบบทดสอบที (t-test) ดังนี้โดยแสดงรายละเอียดเฉพาะหัวข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 5.17 – 5.18

ตารางที่ 5.17 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ (t-test) ระหว่างเพศกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)

ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)	เพศชาย			เพศหญิง			t	Sig. (P)
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	124	3.36	.603	176	3.46	.511	-1.507	.133
ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	124	3.56	.615	176	3.65	.544	-1.292	.197
ทางเดินเท้าในสวนหย่อม	124	3.76	.769	176	3.88	.670	-1.433	.153
ศาลาทรงไทยประดับกระจก	124	3.98	.727	176	4.16	.648	-2.293	.023*
ศาลาทรงไทย 4 หน้า	124	3.98	.721	176	4.16	.648	-2.200	.029*
ศาลาทรงไทยไม้	124	4.03	.721	176	4.20	.668	-2.059	.040*
พื้นลานจอดรถ	124	4.92	.302	176	4.93	.274	-3.72	.710
ชุดโต๊ะนั่งพัก	124	4.79	.428	176	4.83	.392	-8.21	.412
ม้านั่งพัก	124	4.74	.492	176	4.80	.432	-9.98	.319
ถังขยะ	124	4.24	.603	176	4.32	.568	-1.199	.232
ป้ายบอกตำแหน่ง	124	4.80	.423	176	4.85	.392	-1.016	.311
ป้ายบอกข้อมูล	124	4.79	.514	176	4.78	.634	.173	.863
ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	124	2.55	1.122	176	2.60	1.043	-3.82	.703
ห้องสุขา	124	3.72	.959	176	3.90	.826	-1.747	.082
โดยรวม	124	4.2473	.35512	176	4.3351	.30780		

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญกับปัจจัยความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ซึ่งในรายชื่อข้อมูลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อดังนี้ 1) ศาลาทรงไทยประดับกระจก ($t = -2.293$) 2) ศาลาทรงไทย 4 หน้า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

($t = -2.200$) และ 3) ศาลาทรงไทยไม้ ($t = -2.059$) โดยทั้ง 3 ข้อ พบว่าเป็นเพศหญิงที่มีความต้องการปรับปรุง มากกว่าเพศชาย เพราะกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอาจมีความต้องการปรับปรุงที่พักผ่อน บริการที่สะดวกในการใช้และอยู่ห่างจากมุมมองจากพื้นที่พักของพระสงฆ์

ตารางที่ 5.18 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ (t-test) ระหว่างเพศกับความต้องการปรับปรุง

ภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape)

ภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape)	เพศชาย			เพศหญิง			t	Sig. (P)
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	124	4.81	.516	176	4.91	.336	-1.899	.059
ภูมิทัศน์บริเวณลาน จอดรถ	124	4.87	.337	176	4.94	.243	-1.883	.061
ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	124	4.67	.521	176	4.78	.452	-1.981	.049*
ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติ ศึกษา (หอเอน)	124	3.79	.713	176	3.98	.667	-2.296	.022*
สวนหย่อมบริเวณ ห้องน้ำ	124	3.01	.801	176	3.26	.907	-2.552	.011*
สวนหย่อมบริเวณกุฏิ ไม้สักเก่า 100ปี	124	4.31	.573	176	4.29	.615	.238	.812
สวนหย่อมบริเวณ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	124	4.45	.516	176	4.54	.511	-1.466	.144
ภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำ คลองลำปลาทิว	124	4.72	.452	176	4.79	.422	-1.396	.164
ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้า จอมมารดา	124	4.56	.545	176	4.65	.502	-1.345	.180
ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลา ท่าน้ำ	124	4.16	.737	176	4.34	.738	-2.012	.045*
ภูมิทัศน์บริเวณ พิพิธภัณฑ์เรือ	124	4.28	.549	176	4.39	.523	-1.753	.081
โดยรวม	124	4.3306	.32947	176	4.4423	.34620		

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญกับปัจจัยความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ซึ่งในรายชื่อข้อย่อยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ 1) สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ ($t = -2.552$) 2) ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเอนร) ($t = -2.296$) 3) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ ($t = -2.012$) และ 4) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ ($t = -1.981$) โดยทั้ง 4 ข้อพบว่า เป็นเพศหญิงที่มีความต้องการปรับปรุงมากกว่าเพศชาย เพราะกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอาจจะมีความรู้สึกถึงทัศนียภาพบริเวณห้องน้ำที่ต้องเข้าใช้บริการ และมีความรู้สึกถึงทัศนียภาพบริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเอนร) ที่ได้ไปดูแลบุตรหลานที่เข้าบวชเรียน และมีความรู้สึกถึงทัศนียภาพบริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำที่เข้าใช้นั่งพักผ่อนและมีความรู้สึกถึงทัศนียภาพบริเวณอุโบสถที่ต้องมาทำบุญไหว้พระ

2) สถิติวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ ตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง 1 ค่าลบแสดงความสัมพันธ์ทางลบหรือทางตรงกันข้าม ค่าบวกแสดงความสัมพันธ์ทางบวกหรือทางเดียวกัน โดยค่า $r = .50$ ถึง 1.00 หรือ $r = -.50$ ถึง -1.00 ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ส่วนค่า $r = .30$ ถึง .49 หรือ $r = -.30$ ถึง -.49 ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และส่วนค่า $r = .10$ ถึง .29 หรือ $r = -.10$ ถึง -.29 ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และค่า $r = .00$ ถือว่าข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยสามารถสรุปได้จากตารางที่ 5.19 - 5.22 ดังนี้

ตารางที่ 5.19 แสดงค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรด้านอายุกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig. (P)
อายุ		
ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	-.045	.442
ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	-.041	.477
ทางเดินเท้าในสวนหย่อม	-.068	.238
ศาลาทรงไทยประดับกระจก	.085	.140
ศาลาทรงไทย 4 หน้า	.084	.145
ศาลาทรงไทยไม้	.097	.095
พื้นลานจอดรถ	-.033	.563
ชุดโต๊ะนั่งพัก	-.020	.734

เอกสารนี้ม้านั่งพัก การที่สวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญ ให้นำไปใช้ประโยชน์อื่น.924 การค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.19 (ต่อ)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig. (P)
อายุ		
ถึงขยะ	.011	.848
ป้ายบอกตำแหน่ง	-.023	.691
ป้ายบอกข้อมูล	-.011	.848
ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	.030	.600
ห้องสุขา	-.013	.825

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในค่า $r = .00$ โดยค่า Sig. ($p > .05$) ดังนั้นตัวแปรด้านอายุกับภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 อาจเป็นเพราะชาวบ้านมีความคุ้นเคยกับวัดจนไม่รู้สึกรังเกียจใจในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ของวัดทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านอายุจึงไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 5.20 แสดงค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความ
ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig. (P)
ระยะเวลาที่อยู่อาศัย		
ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	-.038	.510
ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	-.041	.480
ทางเดินเท้าในสวนหย่อม	-.065	.259
ศาลาทรงไทยประดับกระจก	.078	.178
ศาลาทรงไทย 4 หน้า	.077	.183
ศาลาทรงไทยไม้	.090	.122
พื้นลานจอดรถ	-.035	.547
ชุดโต๊ะนั่งพัก	-.023	.693
ม้านั่งพัก	-.009	.875
ถึงขยะ	.015	.801
ป้ายบอกตำแหน่ง	-.026	.654

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.20 (ต่อ)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig. (P)
ระยะเวลาที่อยู่อาศัย		
ป้ายบอกข้อมูล	-.014	.813
ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	.029	.612
ห้องสุขา	-.011	.848

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape) ไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในค่า $r = .00$ โดยค่า Sig. ($p > .05$) อาจเป็นเพราะชาวบ้านมีความคุ้นเคยกับวัดจนไม่รู้สึกรังเกียจใจในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape) ของวัด ดังนั้นตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 5.21 แสดงค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรด้านอายุกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig. (P)
อายุ		
ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	-.010	.867
ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ	.033	.571
ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	-.024	.675
ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเอน)	.090	.120
สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ	.041	.475
สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	.079	.174
สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น	.018	.752
ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว	-.052	.373
ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา	.083	.150
ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาทำน้ำ	.043	.457
ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑสถานเรือ	.034	.562

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape) ไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ใน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่า $r = .00$ โดยค่า Sig. ($p > .05$) อาจเป็นเพราะชาวบ้านมีความคุ้นเคยกับวัดจนไม่รู้สึกรู้ถึงความน่าสนใจในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์ศาตอ่อน (Softscape) ของวัด ดังนั้นตัวแปรด้านอายุกับภูมิทัศน์ศาตอ่อน (Softscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 5.22 แสดงค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ศาตอ่อน (Softscape)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ศาตอ่อน (Softscape)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig. (P)
ระยะเวลาที่อยู่อาศัย		
ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	-.012	.839
ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ	.030	.604
ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	-.028	.629
ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเอน)	.088	.130
สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ	.042	.467
สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100ปี	.073	.207
สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	.011	.852
ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว	-.044	.450
ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา	.077	.186
ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาทำน้ำ	.035	.546
ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	.029	.618

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ศาตอ่อน (Softscape) ไม่มีความสัมพันธ์กันโดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในค่า $r = .00$ โดยค่า Sig. ($p > .05$) อาจเป็นเพราะชาวบ้านมีความคุ้นเคยกับวัดจนไม่รู้สึกรู้ถึงความน่าสนใจในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์ศาตอ่อน (Softscape) ของวัด ดังนั้นตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับภูมิทัศน์ศาตอ่อน (Softscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

5.2 ผลการสอบถามกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย (สนทนากลุ่ม)

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

ข้อมูลในส่วนนี้แสดงผลการศึกษาข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศและระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่ โดยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนากลุ่มสำหรับตัวแทนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ จำนวน 10 ตัวอย่าง ซึ่งอธิบายผลการศึกษาดังต่อไปนี้ ญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.23 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลด้านเพศของกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย

ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	2	20
	หญิง	8	80
	รวม	10	100.0

ผลวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ตัวแทนผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญ จำนวน 10 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 80.0 และเพศชาย จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 20.0

ตารางที่ 5.24 แสดงระยะเวลาที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย

ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย (ปี)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด - ค่าต่ำสุด
ระยะเวลาที่อยู่อาศัย	10	55.20	12.612	71 - 37

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ตัวแทนผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญ จำนวน 10 คน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยเฉลี่ยประมาณ 55.20 ปี

5.2.2 ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของการสนทนา กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย

ตารางที่ 5.25 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรม
แหล่งท่องเที่ยว

ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	
อาคารสิ่งก่อสร้าง	อุโบสถ	9	90.0
	กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	1	10.0
	รวม	10	100.0
ภูมิสัญลักษณ์	อุโบสถ	4	40.0
	เสาหงส์	6	60.0
	รวม	10	100.0
ประเพณี	ประเพณีรดน้ำสงกรานต์	3	30.0
	ตักบาตรพระร้อยทางเรือ	7	70.0
	รวม	10	100.0
สถานที่ท่องเที่ยว	พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง	5	50.0
	สวนปลาชรรษชาติคลองลำปลาทิว	5	50.0
	รวม	10	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษาคำคิดเห็นของการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ด้านอาคารสิ่งก่อสร้างส่วนใหญ่ คือ อุโบสถ จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 90.0 และรองมา คือ กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 10.0 ในด้าน ภูมิสัญลักษณ์ส่วนมาก คือ เสาหงส์ จำนวน 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 60.0 รองลงมา อุโบสถ จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 40.0 โดยประเพณีที่มีเอกลักษณ์ มากสุด คือ ตักบาตรพระร้อยทางเรือ จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.0 รองลงมา ประเพณีรดน้ำสงกรานต์ จำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 30.0 ตามลำดับและสถานที่ท่องเที่ยวในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์เท่ากัน คือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติถลางกระบี่ จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.0 และสวนปาลาธรรมชาติคลองลำปลาทิว จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.0

5.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อนของการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย

ตารางที่ 5.26 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape)

(จำนวน = 10 คน)

ภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	1.60	0.70	น้อย	12
ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	2.00	0.56	น้อย	9
ทางเดินเท้าในสวนหย่อม	2.20	0.42	น้อย	8
ศาลาทรงไทยประดับกระจก	1.80	0.78	น้อย	10
ศาลาทรงไทย 4 หน้า	1.70	0.67	น้อย	11
ศาลาทรงไทยไม้	2.30	0.94	น้อย	7
พื้นลานจอดรถ	4.60	0.51	มากที่สุด	1
ชุดโต๊ะนั่งพัก	4.10	0.31	มาก	3
ม้านั่งพัก	4.10	0.31	มาก	3
ถังขยะ	3.70	0.67	มาก	6
ป้ายบอกตำแหน่ง	4.10	0.56	มาก	4
ป้ายบอกข้อมูล	4.30	0.48	มาก	2
ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	1.20	0.42	น้อยที่สุด	13
ห้องสุขา	4.00	0.56	มาก	5
ภาพรวม	3.00	0.56	ปานกลาง	

จากการศึกษาคำคิดเห็นของการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ในด้านมีความต้องการมากที่สุด คือ พื้นลานจอดรถ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีค่าเฉลี่ย 4.60 รองลงมา คือ ป้ายบอกข้อมูล มีค่าเฉลี่ย 4.30 และชุดโต๊ะนั่งพัก มีค่าเฉลี่ย 4.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.27 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

(จำนวน = 10 คน)

ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	4.60	0.70	มากที่สุด	3
ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ	4.60	0.52	มากที่สุด	2
ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	3.50	0.71	ปานกลาง	6
ภูมิทัศน์บริเวณหอปริยัติศึกษา (หอเณร)	2.50	0.71	น้อย	10
สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ	1.80	0.92	น้อย	11
สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100ปี	3.30	0.95	ปานกลาง	7
สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่น	3.70	0.48	มาก	5
ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว	4.70	0.48	มากที่สุด	1
ภูมิทัศน์บริเวณอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดา	3.80	0.42	มาก	4
ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาทำน้ำ	2.70	0.67	ปานกลาง	9
ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑเรือ	2.80	0.63	ปานกลาง	8
ภาพรวม	3.45	0.65	ปานกลาง	

จากการศึกษาความคิดเห็นของการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ในด้านมีความต้องการมากที่สุด คือ ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว มีค่าเฉลี่ย 4.70 รองลงมา คือ ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ มีค่าเฉลี่ย 4.60 และ ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด มีค่าเฉลี่ย 4.60 ตามลำดับ

รูปที่ 5.1 แสดงการสนทนากลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.1 (ต่อ)

5.3 ผลการสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม (แบบสอบถาม)

5.3.1 เกณฑ์ประเมินคุณค่าอาคารสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรม

จากการศึกษาที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมจากอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 4 ตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.28 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของอุโบสถ

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของอุโบสถ				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	4.00	0.82	มาก	3
ความเก่าแก่	4	3.25	0.50	ปานกลาง	5
การใช้งาน	4	4.25	0.96	มาก	2
จิตใจ	4	4.25	0.50	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.75	0.96	ปานกลาง	7
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	3.50	0.58	ปานกลาง	4
เอกลักษณ์	4	2.75	0.96	ปานกลาง	7
วิชาการ	4	3.00	0.82	ปานกลาง	6
ภาพรวม		3.75	0.31	มาก	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของอุโบสถมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งานและคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มีค่าเฉลี่ย 4.25 และคุณค่าความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.29 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของเจดีย์

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของเจดีย์				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	3.50	1.29	ปานกลาง	2
ความเก่าแก่	4	3.00	0.82	ปานกลาง	3
การใช้งาน	4	3.75	1.26	มาก	1
จิตใจ	4	2.50	1.73	น้อย	6
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.75	0.50	ปานกลาง	4
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	3.00	0.82	ปานกลาง	3
เอกลักษณ์	4	3.00	1.15	ปานกลาง	5
วิชาการ	4	2.00	1.41	น้อย	7
ภาพรวม		2.94	0.83	ปานกลาง	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของเจดีย์มีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งานมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.75 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 3.50 และคุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่กับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพ เอกสารนี้ทางสถาปัตยกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.00 ตามลำดับ ศึกษานี้ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.30 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาการเปรียญ

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาการเปรียญ				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	1.75	0.50	น้อย	6
ความเก่าแก่	4	2.25	0.50	น้อย	2
การใช้งาน	4	2.25	1.26	น้อย	4
จิตใจ	4	4.25	0.50	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.25	0.96	น้อย	3
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.00	0.82	น้อย	5
เอกลักษณ์	4	2.25	0.96	น้อย	3
วิชาการ	4	2.25	0.50	น้อย	2
ภาพรวม		2.41	0.43	น้อย	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของศาลาการเปรียญมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่กับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 2.25 และคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรมกับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์ มีค่าเฉลี่ย 2.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.31 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาประดับมุกกระจก

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาประดับมุกกระจก				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	2.00	0.00	น้อย	5
ความเก่าแก่	4	2.25	0.50	น้อย	4
การใช้งาน	4	2.25	0.50	น้อย	4
จิตใจ	4	3.25	1.26	ปานกลาง	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.25	0.50	น้อย	4
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	3.00	0.82	ปานกลาง	2
เอกลักษณ์	4	2.75	1.26	ปานกลาง	3
วิชาการ	4	1.50	0.58	น้อยที่สุด	6
ภาพรวม		2.41	0.45	น้อย	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของศาลาประดับมุกกระจกมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.25 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.00 และคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์ เอกสารนี้มีค่าเฉลี่ย 2.75 ตามลำดับ กับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.32 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาสีทิศ

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาสีทิศ				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	1.75	0.50	น้อย	6
ความเก่าแก่	4	2.25	0.50	น้อย	4
การใช้งาน	4	2.25	0.50	น้อย	4
จิตใจ	4	3.50	1.00	ปานกลาง	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.25	1.26	น้อย	5
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.50	1.29	น้อย	3
เอกลักษณ์	4	2.50	1.00	น้อย	2
วิชาการ	4	1.75	0.50	น้อย	6
ภาพรวม		2.34	0.52	น้อย	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของศาลาสีทิศมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.50 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์ มีค่าเฉลี่ย 2.50 และคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม มีค่าเฉลี่ย 2.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.33 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาไม้

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของศาลาไม้				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	3.75	0.96	มาก	5
ความเก่าแก่	4	4.00	0.82	มาก	3
การใช้งาน	4	4.25	0.50	มาก	2
จิตใจ	4	4.50	0.58	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	3.75	0.50	มาก	4
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	3.75	0.50	มาก	4
เอกลักษณ์	4	3.50	0.58	ปานกลาง	6
วิชาการ	4	3.00	0.00	ปานกลาง	7
ภาพรวม		3.81	0.24	มาก	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของศาลาไม้มีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 และคุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.34 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของซุ้มประตู

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของซุ้มประตู				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	2.25	0.50	น้อย	4
ความเก่าแก่	4	2.50	1.00	น้อย	5
การใช้งาน	4	2.25	0.50	น้อย	4
จิตใจ	4	3.25	1.26	ปานกลาง	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.75	0.96	ปานกลาง	3
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	3.00	0.82	ปานกลาง	2
เอกลักษณ์	4	3.00	0.82	ปานกลาง	2
วิชาการ	4	2.25	0.50	น้อย	4
ภาพรวม		2.66	0.48	ปานกลาง	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของซุ้มประตูมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.25 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรมกับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์ มีค่าเฉลี่ย 3.00 และคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม มีค่าเฉลี่ย 2.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.35 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของกุฏิไม้สักทอง

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของกุฏิไม้สักทอง				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	4.25	0.96	มาก	3
ความเก่าแก่	4	4.25	0.50	มาก	2
การใช้งาน	4	4.75	0.50	มากที่สุด	1
จิตใจ	4	4.00	0.82	มาก	5
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	3.75	0.50	มาก	6
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	4.00	0.00	มาก	4
เอกลักษณ์	4	3.75	0.50	มาก	6
วิชาการ	4	3.50	0.58	ปานกลาง	7
ภาพรวม		4.03	0.16	มาก	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของกุฏิไม้สักทองมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งาน มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 4.25 และคุณค่าความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 4.25 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.36 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของหอระฆัง

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของหอระฆัง				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	2.50	0.58	น้อย	4
ความเก่าแก่	4	2.75	0.50	ปานกลาง	2
การใช้งาน	4	2.75	0.96	ปานกลาง	3
จิตใจ	4	3.75	0.96	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.25	0.50	น้อย	5
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.50	0.58	น้อย	4
เอกลักษณ์	4	2.50	0.58	น้อย	4
วิชาการ	4	1.75	0.96	น้อย	6
ภาพรวม		2.59	0.37	ปานกลาง	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของหอระฆังมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.75 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 2.75 และคุณค่าความสำคัญทางด้าน มีค่าเฉลี่ย 2.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.37 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของหอกลองเพล

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของหอกลองเพล				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	2.25	0.50	น้อย	3
ความเก่าแก่	4	2.50	0.58	น้อย	2
การใช้งาน	4	2.25	1.26	น้อย	4
จิตใจ	4	4.00	1.15	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.00	0.00	น้อย	5
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.25	0.50	น้อย	3
เอกลักษณ์	4	2.00	0.00	น้อย	5
วิชาการ	4	1.50	0.58	น้อยที่สุด	6
ภาพรวม		2.34	0.24	น้อย	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของหอกลองเพลมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่โดยมีค่าเฉลี่ย 2.50 และคุณค่าความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์กับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม มีค่าเฉลี่ย 2.25 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.38 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	2.50	0.58	น้อย	4
ความเก่าแก่	4	2.75	0.50	ปานกลาง	2
การใช้งาน	4	2.25	1.26	น้อย	5
จิตใจ	4	4.00	1.15	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	1.75	0.50	น้อย	6
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	1.75	0.96	น้อย	7
เอกลักษณ์	4	1.75	0.50	น้อย	6
วิชาการ	4	2.75	1.71	ปานกลาง	3
ภาพรวม		2.44	0.48	น้อย	

ผลการประเมิน ได้ว่า คุณค่าความสำคัญของอาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบังมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 2.75 และคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ย 2.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.39 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของหอปรีดิธรรม

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของหอปรีดิธรรม				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	2.00	0.82	น้อย	4
ความเก่าแก่	4	2.25	0.50	น้อย	3
การใช้งาน	4	2.75	1.50	ปานกลาง	2
จิตใจ	4	3.00	0.00	ปานกลาง	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.00	1.15	น้อย	5
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.00	1.15	น้อย	5
เอกลักษณ์	4	1.75	0.96	น้อย	6
วิชาการ	4	1.50	1.00	น้อยที่สุด	7
ภาพรวม		2.16	0.72	น้อย	

ผลการประเมิน ได้ว่า คุณค่าความสำคัญของหอปรีดิธรรมมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 2.75 และคุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 2.25 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.40 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่น

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่น				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	3.50	1.29	ปานกลาง	4
ความเก่าแก่	4	4.25	0.96	มาก	2
การใช้งาน	4	4.00	1.41	มาก	3
จิตใจ	4	4.50	0.58	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.75	0.96	ปานกลาง	5
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.50	1.73	น้อย	6
เอกลักษณ์	4	2.25	1.26	น้อย	7
วิชาการ	4	1.75	0.50	น้อย	8
ภาพรวม		3.19	0.81	ปานกลาง	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดากลิ่นมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 4.25 และคุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.41 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของวิหารทำบุญทำสังฆทาน

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของวิหารทำบุญทำสังฆทาน				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	1.75	0.50	น้อย	5
ความเก่าแก่	4	3.75	1.26	มาก	2
การใช้งาน	4	2.75	1.50	ปานกลาง	3
จิตใจ	4	4.50	0.58	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.00	0.00	น้อย	4
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.00	0.00	น้อย	4
เอกลักษณ์	4	2.00	0.00	น้อย	4
วิชาการ	4	2.00	0.00	น้อย	4
ภาพรวม		2.59	0.06	ปานกลาง	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของวิหารทำบุญทำสังฆทานมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 3.75 และคุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 2.75 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.42 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของพระแม่ธรณีบีบมวยผม

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของพระแม่ธรณีบีบมวยผม				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	2.25	0.50	น้อย	4
ความเก่าแก่	4	3.75	1.26	มาก	2
การใช้งาน	4	2.75	1.71	ปานกลาง	3
จิตใจ	4	4.00	1.15	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.50	0.58	น้อย	5
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.50	0.58	น้อย	5
เอกลักษณ์	4	2.50	0.58	น้อย	5
วิชาการ	4	2.50	0.58	น้อย	5
ภาพรวม		2.84	0.40	ปานกลาง	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของพระแม่ธรณีบีบมวยผมมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 3.75 และคุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 2.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.43 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของพระสิวลี

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของพระสิวลี				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	2.25	0.50	น้อย	3
ความเก่าแก่	4	3.50	1.29	ปานกลาง	2
การใช้งาน	4	2.50	0.58	น้อย	4
จิตใจ	4	4.50	1.00	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.00	0.00	น้อย	5
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	1.75	0.50	น้อย	6
เอกลักษณ์	4	1.75	0.50	น้อย	6
วิชาการ	4	1.75	0.50	น้อย	6
ภาพรวม		2.50	0.10	น้อย	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของพระสิวลีมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 3.50 และคุณค่าความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย 2.25 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.44 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของเสาหงส์

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของเสาหงส์				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	2.00	0.00	น้อย	8
ความเก่าแก่	4	3.25	1.50	ปานกลาง	5
การใช้งาน	4	3.25	1.26	ปานกลาง	4
จิตใจ	4	4.25	1.50	มาก	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	3.25	0.96	ปานกลาง	3
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.75	0.50	ปานกลาง	6
เอกลักษณ์	4	4.00	0.82	มาก	2
วิชาการ	4	2.75	0.96	ปานกลาง	7
ภาพรวม		3.19	0.46	ปานกลาง	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของเสาหงส์มีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์ มีค่าเฉลี่ย 4.00 และคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม มีค่าเฉลี่ย 3.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.45 แสดงความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของเมรุ

เกณฑ์ประเมิน	ความคิดเห็นต่อคุณค่าความสำคัญของเมรุ				
	จำนวน (คน)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ประวัติศาสตร์	4	1.75	0.50	น้อย	5
ความเก่าแก่	4	2.25	1.26	น้อย	3
การใช้งาน	4	2.50	1.73	น้อย	2
จิตใจ	4	3.25	1.71	ปานกลาง	1
ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	4	2.00	0.82	น้อย	4
สุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	4	2.00	0.82	น้อย	4
เอกลักษณ์	4	2.00	0.82	น้อย	4
วิชาการ	4	2.00	0.82	น้อย	4
ภาพรวม		2.22	0.86	น้อย	

ผลการประเมินได้ว่า คุณค่าความสำคัญของเมรุมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.25 รองลงมา คือ คุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 2.50 และคุณค่าความสำคัญทางด้านความเก่าแก่ มีค่าเฉลี่ย 2.25 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน (สัมภาษณ์เชิงลึก)

แสดงผลการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว
ความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์และศึกษาแผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์
วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่วัดสุทธาโกชน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 4 ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร
สำนักงานเขต สภาวัฒนธรรมเขตลาดกระบัง เจ้าอาวาสวัดสุทธาโกชนและประธานชุมชน
เทียบคลองมอญ อธิบายผลการศึกษาได้ดังนี้

5.4.1 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่
อาคารสิ่งก่อสร้าง ภูมิสัญลักษณ์ ประเพณีที่มีเอกลักษณ์และสถานที่ท่องเที่ยวในวัดสุทธาโกชนที่มี
เอกลักษณ์ ซึ่งรายละเอียดในการวิเคราะห์แสดงไว้ใน ตารางที่ 5.46

ตารางที่ 5.46 แสดงจำนวนและร้อยละเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	
อาคารสิ่งก่อสร้าง	อุโบสถ์	3	75.0
	กุฏิไม้สักเก่า100ปี	1	25.0
	รวม	4	100.0
ภูมิสัญลักษณ์	เสาหงส์	4	100.0
	รวม	4	100.0
ประเพณีที่มีเอกลักษณ์	ประเพณีรดน้ำสงกรานต์	1	25.0
	ตักบาตรพระร้อยทางเรือ	3	75.0
	รวม	4	100.0
สถานที่ท่องเที่ยวในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์	พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง	4	100.0
	รวม	4	100.0

ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ด้านอาคาร
สิ่งก่อสร้าง ส่วนใหญ่ คือ อุโบสถ์ จำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 75.0 และรองมา คือ กุฏิไม้สักเก่า
100 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 25.0 ในด้านภูมิสัญลักษณ์ มากที่สุด คือ เสาหงส์ จำนวน 4 คน
คิดเป็น ร้อยละ 100.0 โดยประเพณีที่มีเอกลักษณ์ มากที่สุด คือ ตักบาตรพระร้อยทางเรือ จำนวน 3 คน
คิดเป็น ร้อยละ 75.0 รองลงมา ประเพณีรดน้ำสงกรานต์ จำนวน 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 25.0
ตามลำดับ และ สถานที่ท่องเที่ยวในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด คือ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

เขตลาดกระบัง จำนวน 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 100.0 เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็งและภูมิทัศน์คาดอ่อน

แสดงผลการศึกษาความคิดเห็น โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 4 ตัวอย่างที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ ได้แก่ ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ซึ่งรายละเอียดในการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางที่ 5.47 – 5.48

ตารางที่ 5.47 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)

ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	3.00	0.82	ปานกลาง	5
ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	3.25	0.50	ปานกลาง	4
ทางเดินเท้าในสวนหย่อม	3.25	0.50	ปานกลาง	4
ศาลาทรงไทยประดับกระจก	2.50	0.58	น้อย	7
ศาลาทรงไทย 4 หน้า	2.50	0.58	น้อย	7
ศาลาทรงไทยไม้	2.75	0.96	ปานกลาง	6
พื้นลานจอดรถ	4.75	0.50	มากที่สุด	2
ชุดโต๊ะนั่งพัก	4.50	0.58	มาก	3
ม้านั่งพัก	4.50	0.58	มาก	3
ถังขยะ	3.25	0.50	ปานกลาง	4
ป้ายบอกตำแหน่ง	5.00	0.00	มากที่สุด	1
ป้ายบอกข้อมูล	5.00	0.00	มากที่สุด	1
ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	2.00	2.00	น้อย	8
ห้องสุขา	3.00	0.82	ปานกลาง	5
รวม	3.51	0.64	มาก	

จากการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) มีความต้องการความต้องการปรับปรุงมากที่สุด คือ ป้ายบอกตำแหน่งกับป้ายบอกข้อมูล มีค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมา คือ พื้นลานจอดรถ มีค่าเฉลี่ย 4.75 และชุด โต๊ะนั่งพักกับม้านั่งพัก มีค่าเฉลี่ย 4.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.48 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape)

ภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า	อันดับ
ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	5.00	0.00	มากที่สุด	1
ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ	5.00	0.00	มากที่สุด	1
ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	4.00	0.00	มาก	4
ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเณร)	3.00	0.00	ปานกลาง	7
สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ	2.25	0.50	น้อย	9
สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100ปี	4.00	0.82	มาก	5
สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	4.25	0.50	มาก	3
ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว	4.75	0.50	มากที่สุด	2
ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา	4.25	0.50	มาก	3
ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาทำน้ำ	2.50	0.58	น้อย	8
ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	3.25	0.50	ปานกลาง	6
รวม	3.84	0.35	มาก	

จากการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape) มีความต้องการความปรับปรุงมากที่สุด คือ ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัดกับภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ มีค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมา คือ ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว มีค่าเฉลี่ย 4.75 และสวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกับภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา มีค่าเฉลี่ย 4.25 ตามลำดับ

5.4.3 ผลการศึกษาแผนนโยบายและการดำเนินการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรม

แหล่งท่องเที่ยว

ผลการศึกษาแผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่วัดสุทธาโกชน์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนและกำหนดนโยบายต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัดสุทธาโกชน์ โดยใช้การสัมภาษณ์กลุ่มองค์กรท้องถิ่น ได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานเขตลาดกระบัง ผู้บริหารสภาวัฒนธรรมและสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดสุทธาโกชน์ และประธานชุมชนเลียบคลองมอญ โดยประเด็นที่สัมภาษณ์แบ่งได้ 13 ประเด็นดังนี้

- 1) แผนนโยบายในอดีต รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการ
- 2) ในอดีตมีนโยบายในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์
- 3) ในอดีตที่ผ่านมาพบปัญหาอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัดสุทธาโกชน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ผลการดำเนินการพัฒนาภูมิทัศน์ในอดีตเป็นอย่างไร ได้ผลดีแค่ไหน มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

5) แผนนโยบายในปัจจุบันและรูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการ

6) การพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ในปัจจุบันภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์

7) ปัจจุบันมีโครงการ หรือรูปแบบการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์อย่างไร

8) จากโครงการรูปแบบแนวทางและทิศทางการพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบัน มีความเหมาะสม หรือไม่ และแนวโน้มผลการดำเนินการเป็นอย่างไร

9) จากโครงการ รูปแบบแนวทางและทิศทาง การพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบันที่ปฏิบัติอยู่ ยังมีข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างไร

10) แผนนโยบายในอนาคต รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการ

11) มีการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ในอนาคต ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์

12) ในอนาคต ควรมีโครงการพัฒนาภูมิทัศน์ในรูปแบบใดและแนวทางใดที่เหมาะสมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัดสุทธาโกชน์

13) ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการพัฒนาภูมิทัศน์ในอนาคต มีมากน้อยแค่ไหน รายละเอียดผลการวิเคราะห์ นโยบายและการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยววัดสุทธาโกชน์มีดังนี้

1) แผนนโยบายในอดีต รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า แผนนโยบายในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ในอดีตของสำนักงานเขตลาดกระบังและสภาวัฒนธรรม มีรูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการพัฒนาวัดสุทธาโกชน์ตามผู้นำชุมชนกำหนด ซึ่งสำนักงานเขตไม่มีนโยบายพัฒนาโดยเฉพาะเจาะจงกับวัดสุทธาโกชน์เพียงอย่างเดียว แต่จะสนับสนุนด้านงบประมาณและแรงงานในการดูแลรักษาความสะอาดตามที่ผู้นำชุมชนขอมาในการจัดกิจกรรมทางประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นและกิจกรรมทางศาสนา ส่วนรูปแบบการวางแผนดำเนินการจัดการจะเป็นรูปแบบตามเจ้าอาวาสและกรรมการวัดกำหนดตามวาระ ซึ่งไม่มีนโยบายเรื่องการปรับปรุงภูมิทัศน์ของวัดสุทธาโกชน์ที่เป็นแบบแผน

2) ในอดีตมีนโยบายในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า ในอดีตยังไม่มีนโยบายที่เป็นแบบลายลักษณ์อักษรขาดแผนนโยบายในการดำเนินการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เมื่อวัดมีสภาพทรุดโทรมเสียหาย หรือต้องการปรับสภาพภูมิทัศน์ภายในวัดจะใช้วิธีการประชุมเพื่อระดมทุนและร่วมลงแรงของชาวบ้านด้วยความศรัทธาในการทำนุบำรุงวัดรวมทั้งการจัดการสภาพภูมิทัศน์

3) ในอดีตที่ผ่านมามีบทบาทอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัดสุทธาโกชน์

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า ในอดีตที่ผ่านมามีบทบาทในการประชุมร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนจัดการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยมีการจัดสรรเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งบประมาณ จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เขตลาดกระบัง โดยปรับปรุงสถานที่ภายในวัด เพื่อจัดตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์และมีงบประมาณในการดูแลรักษาความสะอาดเป็นประจำทุกปี มีบทบาทในการสนับสนุนให้ฝ่ายโยธาและฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะดูแลตัดหญ้า และพัฒนาความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในวัดอย่างสม่ำเสมอและให้การช่วยเหลือในการทำเขื่อนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากในพื้นที่และมีบทบาทครอบคลุมเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีวัฒนธรรมทั่วทั้งเขตลาดกระบัง โดยทำงานร่วมกับสำนักงานเขต ซึ่งวัดมีบทบาทเป็น ศูนย์กลางของชุมชน โดยมีความสัมพันธ์กันในการใช้พื้นที่ ที่เกี่ยวกับศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม ชุมชนมีบทบาทร่วมกับวัดในทุกเรื่องที่เป็นการพัฒนาวัด ซึ่งชุมชนมีความสัมพันธ์มาตั้งแต่ก่อสร้างวัดขึ้นมาโดยมีบทบาททั้งด้านความคิดเห็น ด้านงบประมาณและด้านแรงงาน

4) ผลการดำเนินการพัฒนาภูมิทัศน์ในอดีตเป็นอย่างไร ได้ผลดีแค่ไหน มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า ผลในการดำเนินการนั้นมีการพัฒนาที่ดีขึ้นเป็นลำดับ แต่ยังคงขาดแผนการพัฒนาที่จริงจัง และไม่มียกงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่องแผนนโยบายในการดำเนินการไม่มี เพราะไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบและไม่ได้เอาใจใส่ในการวางแผนดำเนินการและการติดต่อระหว่างหน่วยงานขาดการประสานงานกัน ปัญหาในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัดมีเพียงปัญหาเดียว คือ งบประมาณที่ทางวัดจะนำมาจัดสรรในการพัฒนาวัดในด้านต่าง ๆ เนื่องจากขาดการสนับสนุนขององค์กรอื่น ๆ เพราะปัจจัยจากการทำบุญ หรือได้จากแรงศรัทธาชุมชนไม่เพียงพอ

5) แผนนโยบายในปัจจุบัน รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า ปัจจุบันสำนักงานเขตลาดกระบังและสภาวัฒนธรรม ยังไม่มีแผนนโยบายในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของวัดสุทธาโกชน์ แต่จะสนับสนุนด้านงบประมาณ ในการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆของวัดกับชุมชน ด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและสนับสนุนด้านแรงงานในการดูแลรักษาความสะอาด โดยจะดำเนินการตามรูปแบบนโยบายในการวางแผน การดำเนินการ ตามผู้นำชุมชนกำหนดโดยวัดและชุมชนใช้วิธีการประชุมแผนเป็นครั้งต่อครั้งที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงพัฒนาวัดจะไม่มีแผนดำเนินการประจำปี

6) การพัฒนาสภาพภูมิทัศน์อย่างไรในปัจจุบัน ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า ปัจจุบันมีการส่งเสริมพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนให้วัดจัดภูมิทัศน์ตกแต่งสภาพแวดล้อมโดยรวมให้ร่มรื่นและมีทัศนียภาพที่ส่งเสริมอาคารสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมของวัดให้ดูสวยงามรองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวและสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาวัดสุทธาโกชน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมโดยประสานงานร่วมกับวัด ชุมชนและสำนักงานเขต แต่ยังคงไม่มีนโยบายที่เป็นแบบแผนที่เป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อวัดมีการพัฒนา หรือปรับปรุงก็จะเข้าปรึกษากับ

สำนักงานเขต เพราะวัดต้องพึ่งพาอาศัยสำนักงานเขต เช่น การทำความสะอาดวัด ซึ่งชาวชุมชนมีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การช่วยเหลือกันดีโดยเฉพาะชุมชนเลียบคลองมอญที่ช่วยเหลือโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนมาช่วยด้วย แรงกายแรงใจแรงเงินและแรงศรัทธาที่มีต่อวัด เนื่องจากมีความสำคัญต่อจิตใจของชาวมอญ

7) ปัจจุบันมีโครงการ หรือรูปแบบการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์อย่างไร

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า สำนักงานเขตลาดกระบังมีรูปแบบการดำเนินการ โดยให้ความร่วมมือกับชุมชนและทางวัด โดยเฉพาะด้านภูมิทัศน์เป็นครั้งไป เช่น พัฒนาบริเวณพิพิธภัณฑสถาน ส่วนสภาวัฒนธรรมมีแผนดำเนินการให้วัดสุทธาโกชน์เป็นศูนย์กลางของสภาวัฒนธรรมและเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมเขตลาดกระบัง ซึ่งทางวัดมีความพร้อมทั้งด้านความเป็นเอกลักษณ์ ท้องถิ่นที่โดดเด่นมากกว่าชุมชนอื่น ๆ โดยในปัจจุบันใช้สถานที่ของสำนักเขตลาดกระบังเป็นที่ประชุมสมาชิกสภาวัฒนธรรมและทางวัดต้องการให้วัดมีสภาพภูมิทัศน์ที่เน้นธรรมชาติมากกว่า สิ่งก่อสร้างและต้องการสร้าง หรือปรับปรุงอาคารพิพิธภัณฑสถานให้กว้างขวางมากกว่านี้เพื่อรองรับการท่องเที่ยวและปรับปรุงภูมิทัศน์รอบ ๆ อาคารให้ร่มรื่นสามารถนั่งพักผ่อนได้และประชาชนชุมชนเลียบคลองมอญมีโครงการที่ประชุมร่วมกันระหว่างชุมชนกับวัดในการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในวัดสุทธาโกชน์ ซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมากมาปรับปรุงภูมิทัศน์ ปลูกต้นไม้ให้น้ำอยู่ ตัดแต่งต้นไม้ให้เป็นระเบียบ

8) จากโครงการรูปแบบแนวทางและทิศทางการพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่ และแนวโน้มผลการดำเนินการเป็นอย่างไร

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า จากโครงการรูปแบบแนวทางและทิศทางการพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบันมีความเหมาะสมตามทรัพยากรที่มีจำกัด เนื่องจากในปัจจุบัน เขตลาดกระบังมีพื้นที่รับผิดชอบมากขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดสรรการดูแลพื้นที่ตามความเหมาะสมและงบประมาณที่ได้รับจะต้องจัดสรรตามความจำเป็นเร่งด่วน เช่น ในการเยียวยาในหน้าแล้ง แก้ปัญหาอุทกภัย การทำเขื่อนกั้นน้ำในคลองลำปลาทิว เป็นต้น ทางกรุงเทพมหานครจึงได้จัดสรรการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยเน้นการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ส่วนในการพัฒนาภูมิทัศน์ จึงควรมีการระดมความช่วยเหลือจากภาคเอกชนหรือชุมชนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนทางวัดรูปแบบแนวทางและทิศทางการพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบันยังขาดการวางแผนการดำเนินการ แต่มีความเหมาะสมตามปัจจัยที่วัดมีอยู่ ซึ่งสามารถจัดการได้ตามแผนการดำเนินการที่ได้ประชุมกันของวัดกับชุมชน ส่วนประชาชนชุมชนเลียบคลองมอญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนดำเนินการยังไม่มีแบบแผนควรที่จะมีการทำแผนนโยบายประจำปี เพื่อเป็นแบบแผนในการดำเนินการและสามารถประเมินการจัดสรรงบประมาณในการใช้พัฒนาวัดสุทธาโกชน์

9) จากโครงการ รูปแบบแนวทาง และทิศทาง การพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบัน ที่ปฏิบัติอยู่ ยังมีข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างไร

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า รูปแบบแนวทางและทิศทางการพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบันนั้นยังขาดการดำเนินการทำแผนการพัฒนาที่จริงจังและไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนเฉพาะ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการแก้ไขใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้าน อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสภาวัฒนธรรมต้องจัดหาผู้สนับสนุนเรื่องงบประมาณและหน่วยงานในสำนักงานเขตไม่มีการประสานงานกัน สำหรับพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นขาดการสนับสนุนต่อโดยพิพิธภัณฑ์นี้เป็นพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นของพื้นที่เขตลาดกระบัง ซึ่งควรจะสนับสนุนเรื่องข้อมูลสิ่งของในพื้นที่ที่มีประโยชน์ในการศึกษาและการอนุรักษ์ ไม่ใช่ให้พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกลายเป็นภาระของวัด ส่วนปัญหาในการทำแผน โครงการทางวัดไม่มีความรู้เรื่องการบริหารจัดการอาจก่อให้เกิดความวุ่นวายต่อสถานที่ ก่อเกิดมลพิษทั้งทางน้ำทางอากาศและขยะมูลฝอยที่จะตามมา ซึ่งทางวัดยังขาดคนดูแลเรื่องการจัดการภูมิทัศน์

10) แผนนโยบายในอนาคต รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า แผนนโยบายการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ตามรูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการที่สำนักงานเขตและที่ผู้นำชุมชนกำหนดและทางวัดมีแผนดำเนินการที่จะทำโดยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทช่วยกันในการพัฒนาวัดในทุก ๆ ด้านและประชาชนชุมชนเลียบคลองมอญกล่าวว่าแผนนโยบายในอนาคตต้องการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกันในการทำแผนพัฒนาวัดสุทธาโกชนทำการวางแผนร่วมกัน

11) มีการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์อย่างไรในอนาคต ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า ในอนาคตมีการสนับสนุนการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับพื้นที่เขตลาดกระบังรองรับนักท่องเที่ยวสนับสนุนการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ในอนาคตจะทำแผนปรับปรุงภูมิทัศน์เนื่องจากวัดเริ่มเป็นที่รู้จักอีกทั้งยังอยู่ใกล้สนามบินสุวรรณภูมิ โดยในอนาคตชุมชนให้ความร่วมมือช่วยเหลือวัดได้ในทุก ๆ ด้าน โดยให้การสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ ด้านแรงงานให้การพัฒนาพื้นที่วัด หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา หรือกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรม

12) ในอนาคต ควรมีโครงการพัฒนาภูมิทัศน์ในรูปแบบใดและแนวทางใดที่เหมาะสม

ในการพัฒนาภูมิทัศน์วัดสุทธาโกชน

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า แนวทางใดที่เหมาะสมเกี่ยวกับโครงการพัฒนาภูมิทัศน์จะร่วมบูรณาการกับภาครัฐ ภาคเอกชน วัดและชุมชน โดยเน้นประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมแบบมอญและสถาปัตยกรรมแบบมอญ เพื่อเน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่น เช่น โครงการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์เรือโบราณและย้ายสถานที่ตั้งในปัจจุบันที่อยู่ด้านหลังออกมาให้มีการเข้าถึงได้สะดวกขึ้นแล้วจัดภูมิทัศน์ตกแต่งสถานที่ตั้งพิพิธภัณฑ์เรือโบราณให้ร่มเงาและส่งเสริมสภาพภูมิทัศน์ของพิพิธภัณฑ์โดยสภาวัฒนธรรมก็จะหาผู้สนับสนุนงบประมาณ โดยจะมีรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรเดิมที่มีอยู่หรือปรับปรุงจากเดิมเพื่อประหยัดงบประมาณในการใช้พัฒนาวัดสุทธาโกชนและมีความคิดในการก่อสร้างมณฑปเจ้าจอมมารดาคลินและมณฑปอดีตเจ้าอาวาส ซึ่งต้องการสร้างให้เป็นที่พักกระบุงษาและให้เป็นสถานที่สำคัญของวัดและต้องการให้พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นมีข้อมูล หรือสิ่งจัดแสดงให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากกว่านี้ เช่นของใช้พื้นบ้าน เรื่องราวประเพณีวัฒนธรรมและเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และสร้างตลาดน้ำริมคลองและจัดสถานที่พักให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตในแบบมอญและต้องการป้ายข้อมูลเพื่อบอกประวัติความเป็นมาของสถานที่ หรือสิ่งปลูกสร้างในภายในวัดและป้ายบอกตำแหน่งทิศทางภายในวัดและต้องการจัดระเบียบผังบริเวณวัดให้เป็นสัดส่วนและจัดพื้นที่ทำลานจอดรถสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยว

13) ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการพัฒนาภูมิทัศน์ในอนาคต

กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่า ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการพัฒนาภูมิทัศน์ในอนาคต ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และเข้าใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมชาวมอญและได้การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขตลาดกระบังและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญในระดับประเทศ ซึ่งวัดมีบรรยากาศและทัศนียภาพที่ดีสามารถเป็นที่พักผ่อนหลังจากทำบุญ หรือเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัดและต้องการให้วัดสุทธาโกชนเป็นแหล่งที่ศึกษาเรียนรู้ด้านประเพณีวัฒนธรรม ในอนาคตต้องการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมากขึ้นในด้านงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาวัดสุทธาโกชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นได้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาภูมิทัศน์วัดเป็นแหล่งท่องเที่ยว

5.5 สรุปผลการวิเคราะห์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผลจากกลุ่มผู้อยู่อาศัย กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม และกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน ซึ่งสรุปผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 5.49 – 5.51

ตารางที่ 5.49 แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลจากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย

ลักษณะประชากร	ผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบบคลองมอญ
เพศ	1) หญิง (58.7%) 2) ชาย (41.3%)
อายุ	1) อายุเฉลี่ย 41 ปี
ระยะเวลาอยู่อาศัยพื้นที่	1) ระยะเวลาอยู่อาศัยพื้นที่เฉลี่ย 41 ปี
ระดับการศึกษา	1) มัธยมศึกษา หรือ เทียบเท่า (37.4 %) 2) ประถมศึกษา (34.6 %)
อาชีพ	1) เกษตรกร (23.3 %) 2) แม่บ้าน/ว่างงาน (22.7 %)
รายได้ต่อเดือน	1) 5,001-15,000 บาท (74.7 %) 2) ต่ำกว่า 5,000 บาท (18.3 %)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ร้อยละ 58.7 ส่วนด้านอายุเฉลี่ย 41 ปี โดยมีระยะเวลาอยู่อาศัยพื้นที่เฉลี่ย 41 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 34.6 ด้านอาชีพพบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตร ร้อยละ 23.3 ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001 -15,000 บาท ร้อยละ 74.7

ตารางที่ 5.50 แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันกับอนาคตจากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย

ความคิดเห็นในปัจจุบัน		ความต้องการในอนาคต	
• ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว			
1) ให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด (28.0%)		1) ร่วมในการแสดงความคิดเห็น (31.0%)	
2) ร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการเพียงเท่านั้น (27.0%)		2) ร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน (26.3%)	
3) ร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน (19.7%)		3) ร่วมดำเนินการเองทุกขั้นตอน (21.0%)	
• ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว			
1) ขั้นตอนการปฏิบัติ (53.7%)		1) ขั้นตอนการตัดสินใจ (43.0%)	
2) ขั้นตอนการตัดสินใจ (25.0%)		2) ขั้นตอนการประเมินผล (27.0%)	
3) ขั้นตอนการรับผลประโยชน์ (12.0%)		3) ขั้นตอนการค้นหาปัญหา (20.7%)	
• ช่องทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว			
1) การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ (37.7%)		1) การเข้าร่วมประชุม (77.3%)	
2) การตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ (30.0 %)		2) การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ (15.4%)	
3) รับฟังจากสื่อ (19.7%)		3) รับฟังจากสื่อ (4.3%)	

จากตารางแสดงการเปรียบเทียบพบว่า ด้านระดับการมีส่วนร่วมในปัจจุบันมากที่สุด คือ ให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมา คือ ร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการเพียงเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 27.0 และร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ส่วนความต้องการระดับการมีส่วนร่วมในอนาคตพบว่า มีความต้องการมีระดับการมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยต้องการมากที่สุด คือ ร่วมในการแสดงความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมา คือ ร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน คิดเป็นร้อยละ 26.3 และร่วมดำเนินการเองทุกขั้นตอน คิดเป็นร้อยละ 21.0

ด้านขั้นตอนการมีส่วนร่วมในปัจจุบันมากที่สุด คือ ขั้นตอนการปฏิบัติมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมา คือ ขั้นตอนการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 25.0 และอยู่ในขั้นตอนการรับผลประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 12.0 ส่วนความต้องการร่วมในอนาคตมากที่สุด คือ ขั้นตอนการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมา คือ ขั้นตอนการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 27.0 และมีความต้องการอยู่ในขั้นตอนการค้นหาปัญหา คิดเป็นร้อยละ 20.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านช่องทางการมีส่วนร่วมในปัจจุบันมากที่สุด คือ การสัมมนาเชิงปฏิบัติ คิดเป็น ร้อยละ 37.7 รองลงมา คือ การตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 30.0 และการรับฟังจากสื่อ คิดเป็นร้อยละ 19.7 ส่วนความต้องการช่องทางการมีส่วนร่วมในอนาคตมากที่สุด คือ การเข้าร่วมประชุม คิดเป็นร้อยละ 77.3 รองลงมา คือ การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 15.4 และมีความต้องการรับฟังจากสื่อ คิดเป็นร้อยละ 4.3

ตารางที่ 5.51 แสดงสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว	
1) งบประมาณ	(34.3%)
2) ขาดการรับรู้ข่าวสาร	(20.3%)
3) ขาดการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ	(19.0%)

ด้านอุปสรรคในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด คือ งบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมา คือ ขาดการรับรู้ข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 20.3 และขาดการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 19.0

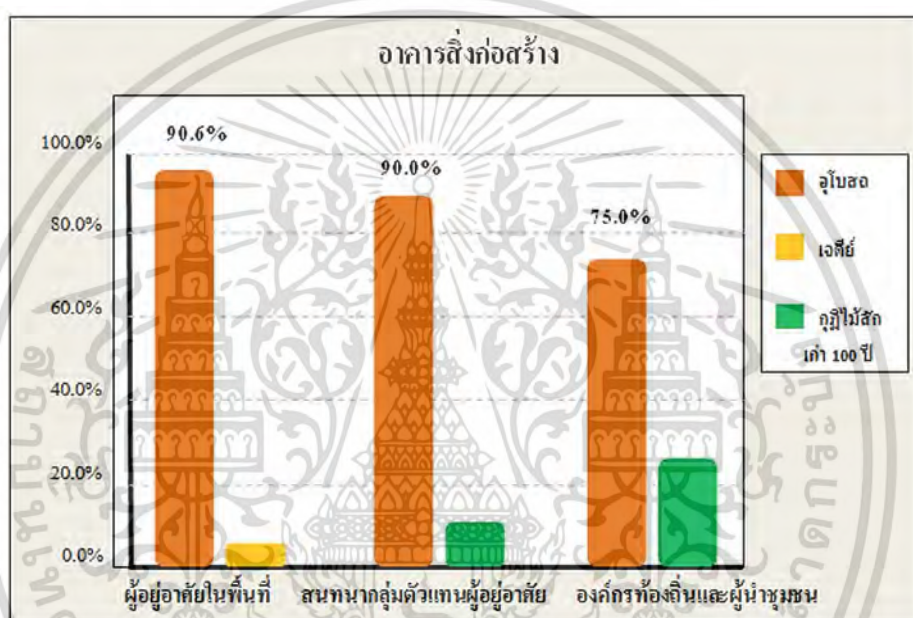
ตารางที่ 5.52 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความมีเอกลักษณ์ของข้อมูลสอบถามกลุ่ม ผู้อยู่อาศัย กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง	ความคิดเห็นต่อความมีเอกลักษณ์			
	อาคารสิ่งก่อสร้าง	ภูมิสัญลักษณ์	ประเพณี	สถานที่ท่องเที่ยว
ผู้ อยู่ อ า ศั ย ในพื้นที่	1) อุโบสถ (96.0%)	1) เสาหงส์ (63.3%)	1) ตักบาตรพระร้อย ทางเรือ (63.7%)	1) พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่น เขตลาดกระบัง (66.7%)
	2) เจดีย์ (4.0%)	2) อุโบสถ (24.7%)	2) ประเพณีรดน้ำ สงกรานต์ (31.3%)	2) สวนปลาธรรมชาติ คลองลำปลาทิว (30.0%)
		3) อนุสาวรีย์ เจ้าจอม (12.0%)	3) ประเพณีแข่งเรือ พายพื้นบ้าน (3.0%)	3) พิพิธภัณฑที่เรือโบราณ (3.3%)
ส น ท น า ก ลุ่ม ตัวแทนผู้อยู่อาศัย	1) อุโบสถ (90.0%)	1) เสาหงส์ (60.0%)	1) ตักบาตรพระร้อย ทางเรือ (70.0%)	1) พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่น เขตลาดกระบัง (50.0%)
	2) ภูมิไม้สักเก่า 100ปี (10.0%)	2) อุโบสถ (40.0%)	2) ประเพณีรดน้ำ สงกรานต์ (30.0%)	2) สวนปลาธรรมชาติ คลองลำปลาทิว (50.0%)
อง ค์ ก ร ท้องถิ่น และผู้นำชุมชน	1) อุโบสถ (75.0%)	1) เสาหงส์ (100.0%)	1) ตักบาตรพระร้อย ทางเรือ (75.0%)	1) พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่น เขตลาดกระบัง (100.0%)
	2) ภูมิไม้สักเก่า 100ปี (25.0%)		2) ประเพณีรดน้ำ สงกรานต์ (25.0%)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

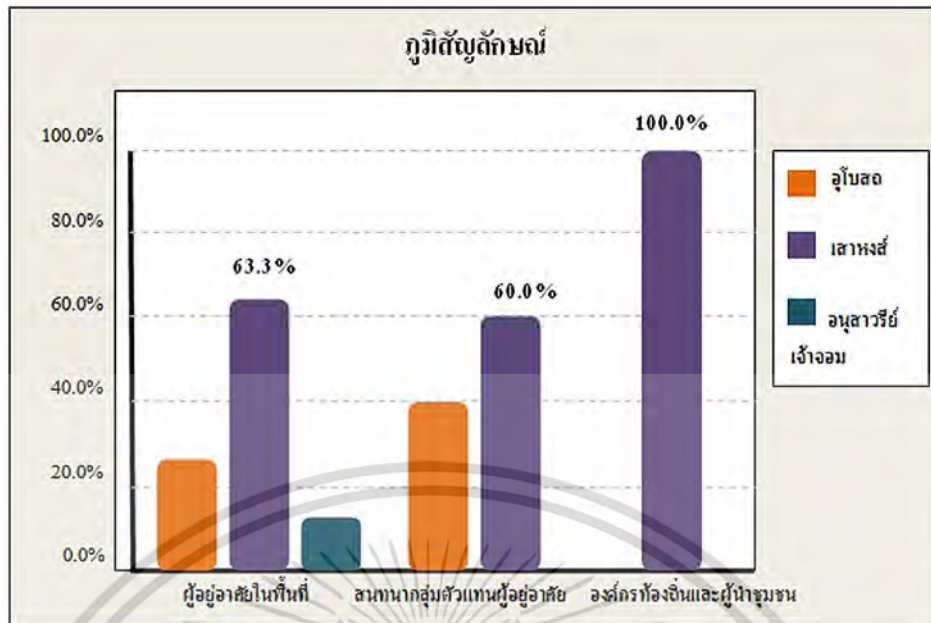
จากตารางแสดงการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของข้อมูลสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย การสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน พบว่า เอกลักษณะของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในด้านอาคารสิ่งก่อสร้างมากที่สุด คือ อุโบสถ ด้านภูมิสัญลักษณ์มากที่สุด คือ เสาหงส์ ด้านประเพณีมากที่สุด คือ ตักบาตรพระร้อย ทางเรือและด้านสถานที่แหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด คือ พิพิธภัณฑท์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง

โดยสามารถอธิบายการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นต่อความมีเอกลักษณ์เพิ่มเติมเป็น แผนภูมิประกอบ ตามแผนภูมิที่ 5.1 – 5.4 ดังต่อไปนี้

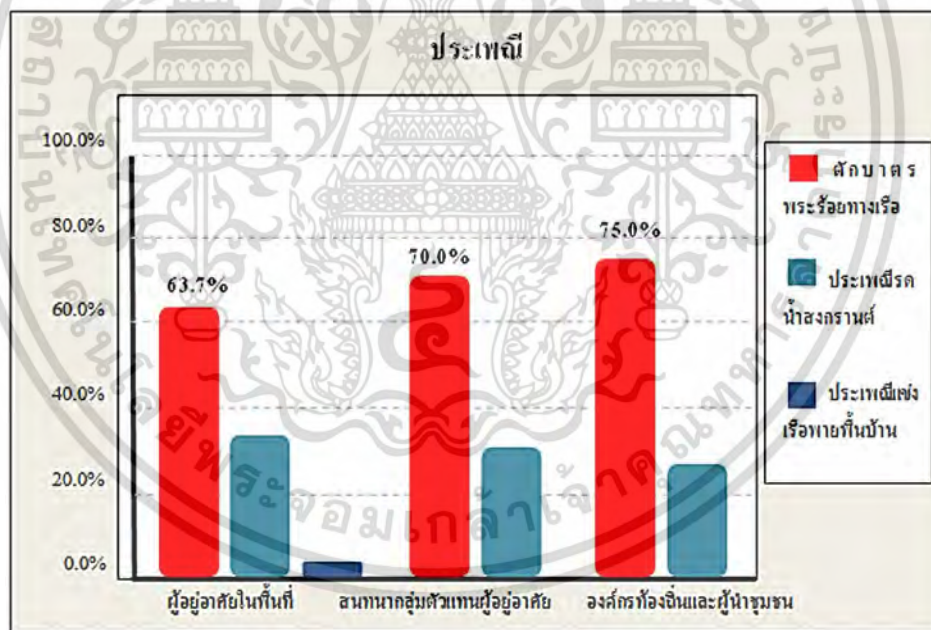

แผนภูมิที่ 5.1 แสดงการเปรียบเทียบความมีเอกลักษณ์ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

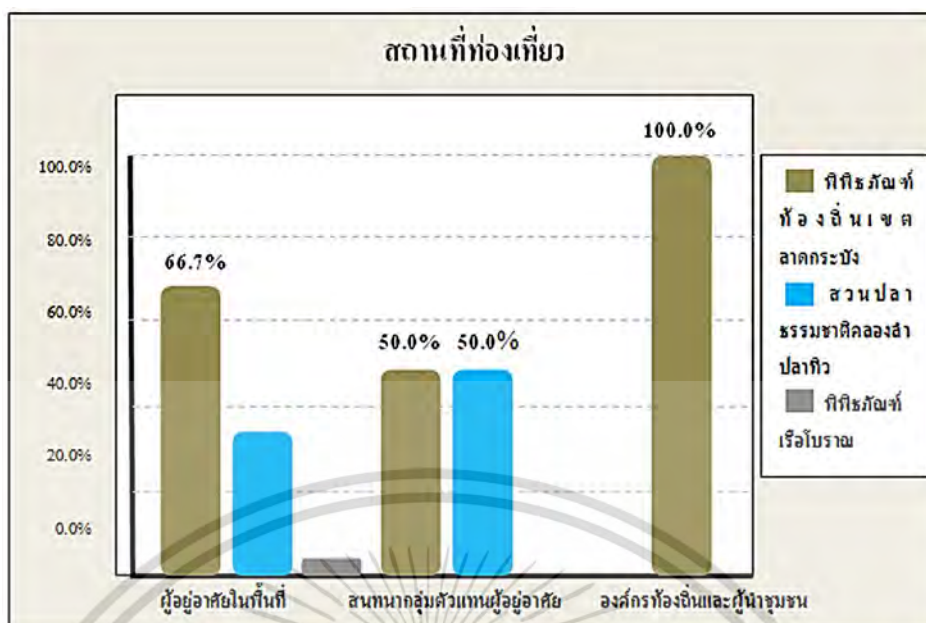

แผนภูมิที่ 5.2 แสดงการเปรียบเทียบความมีเอกลักษณ์ด้านภูมิสัญลักษณ์

แผนภูมิที่ 5.3 แสดงการเปรียบเทียบความมีเอกลักษณ์ด้านประเพณี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

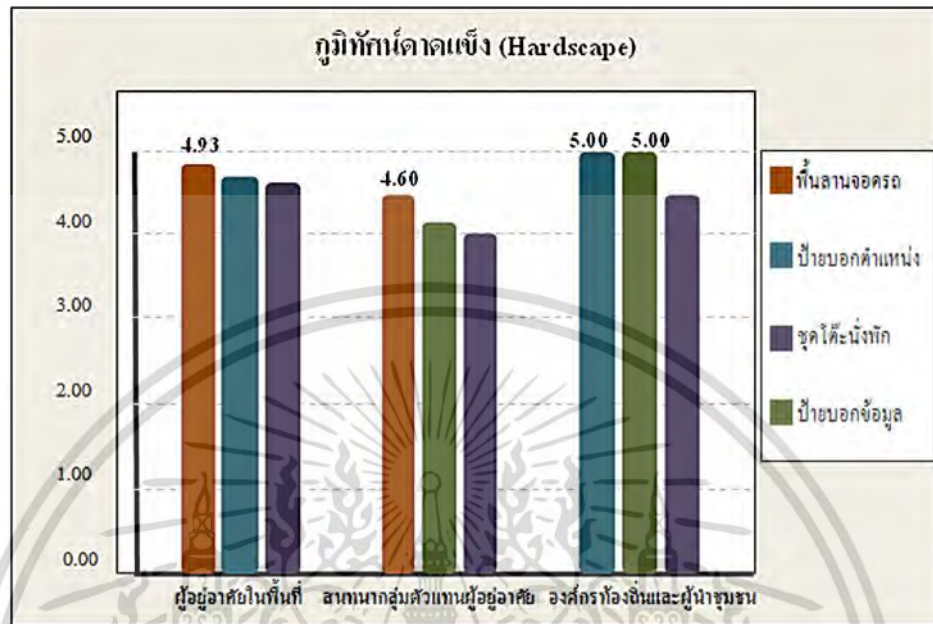
แผนภูมิที่ 5.4 แสดงการเปรียบเทียบความมีเอกลักษณ์ด้านสถานที่ท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.53 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ของข้อมูลสอบถามกลุ่มผู้ใช้อาศัย กลุ่มตัวแทนผู้ใช้อาศัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน

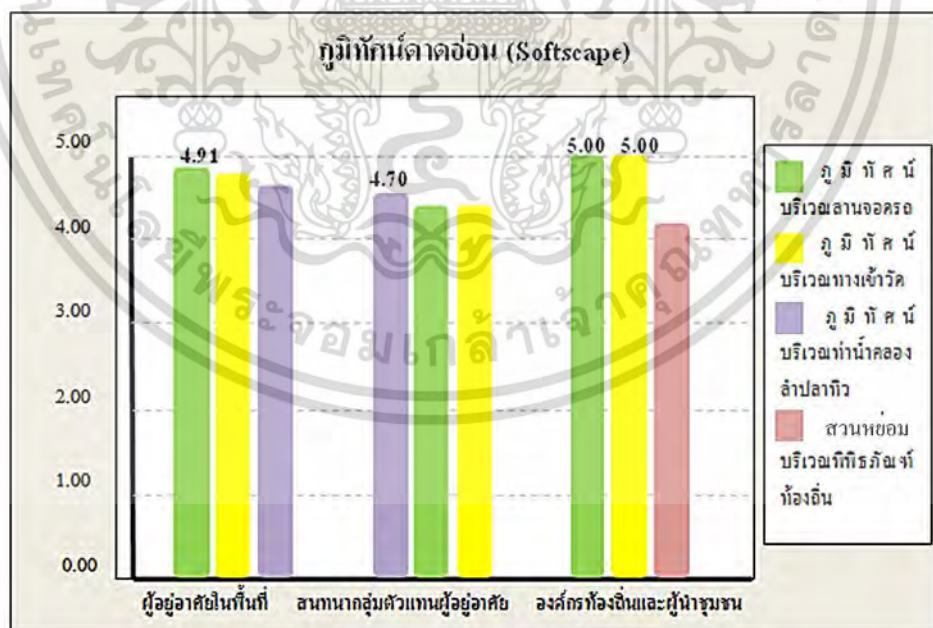
กลุ่มตัวอย่าง	ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์	
	ค่าเฉลี่ย ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)	ค่าเฉลี่ย ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)
ผู้ใช้อาศัยในพื้นที่	1) พื้นลานจอดรถ (4.93)	1) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ (4.91)
	2) ป้ายบอกตำแหน่ง (4.83)	2) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด (4.87)
	3) ชุดโต๊ะนั่งพัก (4.81)	3) ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว (4.76)
สนทนากลุ่มตัวแทนผู้ใช้อาศัย	1) พื้นลานจอดรถ (4.60)	1) ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว (4.70)
	2) ป้ายบอกข้อมูล (4.30)	2) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ (4.60)
	3) ชุดโต๊ะนั่งพัก (4.10)	3) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด (4.60)
องค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน	1) ป้ายบอกตำแหน่ง (5.00)	1) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ (5.00)
	2) ป้ายบอกข้อมูล (5.00)	2) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด (5.00)
	3) ชุดโต๊ะนั่งพัก (4.50)	3) สวนย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น (4.25)

จากตารางแสดงการเปรียบเทียบพบว่า ด้านความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็งมากที่สุด คือ พื้นลานจอดรถ ส่วนความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน มากที่สุด คือ ภูมิทัศน์บริเวณเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลานจอดรถ โดยสามารถอธิบายเพิ่มเติมเป็นแผนภูมิประกอบตามแผนภูมิที่ 5.5 – 5.6 และรูปผังวัดแสดงตำแหน่งความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ตามรูปที่ 5.2 – 5.3 ดังต่อไปนี้

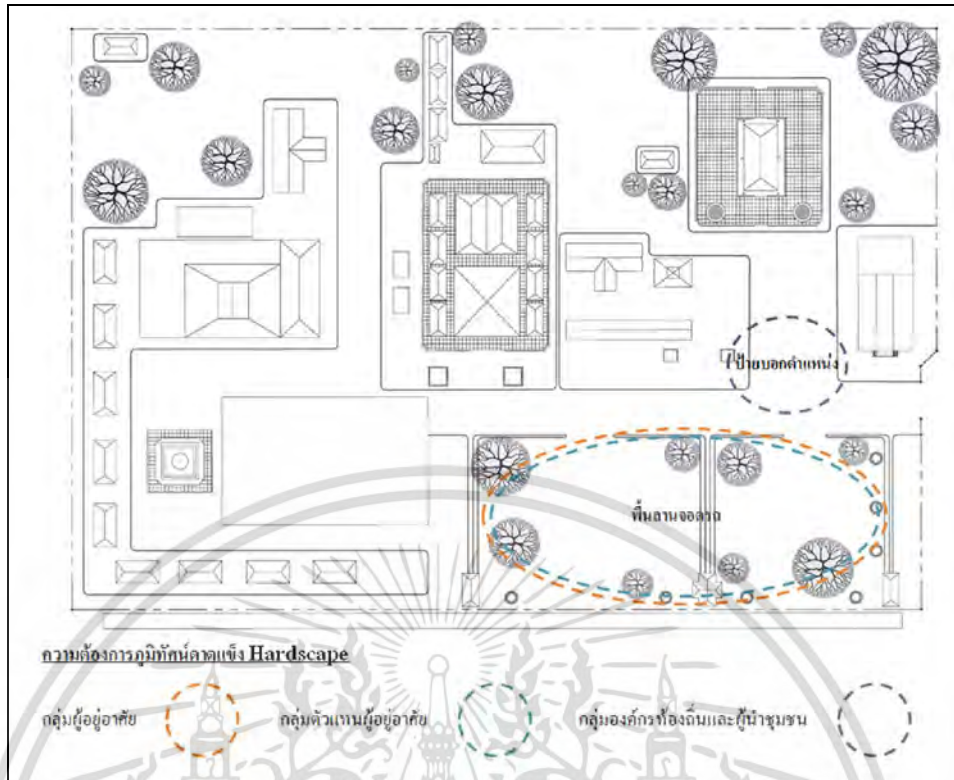

แผนภูมิที่ 5.5 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape)

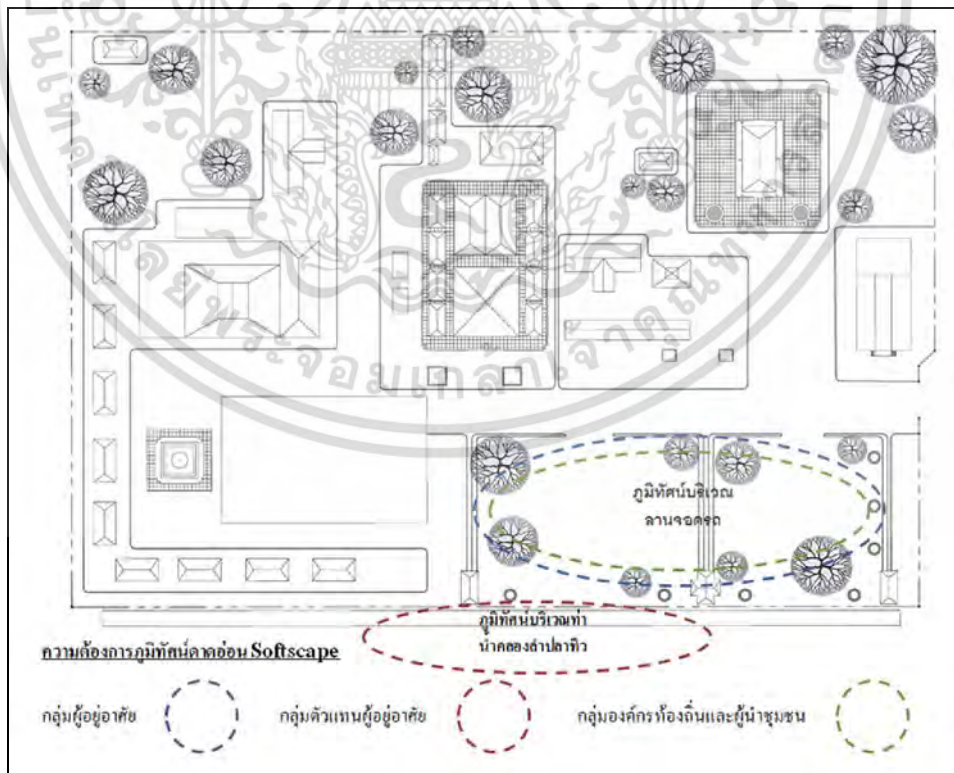

แผนภูมิที่ 5.6 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.2 แสดงตำแหน่งความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์กลางแจ้ง (Hardscape)

รูปที่ 5.3 แสดงตำแหน่งความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์กลางแจ้ง (Softscape)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.54 แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ (t-test) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้านเพศ กับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์	t-test	
	เพศ	
ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)	1) ศาลาทรงไทยประดับกระจก	(t = -2.293, p < .05)
	2) ศาลาทรงไทย 4 หน้า	(t = -2.200, p < .05)
	3) ศาลาทรงไทยไม้	(t = -2.059, p < .05)
ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)	1) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	(t = -1.981, p < .05)
	2) ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเณร)	(t = -2.296, p < .05)
	3) สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ	(t = -2.552, p < .05)
	4) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ	(t = -2.012, p < .05)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ของตัวแปรด้านเพศที่มีความแตกต่าง คือ 1) ศาลาทรงไทยประดับกระจก 2) ศาลาทรงไทย 4 หน้า 3) ศาลาทรงไทยไม้และความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ของตัวแปรด้านเพศที่มีความแตกต่าง คือ 1) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ 2) ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเณร) 3) สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ 4) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ

ตารางที่ 5.55 แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ (Correlation) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)	Correlation	
	อายุ	ระยะเวลาที่อยู่อาศัย
1) ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	(r = -.045, p > .05)	(r = -.038, p > .05)
2) ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	(r = -.041, p > .05)	(r = -.041, p > .05)
3) ทางเดินเท้าในสวนหย่อม	(r = -.068, p > .05)	(r = -.065, p > .05)
4) ศาลาทรงไทยประดับกระจก	(r = .085, p > .05)	(r = .078, p > .05)
5) ศาลาทรงไทย 4 หน้า	(r = .084, p > .05)	(r = .077, p > .05)
6) ศาลาทรงไทยไม้	(r = .097, p > .05)	(r = .090, p > .05)
7) พื้นลานจอดรถ	(r = -.033, p > .05)	(r = -.035, p > .05)
8) ชุดโต๊ะนั่งพัก	(r = -.020, p > .05)	(r = -.023, p > .05)
9) ม้านั่งพัก	(r = -.006, p > .05)	(r = -.009, p > .05)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.55 (ต่อ)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ ภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape)	Correlation	
	อายุ	ระยะเวลาที่อยู่อาศัย
10) ถึงขยะ	(r = .011, p > .05)	(r = .015, p > .05)
11) ป้ายบอกตำแหน่ง	(r = -.023, p > .05)	(r = -.026, p > .05)
12) ป้ายบอกข้อมูล	(r = -.011, p > .05)	(r = -.014, p > .05)
13) ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	(r = .030, p > .05)	(r = .029, p > .05)
14) ห้องสุขา	(r = -.013, p > .05)	(r = -.011, p > .05)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ไม่มีความสัมพันธ์กันโดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับค่า $r = .00$ โดยค่า Sig. ($p > .05$) ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 5.56 แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ (Correlation) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)	Correlation	
	อายุ	ระยะเวลาที่อยู่อาศัย
1) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	(r = -.010, p > .05)	(r = -.012, p > .05)
2) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ	(r = .033, p > .05)	(r = .030, p > .05)
3) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	(r = -.024, p > .05)	(r = -.028, p > .05)
4) ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเอน)	(r = .090, p > .05)	(r = .088, p > .05)
5) สวนหย่อมบริเวณห้องน้ำ	(r = .041, p > .05)	(r = .042, p > .05)
6) สวนหย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	(r = .079, p > .05)	(r = .073, p > .05)
7) สวนหย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	(r = .018, p > .05)	(r = .011, p > .05)
8) ภูมิทัศน์บริเวณทำน้ำคลองลำปลาทิว	(r = -.052, p > .05)	(r = -.044, p > .05)
9) ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา	(r = .083, p > .05)	(r = .077, p > .05)
10) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาทำน้ำ	(r = .043, p > .05)	(r = .035, p > .05)
11) ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	(r = .034, p > .05)	(r = .029, p > .05)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ไม่มีความสัมพันธ์กันโดยค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ญาติเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับค่า $r = .00$ โดยค่าSig. ($p > .05$) ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับภูมิทัศน์อาคาร (Softscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 5.57 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมต่อเกณฑ์ประเมินระดับคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างวัดสุทธาโกชน

อาคารสิ่งก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย เกณฑ์ประเมินระดับคุณค่าความสำคัญ
1) อุโบสถ	ด้านการใช้งาน (4.25)
2) เจดีย์	ด้านการใช้งาน (3.75)
3) ศาลาการเปรียญ	ด้านจิตใจ (4.25)
4) ศาลาประดับมุกกระจก	ด้านจิตใจ (3.25)
5) ศาลาสีทิส	ด้านจิตใจ (3.50)
6) ศาลาไม้	ด้านจิตใจ (4.50)
7) ชุ่มประศู	ด้านจิตใจ (3.25)
8) ภูมิไม้สัก 100ปี	ด้านการใช้งาน (4.75)
9) หอระฆัง	ด้านจิตใจ (3.75)
10) หอกลองเพล	ด้านจิตใจ (4.00)
11) พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง	ด้านจิตใจ (4.00)
12) หอปริยัติศึกษา (หอเนร)	ด้านจิตใจ (3.00)
13) อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดา	ด้านจิตใจ (4.50)
14) วิหารทำบุญสังฆทาน	ด้านจิตใจ (4.50)
15) พระแม่ธรณีบีบมวยผม	ด้านจิตใจ (4.00)
16) พระสีวลี	ด้านจิตใจ (4.50)
17) เสาหงส์	ด้านจิตใจ (4.25)
18) เมรุ	ด้านจิตใจ (3.25)

จากตารางแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมต่อเกณฑ์ประเมินระดับคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างวัดสุทธาโกชนพบว่า ระดับคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างที่มากที่สุด คือ ระดับคุณค่าด้านจิตใจ เพราะอาคารสิ่งก่อสร้างส่วนใหญ่ที่มีความสำคัญต่อจิตใจของชาวชุมชนมอญรองลงมา คือ ระดับคุณค่าด้านความเก่าแก่และระดับคุณค่าด้านการใช้งานเท่ากัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.58 แสดงภาพรวมของเกณฑ์ประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้าง
วัดสุทธาโกชน์ของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรม

อาคารสิ่งก่อสร้าง	ค่าเฉลี่ย ภาพรวมของเกณฑ์ระดับคุณค่าความสำคัญ	อันดับ
1) อุโบสถ	3.75	3
2) เจดีย์	2.94	6
3) ศาลาการเปรียญ	2.41	13
4) ศาลาประดับมุกกระจก	2.41	14
5) ศาลาสีทิส	2.34	15
6) ศาลาไม้	3.81	2
7) ชุ่มประตู่	2.66	8
8) กุฏิไม้สัก 100 ปี	4.03	1
9) หอระฆัง	2.59	9
10) หอกลองเพล	2.34	16
11) พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเขตลาดกระบัง	2.44	12
12) หอปริยัติศึกษา (หอเนรม)	2.16	18
13) อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดา	3.19	4
14) วิหารทำบุญสังฆทาน	2.59	10
15) พระแม่ธรณีบีบมวยผม	2.84	7
16) พระสีวลี	2.50	11
17) เสาหงส์	3.19	5
18) เเมรุ	2.22	17

จากตารางแสดงภาพรวมของเกณฑ์ประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้าง
วัดสุทธาโกชน์ โดยพิจารณาภาพรวมของเกณฑ์ประเมินมากที่สุด คือ กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี รองลงมา
คือ ศาลาไม้และอุโบสถ ตามลำดับ

ตารางที่ 5.59 สรุปข้อมูลแผนนโยบายและการดำเนินการพัฒนา

1) แผนนโยบายในอดีต	รายละเอียด
แผนนโยบายในอดีต รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการ	1) ไม่มีนโยบายในการวางแผนดำเนินการพัฒนาวัดสุทธาโกชน์
ในอดีตมีนโยบายในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์	1) ขาดแผนดำเนินการที่เป็นลายลักษณ์อักษร 2) ส่งเสริมให้วัดสุทธาโกชน์พัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 3) ประชาสัมพันธ์วัด 4) ร่วมระดมเงินทุนและแรงงานของชาวบ้าน
ในอดีตที่ผ่านมา มีบทบาทอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัดสุทธาโกชน์	1) มีบทบาทในการประชุมร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนเพื่อวางแผนจัดการพัฒนา 2) มีบทบาทในการสนับสนุนการรักษาความสะอาด งบประมาณและแรงงาน
ผลการดำเนินการพัฒนาภูมิทัศน์ในอดีตเป็นอย่างไร ได้ผลดีแค่ไหน มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง	1) ขาดแผนการพัฒนาที่จริงจัง เนื่องจากขาดการสนับสนุนขององค์กรต่าง ๆ 2) ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในการวางแผนดำเนินการ 3) ปัญหาในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ คือ งบประมาณที่ทางวัดจะนำมาจัดสรรในการพัฒนาวัดในด้านต่าง ๆ
2) แผนนโยบายในปัจจุบัน	รายละเอียด
แผนนโยบายในปัจจุบัน รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการ	1) ปัจจุบันยังไม่มีแผนดำเนินการ โดยสภาวัฒนธรรมประสานงานร่วมกับวัด ชุมชน และสำนักงานเขต 2) รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการตามผู้นำชุมชน กำหนด 3) ใช้วิธีการประชุมแผนเป็นวาระที่มีเหตุต้องปรับปรุงพัฒนาวัด จะไม่มีแผนดำเนินการประจำปี
การพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ในปัจจุบัน ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์	1) สนับสนุนการจัดภูมิทัศน์ ให้มีทัศนียภาพที่ส่งเสริมอาคารสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมของวัดให้ดูสวยงาม รองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยว 2) สภาวัฒนธรรมในปัจจุบันมีแผนการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม 3) แต่ไม่มีนโยบายที่เป็นแบบแผนที่เป็นลายลักษณ์อักษร
ปัจจุบันมีโครงการ หรือรูปแบบการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์อย่างไร	1) องค์กรท้องถิ่นมีความร่วมมือกับชุมชนและวัด โดยเฉพาะด้านภูมิทัศน์ แต่ขาดงบประมาณสนับสนุน 2) มีแผนดำเนินการให้วัดสุทธาโกชน์เป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมเขตลาดกระบัง 3) ต้องการสภาพภูมิทัศน์มากกว่าสิ่งก่อสร้าง 4) ต้องการเพิ่มป้ายบอกทางเข้าสู่ที่ตั้งวัด 5) ต้องการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์เพื่อรองรับการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.59 (ต่อ)

2) แผนนโยบายในปัจจุบัน	รายละเอียด
จากโครงการ รูปแบบ แนวทาง และทิศทาง การพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบัน มีความเหมาะสม หรือไม่ และ แนวโน้ม ผลการดำเนินการเป็นอย่างไร	1) มีความเหมาะสม ด้านทรัพยากรที่มีจำกัด ในการดูแลพื้นที่ตามความเหมาะสม และงบประมาณที่ได้รับ 2) ไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากยังขาดการวางแผนการดำเนินการนโยบายประจำปี เพื่อสามารถประเมินการจัดสรรงบประมาณ
จากโครงการ รูปแบบ แนวทาง และทิศทาง การพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบัน ที่ปฏิบัติอยู่ ยังมีข้อจำกัดและ ปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างไร	1) รูปแบบแนวทาง และทิศทางในปัจจุบันยังขาดการดำเนินการทำแผนการพัฒนาที่จริงจัง 2) ไม่มีงบประมาณในการสนับสนุน 3) ขาดการประสานงาน 4) ขาดบุคคลากรดูแลเรื่องการจัดการภูมิทัศน์
3) แผนนโยบายในอนาคต	รายละเอียด
แผนนโยบายในอนาคต รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการ	1) ขาดการวางแผนที่เป็นแบบแผน 2) ต้องการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกัน ในการทำแผนพัฒนาวัดสุทธาโกชน์
การพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ ในอนาคต ภายในพื้นที่ วัดสุทธาโกชน์	1) สนับสนุนการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และส่งเสริมการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับ เขตลาดกระบัง 2) สนับสนุนด้านงบประมาณ และด้านแรงงาน
ในอนาคตมีโครงการพัฒนา ภูมิทัศน์ในรูปแบบใด และ แนวทางใดที่เหมาะสมในการ พัฒนา ภูมิทัศน์ วัดสุทธาโกชน์	1) โครงการส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมแบบมอญ 2) โครงการปรับปรุงพิพิธภัณฑวัตถุและย้ายสถานที่ตั้งในปัจจุบันที่อยู่ด้านหลัง ออกมา ให้มีการเข้าถึงได้สะดวกขึ้น 3) ทำตลาดเดินในชุมชนและที่พักแบบชาวมอญ 4) เพิ่มป้ายข้อมูล ป้ายบอกตำแหน่งและจัดระเบียบผังวัด 5) สร้างมณฑปเจ้าจอมมารดากลิ่น
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการพัฒนาภูมิทัศน์ในอนาคต มีมากน้อยแค่ไหน	1) ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และเข้าใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมชาวมอญ 2) เป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขตลาดกระบัง 3) ส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญในระดับประเทศ 4) มีบรรยากาศและทัศนียภาพที่ดีสามารถเป็นที่พักผ่อน 5) ส่งเสริมการเป็นแหล่งศึกษาด้านศาสนา และประเพณีวัฒนธรรมแบบมอญ 6) ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมากขึ้น 7) ได้สร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการศึกษาทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญ ในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน โดยมียัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพทางกายภาพและภูมิทัศน์วัฒนธรรมภายในวัดสุทธาโกชนในปัจจุบัน ศึกษาการมีส่วนร่วมในปัจจุบันและความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคตในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน ศึกษานโยบายในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวของวัดสุทธาโกชนและเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลในประเด็นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) แบบสอบถามจากผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญจำนวน 300 ตัวอย่าง ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะของประชากร ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและข้อมูลความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

2) การสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย จำนวน 10 ตัวอย่างในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและข้อมูลความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

3) แบบสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม จำนวน 4 ตัวอย่างในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเกณฑ์ประเมินคุณค่าอาคารสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรม

4) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มองค์กรท้องถิ่นจำนวน 2 ตัวอย่างและกลุ่มผู้นำชุมชนจำนวน 2 ตัวอย่างในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลแผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่วัดสุทธาโกชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและข้อมูลความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการเสนอผลงานวิจัยซึ่งประกอบด้วย อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และในส่วนข้อมูลที่มีตัวแปรอิสระ 2 ตัว จะอาศัยสถิติทดสอบที (t-test) และในส่วนข้อมูลที่ทำเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว จะอาศัยสถิติทดสอบแบบวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) โดยทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มาอธิบายข้อมูลตามระดับการวัดของตัวแปร ซึ่งการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดสุทธาโกชน์ จึงสรุปได้ดังนี้

6.1 ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย

6.1.1 ลักษณะประชากร

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ด้านอายุเฉลี่ย 41 ปี โดยมีระยะเวลาอยู่อาศัยพื้นที่เฉลี่ย 41 ปี ด้านการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา หรือ เทียบเท่า ด้านอาชีพพบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนด้านรายได้ต่อเดือนพบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001 -15,000 บาท

6.1.2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันกับอนาคตจากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย

1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน

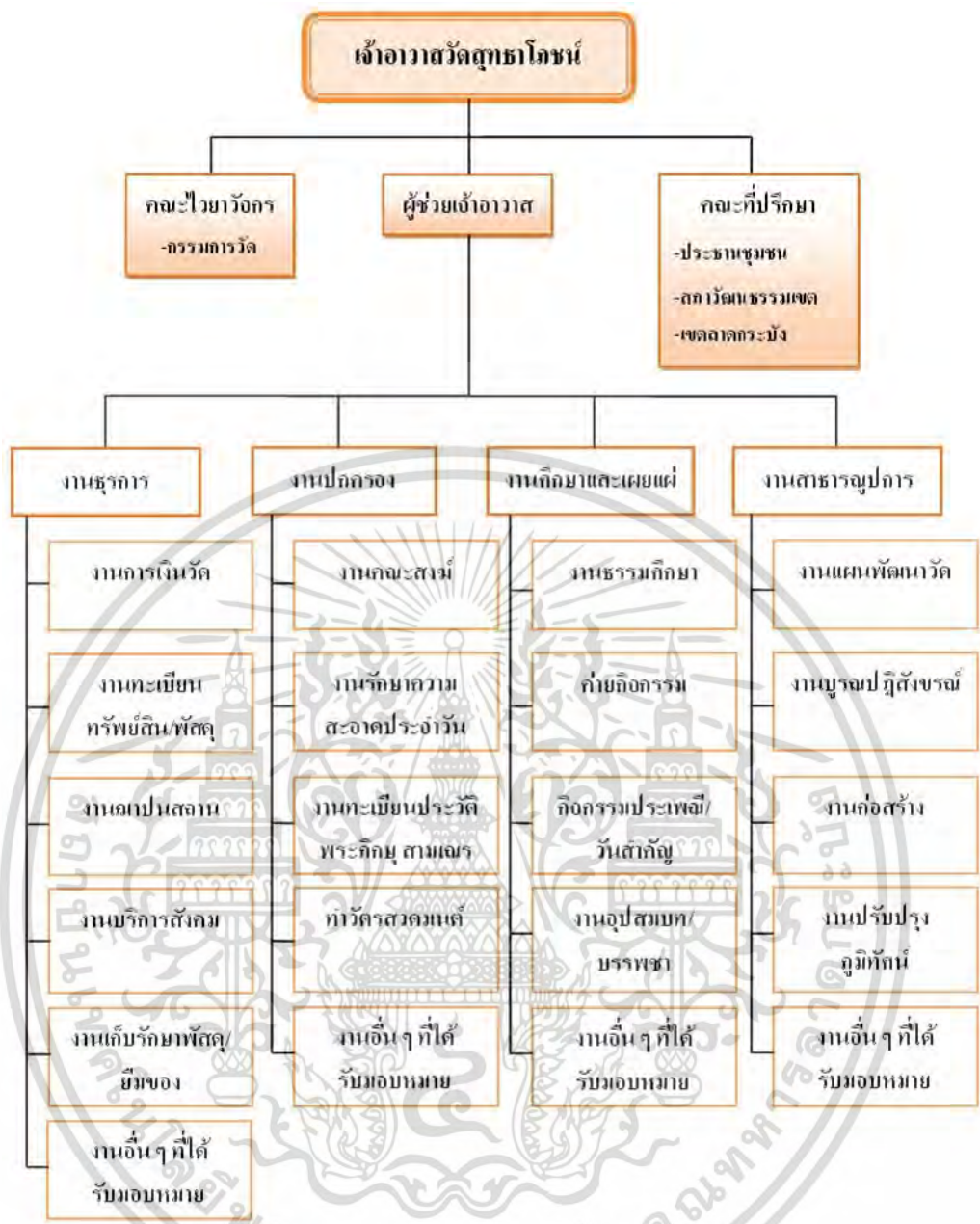
ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดมากที่สุด

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยอยู่ในขั้นตอนการปฏิบัติมากที่สุด

ช่องทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยอยู่ในช่องทางการเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติมากที่สุด

จากข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในปัจจุบันพบว่า ผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีส่วนร่วม โดยให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงานและเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ แต่ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการมีส่วนร่วมที่ต้องปะทะความคิดเห็นกับบุคคลอื่นในการตัดสินใจ ซึ่งอำนาจผูกขาดอยู่ที่ผู้มีอำนาจเท่านั้น โดยผู้อยู่อาศัยในชุมชนเป็นฝ่ายกระทำตามการตัดสินใจของบุคคลอื่นเท่านั้นแต่ยังไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ซึ่งสามารถแสดงผังโครงสร้างการบริหารงานวัด โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในการพัฒนาวัดสุทธาโกชน์ทุกด้านในปัจจุบันได้โดยสามารถอธิบายการมีส่วนร่วมเป็น โครงสร้างประกอบตามรูปที่ 6.1 ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

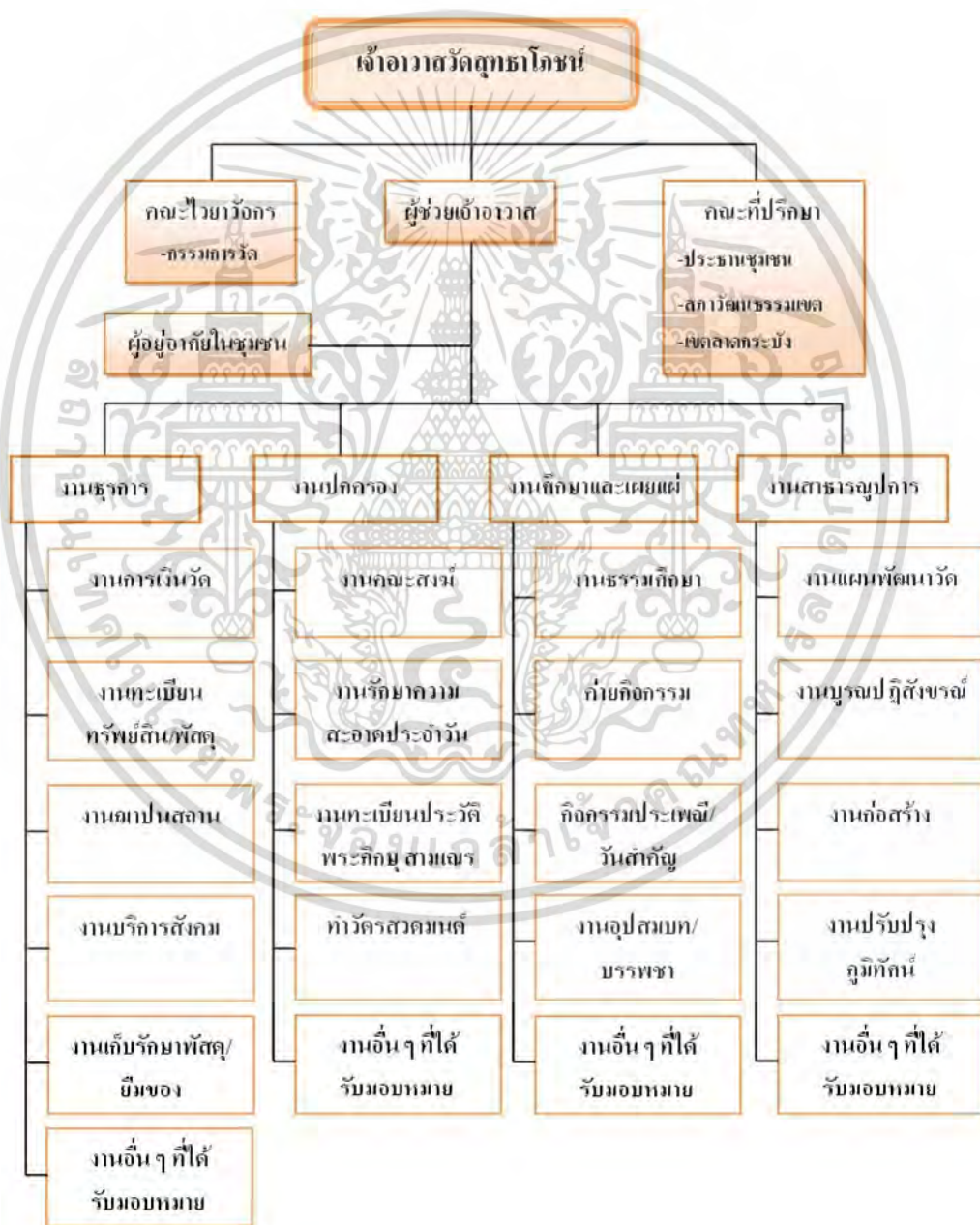
รูปที่ 6.1 แสดงผัง โครงสร้างการบริหารวัดสุทธาโกชน์ในปัจจุบัน

2) ความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต
 ความต้องการระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว
 ในอนาคตพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยต้องการมีระดับการมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยต้องการมากที่สุด คือ ร่วม
 ในการแสดงความคิดเห็น
 ความต้องการร่วมในขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่ง
 ท่องเที่ยวในอนาคตมากที่สุด คือ ขั้นตอนการตัดสินใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการช่องทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว
 ในอนาคตมากที่สุด คือ การเข้าร่วมประชุม

จากข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคตพบว่า ผู้อยู่อาศัยในชุมชน
 มีความต้องการมีส่วนร่วม โดยการแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมแก้ปัญหาของแผนงานและ
 ลำดับความสำคัญของความต้องการในการตัดสินใจโดยการเข้าร่วมประชุม แต่อำนาจในการตัดสินใจ
 อยู่ที่บุคคลอื่นที่มีอำนาจ ซึ่งสามารถแสดงความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคตของผู้อยู่อาศัยใน
 ชุมชน โดยสามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในโครงสร้างประกอบตามรูปที่ 6.2 ดังต่อไปนี้

รูปที่ 6.2 แสดงการมีส่วนร่วมของผู้อยู่อาศัยในผังโครงสร้างการบริหารวัดสุทธาโกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว

ประเด็นปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่ง
ท่องเที่ยว คือ งบประมาณ

6.1.3 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว จากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย

ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง คือ อุโบสถ ส่วนด้านภูมิสัญลักษณ์ คือ เสาหงส์ ด้านประเพณีที่มี
เอกลักษณ์มากที่สุด คือ ตักประเพณีบาตรพระร้อยทางเรือและด้านสถานที่ท่องเที่ยวใน
วัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด คือ พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง

6.1.4 ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน จากการสอบถามกลุ่มผู้อยู่อาศัย

ความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape)
พบว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุด คือ พื้นลานจอดรถ ส่วนความคิดเห็นของผู้อยู่อาศัยที่มีต่อ
ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) พบว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุด คือ
ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ

6.1.5 ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจากการสอบถามกลุ่ม ผู้อยู่อาศัย

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการปรับปรุงต่อภูมิทัศน์คาดแจ้ง
(Hardscape) และภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ซึ่งแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) สถิติวิเคราะห์การทดสอบความสัมพันธ์ (t-test)

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการปรับปรุงต่อภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape)
พบว่า เพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญกับปัจจัยความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง
(Hardscape) ซึ่งในรายช้อย่อยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อ
ดังนี้ 1) ศาลาทรงไทยประดับกระจก 2) ศาลาทรงไทย 4 หน้า และ 3) ศาลาทรงไทยไม้ โดยทั้ง 3 ข้อ
พบว่า เป็นเพศหญิงที่มีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) มากกว่าเพศชายเพราะ

กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอาจมีความต้องการปรับปรุงที่พักผ่อนบริการที่สะดวกในการใช้ที่อยู่ห่างจากมุมมองจากพื้นที่พักของพระสงฆ์

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการปรับปรุงต่อภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape) พบว่า เพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญกับปัจจัยความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ คาค่อน (Softscape) ซึ่งในรายชื่อย่อยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ 1) สวนข่อมบริเวณห้องน้ำ 2) ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเณร) 3) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำและ 4) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ โดยทั้ง 4 ข้อ พบว่าเป็นเพศหญิงที่มีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape) มากกว่าเพศชายเพราะกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอาจมีความรู้สึกถึงทัศนียภาพบริเวณห้องน้ำที่ต้องเข้าใช้บริการและมีความรู้สึกถึงทัศนียภาพบริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเณร) ที่ได้ไปดูแลบุตรหลานที่เข้าบวชเรียนและมีความรู้สึกถึงทัศนียภาพบริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำที่เข้าใช้นั่งพักผ่อนและมีความรู้สึกถึงทัศนียภาพบริเวณอุโบสถที่ต้องมาทำบุญไหว้พระ

2) สถิติวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ ตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาค้าง (Hardscape) และความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง 1 ค่าลบแสดงความสัมพันธ์ทางลบหรือทางตรงกันข้ามค่าบวกแสดงความสัมพันธ์ทางบวกหรือทางเดียวกัน โดยค่า $r = .50$ ถึง 1.00 หรือ $r = -.50$ ถึง -1.00 ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ส่วนค่า $r = .30$ ถึง $.49$ หรือ $r = -.30$ ถึง $-.49$ ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และส่วนค่า $r = .10$ ถึง $.29$ หรือ $r = -.10$ ถึง $-.29$ ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และค่า $r = .00$ ถือว่าข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กัน

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาค้าง (Hardscape) ซึ่งในรายชื่อจำนวน 14 ข้อ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระดับค่า $r = .00$ ดังนั้นตัวแปรด้านอายุกับภูมิทัศน์คาค้าง (Hardscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กัน

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาค้าง (Hardscape) ซึ่งในรายชื่อจำนวน 14 ข้อ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระดับค่า $r = .00$ ดังนั้นตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับภูมิทัศน์คาค้าง (Hardscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กัน

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape) ซึ่งในรายชื่อจำนวน 11 ข้อ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระดับค่า $r = .00$ ดังนั้นตัวแปรด้านอายุกับภูมิทัศน์คาถอ่อน (Softscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กัน

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาถอ่อน (Softscape) ซึ่งในรายชื่อจำนวน 11 ข้อไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระดับค่า $r = .00$ ดังนั้นตัวแปรด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับภูมิทัศน์คาถอ่อน (Softscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กัน

โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวพบว่า ความสัมพันธ์ (Correlation) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาถแข็ง (Hardscape) กับความต้องการภูมิทัศน์คาถอ่อน (Softscape) และตัวแปรด้านอายุกับด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 อาจเป็นเพราะชาวบ้านมีความคุ้นเคยกับวัดจนไม่รู้สึกรังเกียจใจในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์ของวัดทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านอายุกับด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยจึงไม่มีความสัมพันธ์กัน

6.2 ข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนากลุ่มสำหรับตัวแทนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่

6.2.1 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวจากการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย

ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวด้านอาคารสิ่งก่อสร้างมากที่สุด คือ อุโบสถ ด้านภูมิสัญลักษณ์ มากที่สุด คือ เสาหงส์ โดยด้านประเพณีที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด คือ ตักบาตรพระร้อยทางเรือและสถานที่ท่องเที่ยวในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์คือ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบังและสวนปลาธรรมชาติคลองลำปลาทิว

6.2.2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาถแข็งและภูมิทัศน์คาถอ่อนจากการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย

ความคิดเห็นของการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาถแข็ง (Hardscape) ในด้านมีความต้องการมากที่สุด คือ พื้นลานจอดรถ

ความคิดเห็นของการสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาถอ่อน (Softscape) ในด้านมีความต้องการมากที่สุด คือ ภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำคลองลำปลาทิว

6.3 ข้อมูลที่ได้รับจากการสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม

6.3.1 ข้อมูลเกณฑ์ประเมินคุณค่าอาคารสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรม

ความคิดเห็นจากการเก็บแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมจากอาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 4 ตัวอย่าง โดยประเมินคุณค่าอาคารสิ่งก่อสร้างภายในวัดสุทธาโกชน์ ดังนี้

1) อุโบสถมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งานและคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด

2) เจดีย์มีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งานมากที่สุด

3) ศาลาการเปรียญมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด

4) ศาลาประดับมุกกระจกมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจ มากที่สุด

5) ศาลาสีทิมมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

6) ศาลาไม้มีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

7) ชุ่มประตุมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

8) กุฏิไม้สักทองมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านการใช้งานมากที่สุด

9) หอระฆังมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

10) หอกลองเพลมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

11) อาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบังมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

12) หอปริยัติธรรมมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

13) อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดาภินันท์มีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

14) วิหารทำบุญทำสังฆทานมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

15) พระแม่ธรณีบีบมวยผมมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

16) พระสีวลีมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

17) เสาหงส์มีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

18) เมรุมีระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านจิตใจมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน

6.4.1 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน

ข้อมูลความคิดเห็นของการสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชนต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ด้านอาคารสิ่งก่อสร้างที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด คือ อุโบสถ ด้านภูมิสัญลักษณ์ที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด คือ เสาหงส์ โดยประเพณีที่มีเอกลักษณ์ มากสุด คือ ตักบาตรพระร้อยทางเรือและสถานที่ท่องเที่ยวในวัดสุทธาโกชน์ที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด คือ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง

6.4.2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อนจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน

ความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) มีความต้องการความต้องการปรับปรุงมากที่สุด คือ ป้ายบอกตำแหน่งและป้ายบอกข้อมูล

ความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) มีความต้องการความปรับปรุงมากที่สุด คือ ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัดและภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ

6.4.3 ข้อมูลความคิดเห็นต่อแผนนโยบายและการดำเนินการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน

1) แผนนโยบายในอดีต รูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการพบว่า ไม่มีนโยบายในการวางแผนดำเนินการพัฒนาวัดสุทธาโกชน์

2) ในอดีตมีนโยบายในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์พบว่าขาดแผนดำเนินการที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่มีการส่งเสริมให้วัดสุทธาโกชน์พัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ช่วยในการประชาสัมพันธ์วัด ร่วมระดมเงินทุนและแรงงาน

3) ในอดีตที่ผ่านมามีบทบาทอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัดสุทธาโกชน์โดยพบว่า มีบทบาทในการประชุมร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนเพื่อวางแผนจัดการพัฒนามีบทบาทในการสนับสนุนการรักษาความสะอาด สนับสนุนงบประมาณและสนับสนุนแรงงาน

4) ผลการดำเนินการพัฒนาภูมิทัศน์ในอดีตเป็นอย่างไร ได้ผลดีแค่ไหน มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง โดยพบว่า ขาดแผนการพัฒนาที่จริงจัง เนื่องจากขาดการสนับสนุนขององค์กรต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในการวางแผนดำเนินการและปัญหาในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ คือ งบประมาณที่ทางวัดจะนำมาจัดสรรในการพัฒนาวัดในด้านต่าง ๆ

5) แผนนโยบายในปัจจุบันและรูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการพบว่า ปัจจุบันยังไม่มีแผนดำเนินการ โดยสภาวัฒนธรรมประสานงานร่วมกันกับวัด ชุมชนและสำนักงานเขตวางแผนเป็นวาระที่มีเหตุต้องปรับปรุง ซึ่งจะไม่มีการดำเนินการประจำปี โดยรูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการตามผู้นำชุมชนกำหนด

6) การพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ในปัจจุบัน ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชนพบว่า สนับสนุนการจัดภูมิทัศน์ ให้มีทัศนียภาพที่ส่งเสริมอาคารสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรมของวัดให้ดูสวยงาม รองรับการเดินทางท่องเที่ยว โดยสภาวัฒนธรรมในปัจจุบันมีแผนการสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม แต่ไม่มีนโยบายที่เป็นแบบแผนที่เป็นลายลักษณ์อักษร

7) ปัจจุบันมีโครงการ หรือรูปแบบการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์อย่างไร โดยพบว่า ปัจจุบันองค์กรท้องถิ่นมีความร่วมมือกับชุมชนและวัด โดยเฉพาะด้านภูมิทัศน์ แต่ขาดงบประมาณสนับสนุน มีแผนดำเนินการให้วัดสุทธาโกชนเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมเขตลาดกระบังและต้องการสภาพภูมิทัศน์มากกว่าสิ่งก่อสร้าง ต้องการเพิ่มป้ายบอกทางเข้าสู่ที่ตั้งวัดและต้องการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์เพื่อรองรับการท่องเที่ยว

8) จากโครงการรูปแบบแนวทางและทิศทางการพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบันมีความเหมาะสม หรือไม่และแนวโน้มผลการดำเนินการเป็นอย่างไร โดยพบว่า มีความเหมาะสมด้านทรัพยากรที่มีจำกัดในการดูแลพื้นที่ตามความเหมาะสมและงบประมาณที่ได้รับ แต่ส่วนที่ไม่มีความเหมาะสม คือ ยังขาดการวางแผนการดำเนินการวางแผนนโยบายประจำปีเพื่อสามารถประเมินการจัดสรรงบประมาณ

9) จากโครงการรูปแบบแนวทางและทิศทางการพัฒนาภูมิทัศน์ในปัจจุบันที่ปฏิบัติอยู่ยังมีข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างไรพบว่า รูปแบบแนวทางและทิศทางในปัจจุบันยังขาดการดำเนินการทำแผนการพัฒนาที่จริงจัง ขาดงบประมาณในการสนับสนุน ขาดการประสานงานและขาดบุคลากรดูแลเรื่องการจัดการภูมิทัศน์

10) แผนนโยบายในอนาคตรูปแบบนโยบายในการวางแผนดำเนินการพบว่า ขาดการวางแผนที่เป็นแบบแผนและต้องการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมกันในการทำแผนพัฒนาวัดสุทธาโกชน

11) การพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ในอนาคต ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชนพบว่า ให้สนับสนุนการประชาสัมพันธ์เผยแพร่และส่งเสริมการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับเขตลาดกระบังและสนับสนุนด้านงบประมาณและด้านแรงงาน

12) ในอนาคตมีโครงการพัฒนาภูมิทัศน์ในรูปแบบใดและแนวทางใดที่เหมาะสมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัดสุทธาโกชน โดยพบว่า มีโครงการส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมแบบมอญ โครงการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์เรือและย้ายสถานที่ตั้งในปัจจุบันที่อยู่ด้านหลังออกมา ให้มีการเข้าถึงได้สะดวกขึ้น โครงการทำตลาดเดินในชุมชนและที่พักแบบชาวมอญ โครงการเพิ่มป้าย บอกข้อมูลป้ายบอกตำแหน่งและจัดระเบียบฝังวัด โครงการสร้างมณฑปเจ้าจอมมารคากลิน

13) ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการพัฒนาภูมิทัศน์ในอนาคตมีอย่างน้อยแค่ไหน โดยพบว่า สามารถทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และเข้าใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมชาวมอญ ช่วยประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขตลาดกระบัง ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญในระดับประเทศ ทำให้บรรยากาศและทัศนียภาพที่ดีสามารถเป็นที่พักผ่อน ส่งเสริมการเป็นแหล่งศึกษาด้านศาสนาและประเพณีวัฒนธรรมแบบมอญ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมากขึ้นและได้สร้างเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่น

6.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมในปัจจุบัน ความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคต อุปสรรคในการมีส่วนร่วม ความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ความคิดเห็นต่อความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน ซึ่งผลการศึกษาทำให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวกรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน ทั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการประยุกต์ใช้กับวัดและชุมชนอื่น ๆ ดังนี้

6.5.1 ข้อเสนอแนะด้านกายภาพ

การศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครพบว่า วัดสุทธาโกชนเป็นศูนย์กลางของชุมชนมอญ โดยสภาพทั่วไปมีวิถีชีวิตของชุมชนดั้งเดิมที่สืบสานวิถีชีวิตมาจากบรรพบุรุษ ส่วนสภาพพื้นที่ที่ทำการศึกษาพบว่า ภาพรวมโดยทั่วไปของวัดสุทธาโกชนมีศักยภาพที่จะพัฒนาการภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1) พื้นที่ที่ว่าง โล่งหลังหอปฏิบัติศึกษา พื้นที่โล่งบริเวณหลังอุโบสถและบริเวณทำน้ำหน้าวัดสุทธาโกชนให้มีที่นั่งพักผ่อนที่เพียงพอ ปลูกต้นไม้ให้ร่มเงา ปลูกไม้พุ่มไม้ดอกเพื่อความสวยงามและเพิ่มองค์ประกอบทางภูมิทัศน์ในบริเวณ ได้แก่ ถังขยะ ป้ายบอกตำแหน่งและป้ายบอกสถานที่ ส่วนลาน โล่งกลางแจ้งปลูกหญ้าเพื่อลดพื้นแข็ง หรือปลูกด้วยปลอกคอนกรีตอัดแรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) วางแผนควบคุมการก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้างที่เพิ่มเติมในบริเวณเขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาสและเขตธรณีสงฆ์ เพื่อความเป็นระเบียบ

3) สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ มีสภาพธรรมชาติ ที่สมบูรณ์ ริมคลองลำปลาทิวมีบรรยากาศอากาศเย็นสบายจึงเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

4) ทรพยากรแหล่งท่องเที่ยว มีอนุสาวรีย์เจ้าจอมมารดาภินันท์ผู้ก่อตั้งวัดสุทธาโกชน ภูเก็ตเรือนไทยไม้สักอายุ 100 ปี พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นเขตลาดกระบัง พิพิธภัณฑสถานเรือท้องถิ่นและสวนปลาธรรมชาติริมคลองลำปลาทิว เป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักท่องเที่ยว

5) ประเพณีวัฒนธรรม มีประเพณีรดน้ำสังกรานต์ ตักบาตรพระร้อยทางเรือ เล่นสละบ้ำมอญ ประเพณีแข่งเรือพายพื้นบ้าน แห่งสังฆะตบ เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวและยังเป็นเอกลักษณ์ของมอญวัดสุทธาโกชน

6) การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ภายในวัดสุทธาโกชน เช่น ทำความสะอาดสภาพแวดล้อมภายในวัด การจัดสวนนำพันธุ์ไม้ประดับตกแต่งสถานที่

7) ปรับปรุงด้านสาธารณูปการในวัดให้สะดวกสบาย เช่น ศาลาที่พักนักท่องเที่ยวปรับปรุงให้มีที่นั่งเพียงพอ ที่ทิ้งขยะสาธารณะและห้องสุขาควรมีรองรับให้เพียงพอ

6.5.2 ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วม

1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน

1.1) ด้านระดับการมีส่วนร่วมพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีส่วนร่วมโดยที่ให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด เช่น หน่วยงานองค์กรท้องถิ่นเป็นตัวแทน โดยให้ผู้แทนจากผู้มีอำนาจมาให้ความรู้ เป็นระดับที่ผู้อยู่อาศัยในชุมชนไม่มีส่วนร่วมเลยโดยอำนาจการตัดสินใจเป็นของผู้มีอำนาจหน้าที่ กล่าวคือ ประชาชนไม่มีส่วนร่วม (Non Participation) เป็นการสั่งการจากบนลงล่าง (Top Down) อำนาจผูกขาดอยู่ที่ผู้มีอำนาจเท่านั้น

1.2) ด้านขั้นตอนการมีส่วนร่วมพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติ เช่น การสนับสนุนช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้อยู่อาศัยสามารถเข้าร่วมในขั้นตอนนี้ได้ โดยไม่เข้าไปมีส่วนในกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ต้องปะทะความคิดเห็นกับบุคคลอื่นในการตัดสินใจ แต่เป็นฝ่ายกระทำตามการตัดสินใจของบุคคลอื่นเท่านั้น

1.3) ด้านช่องทางการมีส่วนร่วมพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ โดยสนับสนุนให้ผู้อยู่อาศัยสามารถแสดงความรู้ แนะนำประสบการณ์และวิธีการดำเนินการพัฒนาเกี่ยวกับวัดสุทธาโกชน ซึ่งเป็นการเจาะจง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มที่เหมาะสมต่อการตัดสินใจ การให้ข้อสรุป ซึ่งวิธีนี้ใช้กับการมีส่วนร่วมที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้บางส่วนแต่ยังไม่อำนาจในการตัดสินใจ

2) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต

2.1) ด้านระดับการมีส่วนร่วมพบว่า ในอนาคตกลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีความต้องการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยเป็นระดับการที่ผู้มีอำนาจเป็นผู้ให้คำปรึกษาทางเดียว ระดับนี้มีการสำรวจเพื่อรับฟังความคิดเห็นมีการประชุมในชุมชนและสอบถามจากสาธารณชน ซึ่งการมีส่วนร่วมในระดับนี้ ผู้อยู่อาศัยในชุมชนสามารถเสนอความคิดเห็นมีส่วนร่วมบ้าง แต่อำนาจในการตัดสินใจอยู่ที่บุคคลอื่นที่มีอำนาจ

2.2) ด้านขั้นตอนการมีส่วนร่วมพบว่า ในอนาคตกลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีความต้องการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการตัดสินใจ โดยผู้อยู่อาศัยในชุมชนสามารถตัดสินใจและลำดับความสำคัญของความต้องการตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา

2.3) ด้านช่องทางการมีส่วนร่วมพบว่า ในอนาคตกลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีความต้องการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม โดยเป็นการเข้าร่วมประชุมอภิปรายเป็นการเข้าร่วมแก้ปัญหา หรือเนื้อหาสาระของแผนงาน หรือโครงการพัฒนาเพื่อสอบถามความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมที่มีลักษณะของกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งมีลักษณะการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

3) ด้านปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบคลองมอญมีปัญหาอุปสรรคในด้านทุนทรัพย์งบประมาณ โดยสาเหตุเกิดจากขาดการวางแผนนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากองค์กรท้องถิ่นวัดและชุมชน ดังนั้นจึงต้องวางเป้าหมายร่วมกันและกำหนดวิธีการดำเนินงานให้เกิดแผนนโยบายร่วมกัน เพื่อสามารถกำหนดงบประมาณสำหรับโครงการพัฒนาต่าง ๆ จากแผนนโยบายได้อย่างถูกต้อง

ในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนเลียบคลองมอญพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีระดับน้อย เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของวัดในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและพบว่า องค์กรท้องถิ่นยังให้ความสำคัญน้อย จึงจำเป็นต้องกระตุ้นให้ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นร่วมมือกัน ซึ่งการมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนากุฏิวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว โดยมีทรัพยากรทางธรรมชาติ อาคารสิ่งก่อสร้างทางศาสนา พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น พิพิธภัณฑสถานเรือและประเพณีวัฒนธรรมมอญเป็นต้นทุนในการพัฒนา จึงควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานขององค์กรท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและองค์กรเอกชน เช่น ควรจัดให้มีการประชุมของหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ องค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษาที่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ให้การสนับสนุนส่งเสริมในการดำเนินงานเกี่ยวกับพัฒนากุฏิวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดสุทธาโกชน์และตอบสนองของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่สำคัญคือ เป็นการส่งเสริมระบบเศรษฐกิจแก่ชุมชน ดังนั้นแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน์ มีดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชนต้องปลูกจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและความสำคัญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญต้องทำให้ ผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาวัด ไม่ใช่เสียประโยชน์จากการพัฒนาวัด เช่น กิจกรรมการท่องเที่ยวการนำรายได้เข้าสู่ชุมชน ดังนั้นความร่วมมือในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวก็จะเกิดขึ้นได้และง่ายในการดำเนินการมากขึ้น

2) วัดและชุมชนต้องร่วมมือกันอย่างแท้จริงจัดการแบ่งพรรคแบ่งพวกออกไปเป็นให้เป็นกลุ่มเดียวกันจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3) องค์กรท้องถิ่นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการรับฟังความคิดเห็น โดยควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

4) การตัดสินใจส่วนใหญ่ยังเป็นการจัดการ โดยเป็นกลุ่มบุคคล หรือผู้มีอำนาจ ดังนั้นวิธีการตัดสินใจในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว จึงต้องให้ความสำคัญกับผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชน เช่น การจัดประชามติ จัดเวทีชาวบ้านเพื่อช่วยกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันรับผิดชอบ

6.5.3 ข้อเสนอแนะด้านเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

1) ด้านอาคารสิ่งก่อสร้างพบว่า กลุ่มผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวแทนผู้ที่อยู่อาศัย กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนให้ความคิดเห็นว่าอุโบสถมีเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเป็นสิ่งก่อสร้างแรก ที่สร้างขึ้นพร้อมกับวัดในสมัยเจ้าจอมมารดากลิ่น พ.ศ.2459 ปัจจุบันใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในการทำสังฆกรรมของพระสงฆ์มีการบูรณะซ่อมแซมตามกาลเวลา ซึ่งมีผลทางด้านจิตใจ

2) ด้านภูมิสัญลักษณ์พบว่า กลุ่มผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวแทนผู้ที่อยู่อาศัย กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนให้ความคิดเห็นว่าเสาหงส์มีเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเสาหงส์มีลักษณะเด่นภายในวัดสุทธาโกชน์ที่ปรากฏแก่สายตา คือ สิ่งที่แสดงออกถึงจุดเด่นหรือมีความแตกต่างชัดเจนจากสิ่งแวดล้อมเป็นจุดอ้างอิงในการรับรู้ หรือจดจำที่เห็นได้ชัด

3) ด้านประเพณีพบว่า กลุ่มผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวแทนผู้ที่อยู่อาศัย กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนให้ความคิดเห็นว่าประเพณีตักบาตรพระร้อยทางเรือมีเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด โดยประเพณีตักบาตรพระร้อยทางเรืออยู่ในเทศกาลออกพรรษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของชาวมอญและมีแห่งเดียวในกรุงเทพฯ ซึ่งมีการประชาสัมพันธ์จนเป็นที่รู้จักมากขึ้นและเป็นประเพณีที่สร้างชื่อเสียงให้กับวัดสุทธาโภชน์

4) ด้านสถานที่แหล่งท่องเที่ยวพบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนให้ความคิดเห็นว่าพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเขตนครกระบี่มีเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเขตนครกระบี่ ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมและเรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของผู้คนในแต่ละท้องถิ่นและบุคคลสำคัญเผยแพร่แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว

ด้านเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพบว่า ศักยภาพด้านเอกลักษณ์วัดสุทธาโภชน์ เช่น ด้านอาคารสิ่งก่อสร้าง คือ อุโบสถ ด้านภูมิสัญลักษณ์ คือ เสาหงส์ ด้านสถานที่ท่องเที่ยว คือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเขตนครกระบี่ คือ ดักบาตรพระร้อยทางเรือ ดังนั้นความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวจึงควรสนับสนุนความรู้ทางด้านวิชาการให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและร่วมกันอนุรักษ์เอกลักษณ์ของวัดสุทธาโภชน์ในทางที่ถูกต้องโดยสรุป วัดสุทธาโภชน์เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าของชุมชนชาวมอญเขตนครกระบี่ เป็นแหล่งรวมความรู้ในท้องถิ่นเขตนครกระบี่และภูมิปัญญาทางประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งมีศักยภาพที่จะพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี อันจะก่อประโยชน์ด้านการสร้างรายได้ภายในชุมชนต่อไป

6.5.4 ข้อเสนอแนะด้านภูมิทัศน์คาดแจ้งและภูมิทัศน์คาดอ่อน

1) การปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแจ้ง (Hardscape) พบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยให้ความคิดเห็นว่าพื้นลานจอดรถควรมีการปรับปรุงมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันเป็นพื้นดินที่ใช้หินคลุกปรับให้เรียบเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ แต่มีปัญหาพื้นลานจอดรถยุบตัวเป็นหลุมจากน้ำหนักของรถยนต์ ทำให้ต้องซ่อมบำรุงทุก ๆ ปี ดังนั้น จึงทำให้พื้นที่ลานจอดรถควรมีการปรับปรุงมากที่สุดตัวอย่าง เช่น ทำลานจอดรถที่พื้นเทด้วยคอนกรีต หรือใช้บล็อกคอนกรีตอัดแรงปูเป็นลานจอดรถ ส่วนกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนให้ความคิดเห็นว่า ป้ายบอกตำแหน่งควรปรับปรุงและเพิ่มเติมจากเดิมมากที่สุด เนื่องจากภายในวัดมีสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญทางศาสนาควรมีป้ายบอกตำแหน่งทิศทางให้แก่ผู้ที่เข้ามาในวัดและนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง ตัวอย่างในการปรับปรุงป้ายบอกตำแหน่ง เช่น ป้ายบอกตำแหน่งสถานที่ที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ใช้วัสดุที่หาได้ง่าย สื่อสารข้อมูลเข้าใจง่าย ป้ายบอกทิศทางติดตั้งเป็นระเบียบมีความแข็งแรงและชัดเจนในการสื่อสาร ป้ายข้อมูลข่าวสารมีความแข็งแรงและมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและองค์ประกอบทางภูมิทัศน์อื่น ๆ ได้แก่ รูปแบบของม้านั่งต้องสอดคล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับสภาพแวดล้อมมีความแข็งแรงและมีจำนวนที่เพียงพอ ถึงขณะใช้วัสดุที่ทนทานมีรูปแบบสวยงาม เป็นสิ่งประดับบริเวณได้

2) การปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) พบว่า กลุ่มผู้อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มองค์กร ท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชนให้ความคิดเห็นว่ามีความต้องการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณลาน จอครดมากที่สุด เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการใช้งานมากและเป็นส่วนที่อยู่บริเวณด้านหน้าจาก ทางเข้าวัด พันธุ์ไม้บริเวณลานจอครดเริ่มทรุดโทรมและพันธุ์ไม้บางชนิดอาจส่งผลอันตรายต่อ รถยนต์ที่นำเข้ามาจอด ตัวอย่างในการปรับปรุงควรมีการตัดแต่งดูแล หรือนำพันธุ์ไม้ที่เหมาะสมกับการนำมาปลูกในบริเวณลานจอครดและนำพันธุ์ไม้พุ่มมาทำเป็นแนวขอบเขตกับพื้นที่ใช้ประโยชน์ อื่น ๆ ส่วนกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยให้ความคิดเห็นว่ามีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณทำนํ้า คลองลำปลาทิวมากที่สุด เนื่องจากเป็นทัศนียภาพที่สวยงามของวัดสุทธาโกชน ตัวอย่างในการ ปรับปรุงควรมีการจัดวัชพืชบริเวณริมคลองให้สะอาดอยู่เสมอและนำพันธุ์ไม้ น้ำ หรือนำพันธุ์ไม้ กระถางมาตกแต่งบริเวณทำนํ้าริมคลองให้เกิดความสวยงาม

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ อยู่อาศัยในชุมชนเกี่ยวกับความต้องการปรับปรุงต่อภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และ ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) โดยความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพศกับการวิเคราะห์ แบบทดสอบที (t-test) ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ความ ต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ซึ่งในรายชื่อข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อดังนี้ 1) ศาลาทรงไทยประดับกระจก 2) ศาลาทรงไทย 4 หน้า และ 3) ศาลาทรงไทยไม้ โดยทั้ง 3 ข้อ พบว่าเป็นเพศหญิงที่มีความต้องการปรับปรุง มากกว่าเพศ ชาย เพราะกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอาจมีความต้องการปรับปรุงที่พักผ่อนบริการที่สะดวกในการใช้ที่ อยู่ห่างจากมุมมองจากพื้นที่พักของพระสงฆ์ ส่วนความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) ซึ่งในรายชื่อข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ 1) สวนหย่อมบริเวณห้องนํ้า 2) ภูมิทัศน์บริเวณหอปริยัติศึกษา (หอเณร) 3) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่านํ้า และ 4) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ โดยทั้ง 4 ข้อพบว่าเป็นเพศหญิงที่มีความต้องการ ปรับปรุง มากกว่าเพศชายเพราะกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอาจมีความรู้สึถึงทัศนียภาพบริเวณห้องนํ้าที่ ต้องเข้าใช้บริการและมีความรู้สึถึงทัศนียภาพบริเวณหอปริยัติศึกษา (หอเณร) ที่ได้ไปดูแลบุตร หลานที่เข้าบวชเรียนและมีความรู้สึถึงทัศนียภาพบริเวณ 3 ศาลาท่านํ้าที่เข้าใช้นั่งพักผ่อนและมี ความรู้สึถึงทัศนียภาพบริเวณอุโบสถที่ต้องมาทำบุญไหว้พระ

ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอายุและระยะเวลาอยู่อาศัยกับความต้องการ ปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) และความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape) วิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง 1 ค่าลบแสดงความสัมพันธ์ทางลบหรือทางตรงกัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของสิทธิ์ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อฝ่ายวิชาการ โทร. 0-2329-1000

ข้ามค่าบวกแสดงความสัมพันธ์ทางบวกหรือทางเดียวกัน โดยค่า $r = .50$ ถึง 1.00 หรือ $r = -.50$ ถึง -1.00 ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ส่วนค่า $r = .30$ ถึง $.49$ หรือ $r = -.30$ ถึง $-.49$ ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และส่วนค่า $r = .10$ ถึง $.29$ หรือ $r = -.10$ ถึง $-.29$ ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และค่า $r = .00$ ถือว่าข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ ดาดแข็ง (Hardscape) ซึ่งในรายชื่อจำนวน 14 ข้อ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระดับค่า $r = .00$ ดังนั้นตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กันอาจเป็นเพราะชาวบ้านมีความคุ้นเคยกับวัดจนไม่รู้สึกลงถึงความน่าสนใจในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์ของวัด ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านอายุกับด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยจึงไม่มีความสัมพันธ์กัน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ ดาดอ่อน (Softscape) ซึ่งในรายชื่อจำนวน 11 ข้อ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วงระดับค่า $r = .00$ ดังนั้นตัวแปรด้านอายุ ด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยกับภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape) จึงไม่มีความสัมพันธ์กันอาจเป็นเพราะชาวบ้านมีความคุ้นเคยกับวัดจนไม่รู้สึกลงถึงความน่าสนใจในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์ของวัด ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านอายุกับด้านระยะเวลาที่อยู่อาศัยจึงไม่มีความสัมพันธ์กันโดยสามารถแสดงความสัมพันธ์ความต้องการปรับปรุงต่อภูมิทัศน์ ดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 แสดงความสัมพันธ์ความต้องการปรับปรุงต่อภูมิทัศน์ดาดแข็ง (Hardscape) และ ภูมิทัศน์ดาดอ่อน (Softscape)

ความต้องการปรับปรุง ภูมิทัศน์	ความสัมพันธ์ (t-test)			ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)	
	เพศ	อายุ	ระยะเวลาอยู่ อาศัย	อายุ	ระยะเวลาอยู่ อาศัย
ภูมิทัศน์ ดาด แข็ง (Hardscape)	- ศาลาทรง ไทยประดับ กระจก	- ทางเดินเท้า ในสวนย่อม	- ศาลาทรงไทย ประดับกระจก	-	-
	- ศาลาทรง ไทย 4 หน้า	- ศาลาทรง ไทยประดับ กระจก	- ศาลาทรงไทย 4 หน้า	-	-
	- ศาลาทรง ไทยไม้	- ศาลาทรง ไทย 4 หน้า	- ศาลาทรงไทย ไม้	-	-
		- ศาลาทรง ไทยไม้		-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ความต้องการปรับปรุง ภูมิทัศน์	ความสัมพันธ์ (t-test)			ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)	
	เพศ	อายุ	ระยะเวลาอยู่อาศัย	อายุ	ระยะเวลาอยู่อาศัย
ภูมิทัศน์วัดอ่อน (Sofescape)	-สวนหย่อม บริเวณ ห้องน้ำ	- ภูมิทัศน์ บริเวณหอ ปรัยัติศึกษา (หอเนร)	- ภูมิทัศน์ บริเวณหอปรัยัติ ศึกษา (หอเนร)	-	-
	- ภูมิทัศน์ บริเวณหอ ปรัยัติศึกษา (หอเนร)	- ภูมิทัศน์ บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ	- สวนหย่อม บริเวณกุฏิไม้สัก เก่า 100ปี	-	-
	- ภูมิทัศน์ บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ		- ภูมิทัศน์ บริเวณศาลเจ้า จอมมรดา	-	-
	- ภูมิทัศน์ บริเวณ อุโบสถ		- ภูมิทัศน์ บริเวณ 3 ศาลา ท่าน้ำ	-	-
			- ภูมิทัศน์ บริเวณ พิพิธภัณฑร์เรือ	-	-

6.5.5 ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

แผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่วัดสุทธาโกชน์ในอดีตปัจจุบันและอนาคต โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มองค์กรท้องถิ่นและกลุ่มผู้นำชุมชน ซึ่งพบว่า ขาดการให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในวัดสุทธาโกชน์ แต่มีเพียงการจัดทำแผนปฏิบัติงานและโครงการต่าง ๆ เฉพาะกิจในเหตุการณ์ที่จะนำไปปฏิบัติ เนื่องจากการที่องค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชนยังไม่มีฝ่ายที่รับผิดชอบด้านการวางแผนนโยบายโดยตรงทำให้ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการสภาพภูมิทัศน์ ซึ่งแสดงถึงการขาดแรงจูงใจ หรือขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่นและขาดงบประมาณที่เป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งผลการศึกษาทั้งหมดล้วนมีความต้องการให้องค์กร หรือหน่วยงานราชการ หรือชุมชนเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดทำแผนนโยบายในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ของวัดสุทธาโกชน์อย่างจริงจังทำให้ไม่มีการดำเนินงานที่เป็นแนวทางไว้ชัดเจนในการจัดการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว เพื่อก่อประโยชน์ในวัด เช่น การดูแลสภาพภูมิทัศน์และการบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวในการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งวัดสุทธาโกชนม์มีศักยภาพการเป็นที่ท่องเที่ยวของท้องถิ่นได้แก่ สภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์ ประเพณีวัฒนธรรม อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารคากลีน พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น พิพิธภัณฑสถานเรือและสวนปลาธรรมชาติ ดังนั้น การทำแผนนโยบายควรมีการประสานร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) ศึกษาเรียนรู้จากการไปศึกษาการทำแผนนโยบายจากที่อื่นมาก่อนมาเป็นแบบอย่าง
- 2) หาบุคลากรในองค์กรท้องถิ่น เช่น สภาวัฒนธรรม เขตลาดกระบังและผู้นำชุมชนหรือคณะกรรมการในชุมชนมาร่วมกันทำแผนนโยบาย
- 3) วางเป้าหมายร่วมกันและกำหนดวิธีการดำเนินงานร่วมกัน
- 4) จัดหาเงินทุนในการดำเนินการโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับโครงการ
- 5) ขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นทั้งของภาคเอกชนและทางราชการในการสนับสนุนด้านการบริหารและด้านทุนทรัพย์ในโครงการพัฒนาด้านต่าง ๆ

6.5.6 ข้อเสนอแนะด้านเกณฑ์ประเมินระดับคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้าง

ระดับคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างวัดสุทธาโกชนม์ โดยสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางสถาปัตยกรรมพบว่า ระดับคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างที่มากที่สุด คือ ระดับคุณค่าด้านจิตใจ เพราะอาคารสิ่งก่อสร้างส่วนใหญ่ที่มีความสำคัญต่อจิตใจของชาวชุมชนมอญรองลงมา คือ ระดับคุณค่าด้านความเก่าแก่และระดับคุณค่าด้านการใช้งานเท่ากัน โดยพิจารณาภาพรวมของเกณฑ์ประเมินของอาคารสิ่งก่อสร้างมาก คือ ภูมิไม้สักเก่า 100 ปี ดังนั้น การประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างเพื่อให้เป็นแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว มีดังนี้

1) คุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์

เป็นตัวบ่งบอกของความเป็นอาคารหรือสิ่งก่อสร้างมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ หรือกับบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์และเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับการบันทึกไว้ในเอกสารหรือจารึกไว้เป็นหลักฐานในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะเก็บเป็นฐานข้อมูลเพื่อให้คนรุ่นหลังได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้เรื่องราวของวัดสุทธาโกชนม์ โดยจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น หรือทำป้ายข้อมูลไว้เป็นแหล่งศึกษาให้นักท่องเที่ยวได้ชมแล้วทำให้เกิดทราบถึงความเป็นมา

2) คุณค่าความเก่าแก่ (อายุ)

ความสำคัญในเรื่องกาลเวลาหรือความเก่าแก่ของอาคารสิ่งก่อสร้างบริเวณพื้นที่นั้น ๆ ที่ผ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานเป็นหลักฐานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับยุคใดสมัยใดมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวคิดในการก่อสร้างนั้นที่สะท้อนถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละยุคสมัย โดยอาคารสิ่งก่อสร้างที่มีอายุเก่าแก่สามารถทำป้ายข้อมูลแสดงถึงความเป็นมาได้ เช่น กุฏิไม้สัก 100 ปี

3) คุณค่าด้านการใช้งาน

การใช้สอยอาคารหรือสิ่งก่อสร้างในงานทางด้านศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือใช้เป็นแหล่งการศึกษา โดยสามารถบ่งบอกถึงความสำคัญของอาคารสิ่งก่อสร้างที่มีการใช้สอยทุกวันจนถึงอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ไม่มีการใช้งาน ดังนั้นอาคารที่ถูกใช้งานมาก จึงควรมีการดูแลรักษาอยู่เป็นประจำ

4) คุณค่าความสำคัญทางจิตใจ

สามารถรำลึกถึงอดีตเหตุการณ์ หรือบุคคลในอดีตเป็นตัวเชื่อมระหว่างอดีตกับปัจจุบันได้ สิ่งตามมา คือ อาคารสิ่งก่อสร้างได้สร้างความทรงจำที่มีคุณค่าทางจิตใจในความเป็นเอกลักษณ์ ความเชื่อ ความเคารพ ความศรัทธา รวมถึงความรู้สึกเป็นเจ้าของให้กับผู้อยู่อาศัยในชุมชนเลียบบคลองมอญ เช่น อุโบสถเป็นอาคารสิ่งก่อสร้างหลังแรกที่สร้างขึ้นและเป็นภาพความทรงจำ

5) คุณค่าลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม

บ่งบอกถึงลักษณะเด่นหาได้ยากแปลกไม่มีที่อื่นเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวหรือพบเห็นได้น้อยเหลืออยู่น้อย หรือมีความโดดเด่นในด้านสถาปัตยกรรม ซึ่งพบว่า อาคารสิ่งก่อสร้างในวัดสุทธาโกชน เป็นสถาปัตยกรรมแบบไทย โดยมีการประดับตัวหงส์ หรือเสาหงส์ เพื่อแสดงให้เห็นบ่งบอกถึงการเป็นวัดมอญ จึงทำให้ไม่มีความโดดเด่นกว่าวัดอื่น ๆ ในพื้นที่เขตลาดกระบัง

6) คุณค่าสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม

คือเรื่องของความงดงามตามยุคสมัยของอาคารหรือสิ่งก่อสร้างนั้น ซึ่งเป็นทัศนคติของบุคคลที่รับรู้ทางสายตา

7) คุณค่าด้านเอกลักษณ์

เป็นคุณค่าที่แสดงการรับรู้หรือความเข้าใจถึงที่มา สถานที่ตั้ง ชนชาติ ความเชื่อและศาสนา ซึ่งพบว่า อาคารสิ่งก่อสร้างในวัดสุทธาโกชนที่สามารถแสดงด้านเอกลักษณ์ได้ เช่น เสาหงส์ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ป็นสัญลักษณ์ของชาวมอญ ดังนั้น อาคารสิ่งก่อสร้างที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ สามารถนำมาเป็นจุดเด่น หรือเป็นที่หมายตา (Landmark) สำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

8) คุณค่าด้านวิชาการ

อาคารสิ่งก่อสร้างที่แสดงเรื่องราวในอดีตเป็นข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม รวมทั้งเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ ดังนั้น อาคารสิ่งก่อสร้างในวัดสุทธาโกชนที่มีคุณค่าด้านวิชาการควรนำมาจัดทำเป็นสื่อแสดงเรื่องราวเป็นข้อมูลในการศึกษาได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.6 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นแนวทางของการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษา วัดสุทธาโกชน ที่ต้องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้อยู่อาศัยในชุมชน ส่งเสริมเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว วัดสุทธาโกชน การปรับปรุงภูมิทัศน์และการวางแผนนโยบายการดำเนินการเพื่อเป็นแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยววัดสุทธาโกชน โดยผู้ที่สนใจในเรื่องดังกล่าวสามารถประยุกต์ใช้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและวัดอื่น ๆ นำไปปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อไป ดังนั้น การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวจะเป็นแนวทางที่สามารถช่วยให้ประชาชนผู้อยู่อาศัยมีบทบาทร่วมกับองค์กรท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ ในพื้นที่ได้ ดังนั้น ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปที่สำคัญของวัดสุทธาโกชนเพื่อให้เป็นแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว มีดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้มีการวางแผนการใช้พื้นที่ให้ควบคุมการก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ไม่ให้มีมากจนเกินไป
- 2) จัดการเส้นทาง การเข้าใช้พื้นที่ที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้รบกวนพื้นที่อยู่ของพระสงฆ์
- 3) ควรที่จะทำการศึกษาเปรียบเทียบวัดของชาวมอญในประเทศไทยว่ามีข้อดีข้อเสียด้านใดบ้าง
- 4) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมมอญของชุมชนมอญลาดกระบังและวัฒนธรรมมอญของชุมชนอื่นเพื่อทราบถึงปัญหาต่าง ๆ และเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมมอญต่อไป
- 5) ควรที่จะศึกษาวิถีชีวิตชาวมอญกับวิถีชีวิตของชาวไทยมีความแตกต่างกันในด้านใดบ้าง
- 6) ควรให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะการเน้นในเรื่องอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
- 7) ควรถามแนวคิดรูปแบบสไตล์ (Style) การออกแบบภูมิทัศน์ (Landscape Design) ในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของวัดสุทธาโกชน
- 8) ควรแสดงชนิดของพันธุ์ไม้ที่มีอยู่ภายในพื้นที่ศึกษาเพื่อสามารถนำพันธุ์ไม้เดิมที่มีคุณค่าต่อศาสนสถานในการพิจารณาการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์
- 9) ควรหาความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมเพื่อหาความแตกต่างของตัวแปรส่วนบุคคลของชาวมอญชนเลียบคลองมอญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรมโยธาธิการและผังเมือง. 2012. **ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร**. [Online]. Available: <http://www.dpt.go.th>.
- กรุงเทพมหานคร. 2556. **แผนปฏิบัติการราชการกรุงเทพมหานครประจำปี พ.ศ. 2555**. สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล.
- กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา. 2554. **แผนการพัฒนากการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559**. สำนักนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ.
- กระทรวงวัฒนธรรมและคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2549. **แนวคิดการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- การส่งเสริมการท่องเที่ยว. 2548. **การส่งเสริมการท่องเที่ยว**. [Online]. Available: <http://www.thailocaladmin.go.th>.
- กীরดี ศรีวิเชียร. 2526. **อดีตปัจจุบันและอนาคตแห่งบทบาทของสังคมของวัด**. กรุงเทพฯ : กองแผนงานกรมการศาสนา.
- กำธร กุลชล. 2545. **การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไร-การติดตามหาคำตอบในรอบ 40 ปี**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โกวิท พวงงาม. 2545. **การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน**. ม.ป.ท.
- จันทน์ เพชรานนท์. 2545. **ตำราการออกแบบสภาพแวดล้อม**. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ชนากานต์ เตี้ยงสูงเนิน. 2554. **การมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนและออกแบบอุปกรณ์ประกอบถนนในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน**. วิทยานิพนธ์การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เดชา บุญค้ำ. 2528. **การปฏิบัติวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม**. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดชา บุญค้ำ และคณะ. 2531. **คู่มือการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์. 2543. หลักการวิจัยทางสาขารณสุขศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยูร ศรีประสาธน์. 2542. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล. 2553. การศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรธรรม ธรรมวิมล. 2550. วัด เอกลักษณ์และองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในภูมิทัศน์วัฒนธรรมไทย. [Online]. Available: <http://www.oknation.net>.
- พระครูปลัดจิตรกร กล้วยไฉ่งาม. 2552. การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวในวัดมอญโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มโน พิสุทธิรัตนานนท์. 2546. สุนทรียศาสตร์เบื้องต้น. สงขลา: ภารกิจเอกสารและตำรามหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วสุ โปษยะนันท์. 2552. เหนือในการพิจารณาคุณค่าจากลักษณะแห่งการก่อสร้าง. [Online]. Available: <http://vasuposh.blogspot.com>.
- สมคิด จิระทัศนกุล. 2544. วัด พุทธศาสนาสถาปัตยกรรมไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สามารถ สิริเวชพันธุ์. 2542. วัดมอญในสถาปัตยกรรมไทย. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สิงหนเดช สิงหนเทศ. 2547. การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว เกาะเกร็ด นนทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุชาดา จักรพิสูทธิ์. 2547. การศึกษาทางเลือกของชุมชน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตลาดกระบัง. 2555. วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นเขตลาดกระบัง. วารสารสำนักงานเขตลาดกระบัง
- สำนักบริหารการทะเบียน. 2554. รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ.2554.[Online].Available: <http://www.bora.dopa.go.th>.
- สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร. 2550. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบภูเขาทอง. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตลาดกระบัง. 2554. แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2554. สำนักงานเขตลาดกระบัง.
- สำนักงานเขตลาดกระบัง. 2555. แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2555. สำนักงานเขตลาดกระบัง.
- สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน. 2557. คู่มือการจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถาน. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- อकिन รพีพัฒน์. 2547.การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณะสุข.
- องค์ บรรรจุน. 2544. ชุมชนมอญที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย.[Online]. Available: <http://www.monstudies.com>.
- องค์ บรรรจุน. 2549. ชุมชนมอญ. [Online]. Available: <http://www.monstudies.com>.
- องค์ บรรรจุน. 2549. วารสารเสียงรามัญ วัดสุทธาโกชน (ฉบับ 5 ก.ย- ต.ค 49). กรุงเทพฯ : ชมรมมอญกรุงเทพฯ.
- อภิัญญา กังสนารักษ์. 2544. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผลระดับคณะของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อวิรุทธิ์ เจริญทรัพย์ และคณะ. 2543. จิตวิทยาสถาปัตยกรรม. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Arnstein, Sherry. 1969. "A Leader of Citizen Participation." **Journal of American Institute of Planner.**
- Barbel, Tress and Gunther, Tress. 2002. **Scenario visualisation for participatory landscape planning a study from Denmark:** Landscape & Spatial Planning Department, Alterra Green World Research.
- Boransathan. 2014. **คุณค่าและความสำคัญของโบราณสถาน.** [Online]. Available: <http://boransathan.wordpress.com>.
- Cohen, John.M. and Uphoff, Norman.T. 1981. Rural Development Participation. **Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation.** Rural Development Community Center for International Studies, Cornell University.
- Eben Saleh, Mohammed.Abdullah. 2001. "The Role of Socio-Cultural and Religious Traditions in Image Transformation." **The Changing Image of Arriyadh City:** Department of Architecture and Building Sciences, King Saud University.
- Fornaroff, Arlene. 1980. **Community involvement in Health System for Primary Health Care.** Geneva : World Health Organization.
- Gardenthaidesign, 2015. **คนจัดสวน.** [Online]. Available: [http:// www.gardenthaidesign.com](http://www.gardenthaidesign.com)
- Koufman, Harold.Frederick. 1949. **Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities.** Agricultural Experiment Station Bulletins.
- Lynch, Kavin. 1960. **The Image of The City.** Cambridge: Massachusetts.
- Nostramap. 2014. **แผนที่ทางอากาศ.** [Online]. Available: [http:// maps.nostramap.com](http://maps.nostramap.com)
- Oakley, Peter. 1984. **Approaches To Participation In Rural Development.** Geneva : Internation Office.
- Phrapradaeng. 2014. **งานประเพณี.** [Online]. Available: <http://www.phrapradaeng.org>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Reeder, William.W. 1974. **Some Aspects of The Information Social Participation of Farm Families in New York State**. New York : Unpublished Ph.D Dissertation , Cornell University.
- Rmutl. 2014. เอกสารประกอบการสอนสาขาสถาปัตยกรรมไทย. [Online]. Available: <http://arch.rmutl.ac.th>.
- Sanoff, Henry. 2000. **Community Participation Methods in Design and Planning**. New York: John Wiley and Sons.
- Sudthapoch. 2014. มอญวัดสุทธาโชน์. [Online]. Available: <http://sudthapoch.imeida.in.th>.
- United Nation, Department of Internation Economic and Social Affair. 1981. **Popular Participation as a Strategy for Promoting Community Level Action and Nation Development**. Report of The Meeting for The Adhoc Group of Expert. New York :United Nation.
- Wikipedia. 2011. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม. [Online]. Available: <http://th.wikipedia.org>.
- Wikipedia. 2014. ชาวมอญ. [Online]. Available: <http://th.wikipedia.org>.
- Yamane, Taro. 1973. **Statistics: An Introductory Analysis**. New York : Harper & Row

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบสอบถามสำหรับผู้อยู่อาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามผู้อยู่อาศัย

ชุดที่

--	--	--

การมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว
กรณีศึกษาวัดสุทธาโภชน์

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตของสาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและ
สภาพแวดล้อมซึ่งมีทั้งหมด 5 ตอน ประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลลักษณะของประชากร
2. ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน
3. ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต
4. ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว
5. ข้อมูลความความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาดแข็ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาดอ่อน (Softscape)

จึงขอความกรุณาในการตอบตามความคิดเห็นที่เป็นจริง และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัย ณ ที่นี้

คำแนะนำ...โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าของความหรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะของประชากร

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระยะเวลาที่ท่านอยู่อาศัยพื้นที่.....ปี

4. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า อนุปริญญา - ปริญญาตรี

5. อาชีพ

- นักเรียน นิสิต นักศึกษา เกษตรกร ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 รับราชการ พนักงานเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 แม่บ้าน/ว่างงาน รับจ้างทั่วไป อื่นๆ.....

6. รายได้ต่อเดือน

- ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001-15,000 บาท มากกว่า 15,000 บาท

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน

1. ท่านเคยได้มีส่วนร่วมอยู่ในระดับใดมากที่สุดในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว (เพียง 1 ข้อ)

☐ ให้ผู้มีอำนาจเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	☐ ให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด
☐ ร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการเพียงเท่านั้น	☐ ร่วมในการแสดงความคิดเห็น
☐ ร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน	☐ ร่วมวางแผนกับกลุ่มผู้มีอำนาจ
☐ ร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย	☐ ร่วมดำเนินการเองทุกขั้นตอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ท่านเคยได้มีส่วนร่วมอยู่ในขั้นตอนใดมากที่สุดในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว (เพียง 1 ข้อ)

- ขั้นตอนการค้นหาปัญหา   ขั้นตอนการตัดสินใจ   ขั้นตอนการปฏิบัติ
 ขั้นตอนการรับผลประโยชน์   ขั้นตอนการประเมินผล

3. ท่านเคยได้มีส่วนร่วมอยู่ในช่องทางใดมากที่สุดในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว (เพียง 1 ข้อ)

- การเข้าร่วมประชุม   รับฟังจากสื่อ
 การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ   การตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์

4. ท่านคิดว่าประเด็นใดที่เป็นปัญหาอุปสรรคมากที่สุดในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว (เพียง 1 ข้อ)

- ขาดการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ   ขาดการรับรู้ข่าวสาร
 ขาดแรงงาน   งบประมาณ
 ขาดวัสดุอุปกรณ์   ขาดความสนใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมของตนเอง

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต

1. ในอนาคตหากท่านได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว ท่านต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับใดมากที่สุด (เพียง 1 ข้อ)

- ให้ผู้มีอำนาจเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด   ให้ตัวแทนเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด
 ร่วมรับรู้ข่าวสารของโครงการเพียงเท่านั้น   ร่วมในการแสดงความคิดเห็น
 ร่วมเป็นตัวแทนในการวางแผน   ร่วมวางแผนกับกลุ่มผู้มีอำนาจ
 ร่วมในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย   ร่วมดำเนินการเองทุกขั้นตอน

2. ในอนาคตท่านต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในขั้นตอนใดมากที่สุดในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว (เพียง 1 ข้อ)

- ขั้นตอนการค้นหาปัญหา   ขั้นตอนการตัดสินใจ   ขั้นตอนการปฏิบัติ
 ขั้นตอนการรับผลประโยชน์   ขั้นตอนการประเมินผล

3. ในอนาคตท่านต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในช่องทางใดมากที่สุดในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว (เพียง 1 ข้อ)

- การเข้าร่วมประชุม   รับฟังจากสื่อ
 การเข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติ   การตอบแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

1. ท่านคิดว่าองค์ประกอบใดในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์ด้านอาคารสิ่งก่อสร้างมากที่สุด (เพียง 1 ข้อ) และเอกลักษณ์ด้านภูมิสัญลักษณ์มากที่สุด (เพียง 1 ข้อ) : ภูมิสัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะเด่นใช้เป็นจุดอ้างอิงในการรับรู้ถึงวัดสุทธาโกชนที่ปรากฏแก่สายตา

องค์ประกอบของวัด	อาคาร สิ่งก่อสร้าง	ภูมิสัญลักษณ์
1) อุโบสถ์	☐	☐
2) เจดีย์	☐	☐
3) ศาลาการเปรียญ	☐	☐
4) ชุ่มประตูทางเข้า	☐	☐
5) ศาลาทรงไทยประดับกระจก	☐	☐
6) ศาลาทรงไทย 4 หน้า	☐	☐
7) ศาลาทรงไทยไม้	☐	☐
8) กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	☐	☐
9) หอระฆัง	☐	☐
10) หอกลอง	☐	☐
11) อาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	☐	☐
12) หอปริยัติศึกษา	☐	☐
13) รั้ว/กำแพง	☐	☐
14) เสาหงส์	☐	☐
15) หลังคาลานอเนกประสงค์	☐	☐
16) อนุสาวรีย์เจ้าจอม	☐	☐
17) พระแม่ธรณี	☐	☐
18) พระสีวลี	☐	☐
19) ป้ายบอกข้อมูล	☐	☐
20) เเมรุ	☐	☐
☐ อื่นๆ.....	☐	☐

2. ท่านคิดว่าประเพณีใดที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด (เพียง 1 ข้อ)

☐ ประเพณีรดน้ำสรงกรานต์	☐ ตักบาตรพระร้อยทางเรือ
☐ เล่นสะบ้ามอญ	☐ ประเพณีแข่งเรือพายพื้นบ้าน
☐ แห่งระตะขาบ	☐ อื่นๆ.....

3. ท่านคิดว่าสถานที่ท่องเที่ยวใดในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด (เพียง 1 ข้อ)

☐ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง	☐ พิพิธภัณฑ์เรือโบราณ
☐ กุฏิไม้สักเก่า 100ปี	☐ สวนปลาธรรมชาติคลองลำปลาทิว

อื่นๆ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 5 ข้อมูลความต้องการการปรับปรุงภูมิทัศน์คาคแข็ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาคอ่อน (Softscape)

1. ท่านมีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาคแข็ง (Hardscape) เพื่อรองรับการใช้บริการในพื้นที่อยู่ในระดับใด

ภูมิทัศน์คาคแข็ง (Hardscape)	ระดับความคิดเห็น				
	1=น้อยมาก	2=น้อย	3=ปานกลาง	4=มาก	5=มากที่สุด
1) ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	☐	☐	☐	☐	☐
2) ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	☐	☐	☐	☐	☐
3) ทางเดินเท้าในสวนย่อม	☐	☐	☐	☐	☐
4) ศาลาทรงไทยประดับกระจก	☐	☐	☐	☐	☐
5) ศาลาทรงไทย 4 หน้า	☐	☐	☐	☐	☐
6) ศาลาทรงไทยไม้	☐	☐	☐	☐	☐
7) พื้นลานจอดรถ	☐	☐	☐	☐	☐
8) ชุดโต๊ะนั่งพัก	☐	☐	☐	☐	☐
9) ม้านั่งพัก	☐	☐	☐	☐	☐
10) ถังขยะ	☐	☐	☐	☐	☐
11) ป้ายบอกตำแหน่ง	☐	☐	☐	☐	☐
12) ป้ายบอกข้อมูล	☐	☐	☐	☐	☐
13) ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	☐	☐	☐	☐	☐
14) ห้องสุขา	☐	☐	☐	☐	☐
☐ อื่นๆ.....	☐	☐	☐	☐	☐

2. ท่านมีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาคอ่อน (Softscape) บริเวณใดในพื้นที่เพื่อความสวยงามอยู่ในระดับใด

ภูมิทัศน์คาคอ่อน (Softscape)	ระดับความคิดเห็น				
	1=น้อยมาก	2=น้อย	3=ปานกลาง	4=มาก	5=มากที่สุด
1) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	☐	☐	☐	☐	☐
2) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ	☐	☐	☐	☐	☐
3) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	☐	☐	☐	☐	☐
4) ภูมิทัศน์บริเวณหอปริชิตศึกษา (หอเอน)	☐	☐	☐	☐	☐
5) สวนย่อมบริเวณห้องน้ำ	☐	☐	☐	☐	☐
6) สวนย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100ปี	☐	☐	☐	☐	☐
7) สวนย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	☐	☐	☐	☐	☐
8) ภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำคลองลำปลาทิว	☐	☐	☐	☐	☐
9) ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา	☐	☐	☐	☐	☐
10) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ	☐	☐	☐	☐	☐
11) ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	☐	☐	☐	☐	☐
☐ อื่นๆ.....	☐	☐	☐	☐	☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ขออนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัย
การมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว
กรณีศึกษาวัดสุทธาโภชน์

แบบสนทนากลุ่มตัวแทนผู้อยู่อาศัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตของสาขาวิชา
การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมซึ่งมีทั้งหมด 2 ตอน ประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลเอกลักษณ์ความโดดเด่นของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ปัจจุบัน
2. ข้อมูลความต้องการปรับปรุงเกี่ยวกับภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

จึงขอความกรุณาในการตอบตามความคิดเห็นที่เป็นจริง และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัย ที่นี้
คำแนะนำ... โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน หน้าของความหรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

1. ท่านคิดว่าองค์ประกอบใดในวัดสุทธาโภชน์ที่มีเอกลักษณ์ด้านอาคารสิ่งก่อสร้างมากที่สุด
(เพียง 1 ข้อ)

☐ อุโบสถ	☐ เจดีย์	☐ ศาลาการเปรียญ
☐ ซุ้มประตูทางเข้า	☐ ศาลาทรงไทยประดับกระจก	☐ ศาลาทรงไทย 4 หน้า
☐ ศาลาทรงไทยไม้	☐ กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	☐ หอระฆัง
☐ หอกลอง	☐ อาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	☐ หอปริยัติศึกษา
☐ รั้วกำแพง	☐ เสาหงส์	☐ หลังคาลานอเนกประสงค์
☐ อนุสาวรีย์เจ้าจอม	☐ พระแม่ธรณี	☐ พระสิวลี
☐ ป้ายบอกข้อมูล	☐ เเมรุ	☐ อื่นๆ.....

2. ท่านคิดว่าประเพณีใดที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด (เพียง 1 ข้อ)

☐ ประเพณีร่นน้ำสงกรานต์	☐ ตักบาตรพระร้อยทางเรือ	☐ เล่นสะบ้ามอญ
☐ ประเพณีแข่งเรือพายพื้นบ้าน	☐ แข่งตะขาบ	☐ อื่นๆ.....

3. ท่านคิดว่าสถานที่ท่องเที่ยวใดในวัดสุทธาโภชน์ที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด (เพียง 1 ข้อ)

☐ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง	☐ พิพิธภัณฑ์เรือโบราณ
☐ กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	☐ สวนปลาธรรมชาติคลองลำปลาทิว
☐ อื่นๆ.....	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ท่านคิดว่าอาคารสิ่งก่อสร้างใดในวัดสุทธาโกชนที่มี**เอกลักษณ์ทางภูมิสัญลักษณ์มากที่สุด** (เพียง 1 ข้อ)
: ภูมิสัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะเด่นใช้เป็นจุดอ้างอิงในการรับรู้ถึงวัดสุทธาโกชนที่ปรากฏแก่
สายตา

☐ อุโบสถ	☐ เจดีย์	☐ ศาลาการเปรียญ
☐ ซุ้มประตูทางเข้า	☐ ศาลาทรงไทยประดับกระจก	☐ ศาลาทรงไทย 4 หน้า
☐ ศาลาทรงไทยไม้	☐ กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	☐ หอระฆัง
☐ หอกลอง	☐ อาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	☐ หอปริยัติศึกษา
☐ รั้ว/กำแพง	☐ เสาหงส์	☐ หลังคาลานอเนกประสงค์
☐ อนุสาวรีย์เจ้าจอม	☐ พระแม่ธรณี	☐ พระสีวลี
☐ ป้ายบอกข้อมูล	☐ เมรุ	☐ อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลความความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape) ภูมิทัศน์ควดอ่อน (Softscape)

1. ท่านมีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape) เพื่อรองรับการให้บริการในพื้นที่อยู่ในระดับใด

ภูมิทัศน์ควดแข็ง (Hardscape)	ระดับความคิดเห็น				
	1=น้อยมาก	2=น้อย	3=ปานกลาง	4=มาก	5=มากที่สุด
1) ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	☐	☐	☐	☐	☐
2) ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	☐	☐	☐	☐	☐
3) ทางเดินเท้าในสวนย่อม	☐	☐	☐	☐	☐
4) ศาลาทรงไทยประดับกระจก	☐	☐	☐	☐	☐
5) ศาลาทรงไทย 4 หน้า	☐	☐	☐	☐	☐
6) ศาลาทรงไทยไม้	☐	☐	☐	☐	☐
7) พื้นลานจอดรถ	☐	☐	☐	☐	☐
8) ชูคโตะนั่งพัก	☐	☐	☐	☐	☐
9) ม้านั่งพัก	☐	☐	☐	☐	☐
10) ถังขยะ	☐	☐	☐	☐	☐
11) ป้ายบอกตำแหน่ง	☐	☐	☐	☐	☐
12) ป้ายบอกข้อมูล	☐	☐	☐	☐	☐
13) ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	☐	☐	☐	☐	☐
14) ห้องสุขา	☐	☐	☐	☐	☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ท่านมีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape) บริเวณใดในพื้นที่เพื่อความสวยงามอยู่ในระดับใด

ภูมิทัศน์คาค่อน (Softscape)	ระดับความคิดเห็น				
	1=น้อยมาก	2=น้อย	3=ปานกลาง	4=มาก	5=มากที่สุด
1) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	☐	☐	☐	☐	☐
2) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ	☐	☐	☐	☐	☐
3) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	☐	☐	☐	☐	☐
4) ภูมิทัศน์บริเวณหอปริชิตศึกษา (หอเอน)	☐	☐	☐	☐	☐
5) สวนข่อมบริเวณห้องน้ำ	☐	☐	☐	☐	☐
6) สวนข่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100ปี	☐	☐	☐	☐	☐
7) สวนข่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	☐	☐	☐	☐	☐
8) ภูมิทัศน์บริเวณทำนน้ำคลองลำปลาทิว	☐	☐	☐	☐	☐
9) ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา	☐	☐	☐	☐	☐
10) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาทำนน้ำ	☐	☐	☐	☐	☐
11) ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	☐	☐	☐	☐	☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มองค์กรท้องถิ่น
และกลุ่มผู้นำชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชน
การมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว
กรณีศึกษาวัดสุทธาโกชน์

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกองค์กรท้องถิ่นและผู้นำชุมชนนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต
ของสาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลแผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่วัดสุทธาโกชน์เพื่อส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวในอดีต ปัจจุบันและอนาคต
2. ข้อมูลเอกลักษณ์ความโดดเด่นของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ปัจจุบัน
3. ข้อมูลความต้องการปรับปรุงเกี่ยวกับภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

จึงขอความกรุณาในการตอบตามความคิดเห็นที่เป็นจริง และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัย ณ ที่นี้

คำแนะนำ...โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าของความหรือเดิมข้อความลงในช่องว่าง

☐ ผู้บริหารสำนักงานเขตลาดกระบัง	☐ ผู้บริหารสภาวัฒนธรรมเขตลาดกระบัง
☐ เจ้าอาวาสวัดสุทธาโกชน์	☐ ประธานชุมชนเลียนคลองมอญ

ตอนที่ 1 ข้อมูลแผนนโยบายการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่วัดสุทธาโกชน์เพื่อส่งเสริม
การท่องเที่ยวในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

• ในอดีต

1. รูปแบบนโยบายในการวางแผน/ดำเนินการ

- องค์กรท้องถิ่นกำหนด ตามผู้นำชุมชนกำหนด

2. ในอดีตมีนโยบายในการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวภายในพื้นที่วัดสุทธา
โกชน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือไม่

ส่งเสริม โปรดระบุในข้อต่อไป

ไม่ส่งเสริม เพราะเหตุใด

3. ในอดีตที่ผ่านมาท่านมีบทบาทอย่างไรเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยววัด
สุทธาโกชน์

4. ผลการดำเนินการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอดีตเป็นอย่างไร ได้ผลดีแค่ไหน
มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

• ในปัจจุบัน

1.รูปแบบนโยบายในการวางแผน/ดำเนินการ

- องค์กรท้องถิ่นกำหนด   ตามผู้นำชุมชนกำหนด

2.มีการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบันภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือไม่

- ส่งเสริม ไปรตระบุในข้อต่อไป
 ไม่ส่งเสริม เพราะเหตุใด

3.ปัจจุบันมีโครงการหรือรูปแบบการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวอย่างไร

4.จากโครงการรูปแบบแนวทางและทิศทาง การพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่ และแนวโน้มผลการดำเนินการเป็นอย่างไร

5.จากโครงการ รูปแบบแนวทางและทิศทาง การพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน ที่ปฏิบัติอยู่ ยังมีข้อจำกัด มีปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างไร

• ในอนาคต

1.รูปแบบนโยบายในการวางแผน/ดำเนินการ

- องค์กรท้องถิ่นกำหนด   ตามผู้นำชุมชนกำหนด

2.มีการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคตภายในพื้นที่วัดสุทธาโกชน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือไม่

- ส่งเสริม ไปรตระบุในข้อต่อไป
 ไม่ส่งเสริม เพราะเหตุใด

3.ท่านคิดว่าในอนาคต ควรมีโครงการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบใด และแนวทางใดที่เหมาะสมในการพัฒนาภูมิทัศน์วัดสุทธาโกชน์

4.ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต มีมากน้อยแค่ไหน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว

1. ท่านคิดว่าองค์ประกอบใดในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์ด้านอาคารสิ่งก่อสร้างมากที่สุด

(เพียง 1 ข้อ)

☐ อุโบสถ	☐ เจดีย์	☐ ศาลาการเปรียญ
☐ ซุ้มประตูทางเข้า	☐ ศาลาทรงไทยประดับกระจก	☐ ศาลาทรงไทย 4 หน้า
☐ ศาลาทรงไทยไม้	☐ กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	☐ หอระฆัง
☐ หอกลอง	☐ อาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	☐ หอปริยัติศึกษา
☐ รั้ว/กำแพง	☐ เสาหงส์	☐ หลังคาลานอเนกประสงค์
☐ อนุสาวรีย์เจ้าจอม	☐ พระแม่ธรณี	☐ พระสีวลี
☐ ป้ายบอกข้อมูล	☐ เเมรุ	☐ อื่นๆ.....

2. ท่านคิดว่าประเพณีใดที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด (เพียง 1 ข้อ)

☐ ประเพณีรดน้ำสงกรานต์	☐ ตักบาตรพระร้อยทางเรือ	☐ เล่นสะบ้ามอญ
☐ ประเพณีแข่งเรือพายพื้นบ้าน	☐ แห่งตะขาบ	☐ อื่นๆ.....

3. ท่านคิดว่าสถานที่ท่องเที่ยวใดในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์มากที่สุด (เพียง 1 ข้อ)

☐ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเขตลาดกระบัง	☐ พิพิธภัณฑ์เรือโบราณ
☐ กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	☐ สวนปลาธรรมชาติคลองลำปลาทิว
☐ อื่นๆ.....	

4. ท่านคิดว่าอาคารสิ่งก่อสร้างใดในวัดสุทธาโกชนที่มีเอกลักษณ์ทางภูมิสัญลักษณ์มากที่สุด (เพียง 1 ข้อ)

: ภูมิสัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะเด่นใช้เป็นจุดอ้างอิงในการรับรู้ถึงวัดสุทธาโกชนที่ปรากฏแก่สายตา

☐ อุโบสถ	☐ เจดีย์	☐ ศาลาการเปรียญ
☐ ซุ้มประตูทางเข้า	☐ ศาลาทรงไทยประดับกระจก	☐ ศาลาทรงไทย 4 หน้า
☐ ศาลาทรงไทยไม้	☐ กุฏิไม้สักเก่า 100 ปี	☐ หอระฆัง
☐ หอกลอง	☐ อาคารพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	☐ หอปริยัติศึกษา
☐ รั้ว/กำแพง	☐ เสาหงส์	☐ หลังคาลานอเนกประสงค์
☐ อนุสาวรีย์เจ้าจอม	☐ พระแม่ธรณี	☐ พระสีวลี
☐ ป้ายบอกข้อมูล	☐ เเมรุ	☐ อื่นๆ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อมูลความต้องการการปรับปรุงภูมิทัศน์คาคแข็ง (Hardscape) ภูมิทัศน์คาคอ่อน (Softscape)

1. ท่านมีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาคแข็ง (Hardscape) เพื่อรองรับการใช้บริการในพื้นที่อยู่ในระดับใด

ภูมิทัศน์คาคแข็ง (Hardscape)	ระดับความคิดเห็น				
	1=น้อยมาก	2=น้อย	3=ปานกลาง	4=มาก	5=มากที่สุด
1) ทางเดินเท้าระหว่างอาคาร	☐	☐	☐	☐	☐
2) ทางเดินเท้าเชื่อมศาลาท่าน้ำ	☐	☐	☐	☐	☐
3) ทางเดินเท้าในสวนย่อม	☐	☐	☐	☐	☐
4) ศาลาทรงไทยประดับกระจก	☐	☐	☐	☐	☐
5) ศาลาทรงไทย 4 หน้า	☐	☐	☐	☐	☐
6) ศาลาทรงไทยไม้	☐	☐	☐	☐	☐
7) พื้นลานจอดรถ	☐	☐	☐	☐	☐
8) หุุดโตะนั่งพัก	☐	☐	☐	☐	☐
9) ม้านั่งพัก	☐	☐	☐	☐	☐
10) ถังขยะ	☐	☐	☐	☐	☐
11) ป้ายบอกตำแหน่ง	☐	☐	☐	☐	☐
12) ป้ายบอกข้อมูล	☐	☐	☐	☐	☐
13) ทางเดินเท้ามีหลังคาคลุม	☐	☐	☐	☐	☐
14) ห้องสุขา	☐	☐	☐	☐	☐

2. ท่านมีความต้องการปรับปรุงภูมิทัศน์คาคอ่อน (Softscape) บริเวณใดในพื้นที่เพื่อความสวยงามอยู่ในระดับใด

ภูมิทัศน์คาคอ่อน (Softscape)	ระดับความคิดเห็น				
	1=น้อยมาก	2=น้อย	3=ปานกลาง	4=มาก	5=มากที่สุด
1) ภูมิทัศน์บริเวณทางเข้าวัด	☐	☐	☐	☐	☐
2) ภูมิทัศน์บริเวณลานจอดรถ	☐	☐	☐	☐	☐
3) ภูมิทัศน์บริเวณอุโบสถ	☐	☐	☐	☐	☐
4) ภูมิทัศน์บริเวณหอปฏิบัติศึกษา (หอเอน)	☐	☐	☐	☐	☐
5) สวนย่อมบริเวณห้องน้ำ	☐	☐	☐	☐	☐
6) สวนย่อมบริเวณกุฏิไม้สักเก่า 100ปี	☐	☐	☐	☐	☐
7) สวนย่อมบริเวณพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	☐	☐	☐	☐	☐
8) ภูมิทัศน์บริเวณท่าน้ำคลองลำปลาทิว	☐	☐	☐	☐	☐
9) ภูมิทัศน์บริเวณศาลเจ้าจอมมารดา	☐	☐	☐	☐	☐
10) ภูมิทัศน์บริเวณ 3 ศาลาท่าน้ำ	☐	☐	☐	☐	☐
11) ภูมิทัศน์บริเวณพิพิธภัณฑ์เรือ	☐	☐	☐	☐	☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง ตัวอย่างแบบสอบถามสำหรับ
ผู้เชี่ยวชาญทางสถาปัตยกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม
เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนมอญในการพัฒนาภูมิทัศน์วัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยว
กรณีศึกษาวัดสุทธธาาโชน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม ได้แก่ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 4 คน

เกณฑ์ประเมินอาคารสิ่งก่อสร้าง และสถาปัตยกรรม ตามประเด็นคุณค่าความสำคัญต่าง ๆ โดยเขียน
เครื่องหมาย $\surd$ ลงใน โดยแบ่งระดับออกเป็น 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง
2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง อุโบสถ					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
<p>เป็นสิ่งก่อสร้างแรก ที่สร้างขึ้นพร้อมกับวัดในสมัยเจ้าจอมมารดาคลืนพ.ศ.2459 ปัจจุบันยังใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอยู่ ในการทำสังฆกรรมของพระสงฆ์ มีการบูรณะซ่อมแซมตามกาลเวลา</p>					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ				
	(1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 1	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อเผยแพร่ให้ผู้อื่นใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นการก่อกวน

ไม่วารณใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง เจดีย์					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นมาพร้อมกับอุโบสถสมัยเจ้าจอมมารคากลิ่น ในพ.ศ.2459 ตั้งอยู่ข้างอุโบสถ ไม่มีใครระบุได้ว่าภายในบรรจุอะไรไว้ ปัจจุบันมีการดูแลรักษา ทาสีทองทับ					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 2	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง ศาลาการเปรียญ					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
เป็นอาคารปูนยกพื้นได้สูงใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และเป็นที่จัดงานทำบุญเลี้ยงพระ สร้างขึ้นแทนศาลาการเปรียญเดิมที่เป็นไม้ สร้างขึ้นในปีพ.ศ.2530					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ				
	(1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษ ทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพ ทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 3	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง ศาลาประดับมุกกระฉอก					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
เป็นศาลาที่สร้างขึ้นใหม่แทนศาลาไม้เดิม โดยผู้มีจิตศรัทธาขอสร้างใหม่ถวายวัด เพื่อใช้สำหรับเป็นที่พักผ่อนริมคลอง ในปี พ.ศ.2540					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่		หมายเลขภาพถ่าย 4		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง ศาลาสีทิศ					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
เป็นศาลาที่สร้างขึ้นใหม่แทนศาลาไม้เดิม โดยผู้มีจิตศรัทธาขอสร้างใหม่ถวายวัด เพื่อใช้สำหรับเป็นที่พักผ่อนรมคลอง ในปี พ.ศ.2540					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ				
	(1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐

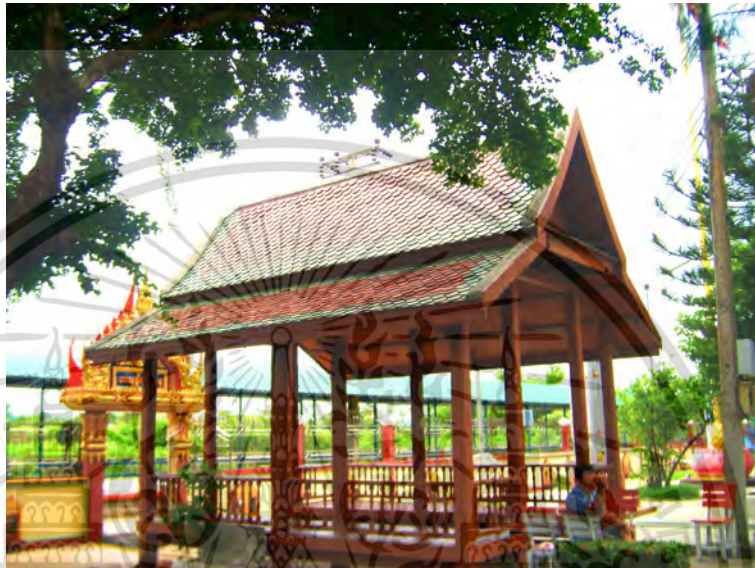
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)

ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง ศาลาไม้

ลักษณะอาคาร (Building Character)

ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง

เป็นศาลาไม้เดิม ใช้สำหรับเป็นที่พักผ่อน ในอดีตศาลาไม่นี้ใช้เป็นที่พักศพด้วย ปัจจุบันใช้เป็นเพียงที่นั่งพักผ่อนเท่านั้น
สร้างขึ้นประมาณ พ.ศ.2460

คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)

หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษ ทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพ ทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่หรือนำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)

ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง ชุมประตู่

ลักษณะอาคาร (Building Character)

ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง

เป็นชุมประตู่เดียวของวัดเนื่องจากมีทางเข้าออกเพียงทางเดียว หน้าบันติดภาพมอญไว้ด้วย และมีการนำตัวหนังสือติดประกอบที่ชุมเพื่อแสดงถึงความเป็นวัดมอญ สร้างขึ้นประมาณพ.ศ. 2540

คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)

หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐

ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน

วันที่

หมายเลขภาพถ่าย 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ การใช้งานนอกเหนือจากที่ระบุไว้เป็นการฝ่าฝืน กรุณาติดต่อเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์บัณฑิตวิทยาลัย

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง ภูมิไม้สักทอง					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
เป็นภูมิเรือนไทยไม้สัก อายุ100ปี ของอดีตเจ้าอาวาส ปัจจุบันเป็นสถานที่เก็บเครื่องใช้เก่าของอดีตเจ้าอาวาส และเป็นท้องที่เขาวมอย่างหนึ่งของวัด					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1= น้อยที่สุด 2=น้อย 3=ปานกลาง 4= มาก 5= มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 8	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง หอระฆัง					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
สิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้น โดยผู้มีจิตศรัทธาขอสร้างถวายวัด โดยที่พระสงฆ์ใช้ในการบอกเวลาเป็นประจำสร้างขึ้นประมาณพ.ศ. 2530					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ				
	(1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 9	

เอกสารนี้

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง หอกลองเพล					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
หอกลองเพลที่สร้างขึ้น โดยผู้มีจิตศรัทธา มาใหม่แทนของเก่าเพื่อกันแดดกันฝน สร้างขึ้นประมาณพ.ศ. 2548					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1= น้อยที่สุด 2=น้อย 3=ปานกลาง 4=มาก 5=มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 10	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติตราด					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
อาคารทรงไทยประยุกต์หลังนี้เคยเป็นกุฏิและหอปริยัติธรรมมาก่อน ก่อนที่จะต่อเติมเป็นอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติตราด ซึ่งปัจจุบันเปิดทำการทุกวันยกเว้นวันจันทร์ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของเขตตราด อาคารหลังนี้สร้างขึ้นประมาณพ.ศ.2530					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ				
	(1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 11	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง หอปฏิบัติธรรม					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
อาคารหลังนี้สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นที่เรียน ที่ประชุม และเป็นที่พักของเณรในภาคฤดูร้อน โดยอาคารแห่งนี้สร้างขึ้นด้วยหินแกรนิตประดับตกแต่งทั้งหลัง สร้างขึ้นเมื่อพ.ศ.2547					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ				
	(1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 12	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)

ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง อนุสาวรีย์เจ้าจอมมารคาลิ้น

ลักษณะอาคาร (Building Character)

ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง

เป็นสถานที่เคารพนับถือของชาวมอญลาดกระบัง ซึ่งเป็นผู้สร้างวัดแห่งนี้ขึ้นมา ซึ่งรูปสลักของเจ้าจอมสร้างจากหินอ่อนจากอิตาลี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ผู้มาเยือนจะเข้ามาสักการะบูชา อายุของหินอ่อนประมาณ 100 ปี

คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)

หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐

ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน วันที่ หมายเลขภาพถ่าย 13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง วิหารทำบุญ ทำสังฆทาน					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
เป็นสถานที่ที่มีผู้มาเข้าใช้มากตลอดทั้งวัน เนื่องจากเป็นที่ทำบุญทำสังฆทานของวัด สร้างขึ้นประมาณพ.ศ.2530					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ				
	(1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 14	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)

ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง พระแม่ธรณีบีบมวยผม

ลักษณะอาคาร (Building Character)

ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง

พระแม่ธรณีสร้างขึ้นมาพร้อมๆกับการสร้างวัด ปัจจุบันมีการบูรณะซ่อมแซมให้ดูใหม่

คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)

หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1= น้อยที่สุด 2=น้อย 3=ปานกลาง 4= มาก 5= มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐

ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน

วันที่

หมายเลขภาพถ่าย 15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง พระสิวลี					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
ผู้มีจิตศรัทธาสร้างถวายในปีพ.ศ.2547 ไว้เป็นที่เคารพบูชา ตั้งอยู่หน้าอาคารที่ทำบุญถวายสังฆทาน					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1= น้อยที่สุด 2=น้อย 3=ปานกลาง 4= มาก 5= มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษ ทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพ ทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 16	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง เสาหงส์					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
สร้างขึ้นใหม่ในปี.ศ.2552เพื่อใช้ในการประเพณีแห่งระฆัง และเป็นเสาหงส์ประดับไว้ให้บ่งบอกแสดงถึงการเป็นวัดมอญ					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ (1= น้อยที่สุด 2=น้อย 3=ปานกลาง 4=มาก 5=มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 17	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณค่าความสำคัญของอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง (Building Survey Form)					
ข้อมูล ชื่ออาคารสิ่งก่อสร้าง เมรุ					
ลักษณะอาคาร (Building Character)					
ลักษณะสิ่งก่อสร้าง (Character of structure) อธิบายลักษณะสิ่งก่อสร้าง					
					
เป็นสถานที่มาปลูกฝังใหม่ อดีตเป็นที่เชิงตะกอน สร้างขึ้นประมาณพ.ศ.2528					
คุณค่าของอาคารสิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม (Architecture Value)					
หัวข้อประเมิน	ระดับคุณค่าความสำคัญ				
	(1= น้อยที่สุด 2=น้อย 3=ปานกลาง 4= มาก 5= มากที่สุด)				
	1	2	3	4	5
1. ระดับคุณค่าความสำคัญทางประวัติศาสตร์	☐	☐	☐	☐	☐
2. ระดับคุณค่าความสำคัญทางความเก่าแก่ (อายุ)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ระดับคุณค่าความสำคัญทางการใช้งาน	☐	☐	☐	☐	☐
4. ระดับคุณค่าความสำคัญทางจิตใจ	☐	☐	☐	☐	☐
5. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
6. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านสุนทรียภาพทางสถาปัตยกรรม	☐	☐	☐	☐	☐
7. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านเอกลักษณ์	☐	☐	☐	☐	☐
8. ระดับคุณค่าความสำคัญทางด้านวิชาการ	☐	☐	☐	☐	☐
ข้อมูลการประเมิน ผู้ประเมิน	วันที่			หมายเลขภาพถ่าย 18	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ใด ๆ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล นายอัสนี ชูเดช
วัน – เดือน – ปีเกิด 27 ตุลาคม พ.ศ. 2529
ที่อยู่ 6 หมู่ 3 ต.หนองปรือ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2547 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนเทพศิรินทร์
ร่วมเกล้า จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีภูมิทัศน์
คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้